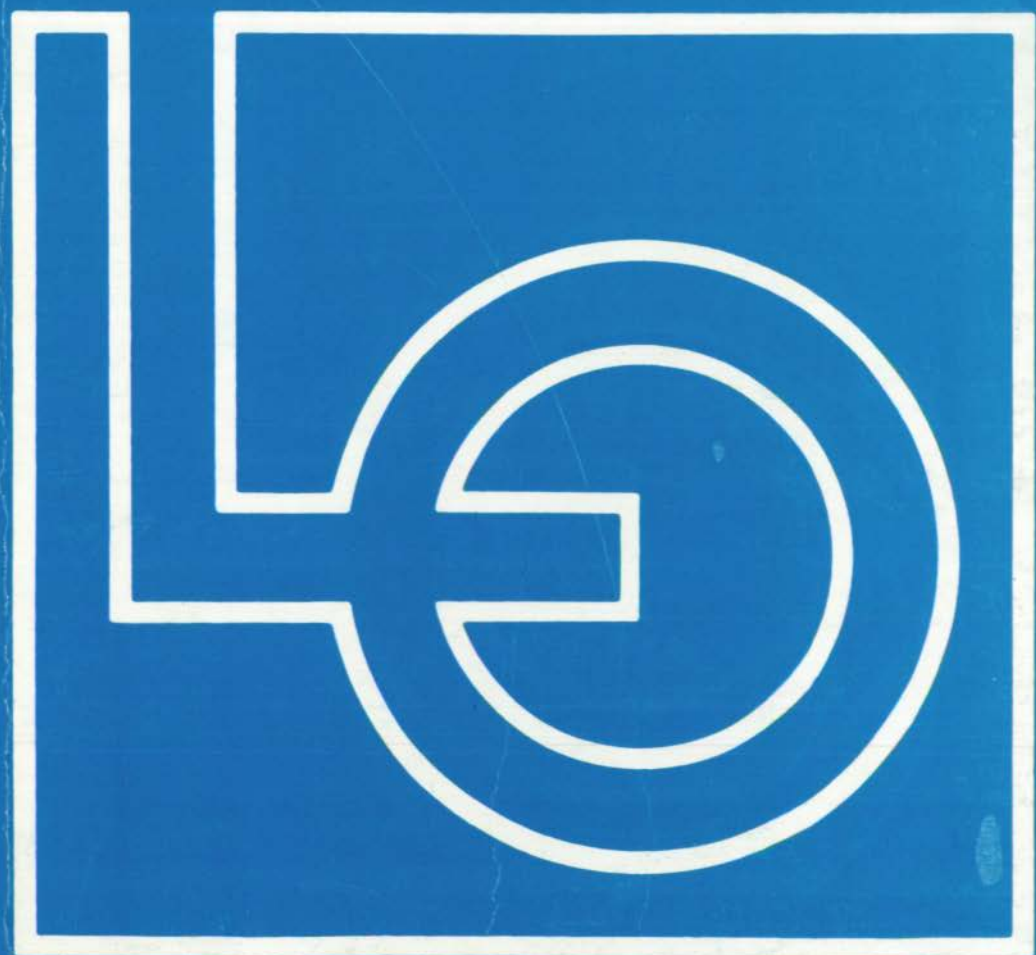
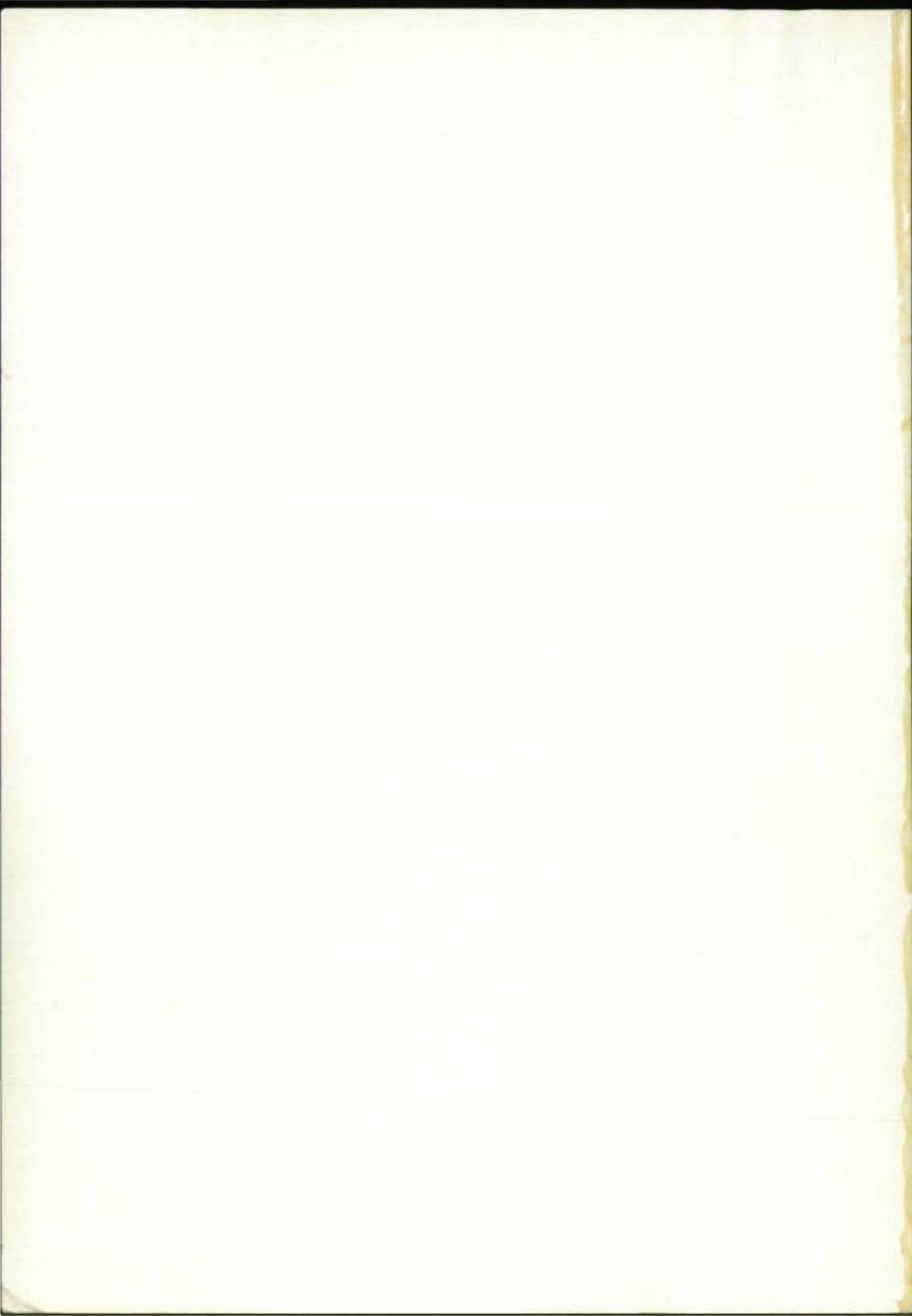

BERETNING
1986

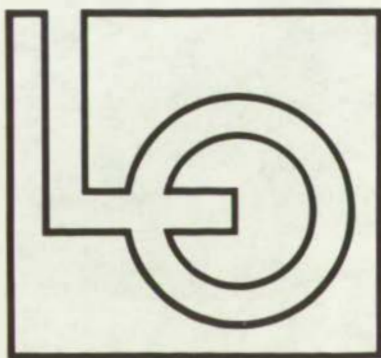
Lands-
organisasjonen
i Norge

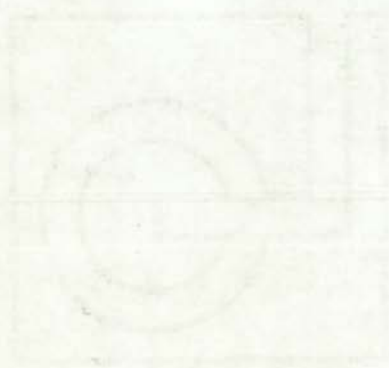

BERETNING 1986

Lands-
organisasjonen
i Norge

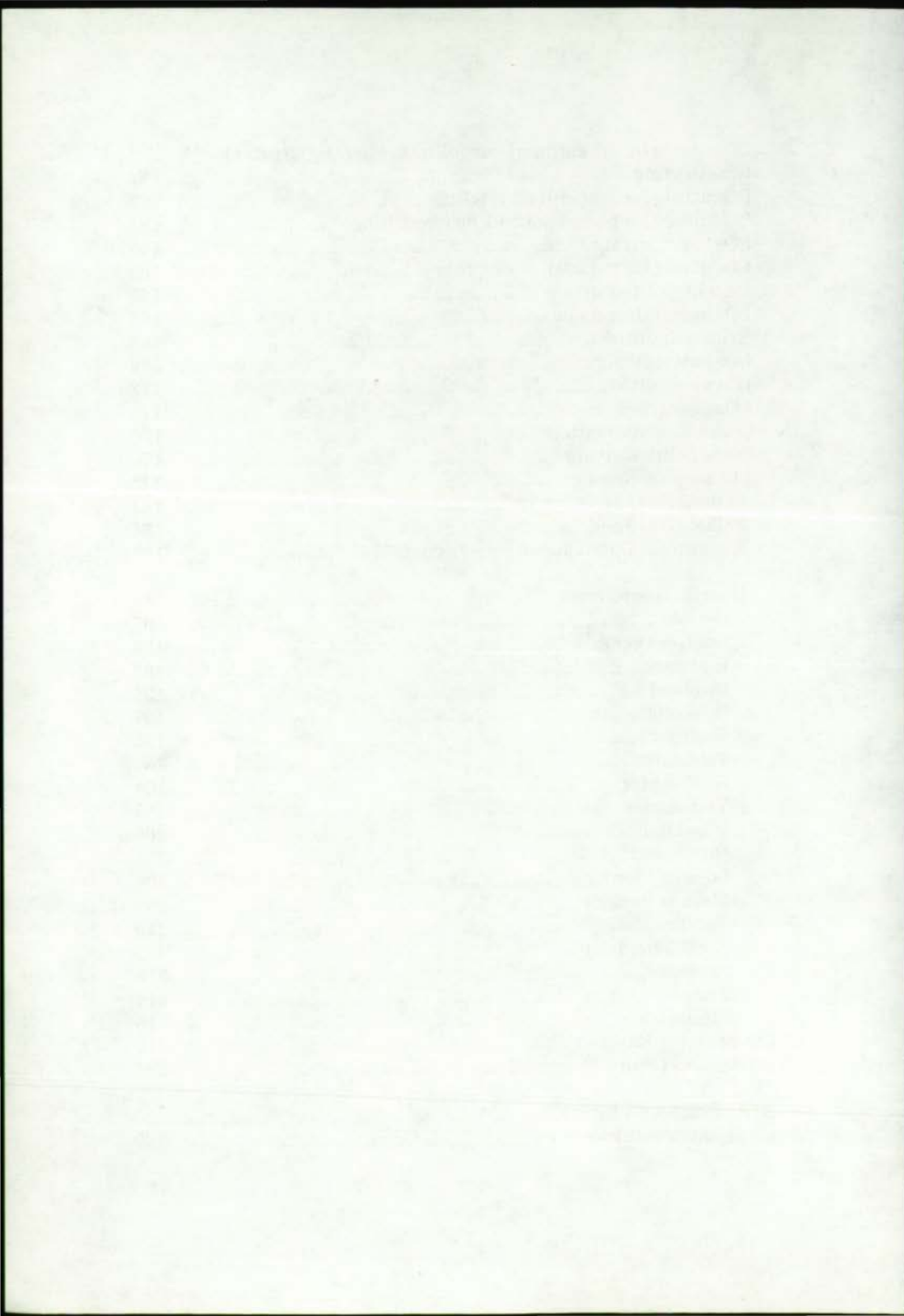

INNHOLDSFORTEGNELSE

	Side
1. TARIFFREVISJONER – ØKONOMISK POLITIKK	7
Den økonomiske utvikling i 1986	7
Tariffrevisjonen 1986	9
Lavlønnsfondet	13
2. ARBEIDS- OG NÆRINGSLIVET	14
Industripolitikken	14
«Norge som industrinasjon»	15
Hovedavtalen LO – N.A.F.	16
Hovedavtalen DKT – LO	16
Hovedavtalens Bedriftsutviklingstiltak	16
Samarbeidsrådet LO/N.A.F.	18
Samarbeidsrådet DKT – LO	20
Bransjerådene	24
3. SOSIALPOLITIKK – FAMILIE- OG FORBRUKERSAKER	27
Inntektsregulering for pensjonistene	27
Sykelønnsordningen mellom LO og N.A.F.	29
Arbeidslivets komite mot alkoholisme og narkomani (AKAN)	29
4. UNDERVISNINGS- OG OPPLYSNINGSVIRKSOMHET	32
Opplysningsarbeidet i fagbevegelsen	32
Opplysnings- og utviklingsfondet LO/N.A.F.	43
Landsorganisasjonens skole Sørmarka	44
Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole, Ringsaker	46
Skole og utdanning	47
Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek	55
Fagbevegelsens Senter for Forskning, Utredning og Dokumentasjon (FAFO)	58
5. INTERNASJONALT FAGLIG ARBEID – UTENRIKSPOLITIKK – SOLIDARITETSARBEID	60
Innledning	60
Frie Faglige Internasjonale (FFI)	60
Den Europeiske Faglige Samorganisasjon (DEFS)	63
Det Europeiske Fagforeningsinstitutt (DEFI)	66
Nordens Faglige Samorganisasjon (NFS)	67
Nedrustning – Øst-Vest-forholdet	68
Sør-Afrika	72

Tyrkia	73
Latin-Amerika	74
Solidaritetsarbeidet	76
Faglig utviklingshjelp	76
Arbeiderbevegelsens Internasjonale Støttekomite (AIS)	83
Internasjonalt faglig ungdomsarbeid	91
Den Internasjonale Arbeidsorganisasjon (ILO)	94
6. FORSIKRINGSSPØRSMÅL	110
Kollektiv hjemforsikring	110
Grunnforsikringen	110
LOs samleforsikring	111
Informasjons- og opplysningsvirksomheten i forsikring	111
Fagorganisasjonenes Stønadskasses Fond	112
Den norske Fagorganisasjons Pensjonskasse	112
Fellesutvalget for kollektive forsikringer	112
7. ANDRE SAKER	113
Uttalelser fra LO	113
Kvinnerns Frivillige Beredskap	129
8. ADMINISTRASJON OG ORGANISASJON	130
LOs administrasjon	130
Sekretariatet	130
Representantskapet	131
Representasjon innenlands	133
Landsmøter i forbundene	134
Hovedbesøk til og fra utlandet	135
Diverse styre og utvalg	137
Samarbeidskomiteen LO – DNA	144
Samarbeidet med Norsk Lærerlag	145
Samarbeidet med Norsk Skuespillerforbund og Norsk Ballettforbund	145
Samarbeid med Norsk Sykepleierforbund	146
Administrasjonsavdelingen	146
Arbeidslivsavdelingen	147
LO-aktuelt – Fri Fagbevegelse	152
Informasjonsavdelingen	153
LOs internasjonale avdeling	155
LOs juridiske avdeling	156
Personalavdelingen	156
LOs revisjonskontor	158
LOs økonomiske avdeling	160
LOs faste utvalg	161
Sekretariatets Rådgivende Finanskomite	161

LOs utvalg for arbeidsmarkedspolitikk, offentlig og privat tjenesteyting	162
LOs utvalg for arbeidslivsutvikling	162
LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling	163
LOs fiskeritutvalg	165
LOs utvalg for industri, olje og energi	165
Inntektspolitisk utvalg	166
LOs innvandrertutvalg	166
Kriminalpolitisk utvalg	168
LOs kulturutvalg	169
LOs medieutvalg	172
LOs oljekartell	173
Organisasjonskomiteen	176
Sosialpolitisk utvalg	176
LOs ungdomsutvalg	178
Folkets Hus Landsforbund	183
Folkets Hus Fond	184
Elektronisk Databehandling– Fagdata	185
 Distriktskontorene	 187
Østfold	187
Oslo og Akershus	190
Hedmark	192
Oppland	195
Buskerud	197
Vestfold	198
Telemark	202
Aust-Agder	204
Vest-Agder	205
Rogaland	206
Hordaland	207
Sogn og Fjordane	208
Møre og Romsdal	209
Sør-Trøndelag	210
Nord-Trøndelag	212
Nordland	213
Troms	214
Finnmark	216
LO-kontoret Kårstø	218
LO-kontoret Sture/Mongstad	220
 9. STATISTISK OVERSIKT	 223
Godkjente konflikter	260

1. Tariffrevisjoner- Økonomisk politikk

Den økonomiske utvikling i 1986

Situasjonen på arbeidsmarkedet bedret seg raskt de førstemånedene av 1986. Sysselsettingen økte og arbeidsledigheten gikk betydelig ned. Ifølge arbeidskraftundersøkelsen (AKU) var det i de tre første kvartalene av 1986 i gjennomsnitt 63 000 flere sysselsatt enn i de tilsvarende kvartalene i 1985. Ved utgangen av desember var den registrerte arbeidsledigheten 36 000, dvs. 6 700 lavere enn på samme tidspunkt i 1985. Fra forsommeren har presset på arbeidsmarkedet vært betydelig, og det har særlig vært knapphet på faglærte arbeidere.

Bedringen på arbeidsmarkedet har først og fremst kommet som en følge av økt innenlandsk etterspørsel etter konsum- og investeringsvarer. Oppsvinget i den innenlandske etterspørselen skyldes for en del lettelser i finanspolitikken, men særlig var kredittpolitikken meget ekspansiv både i 1985 og 1986.

Etter foreløpige anslag ved årsskiftet, økte bruttonasjonalproduktet regnet utenom oljevirkksomhet og sjøfart med 3.5 prosent fra 1985 til 1986. Den innenlandske etterspørselen økte med hele 7.8 prosent, mens industriproduksjonen økte med 2 prosent. Også i 1986 tapte således norsk næringsliv markedsandeler i forhold til import.

Et markert trekk ved utviklingen i 1986 var en fortsatt sterk vekst i det private konsumet, anslått til 4.7 prosent. For størstedelen må denne sterke stigningen tilskrives kredittekspsjonen. Samtidig var veksten i offentlig bruk av varer og tjenester forholdsvis moderat. Sett under ett innebærer denne utviklingen, liksom i 1985, en uheldig vridning av ressursbruken over mot privat disponering og til ugunst for høyt prioriterte og samfunnsmessig viktige fellesoppgaver.

I møtet 14. januar vedtok Representantskapet en uttalelse vedrørende tariffrevisjonen 1986 der dette ble kommentert slik:

«Kredittpolitikken bidrar til en ressursanvendelse som samsvarer dårlig med fagbevegelsens prioriteringer. Den offentlige fattigdommen er blitt stadig mer markert. Det høye rentenivået og det urettferdige skattesystemet stimulerer spekulasjonsøkonomien.

LOs representantskap framhever betydningen av en sterk og velutviklet offentlig sektor for konkurranseevnen, høy produksjonsvekst og sysselsetting også i privat sektor. Regjeringens politikk overfor offentlig sektor

er helt utilstrekkelig. Begrensningene i forbruk og investeringer rammer offentlig service på en vilkårlig og svært uheldig måte. Velferdssamfunnet blir skadelidende. Lave investeringer i kommunikasjoner, utilstrekkelige ressurser til utdanning og ny teknologi begrenser også det offentliges evne til å oppfylle sin oppgave som effektiv samarbeidspartner overfor privat sektor.»

Videre heter det om kravene som ville bli stilt i forhandlingene bl.a.:

- «— Det kreves generelle lønnstillegg, som bedrer levestandarden og sikrer at LO-medlemmer ikke sakker etter i forhold til andre grupper.
- Det må gis spesielle tillegg for grupper som har sakkett etter i lønnsutviklingen. Blant annet gjennom garantiordningen i privat sektor må det sikres solidaritet i lønnsutviklingen. I det offentlige må regulativmessige endringer ha dette siktemål.
- Det gjennomføres lik arbeidstid i henhold til prinsippavtalen fra tariffoppgjøret i 1984. Normalarbeidsuken reduseres til 37.5 timer, mens skiftarbeidere, turnusarbeidere og arbeidere under dagen gis tilsvarende arbeidstidsreduksjon. I denne forbindelse vises også til den fellesutredning hovedorganisasjonene har gjennomført i perioden.»

Om den økonomiske situasjonen heter det i vedtaket:

«Situasjonen i og utsiktene for norsk økonomi er såvidt gode at de gir et godt grunnlag for å innfri LOs tariffkrav. Produksjonsveksten er på høyde med utviklingen i de fleste andre industriland. Det er overskudd i Statens finanser, mens finansieringen av offentlige utgifter og betydelige underskudd på statsbudsjettet er hovedproblemer i andre lands finanspolitikk. Betydelige overskudd i utenriksøkonomien understreker vår handlefrihet i den økonomiske politikken.»

Den økonomiske situasjonen ble med andre ord oppfattet som god tidlig på året. Det kraftige oljeprisfallet på vårparten kombinert med en fortsatt sterk vekst i den private etterspørsel endret dette bildet. Overskuddet på driftsbalansen overfor utlandet var i 1985 vel 25 milliarder kroner. Foreløbige beregninger tyder på at dette *overskuddet* er snudd til et *underskudd* på 33 milliarder kroner i 1986. Fra 1985 til 1986 har vi videre hatt en nedgang i disponibel realinntekt for Norge på 5,7 prosent.

Fra 1985 til 1986 steg konsumprisindeksen med 7.2 prosent. Dette varen klart sterkere stigning enn forventet i begynnelsen av året, noe som bl.a. skyldes devalueringen. Prisstigningen er fortsatt betydelig sterkere enn hos våre viktigste handelspartnere. Prisstigningstakten har tiltatt noe gjennom 1986, den lå på 8.9 prosent i desember. Dette henger blant annet sammen med devalueringen, sterkere lønnsøkning og avgiftsøkninger i vår. Prisoverhenget inn i 1987 er 3.7 prosent, noe som er høyere enn i andre år siden 1982.

Devalueringen av norske kroner på 12% i mai har i første rekke gitt seg utslag i prisene på importerte konsumvarer. I løpet av vinteren 86/87 vil

devalueringen i stor grad være veltet over på importprisene. De fulle priseffekter av devalueringen, bl.a. som følge av at norske vareinnsatskostnader øker, trenger imidlertid lengre tid for å slå igjennom, og vil derfor ha virkninger lenger ut i 1987.

Økningen i lønningene for industriarbeidere er etter forløpige anslag ved årsskiftet ventet å bli 9.5 prosent. Sammen med skatteendringene innebærer dette ifølge rapporten fra det tekniske beregningsutvalget en økning i disponibel realinntekt (kjøpekraft) på mellom 1/2 og 1 prosent. Som vanlig finner en både innenfor LO/N.A.F.-området og utenfor en god del variasjoner i lønnsutviklingen. I 1986 var disse derimot mindre enn tidligere år. For eksempel er lønnsveksten for funksjonærer i N.A.F.-statistikken anslått til 9.8 prosent og for ledende funksjonærer 10.0 prosent, mens statsansatte fikk en anslått lønnsvekst på 8.4 prosent, det vil si noe lavere enn industriarbeidergjennomsnittet.

I forbindelse med det framlagte stats- og nasjonalbudsjettet for 1987 ble det fra LOs side gitt uttrykk for at opplegget hadde fått en klar sosial og næringspolitisk profil. LO fikk overfor den nye Arbeiderparti-regjeringen gjennomslag for mange av sine synspunkter på den økonomiske politikken. Den moderate innstrammingslinjen fra i vår ble ført videre med sikte på å rette opp grunnleggende ubalanser i norsk økonomi. En betydelig forsterkning av innsatsen innen forsknings- og utviklingsarbeid sammen med en aktiv næringspolitikk hadde samme siktemål.

LO har også stilt seg positiv til Regjeringens ønske om et inntektpolitisk samarbeid for å dempe kostnads- og prisproblemene i økonomien. Et slikt samarbeid må da gjelde alle grupper inntektstakere, også de utenfor LO/N.A.F.-området. Regjeringen har i sitt økonomisk opplegg for 1987 lagt til grunn en årslønnsvekst på 6.5 prosent fra 1986 til 1987. I forbindelse med drøftingene av et inntektpolitisk samarbeid har LO på denne bakgrunn reist spørsmålet om hvordan myndighetene kan bidra til å stagge prisutviklingen, herunder krav om at rentenivået må ned. LO så på slutten av 1986 dette som avgjørende forutsetninger for å lette inntektsoppgjøret og for et vellykket inntektpolitisk samarbeid i 1987. Foreløpige anslag på lønnsoverhenget inn i 1987 på hele 4 prosent forsterker ytterligere behovet for et inntektpolitisk samarbeid og understreker LOs krav til et slikt samarbeid, spesielt med hensyn til utviklingen i kredittmarkedet og det høye rentenivået.

Tariffrevisjonen 1986

BAKGRUNNEN FOR OPPGJØRET

Tariffrevisjonen våren 1986 var et hovedoppgjør. Forut for tariffrevisjonen var det åpenbart at to krav ville stå i forgrunnen:

- En nedsettelse av arbeidstiden til 37,5 timer, slik at alle grupper arbeidstakere fikk samme ukentlige arbeidstid.
- Forsvar av den avtalefestede garantiordningen.

Forut for tariffrevisjonen hadde utvalg med representanter fra Landsorganisasjonen og Norsk Arbeidsgiverforening utredet virkningene av en nedsettelse av arbeidstiden og spørsmålet om avvikling av Lavlønnsfondet.

Landsorganisasjonens representantskap behandlet tariffrevisjonen på sitt møte 14. januar 1986 og fattet følgende vedtak om tariffoppgjøret:

«Under forhandlingene vil Landsorganisasjonen legge følgende prinsipper til grunn:

1. Kampen for full sysselsetting er det overordnede mål. LO vil understreke regjeringens overordnede ansvar og at dette stiller krav til den økonomiske politikken. LO vil tillegge næringslivets konkurranseevne betydelig vekt. Med den nåværende økonomiske politikk må dette likevel avveies mot andre forhold, bl.a. kjøpekraftens betydning for innenlandsk etterspørsel, sysselsettingen og fordelingsmessige hensyn.
2. Det er nødvendig å styrke den offentlige sektor for å møte de store og økende behov i befolkningen for offentlige tjenester, og for å nå sentrale mål i velferdspolitikken. En slik styrking vil samtidig gi en betydelig positiv effekt på sysselsettingen både i offentlig og privat sektor.
3. Av hensyn til sysselsettingen på kort og lang sikt, må industri og næringspolitikken styrkes og særlig er det viktig å stimulere investeringene ved nødvendig produksjonsomstillinger, nyetableringer og markedsføringstiltak.
4. Regjeringen må legge fram konkrete forutsetninger som kan sikre en dempet prisstigning i 1986.
5. Kjøpekraften fra 1985 må sikres opprettholdt.
6. Dessuten må det for den private sektor gis kompensasjon til de grupper som er blitt hengende etter i lønnsutviklingen. Lavlønnsgruppene sikres ved de tariffsystemer/garantiordninger som er bygd inn i de enkelte avtaler. For den offentlige sektor må det gis kompensasjon for manglendelønnsutvikling i forhold til lønnstakere i det øvrige næringsliv.

På denne bakgrunn gir Representantskapet Sekretariatet fullmakt til å utforme de endelige krav tilpasset de enkelte tariffsystemer.»

PRIVAT SEKTOR

Som det fremgår av vedtaket, la en opp til et forbundsvist oppgjør. Som vanlig startet oppgjøret innen den private sektor først, og Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund innledet forhandlingene. De generelle spørsmål, innbefattet generelt tillegg og reduksjon av arbeidstiden, ville naturlig finne sin løsning i dette oppgjøret. Spørsmålet om garantiordningen og avviklingen av Lavlønnsfondet måtte løses i oppgjøret for ett av forbundene som var spesielt viktig i denne sammenheng. Hotell- og Restaurantavtalen og Tekstilavtalen var aktuelle i denne forbindelse.

Under forhandlingene og meklingen ble det klart at Norsk Arbeidsgiverforening ville koble sammen spørsmålet om redusert arbeidstid og en

dårligere garantiordning. Fra Landsorganisasjonens side var det helt klart at en ikke kunne akseptere at garantiordningens betydning ble redusert. For å fremtvinge en løsning iverksatte Norsk Arbeidsgiverforening en lock-out som omfattet ca. 100 000 arbeidstakere innenfor verksteds- overenskomsten, byggefagene, hotell- og restaurantvirksomheten, elektroteknisk industri og tekstil- og bekledningsindustrien.

Etter lock-out i ca. 1 uke ba Norsk Arbeidsgiverforening om at meklingen ble gjenopptatt og erklærte at en var innstilt på å komme fram til en løsning. Da meklingen ble gjenopptatt kom en relativt raskt fram til anbefalte forslag for de områdene som var i konflikt. Ved revisjon av de etterfølgende avtalene kom en fram uten at noen av partene tok i bruk kampmidler, med unntak for gummivarefabrikkene hvor det var en mindre konflikt.

Hovedpunktene i avtalene ble:

- Et generelt tillegg varierende fra kr. 1,- til kr 1,25.
- Arbeidstidsreduksjon med 2,5 timer til 37,5 timer fra 1. januar 1987 for dagarbeidere og tilsvarende reduksjon for skiftarbeidere. Reduksjonen gjennomføres med full lønnskompensasjon.
- Endringer i minstelønnsatser, normallønnsatser, ansiennitetstillegg m.v.
- Enkelte endringer i garantiordningen.
- En ble enige om å utvikle Lavlønnsfondet over en periode på 6 år.

I avtalene fremgår det at det skal forhandles på den enkelte bedrift om den praktiske gjennomføringen av arbeidstidsreduksjonen. Partene er enige om å søke å bedre produktiviteten slik at reduksjonen i arbeidstiden i minst mulig grad medfører økt bemanning.

Lavlønnsordningen i hotell- og restaurantavtalen ble noe endret. Den nye ordningen innebærer at garantitillegget nå skal regnes ut på grunnlag av gjennomsnittslønnen i bransjen, inklusive prosentlønnnet personale.

Når det gjelder garantiordningen for de fleste andre lavlønnsfag, skal denne fortsatt regnes ut på grunnlag av gjennomsnittlig timelønn i industrien. Her var det tekstilavtalen som har dannet mønster.

OFFENTLIG SEKTOR

I statsoppgjøret la Riksmeklingsmannen 22. mai fram et forslag til avtale med en ramme på 8,35 %. Dette forslaget ble anbefalt av Statstjenestemannskartellet, men avvist av Akademikernes Fellesorganisasjon og Norsk Lærerlag. Disse to organisasjonene iverksatte en punktstreik fra 22. mai. Tvungen lønnsnemd ble foreslått 6. juni. I Rikslønnsnemdas kjennelse ble det lagt til grunn samme ramme for årslønnsveksten som for de organisasjonene som hadde kommet fram gjennom mekling.

I kommuneoppgjøret kom Norske Kommuners Sentralforbund og Norsk Kommuneforbund ikke fram til avtale gjennom mekling. Norsk Kommuneforbund iverksatte derfor en punktstreik fra 22. mai. Tvungen lønnsnemd ble foreslått 6. juni. Imidlertid kom Kommuneforbundet og Kommunenes Sentralforbund senere fram til et forlik. Behandling i Rikslønnsnemda falt dermed bort.

Den nye lønnstabellen ble som følger:

DEN NYE LØNNSTABELL A. GJELDENDE FRA 1. MAI 1986:

<i>Ltr.</i>	<i>Nåværende</i>	<i>%-tillegg</i>	<i>Ny</i>
1	60 163	6.30	63 953
2	61 820	6.30	65 715
3	72 907	6.30	77 500
4	74 982	6.30	79 706
5	77 126	6.30	81 985
6	81 191	6.15	86 184
7	83 168	6.05	88 200
8	85 760	5.95	90 863
9	88 025	5.85	93 174
10	90 716	5.65	95 841
11	93 442	5.55	98 628
12	96 877	5.45	102 157
13	101 326	5.35	106 747
14	105 364	5.45	111 106
15	109 545	5.50	115 570
16	113 871	5.50	120 134
17	118 167	5.40	124 548
18	123 331	5.20	129 744
19	128 644	5.00	135 076
20	134 647	4.80	141 110
21	141 209	4.60	147 705
22	148 127	4.40	154 645
23	155 326	4.30	162 005
24	163 090	4.20	169 940
25	169 725	4.10	176 684
26	176 635	4.00	183 700
27	183 892	3.90	191 064
28	191 678	3.80	198 962
29	199 842	3.70	207 236
30	207 974	3.60	215 461
31	216 218	3.50	223 786
32	224 823	3.40	232 467

33	233 820	3.30	241 536
34	243 221	3.20	251 004
35	253 038	3.20	261 135
36	263 326	3.20	271 752
37	274 545	3.20	283 330
38	286 323	3.20	295 485
39	298 608	3.20	308 163
40	—	—	321 384
41	—	—	335 172

FRA 1.JULI 1986 FIKK ALLE SOM LØNNES ETTER STATENS LØNNSREGULATIV ETT LØNNSTRINN I OPPRYKK

Lavlønnsfondet

Styret har i perioden bestått av:

Yngve Hågensen, LO, formann, Olav Magnussen, N.A.F., Erik Aagaard, N.A.F., Ole Knapp, LO, Einar Hysvær, N.N.N., Tor Harald Berg, LO, fast sekretær.

I forbindelse med tariffrevisjonen pr 1.4.86 ble lavlønnsutvalgets forslag, alternativ C, lagt til grunn når det gjelder nedtrappingen av Lavlønnsfondet. Forslaget er med små justeringer tatt inn i de enkelte tariffavtaler.

Nedtrappingen bygger på følgende forutsetninger:

1. Ordningen avvikles i løpet av seks år.
2. År 1 : Refusjonen pr time nedtrappes med 25 øre hvert halvår
År 2 : Refusjonen pr time nedtrappes med 35 øre hvert halvår
År 3–5 : Refusjonen pr time nedtrappes med 25 øre hvert kvartal
År 6 : Refusjonen pr time nedtrappes med 50 øre hvert kvartal, «resten i siste kvartal»
3. Arbeidstakerne dekker det «reelle» underskudd.
Det er videre vedtatt at arbeidstidsnedsettelsen pr 1.1.87 ikke får noen innvirkning på refusjonen pr time.

Arbeidstakernes premie til Lavlønnsfondet reguleres derimot i samsvar med endret ukentlig arbeidstid slik at det ukentlige trekket blir uforandret.

Fordelingen av refusjonene mellom de forskjellige overenskomster endret seg lite i perioden, men en konsekvens av nedtrappingsmodellen er at overenskomstområder med fast timesats i refusjon, som f.eks. rengjøring og innenriks sjøfart over tid vil ta ut en relativt større del enn tidligere av totalrefusjonen.

Lavlønnsfondets totale bidrag til lavlønnsbedriftene er nå kommet opp i vel 1 400 millioner kroner.

2. Arbeids- og næringslivet

Industripolitikken

LO har i flere år kritisert myndighetene for å føre en for svak industripolitikk. Den borgerlige regjering som satt fram til mai 1986 overlot i for stor grad til markedskreftene alene å bestemme industriutviklingen i Norge. LO har sett det som viktig at en god og offensiv industripolitikk er avhengig av aktiv innsats fra det offentlige. Den generelle økonomiske politikken som føres vil påvirke rammebetingelsene for industrien, men i tillegg har LO ved flere anledninger påpekt at det er et sterkt behov for offentlige reguleringer og økt koordinering av innsatsen i industrisektoren.

Det er et sterkt behov for å øke aktiviteten og investeringene i den konkurranseutsatte del av næringslivet for å gå løs på struktur- og omstillingsproblemene i norsk industri og for å løse de strukturelle skjevheter i økonomien generelt. LO har også påpekt behovet for å regulere investeringstakten i Nordsjøen, for slik også å sikre et stabilt grunnlag for landbasert offshore-relatert virksomhet.

For å bedre industriens konkurranseevne har LO, som motvekt til ensidig å peke på lønnskonstnadene, reist en debatt om industriens samlede kostnadsproblemer. Produktutvikling, effektivitetsfremmende tiltak, redusert rentenivå og rimelige el-priser, er vel så viktig for å bedre vår konkurranseevne. Det er på denne bakgrunn LO i de senere år har gått i bresjen for at satsingen på forsknings- og utviklingstiltak må økes.

I tiltredelseserklæringen til den nye Arbeiderparti-regjeringen i mai kom det klare signaler om en mer aktiv industripolitikk og økt satsing på forskning og utvikling. Disse signalene ble fulgt opp i statsbudsjettet for 1987. Her ble det vist en sterk vilje til å gå løs på struktur- og omstillingsproblemene i norsk industri. Den industrielle forsknings- og utviklingsinnsatsen skulle økes med hele 29 prosent og de totale lån til industriformål, eksklusive Industrifondets valutalån, skulle økes med 14.6 prosent.

Industri- og næringspolitikken står meget sentralt i LOs arbeid. Samarbeidsprosjektet mellom LO og Industriforbundet, «Norge som Industrinasjon», har fortsatt i 1986 med en betydelig aktivitet. Over statsbudsjettet for 1987 er det bevilget 1.5 millioner kroner til prosjektet. LO anser forskningsprosjektene knyttet til «Norge som industrinasjon» som viktige. Disse skal gi oss en best mulig oversikt over industriens vilkår og muligheter. På denne bakgrunn vil LO og Industriforbundet meisle ut en felles strategi for industriutvikling og industrivekst. Situasjonen er så alvorlig at det må sees som en nasjonal oppgave å øke verdiskapningen i indu-

strien. En slik politikk stiller krav til konsensus og engasjement på bred basis. LO har også et eget fast utvalg for industri, olje og energi, ledet av Tor Halvorsen. Samarbeidsprosjektet og utvalget er nærmere omtalt på andre steder i Beretningen.

I energipolitikken har LO spesielt engasjert seg i forhold til el-avgiften. Denne er en tyngende del av kostnadene for industrien, spesielt den kraftkrevende industrien. På bakgrunn av en henvendelse fra LO ble det nedsatt en interdepartemental arbeidsgruppe som skulle se på alternative modeller for el-avgift overfor industrien. I gruppens mandat forutsettes det at statens totale inntekter fra el-avgiften skal være uendret. LO ble representert i en referansegruppe med rådgivende status i forhold til arbeidsgruppen. LO har kritisert det snevre mandatet. Arbeidsgruppens anbefalinger vil bli innarbeidet i energimeldingen som legges fram i begynnelsen av 1987.

«Norge som industrinasjon»

Samarbeidsprosjektet mellom LO og Norges Industriforbund, «Norge som industrinasjon», gikk inn i en ny fase ved årsskiftet 1985/86. Prosjektet tar sikte på å meisle ut en felles industristrategi for Norge mot år 2000. Målet, som ble trukket opp i prosjektets første hovedrapport i 1984, er å øke verdiskapningen i industrien med minst 50 prosent mot år 2000. For å bidra til å opprettholde sysselsetting, velferd og balanse i utenriksøkonomien.

I 1986 har mest ressurser i samarbeidsprosjektet gått til å planlegge og gjennomføre ulike delprosjekter som for eksempel «Det industripolitiske beslutningssystem», utarbeidet av Bedriftsøkonomisk Institutt, og «Norsk industris strategiske utgangspunkt for å møte fremtidens konkurranseutfordringer», utarbeidet av Industriøkonomisk Institutt. SINTEF/MARINTEK har på oppdrag gjennomført et forprosjekt om teknologisk utvikling, som har resultert i en rapport. Det er videre innledet samarbeid med SAF-Oslo om «Industriens og samfunnets investerings- og kapitalbehov» og FAFO om et mulig prosjekt i 1987 om «Bedre bedrifter».

I forbindelse med de enkelte delprosjekter har det vært opprettet midlertidige referansegrupper for å delta i utformingen og gjennomføringen av prosjektene. Fra LOs side har følgende deltatt i dette arbeidet:

Arnulf Leirpoll, Erik Orskaug og Juul Bjerke, LO, Jon Ivar Nålsund, Jern og Metall, og Gunnar Myrvang, Kjemisk.

«Norge som industrinasjon» ledes av en styringsgruppe hvor Jan Kr. Balstad, LO, og Arthur Svensson, Kjemisk, representerer Landsorganisasjonen.

LOs representantet i Programråder er:

Tor Halvorsen, Ole Knapp, LO, Oddvar Irvoll, Handel og Kontor, Roar Helgesen, NFATF, Lars Skytøen, Jern og Metall, Gunnar Grimnes, NEKF, Harald Øveraas, Arbeidsmandsforbundet, Ove Ragnar, NTTF, Ruth Kolstad, NNN, og Grethe Wahl Christoffersen, Bekledning.

Truls Frogner er ansatt som prosjektleder. Arnulf Leirpoll, Juul Bjerke og Erik Orskaug fra LOs økonomiske avdeling har deltatt i prosjektssekretariatet fra LOs side.

Hovedavtalen LO – N.A.F.

Forhandlingene om revisjon av Hovedavtalen mellom LO og N.A.F. ble sluttført i november 1985, og vedtatt av Representantskapet 14. januar 1986.

Det er dessuten gjennomført en teknisk revisjon i tråd med tidligere forutsetninger. I forbindelse med trykking er det også utarbeidet kommentarer.

Når det gjelder selve avtalen henvises til protokoll fra Representantskaps møte 14. januar 1986.

Hovedavtalen LO – DKT

Forhandlingene ble gjennomført i løpet av 1986, for endelig behandling i LOs Sekretariat 26. januar 1987. Avtalen bygger i det vesentlige på avtalen mellom LO og N.A.F.

Hovedavtalens Bedriftsutviklingstiltak

Somen følge av endringer i Hovedavtalen, ble arbeidet med Hovedavtalens Bedriftsutviklingstiltak (HABUT) og virksomheten til Samarbeidsrådet LO/N.A.F. omorganisert fra og med 1986.

For Samarbeidsrådet ble det, som høyeste organ, etablert et Råd med tre medlemmer fra hver av organisasjonene med fast møtende varamenn. Rådet møtes minst en gang pr. år.

Styret for Hovedavtalens Bedriftsutviklingstiltak er samtidig styre for Samarbeidsrådets aktiviteter. Til å ivareta den daglige virksomhet og forberede styrets arbeid har en for hver av ordningene – henholdsvis Tilleggsavtale I og Samarbeidsrådet – egen sekretær som sammen med hovedorganisasjonenes samarbeidsmedarbeidere, utgjør et felles sekretariat. Dette behandler de saker som er delegert fra styret, tar initiativ til felles tiltak,

følger opp igangværende prosjekter og sørger for informasjon og kontakt både med partene på bransjeplan, bedriftsplan og distriktsplan.

Virksomheten i 1986

Styret har i løpet av 1986 hatt seks møter og behandlet i alt 44 saker. De fleste av sakene har vært søknad om økonomisk støtte. I november 1986 gjennomførte styret en studietur til Italia, med besøk på bedrifter og kontakt med fagforeningsrepresentanter og arbeidsgiverrepresentanter. En hadde diskusjoner om samarbeidsforhold og studerte forsøk med utvikling av arbeidsorganisasjon i bedriftene.

Etter at sekretariatet fikk delegert fullmakt fra styret til å foreta mindre og mer rutinemessige bevilgninger, har sekretariatet i tillegg til løpende kontakt, hatt 5 møter hvor styresakene er blitt forberedt og hvor det er gitt bevilgninger til bedriftsinterne samarbeidskurs og kartleggingskonferanser.

Fellestiltak i organisasjonenes regi

Sekretariat og prosjektmedarbeidere i hovedorganisasjonene, med assistanse fra LOs og N.A.F.s distriktskontorer eller forbund og landssammenslutninger, har gjennomført fellestiltak når det gjelder oppfølging, informasjon- og erfaringsspredning og andre fellestiltak.

Av fellestiltak som er gjennomført kan nevnes:

- Oppfølging av utviklingsstipendiatene ved bl.a. stipendiatsamling i Trondheim i samarbeid med Institutt for Organisasjons- og arbeidslivsfag ved NTH. Kvartalsvise framdriftsrapporter fra stipendiatene og møter med partene på bedriften og stipendiatene ved starten på prosjektet. Kontaktformidling med andre bedrifter og annen kontakt med stipendiatene.
- Erfarings- og informasjonskonferanser, med presentasjon av bedrifts-utviklingsprosjekter i parallelle miniseminarer er arrangert i Trondheim og Stavanger med henholdsvis 120 og 90 deltakere.
- Det er utgitt 6 kortrapporter med beskrivelser av bedriftsutviklingstiltak. Disse er sendt til ledelse og tillitsvalgte i alle N.A.F. - bedrifter med mer enn 20 ansatte. Rapportene sendes også samtlige LO-forbund fortløpende.
- Brosjyremateriell om Tilleggsavtale I er under revisjon på bakgrunn av ny Hovedavtale og erfaringer med ordningen.
- Styret har innenfor feltet Organisasjon/teknologi gitt støtte til NTNFs program for Dataassistert konstruksjon/dataassistert produksjon (DAK/DAP) og Robotteknologi. HABUT-bevilgningen er ment å sikre at spørsmål som gjelder arbeidsorganisasjon og medvirkning blir ivaretatt i programmet.

– Styret har finansiert et prosjekt hvor tre studenter ved Institutt for Organisasjon og Arbeidslivsfag ved NTH gjorde en undersøkelse om «Ny teknologi – et organisasjonsproblem». Undersøkelsen ble bl.a. basert på intervjuer i enkelte bedrifter med HABUT-prosjekter.

Blant de utviklingsprosjekter som har fått økonomisk støtte er det to bransjeprosjekter. Det ene er et prosjekt om «Jobbutvikling og arbeidsorganisasjon i elektrokjemisk industri» med representanter fra tariffpartene og HABUT som medlemmer av styringsgruppen. Prosjektet utføres ved Institutt for Industriell Miljøforskning – IFIM – ved SINTEF i Trondheim. Det er utgitt en rapport fra undersøkelsene.

I regi av Norges Bilbransjeforbund og Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund er det gjennomført en rekke distriktstise kartleggingskonferanser for bedrifter innen bransjen. Forskere fra Arbeidspsykologisk Institutt har medvirket ved gjennomføring av konferansene. Bransjepartene har forøvrig fått økonomisk støtte til engasjement av en sentralt plassert resursperson som følger opp bedriftene i bransjen gjennom kartleggingskonferanser og på annen måte.

Styre og sekretariat har lagt vekt på at partene innen den enkelte bransje, evnt. det enkelte distrikt, etterhvert skal ta større ansvar for aktiviteter innenfor Hovedavtalens Bedriftsutviklingstiltak. I denne forbindelse er det bl.a. arrangert felles prosjektmedarbeidermøter for representanter fra forbund og landssammenslutninger.

For utviklingsstipendiater under Tilleggsavtale I som er organisert i LO-forbund, ble det i desember 1986 arrangert en egen konferanse for erfaringsutveksling. Til konferansen var også innbudt klubbformennene ved de respektive bedrifter og representanter fra de berørte forbund.

I 1986 ble det gjennom HABUT gitt økonomisk støtte til 24 kartleggingskonferanser i enkeltbedrifter, 8 bransjekonferanser og 23 utviklingsstipend. Videre er det gitt bevilgning til 11 utviklingsprosjekter. Totalt er det siden ordningen trådte i kraft gitt støtte til 153 utviklingstiltak.

Samarbeidsrådet LO/N.A.F.

Etter omorganiseringen (se beretningen vedr. Tilleggsavtale I) har Rådet hatt følgende medlemmer:

Fra Landsorganisasjonen i Norge:
leder Tor Halvorsen (formann 1986), LO
nestleder Leif Haraldseth, LO
nestleder Sidsel Bauck, Handel og Kontor
varamann sekretær Yngve Hågensen, LO

Fra Norsk Arbeidsgiverforening:
adm. dir. Pål Kraby (nestformann 1986)
viseadm. dir. Lars Chr. Berge
adm. dir. Alfred S. Hauge
varamann direktør Kjell I. Grue

Sekretariatsleder:
Arnold Johannessen

Som saksforberedende organ fungerer fellessekretariatet for HABUT (Hovedavtalens Bedriftsutviklingstiltak) og Samarbeidsrådet.

Sekretariatet har følgende sammensetning:
prosjektleder Harry O. Hansen, LO
sekretariatsleder Arnold Johannessen, LO
sekretariatsleder Olaf Stene, N.A.F.
kontorsjef Petter Thoen, N.A.F.

Samarbeidsrådet har i 1986 avholdt 1 møte for å behandle regnskap, budsjett, kurs og konferanser i 1987.

Etter omorganiseringen blir de løpende saker ivaretatt av sekretariatet og styret for Tilleggsavtale I, som nå også er styret for Samarbeidsrådet.

Kurs/konferanser

I 1986 har det vært avholdt 7 Felleskurs om samarbeidsforhold. Det samlede antall deltakere var 183 fra 54 bedrifter. Regnet fra og med to prøvekurs i 1971 og frem til utgangen av 1986 har samlet antall deltakere vært 4 237 fra 1 379 bedrifter på i alt 126 kurs.

En har også i 1986 hatt med bedrifter med mellom 20 og 50 ansatte som har opprettet samarbeidsorganer og som har gitt uttrykk for at de er interessert i en videre utvikling i bedriftene, enten etter Tilleggsavtale I eller Hovedavtalens del B.

Det har i 1986 vært avviklet 5 kurs for bedriftenes arbeidsmiljøutvalg. 2 kurs måtte avlyses grunnet lock out. Det samlede antall deltakere på AMU-konferansene i 1986 var 206 fra 47 bedrifter. I alt har det vært avviklet 56 AMU-konferanser med 2445 deltakere fra 477 bedrifter. Foranstående gjelder fra starten i 1979 og ut 1986.

Ett kurs er avholdt for bedriftenes styrerepresentanter. Det har i alt vært avviklet 38 konferanser med 1 176 deltakere fra 371 bedrifter.

Av Felleskurs, AMU-konferanser og Styrekonferanser er det tilsammen, fra 1971 og til idag, avholdt 220 kurs/konferanser med tilsammen 7820 deltakere fra 2222 bedrifter. I samme tid er det avlyst 7 Felleskurs, 3 AMU-konferanser og 3 Styrekonferanser.

Bedriftsbesøk

Etter henstilling har det vært avlagt 12 bedriftsbesøk. I de fleste tilfeller har det vært møter med bedriftenes BU. Møtene har dreiet seg om Samarbeidsorganenes arbeidsområde, hjelp til programopplegg for internskole-ring, forståelse av avtalen og representasjon i BU.

Bedriftsinterne kurs

I løpet av 1986 har 15 bedrifter søkt om økonomisk refusjon i forbindelse med internatkurs/konferanser etter foreliggende retningslinjer. En bedrift har fått avslag. Det er ialt bevilget kr. 404 542,-. 9 bedrifter har fått hjelp til programopplegg og gjennomføring av konferanser.

Bedriftslære

Etterspørselen etter «Bedriftslære» har stagnert noe, men fremdeles sendes det ut eksemplarer til skoler, bedrifter og forbundsområder.

Regnskapslære

Til utgangen av november er «Regnskapslære» solgt i 922 eksemplarer.

Datalære

I 1986 er det fra sekretariatets side solgt: 242 deltakerpermer, 17 kofferter, 45 veiledningspermer, 1755 enkelthef-ter.

Det arbeides nå med en forandring av Datalære, som går ut på et forkor-tet grunnleggende kurs og videregående kurs tilpasset den enkelte bran-sje.

Konsekvensanalyse

I tillegg til de gratis eksemplarer som ble sendt til bedrifter, forbund, arbeidsgiversammenslutninger – i alt 10 100 eksemplarer – er det fra sek-retariatets side solgt 2455 eksemplarer à kr. 20,-

Besøk av studenter

Sekretariatet har i 1986 hatt besøk av 9 studenter som alle ønsket å skrive diplomoppgaver om bedriftsdemokratiet. I tillegg har sekretariatet hatt noen henvendelser fra videregående skoler angående hjelp med studiemateriell for samarbeide og demokrati.

Samarbeidsrådet DKT-LO

Etter henstilling fra fellesmøte mellom Opplysnings- og Utviklingsfon-det og Samarbeidsrådet DKT-LO i protokoll 1/77, har partene også for 1986 oppnevnt de samme personer til styret for Opplysnings- og Utvik-

lingsfondet som til Samarbeidsrådet DKT-LO. Møtene i Fondsstyret og Samarbeidsrådet avvikles som fellesmøter.

Opplysnings- og Utviklingsfondets styre og Samarbeidsrådet DKT-LO har i perioden hatt følgende sammensetning:

Fra Landsorganisasjonen i Norge:

Yngve Hågensen, Landsorganisasjonen i Norge , Sidsel Bauck, Handel og Kontor i Norge, Bjørn Engebretsen, Handel og Kontor i Norge.

Vararepresentanter: Rolf Frøysland, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Erling Oen, Hotell og Restaurantarbeiderforbundet, Knut Westgård, Norsk Arbeidsmandsforbund. Harald Øveraas møter i Knut Westgårds sykefravær. Harry O. Hansen er personlig vararepresentant for Yngve Hågensen.

Fra Den Kooperative Tarifforening:

Lorang Berg, Den Kooperative Tarifforening, Jan Hein Eriksen, Den Kooperative Tarifforening, ble pr 15.10-86 etterfulgt av Kjetil Bull, Den Kooperative Tarifforening.

Vararepresentanter: Trond Lunde, Den Kooperative Tarifforening, Trygve Mathisen, Den Kooperative Tarifforening, Hans Hodt, Den Kooperative Tarifforening.

Lorang Berg har vært formann i styret og Yngve Hågensen nestformann.

Det er i perioden avholdt to møter og behandlet 29 saker. Av saker som er behandlet kan nevnes:

- Budsjett og regnskap for fondet og fellestiltakene.
- Kurs, konferanser og studievirksomhet.
- Arbeidsplaner og videreføring av prosjekter.
- Struktur og arbeidsform, organisering av fellestiltak.
- Konferanse for Samarbeidsrådet og brukere av rådets tiltak.
- Samarbeidsrådets kontorlokaler.

Opplysnings- og utviklingsfondet DKT-LO

Det er ialt innbetalt medlemskontingent for 1986 til fondet med kr. 3 980 191,-.

Revisjon

Den 21. mai 1985 ble Hans Secker oppnevnt som Samarbeidsrådets revisor for 1985 og 1986.

Faglig utvalg DKT-LO

Faglig Utvalg er et rådgivende og innstillende organ overfor Samar-

beidsrådet. Samarbeidsrådet oppnevner utvalgets medlemmer, som i perioden har vært:

Trond Lunde, Den Kooperative Tarifforening, Yngve Halvorsen, Handel og Kontor i Norge, John Bråthen, Den Kooperative Tarifforening, Helge Egeland, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund

Yngve Halvorsen har vært formann i perioden. Formannen møter på Samarbeidsrådets møter.

Utvalget har hatt åtte møter, en samling for gjennomgang av aktuelt informasjonsmateriell og vært på besøk i TRONDOS i sammenheng med en søknadsbehandling. Det er behandlet 74 saker, og av disse kan nevnes:

- Kursvirksomheten, nye temaer og program
- Støtte til lokale tiltak
- Søknader og retningslinjenes begrensning i deltakerantall og temaer.
- Samarbeidsprosjektene - utvalgets deltakelse ved prosjektsamlinger
- Materiell til bruk i kurs og ved lokale tiltak
- Strategiplanarbeidet og OU-fondets midler

Sekretariatet

Samarbeidsrådets struktur og arbeidsform - organisering av sekretariatet og bemanning. Det var tidligere fattet vedtak om å avvente Hovedavtaleforhandlingene slik at rådets formelle grunnlag var avklart før sekretariatets funksjon og arbeidsoppgaver skulle diskuteres på bredt grunnlag og med representanter fra S-rådet og brukerne.

I mellomperioden ble Arbeidsutvalget gitt ansvar for de daglige oppgavene tillagt sekretariatet.

Arbeidsutvalget bestående av Lorang Berg, Yngve Hågensen og sekretariatet ved Grete Kjellstrøm har hatt fire møter.

Samvirkebanken har sagt opp leieforholdet til sekretariatet i Kirkegt 5. Arbeidsutvalget arbeider med å finne alternative lokaler.

Samarbeidsrådets struktur og arbeidsform

12. og 13. november inviterte Samarbeidsrådet til konferanse på Støtvik Hotell, der hensikten var at Samarbeidsrådets medlemmer og representanter både fra ledelsen og tillitsvalte i kooperative bedrifter skulle få diskutere de aktiviteter fellesmidlene og S-rådet var engasjert i og behov og ønsker for framtidige aktiviteter.

Tilstede var det 29 deltakere.

Arbeidsutvalget var ansvarlig for konferansen på Støtvik og er også ansvarlig for oppfølgingen av de forslag som ble framsatt på konferansen.

Økonomisk støtte til lokale tiltak

Etter retningslinjer fastsatt av Samarbeidsrådet kan bedriftene søke om økonomisk støtte til lokale og bedriftsinterne tiltak. Det forutsettes at tiltak som gis støtte av begge parter, bedriftens ledelse og de ansattes tillitsvalgte søker i fellesskap.

Det er i 1986 14 bedrifter som har gjennomført bedriftsinterne samlinger. Videre er det gitt økonomisk støtte til TRONDOS for å utprøve et opplæringsprogram i sammenheng med bygging av nytt OBS varehus.

NKL har fått støtte for tilrettelegging av diskusjonsmaterieell for tilpassing for S-lag og bedrifter til strategiplanarbeidet.

Temaer som er behandlet på de bedriftsinterne samlingene er:

Hovedavtalen og overenskomstene, S-lagets strategiarbeid, Organisering av arbeidet, Interne kommunikasjons- og informasjonssystemer, Samarbeidet og samarbeidsorganene, oppgaver og muligheter, Opplæring, Regnskap og budsjettforståelse, Motivasjon og yrkesstatus.

Kursvirksomheten

Samarbeidsrådet arrangerer kurs der det forutsettes at bedriftene møter med representanter både fra bedriftens ledelse og de ansattes tillitsvalgte.

For S-lag er det arrangert 6 kurs med tilsammen 180 deltakere. NKL's lager har vært invitert til 5 kurs, arrangert som bedriftsinterne samlinger med forelesere fra DKT, HK og NKL's personalavd.

Alle kursene er lagt opp for en generell gjennomgang av Lov- og avtaleverket som berører forholdene mellom ledelsen og de ansatte. Kursene legger vekt på de temaer som er aktuelle for deltakerne.

I 1986 har arbeidstidsreduksjonen, likestilling i arbeidslivet, innføring og bruk av ny teknologi og varehandelens konkurranse om arbeidstakerne vært temaer som er behandlet.

Samarbeidsrådet vedtok å gjennomføre tre prøvekurs på bakgrunn av det forslag en arbeidsgruppe hadde framsatt for behandling av «Lov og avtaler og ny teknologi».

Arbeidsgruppen bestående av:

Hans Holdt, DKT, Arve Nielsen, HK, Gunnar Hansen, LO, Bjørn Christensen, Datatillitsvalgt i NKL, Villy Bendiksen, NKL's EDB avd, og Grete Kjellstrøm, Sekretariatet.

Tre prøvekurs med til sammen 70 deltakere ble gjennomført med hele arbeidsgruppen som forelesere.

Hensikten med kursene var å gi ansatte og ledere en innføring i de bestemmelser som kan komme til anvendelse i forhold til informasjon og medvirkning ved innføring og bruk av nye teknologiske systemer i bedriftene.

Lov og avtalebestemmelser, ny teknologi, hva er det i varehandelen? Konsekvensanalyse et hjelpemiddel i planleggingsarbeidet og samarbeid for bedriftsutvikling.

NAF/LO hadde utarbeidet en håndbok for gjennomføring av konsekvensanalyser som ble vedtatt brukt også i våre bedrifter med en tilpassing til kooperativ varehandel.

«Samarbeid i praksis – søkelyset på oss selv»

Samarbeidsprosjekter der bedriftens ledelse og de ansattes tillitsvalgte søker om et samarbeid med rådet for gjennomføring av en arbeidsplan for en fastlagt tidsperiode. En arbeidsplan der målsetningen er å bedre bedriftens økonomi, arbeidsmiljøet og tilrettelegge for et bedre samarbeid om bedriftens utvikling gjennom samarbeid, medvirkning og organisering av arbeidet. Det er bestemt at det ikke skal settes igang flere samarbeidsprosjekter før eventuelt etter avklaringen av rådets funksjon og arbeidsoppgaver.

Det er prosjektsamarbeid med Bergen og Omland Samvirkelag, S-laget Økonom, Stavanger, Rjukan S-lag, Hurum og Røyken S-lag.

Prosjekt er i 1986 avsluttet i Vestoppland S-lag, mens NKL Hamar har gjennomført en evalueringssamling av sitt prosjektarbeid som ble avsluttet ved utgangen av 1985.

Å organisere arbeidsoppgaver i prosjekt blir mer og mer vanlig. Prosjektorganisasjonen bryter med de formelle organer og kan være en anvendelig måte å organisere arbeid i henhold til Hovedavtalens bestemmelser om medvirkning og medinnflytelse og i forhold til Arbeidsmiljølovens bestemmelser om medinnflytelse over egen arbeidssituasjon. Samarbeidsrådet har tilgjengelig kursmateriell i praktisk prosjektarbeid.

Opplæringsrådet for varehandelen

Samarbeidsrådet er sekretariat for Opplæringsrådet. Rådet har ikke hatt møter i perioden og det er ikke fremmet saker av interesse for rådet.

Lorang Berg, DKT, er formann for Opplæringsrådet.

Rådets øvrige medlemmer kommer fra Landsorganisasjonen i Norge, Handelens Arbeidsgiverforening, Handel og Kontor i Norge, Statens Arbeidstilsyn.

Rådet har til disposisjon kr. 104 495,32 pr 31.12.86.

Bransjerådene

Ved Kgl. resolusjon av 3. desember 1982 ble det vedtatt at følgende bransjeråd skulle nedlegges:

Elektronisk industri – Herberge- og serveringsnæringen – Hermetikk og konserverindustrien – Kjøttbransjen – Konfeksjonsindustrien – Motorindustrien – Småskips- og båtbyggerier – Skipsbyggingsindustrien – Skogbruket – Skotøy- og lærindustrien og Tekstilindustrien.

Dermed er det bare 7 igjen av de tidligere 18 bransjerådene.

Bergverkene:

Gruvearbeider Stein Åros, Hauge i Dalane. Varamedlem: Leif Larsen, Follidal.

Ivar Skredderhaug, Ytre Enebakk. Varamedlem: Wenche Spjelkavik, Sulitjelma.

Arnstein Remmen, Båsmoen. Varamedlem: Jorun Pedersen, Bjørnevatn.

Møbel- og innredningsindustrien:

Olav Axelsen, Norsk Treindustriarbeiderforbund. Varamedlem: Rita Kåreid, Øystese.

Kjell Øvergård, Ytre Enebakk. Varamedlem: Nils Olav Henriksen, Ulefoss.

Sildolje- og sildemelindustrien:

Birger Blomkvist, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund. Varamedlem: Trond Rostad, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund.

Andreas Steinsland, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, avdeling Egersund. Varamedlem: Gustav Pettersen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, avdeling Sigerfjord.

Steinindustrien:

Sekretær Magne Brekstad, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund. Varamedlem: Ivar Lysgård, Eide på Nordmøre.

Støperiindustrien:

Sekretær Harald Hansen. Varamedlem: Nestformann Oddbjørn Møller. Begge Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund.

Former Arvid Johansen, Tønsberg. Varamedlem: Former Flemming Christensen, Jersøy.

Treforedlingsindustrien

Forretningsfører Rolf Hauge, Norsk Papirindustriarbeiderforbund. Varamedlem: Arne Marthinsen, Norsk Papirindustriarbeiderforbund. Bjørnar Skogstad, Tofte i Hurum. Varamedlem: Jan H. Andersen, Søndeled.

Trelastindustrien:

Sekretær Knut Mansås, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund.
Varamedlem: Sekretær Per Sjøholm, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund.

Ingvald Iversen, Hamar. Varamedlem: Karle Horseng, Steinkjer.

Distriktssekretær Thorstein Lund, Bangsund. Varamedlem: Nestformann Einar Engseth, Norsk Skog- og Landarbeiderforbund.

3. Sosialpolitikk – Familie- og forbrukersaker

Inntektsregulering for pensjonistene

Regulering av Folketrygdens grunnbeløp og særtilleggssatser pr. 1. mai 1986:

Landsorganisasjonen i Norge, Norsk Pensjonistforbund og Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon fremmet felles krav til reguleringene av pensjonene fra 1. mai 1986. Organisasjonene krevde at trygdeoppgjøret 1986 ble gjennomført på grunnlag av og i samsvar med «Bestemmelser om regulering av grunnbeløpet i Folketrygden», fastsatt av Stortinget 17. juni 1966 med hjemmel i Lov om folketrygd § 6,2, endret av Stortinget med vedtak 3. februar 1981.

Organisasjonenes krav til regulering av grunnbeløpet fra 1. mai 1986 var som følger:

Grunnbeløpet før 1. mai 1986	kr. 26 300,-
Priskompensasjon 1985	kr. 1 500,-
Velstandskompensasjon	kr. 400,-
Grunnbeløpet fra 1. mai 1986	kr. 28 200,-

Kravet bygde på at det i samsvar med reguleringsbestemmelsene skulle gis kompensasjon for prisstigningen i 1984 til 1985. I tillegg ble det krevd et velstandstillegg.

Når det gjelder priskompensasjon for 1985 krevde organisasjonene at det gis kompensasjon for prisstigningen i 1985, i samsvar med reguleringsbestemmelsenes § 4, og i samsvar med sluttprotokollen fra gjenopptakelsen av trygdeoppgjøret 1985. Grunnbeløpet på kr. 26 300,- økes således med kr. 1 500,- fra 1. mai 1986 som kompensasjon for prisstigningen i 1985.

Videre krevde organisasjonene at det gis kompensasjon for velstandsutviklingen i 1985 i samsvar med reguleringsbestemmelsenes § 1 b. Organisasjonene la til grunn at mens grunnbeløpet i 1985 økte 7.0%, var lønnsveksten ca. 8.0%. Grunnbeløpet måtte således økes med kr. 400,- fra 1. mai 1986 for å kompensere etterslepet i forhold til lønnsutviklingen i 1985.

Andre krav til trygdereguleringene for 1986 var:

Unge uføres tilleggspensjon

Organisasjonene krevde at tilleggspensjonsgrunnlaget for unge uføre heves fra 2 til 3 pensjonspoeng (sluttpoeng).

Utredning av trygdespørsmål

Organisasjonene krevde at det nedsettes et offentlig utvalg som får til oppgave å utrede spørsmål knyttet til:

- Opptrapping av minstepensjonene.
- Inntektsgrunnlaget for uføretrygdede.
- Levekårene for trygdede med lave inntekter.

Trygdefinansieringsutvalgets innstilling

Organisasjonene krevde at Kontaktutvalget mellom Regjeringen og organisasjonene blir holdt løpende orientert om utviklingen i arbeidet med oppfølgingen av Trygdefinansieringsutvalgets innstilling.

I sluttprotokollen fra møtet mellom organisasjonene og Staten ble det enighet om følgende:

Regjeringens representanter la i møte 22. mai 1986 fram følgende forslag:

Grunnbeløpet økes med kr. 1 700,- fra kr. 26 300,- til kr. 28 000,-.

Organisasjonenes representanter uttalte:

Prisstigningen fra 1984 til 1985 var 5.7%. I samsvar med Stortingets regelverk tilsier dette en prisregulering av grunnbeløpet pr. 1. mai 1986 på kr. 1 500,-.

Det tekniske beregningsutvalget konkluderte med at den gjennomsnittlige årslønnsveksten fra 1984 til 1985 var omlag 7.5%. Veksten i grunnbeløpet var 7.0%. I samsvar med Stortingets regelverk tilsier dette en velstandsregulering av grunnbeløpet pr. 1. mai 1986 på 0,5 %, tilsvarende kr. 200,-.

Til sammen tilsier dette at grunnbeløpet heves med kr. 1 700,- til kr. 28 000,- fra 1. mai 1986.

Organisasjonene ser det derfor slik at Stortingets regelverk er blitt fulgt ved reguleringen 1. mai 1986 og at resultatet ut fra dette kan aksepteres.

Når det gjaldt kravet fra organisasjonene om utredning av trygdespørsmål, vil det bli avholdt møte i Kontaktutvalget i løpet av juni 1986.

Vedrørende kravet om unge uføres tilleggspensjoner, vil dette bli tatt opp i forbindelse med statsbudsjettet 1987.

Regjeringens representanter erkjenner at denne gruppe har en vanskelig økonomisk livssituasjon.

Kravet fra organisasjonene vil, angående Trygdefinansieringsutvalgets innstilling, bli tatt opp og drøftet i møte i Kontaktutvalget i juni 1986.

Sykelønnsordningen mellom LO og N.A.F.

I de siste åra før sykelønnsordningen mellom LO og N.A.F. ble avviklet pr. 1. juli 1978, gikk ordningen med til dels betydelig overskudd. Medregnet renteinntekter utgjorde fondet pr. 31. desember 1985 vel 500 mill. kroner.

Ved tariffoppgjøret i 1980 ble det forutsatt at hovedorganisasjonene skulle innlede drøftinger med sikte på å utarbeide vedtekter for hvordan sykelønnsordningens fond skulle disponeres. I januar 1982 nedsatte Sekretariatet et utvalg for å vurdere ulike måter å disponere sykelønnsordningens fond på og avklare det tariffrettslige grunnlaget for eventuelle forhandlinger med N.A.F. Utvalget fikk følgende sammensetning: Leif Haraldseth, leder, Svein-Erik Oxholm, Liv Buck, Roar Helgesen, Finn Nilsen, Odd Isaksen, Lars Skytøen, Steinar Halvorsen, Kjell Samuelsen. Øistein Gulbrandsen er sekretær for utvalget.

På grunnlag av utvalgets innstilling vedtok Sekretariatet i april 1983 at fondets midler skulle benyttes til et formål som var nær beslektet med sykelønnsfondet, at forsikringsordninger skulle prioriteres og at LO skulle ha avgjørende innflytelse på disponering av hele fondet.

Etter vedtak i LOs representantskap ble spørsmålet tatt opp ved tariffrevisjonen i 1984 på dette grunnlag. Under forhandlingene ble det ikke oppnådd enighet om en felles disponering av midlene. Forhandlingene medførte at partene vil disponere hver sin halvdel og fortrinnsvis til forsikring. På dette grunnlag har LO arbeidet videre med forsikringsordning for LOs medlemmer i privat sektor.

Arbeidslivets komité mot alkoholisme og narkomani (AKAN)

AKANs formål er gjennom opplysning, opplæring og rådgivning å bidra til å forebygge alkohol- og narkotikamisbruk på arbeidsplassene og hjelpe rusmiddelskadede til et normalt liv.

AKAN-komiteén hadde i 1986 følgende sammensetning:

Fra Norsk Arbeidsgiverforening: Overlege Terje Due Strand (til sin død i november 1986). Direktør Odd Moseby. Varamedlemmer Sverre Lie og Kirsti Stokkeland Martinsen.

Fra Landsorganisasjonen i Norge: Sosialsekretær Kjell Samuelsen, sekretær Kåre Myhre, Varamedlemmer: 1. sekretær Liv Buck.

Fra Statens Edruskapsdirektorat: Direktør Stein Berg, varamedlem overlege Olaf G. Aasland.

Sosialsekretær Kjell Samuelsen fra LO har vært formann og overlege

Terje Due Strand har vært nestformann (frem til nov. 1986). Direktør Odd Moseby var nestformann fra november og ut året. Komitéen har hatt fem møter. Medlemmene har dessuten deltatt i ukekurs og konferanser.

AKAN-komitéens virksomhet finansieres gjennom tilskudd fra hovedorganisasjonene og Staten samt kursavgiften. Tilskuddene fordelte seg slik:

Landsorganisasjonen i Norge	kr. 375 000,-
Norsk Arbeidsgiverforening	kr. 375 000,-
Sosialdepartementet	kr. 1 200 000,-
Kommunal- og Arbeidsdepartementet	kr. 400 000,-
	kr. 2 350 000,-

I tillegg krever virksomheten lokal finansiering av kursavgiften, reiseutgifter og tapt arbeidsfortjeneste ved deltakelse i kurs, konferanser og informasjonsmøter. Ved enkelte bedrifter er det opprettet stillinger for personer som driver AKAN-arbeid på hel eller deltid. Bedriftene betaler også utgiftene for AKAN-kontakter, bl.a. tapt arbeidsfortjeneste. Det foreligger ingen samlet oversikt over de midler bedriftene bruker til AKAN-arbeid, men det dreier seg om hundretusener.

Uten den lokale finansieringen ville det ikke være mulig å drive AKAN-arbeid. Interessen for AKAN-arbeid gir en pekepinn om at bedriften får kompensert en del av utgiftene bl.a. redusert fravær og økt produksjon.

Konferanser og kurs

Det er holdt ni områdekonferanser med i alt 382 deltakere. AKAN-komitéens formann eller viseformann har åpnet konferansen og redegjort for hovedorganisasjonenes medvirkning i AKAN-arbeidet. Det er i perioden holdt åtte ukekurs med 209 deltakere. To av kursene ble gjennomført som oppfølgingskurs, de andre som grunnkurs. Det har vært i alt 29 korte kurs med 1059 deltakere. For ledere, AKAN-kontakter og bedriftspersonell ved mindre og mellomstore virksomheter har bedriftene funnet det hensiktsmessig med 1 – 2 dagers kurs. På disse kursene har en tatt opp AKAN-arbeidet i praksis. Dagskonferansene har tatt for seg temaer som «Kriminalitet og rusmidler» med forsker Kåre Bødal som foreleser, AKAN og bedriftshelsetjenesten, AKAN-modellen og behandlingstilbud. Konferansene ble holdt i Kirkenes, Tromsø og Kongsberg med i alt 70 deltakere. Det ble også arrangert fire dagskonferanser med temaet «Kvinner og rusmidler» i samarbeid med LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling. Konferansene ble arrangert i Bergen, Trondheim, Oslo og Stavanger. Det var til sammen 194 deltakere.

Forelesningsrekkene går over 3 – 5 kvelder og tar opp emner med tilknytning til praktisk AKAN-arbeid. I 1986 ble det arrangert seks forelesningsrekker, med til sammen 108 deltakere, i Oslo og Trondheim. De fleste arrangert i samarbeid med lokale AOF-foreninger/avdelingskontorer.

Bedriftsbesøkene har vært rettet mot ledere, tillitsvalgte og bedriftspersonell. Det er i alt foretatt 222 bedriftsbesøk med 4720 deltakere. I tillegg har bedrifter i Oslo-området vært invitert til «Frokostmøter» i sekretariatet. På møtene har AKAN-arbeid i praksis vært drøftet. Det har vært seks møter med ialt 27 deltakere.

Bedriftene bruker sekretariatet i økende grad når det gjelder råd og veiledning i enkeltsaker. Omfanget av denne virksomhet er betydelig. Sekretariatet blir også kontaktet av fagforbund og andre hovedorganisasjoner som får henvendelse fra sine medlemmer om rusmiddelproblemer i arbeidsmiljøet. Videre mottar sekretariatet mange forespørsler fra arbeidstakere som har rusmiddelproblemer og søker hjelp.

AKAN-forum

Flere bedrifter er organisert i fellestiltaket AKAN-forum. Det er holdt tre møter i Bergen med til sammen 124 deltakere.

AKAN har også i 1986 stilt sine sosialkonsulenter til disposisjon som forelesere til ulike kurs som organisasjoner, bedrifter, skoler, osv. arrangerer.

Opplysningsmateriell

AKAN søker i sitt arbeid å legge forholdene til rette for et saklig og nøkternt opplysningsarbeid. Organisasjonen har et meget godt opplysningsmateriell til bruk ved kurs, konferanser og bedriftsinternt informasjonsarbeid.

I alt 23 bedrifter/etater har benyttet seg av AKANs tilbud om utlån av filmer/video.

I 1986 har AKAN brukt opplysningsmateriell fra Statens Edruskapsdirektorat. Dette er et godt supplement til AKANs øvrige informasjonsmateriell.

Informasjon

Informasjonsbladet «AKAN-kontakten» ble produsert i to nummer i 1986.

4. Undervisnings- og opplysningsvirksomhet

Opplysningsarbeidet i fagbevegelsen

AOF er fagbevegelsens koordinerende og utøvende organ når det gjelder studie- og opplysningsvirksomhet og kulturarbeid sentralt, regionalt og lokalt.

I AOF ledes dette arbeidet av Faglig Utvalg som rapporterer til AOFs forretningsutvalg.

LOs fondsstyre tar avgjørelsen når det gjelder disponeringen av midlene i Opplysnings- og Utviklingsfondet etter innstilling fra AOFs forretningsutvalg.

LOs fondsstyre

hadde ved årets utgang følgende sammensetting: Svein-Erik Oxholm, formann, Leif Haraldseth, LO, Tor Halvorsen, LO, Lars Skytøen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Odd Isaksen, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, Nils Totland, Statstjenestemannskartellet, Alf Frotjold, AOF.

Vararepresentanter: Rolf Hauge, Norsk Papirindustriarbeiderforbund, Ove J. Ragnar, Norsk Tele Tjeneste Forbund, Roar Helgesen, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer.

Sekretær Aage Søgård AOF.

AOFs forretningsutvalg

hadde ved årets utgang følgende sammensetting: Ole Knapp, Landsorganisasjonen, formann, Martin Kolberg, Det norske Arbeiderparti, Yngve Hågensen, Landsorganisasjonen, Kirsti Billington, Norsk Tjenestemannslag, Einar Sig. Birkeland, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Britt Schultz, DNAs Kvinnesekretariat, Einar Hysvær, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Karl Johan Schjønberg, Norsk Jernbaneforbund, Alf Frotjold, AOF, Grethe Haklien, AOF, ansattes representant.

Vararepresentanter: Ståle Dokken, Arbeidernes Ungdomsfylking, Oddvar Irvold, Handel og Kontor i Norge, Torbjørn Jagland, Det norske Arbeiderparti, Roar Wilhelmsen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Ingeborg Sætre, Den norske Postorganisasjon, Esther Kostøl, Landsorganisasjonen i Norge, Anton Solheim, Norsk Treindustriarbeiderforbund, Willy Halvorsen, AOF, ansattes vararepr.

Jan Aaboen, AOF, protokollsekretær.

Jakob Grava, LO-skolen Sørmarka, Aage Søgård, AOF, og Jan Andersen, AOF, har deltatt på møtene.

AOFs faglige utvalg

hadde ved årets utgang følgende sammensetting: Yngve Hågensen, Landsorganisasjonen, formann, Aage Søgård, AOF, sekretær, Per Ø. Andersen, Statstjenestemannskartellet, Kristian Haldorsen, Norsk Sjømannsforbund, Birger Bendiksen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Terje Kristiansen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Hans Bråthen, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, Kjell Solberg, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, Yngve Halvorsen, Handel og Kontor i Norge, Gunnvor Reidarson, Norsk Kommuneforbund, Sven Pettersen, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Vararepresentanter: Helge Egeland, Norsk Næring og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Rita Kåreid, Norsk Treindustriarbeiderforbund, Viktor Folvik, Norsk Transportarbeiderforbund, Heidi Kvernevik, Norsk Tele Tjeneste Forbund, Svein Fjæstad, Hotell og Restaurantarbeiderforbundet.

Som observatører møter: Jakob Grava, LO-skolen Sørmarka, DNAs faglige sekretær, LOs informasjonssekretær, AUFs faglige sekretær.

Protokollsekretær Tore E. Hansen.

Ukekursvirksomheten

Ukeskursene har blitt gjennomført etter de planer og opplegg som er trukket opp av fagbevegelsen. I 1986 ble det gjennomført 60 ukekurs. Kursene ble arrangert som internatkurs, kombinerte dagskoler/internat eller som rene dagskoler. Kursene er blitt lagt til våre regionale studiesentra i Stavanger, Sulitjelma samt på Sørmarka. I tillegg har vi benyttet fagbevegelsens egne kurssteder/hoteller eller hotell som eies av Folkeferie Holding AS. Dagskolene ble lagt til lokale studiesentra i AOF-foreningene eller til Folkets Hus rundt om i landet. Studiesentra har engasjert seg i en større oppsøkende virksomhet i forholdet til fagbevegelsen i regionene, og har bistått med utvikling og gjennomføring av kurstilltak. Det er opprettet et rådgivende utvalg ved hvert senter med representanter fra fagforbundene. AOF har hatt ansvaret for den tekniske gjennomføringen av ukeskursene for Samvirke Forsikring, Statstjenestemannskartellet og for Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund.

Søknadene til de ulike kurs har vært varierende, men totalt sett har antallet økt. Det ble i året nedsatt prosjektgrupper med representanter fra AOF/LO for å se på nye kurstillbud. Gruppene har presentert sine forslag og har fått tilslutning til sine planer. Det betyr at i 1987 vil vi få en rekke

nye kurstilbud. Et prøvekurs i lønssystemer og produktivitet ble gjennomført. Til kurset meldte det seg over 150 søkere.

For å følge opp grunnskoleringen med FGKI – Basiskurset, ble det gjennomført noen dagskoler i distriktene i trinn II – Organisasjonskunnskap.

Det gis fortsatt ingen statsstøtte til våre ukekurs, slik at vi har måttet se på de ulike arrangementssteder, samt fått til avtaler som har gitt som resultat mindrekostnader pr. kurs. AOF har inngått reiseavtale med NSB. Avtalen gjelder for AOF og medlemsorganisasjonene. Reiseavtalen innebærer 50% moderasjon på ordinære billettpriser. NSBs reisebyrå i Fauske har stått for all transport av kursdeltakerne til Sulitjelma. Avtalen med NSB har i løpet av året gitt oss besparelser i form av rabatter og samordninger av transport.

Reisebyråtjenesten som NSB har bygget opp for LO og fagforbundene fungerer bra.

Oppsøkende virksomhet har vært et nyttig hjelpemiddel i å rekruttere deltakere til kurs. Samarbeidet lokalt mellom AOF og medlemsorganisasjonene har gitt positive resultater. Det er i løpet av året arbeidet med egne opplegg på Hovedavtalen og til Brubakken-komiteens innstilling.

AOF har videre tatt initiativet til å få en bedre og systematisert kurslederutdanning. De første kursene ble gjennomført i år. Opplegget sikrer oss bedre kursledere med en bredere pedagogisk plattform og innsikt i lærer- og kursformer. Kompetanseoppbygging for denne målgruppen er viktig for skoleringsarbeidet framover.

Lokalt faglig studiearbeid

Satsingen som ble gjort på Faglig Grunnkurs I – Basiskurset – har vært viktig. Det har gitt som resultat en stor og omfattende skolering lokalt i form av studieringer. Timestipendstøtte til skolering på dagtid ble en suksess til tross for at de tildelte midler ikke ble benyttet fullt ut. Støtten gir muligheten til at skolering kan tas i arbeidstiden.

Ordningen representerer et stort framskritt i den lokale studievirkosomheten. Opplæringsmiljøene har klart sin oppgave med Faglig Grunnkurs I – Basiskurset. For neste år vil prioriteringen bli utvidet til trinn II – Organisasjonskunnskap.

Faglig grunnkurs

Rådgivende utvalg for faglig grunnskolering avga sitt siste produkt – «Fagbevegelsen og samfunnet» – trinn V den 31. oktober 1986.

Samtidig ble utvalget oppløst og gjenstående punkter ble overlatt Virksomhetsavdelingen for oppfølging.

Vi benytter også denne anledningen til å takke RUFAG-utvalget og dets undergrupper for vel utført arbeid.

Samtidig med at Basiskurset – trinn I ble ferdig la Faglig Utvalg til rette økonomiske forhold som gjorde det mulig å gjennomgå Basiskurset lokalt – i arbeidstida. Målsettingen var 10 000 deltakere, et tall som er overskredet.

Etter at hovedavtaleforhandlingene var sluttført ble arbeidet med å oppdatere heftene startet, først med egne innlegg i de «gamle» heftene, og etter hvert nytrykte hefter.

Statstjenestemannskartellet og NTL har vært AOF behjelpelig med å tilpasse enkelte av heftene til statssektoren, noe som gjør at flere kan benytte fellesmateriellet. Også her benytter vi anledningen til å takke for bistanden.

Materiell og gjennomføringsplaner

I takt med utviklingen av nye kurstilbud har også kravet til nytt materiell meldt seg. Utvikling av dette er i full gang, samtidig som «gammelt» materiell «fiffes» opp eller byttes ut. Til en rekke av våre kurs har det også blitt utarbeidet gjennomføringsplaner. Dette er særlig viktig i forhold til de kurs som avvikles lokalt, idet en vil tilstrebe likhet i innhold og gjennomføring.

Hovedavtalen

I forbindelse med revidering av Hovedavtalen måtte alt gammelt materiell skiftes ut.

Nye betegnelser og endrede paragrafer og kapitler gjorde at alt, både forelesninger, over-head og studieretteleinger måtte endres fra grunnen av. Dette arbeidet var ferdig samtidig som den nye Hovedavtalen var ferdig trykt, og materiellet og informasjonen om det er sendt ut til alle LO- og AOF-kontorer.

Pedagogisk utviklingsarbeid

Generelt.

Det siste året har det vært lagt ned et betydelig arbeid i å forbedre den pedagogiske innsatsen i hele organisasjonen. Pedagogisk utviklingsarbeid deles gjerne i tre hovedområder eller nivåer. På det første nivået dreier det seg om fornyelser av selve undervisningsmetodikken, det andre området tar for seg innholdet i kursene og måten undervisningsstoffet blir organisert på, og på det tredje nivået tar man selve rammen omkring kursene og vår måte å organisere læring på. Alle disse områdene har vært under kritisk vurdering med sikte på videreutvikling og forbedring.

Systematisk kurslederopplæring

Formålet med kurslederopplæringen er å legge grunnlaget for formidling og utvikling av sentrale verdier som demokrati, solidaritet og likestil-

ling. Målet er å gi deltakerne en bred teoretisk og praktisk forståelse for formidling av kunnskaper og holdninger. Alle deltakerne som har gjennomført opplæringen har måttet forplikte seg til å gjennomføre/lede minst et kurs i opplæringsperioden. Dette er en omfattende opplæring som strekker seg over en periode på åtte måneder med tre ukesamlinger og mellomliggende litteraturstudium og praksis. Å gi våre kursledere best mulig kompetanse for sitt arbeid er en investering for framtiden.

Studieleder- og studietillitsvalgt

Også i 1986 har opplæringen av studieledere og studietillitsvalgte vært lagt til de regionale/lokale faglige opplæringsmiljøene. Gode tilbud og bred deltakelse fra denne viktige medarbeidergruppen har vært en prioritert oppgave i en årrekke. Foreløpig kan man ikke si at vi har lyktes i en bred deltakelse, men de to siste års satsing regionalt, bl.a. fra våre avdelingskontorer, viser at desentralisering av denne opplæringen er en riktig satsing.

Ringlederopplæring

Dyktige ringledere/lærere er en forutsetning for desentralisering av faglig skoleringsvirksomhet. Det har derfor vært en betydelig satsing på ringlederopplæring det siste året. Dette har i sin tur gitt seg utslag i et mer omfattendelokalt faglig studiearbeid enn på mange år. Dette er en gledelig utvikling som må tas godt vare på framover.

ARBEIDSMILJØ

Grunnopplæring

Ifølge Arbeidsmiljøloven skal alle som har verv og ansvar i virksomhetenes verneorganisasjoner gis tilbud om tilpasset opplæring, i forskriftene benevnt som grunnopplæring i arbeidsmiljø. I Arbeidernes Opplysningsforbund er det lagt til rette for slik opplæring gjennom de lokale AOF-foreninger som forestår slik kursvirksomhet i distriktene. I den senere tid er denne skoleringen alt mer blitt lagt opp og gjennomført bransjetilpasset i samråd med de ulike fagforbund. For mindre bedrifter og arbeidsplasser blir skoleingstilbud fortsatt gitt som generell arbeidsmiljøopplæring eller samlekurs. Tilbud utarbeides og går ut når klubb, forening, samorg, sammen med AOF-foreningen finner behov for slik opplæring.

Videregående opplæring

Videregående opplæring i arbeidsmiljø betinger at deltakerne har gjennomgått grunnopplæringen. Det er siste år avholdt fire landsomfattende «kurs for hovedverneombud og tillitsvalgte». Det er videre i distriktene blitt utviklet temakurs på «§12 – Planlegging av arbeid», «Klima og ven-

lasjon», «Helsefarlige kjemiske stoffer» og «Kurs for kontrollører for ste- og lossredskaper».

Det har også i denne perioden vært avholdt kurs i «Ergonomi og attfølg» som AOF har samarbeid med Norsk Folkehjelp om.

Bedriftshelsetjeneste

I året som gikk er det blitt avviklet to ukekurs på temaet bedriftshelsetjeneste. Det ene var lagt til Nord-Norge for å dekke de nordlige landsdelene. Det er også blitt lagt opp til en bred informasjonsrunde over hele landet om bedriftshelsetjenesten, hvor utbygging etter Arbeidsmiljøloven og fagbevegelsens prinsippprogram var lagt til grunn. To av disse arrangementene er avviklet høsten -86. For de øvrige fylkene vil slike arrangementer fortsette i 1987.

Kurslederopplæring – arbeidsmiljø

Det har vært avviklet et opplæringskurs for kursledere til arbeidsmiljø- og bedriftshelsetjenesteopplæringen i 1986.

Materiell

Det foregår et kontinuerlig utviklingsarbeid med både deltakermateriell og forelesningsmateriell for de kurs som er nevnt ovenfor.

Skolering for sysselsatte i oljesektoren

Det er fortsatt til stede et stort skoleringsbehov for de som er sysselsatt i oljevirksomheten. AOF har etter hvert utviklet flere kurstilbud for å hjelpe i denne situasjonen.

Gjennom et rådgivende utvalg har AOF hatt et nært samarbeid med LOs oljekartell om kursopplegg, materiell og kursgjennomføring. «Grunnkurs arbeidsmiljø for offshoretilsatte» gjennomføres av de lokale AOF-er og -ninger i distrikter hvor det er aktivitet på oljesektoren, offshore. Kursene på temaene «§12», «Kjemiske Helsefarer» og «Belysning» gjennomføres fortsatt.

«Videregående kurs i sikkerhet og vernearbeid for verneombud og tillitsvalgte» er et kurstilbud som gjennomføres landsomfattende. Et kurs av denne type er avviklet siste år. Et annet av samme kategori ble avbrutt etter to dager på grunn av den lock out som ble iverksatt våren -86. Et innføringskurs for tillitsvalgte gjennomføres landsomfattende. Av denne kurstype er det i 1986 gjennomført 4 kurs. Kurset har fått tittelen «Grunnkurs for tillitsvalgte innen LOs Oljekartell», og er et grunnleggende kurs for tillitsvalgte, offshore.

Materiell

AOF har fått utviklet et fullstendig materiell for de kurs som her er nevnt. Vi vil nevne at dette kursmateriellet er blitt karakterisert som meget godt.

DATAKURSENE

6 trinn I-kurs for datatillitsvalgte er avholdt innen offentlig og privat sektor, samt 2 trinn II-kurs.

Disse kursene er gjennomført i nært samarbeid mellom AOF, Statstjenestemannskartellet og Arbeidslivsavdelingen i LO.

I dette året har trinn II-kurset gjennomgått en ganske omfattende forandring. Kurset vil bli grundig evaluert før neste sesong. Videre er undervisningsmateriellet til trinn I-kurset forbedret.

Et godt kursledermiljø med et skikkelig skoleringstilbud for vår kurslederstab er noe det arbeides med. Dette for å ha et best mulig opplæringstilbud på området ny teknologi og hindre en stor turn-over i kurslederstabben.

INTERNASJONAL FAGFORENINGSSKOLE

Kursvirksomheten i Norge og Europa for deltakere fra fagorganisasjoner i utviklingsland blir gjennomført i samarbeid med AOF på LO-skolen Sørmarka.

I 1986 ble følgende kurs gjennomført:

1) IIGLWF Tekstilarbeiderinternasjonalen	17/4 - 11/5
2) IUF - Matvarearbeiderinternasjonalen	28/5 - 19/6
3) IFPAAW - Landarbeiderinternasjonalen	20/8 - 13/9
4) IFBWW Bygningsindustriarb.internasj.	4/9 - 20/9
5) Mellom-Amerika	28/9 - 12/10
6) ICEF - Kjemi og Energiarb.internasj.	12/10 - 12/11

Kursdeltakerne, som kom fra Asia, Afrika, Karibia, Mellom-Amerika og Sør-Amerika, besøkte også andre land i Europa.

I alt 82 deltakere, hvorav 14 norske.

Av deltakerne var 35 kvinner og 47 menn, dvs. en kvinneandel på 42,6%.

Antall kursdøgn i Norge: 1 152 og utlandet: 504.

Etter vedtak i AOFs Faglige Utvalg ble det for første gang i 1986 gitt anledning for norske fagorganiserte til å delta på kursene. Samarbeidet med norske fagforbund er sterkt utvidet.

Fra 1. april har skolens stab bestått av Arne Semmerud og Bente Gyp Wilhelmsen.

LOKALSAMFUNNSUTVIKLING

I 1986 ble det igangsatt et nytt lokalsamfunnsutviklingsprosjekt i Malm i Nord-Trøndelag. Dette betyr at AOF hittil har hatt kontakt med og bistått 9 lokalsamfunn i arbeidet med å bevare eller finne fram til nye arbeidsplasser.

Metodene er som regel en modifisert utgave av strategisk planlegging kombinert med arbeidsbokmetoden.

Prosjektet i Malm er spesielt interessant fordi det også involverer bedriftsledelsen i Fosdalen Bergverk som medspiller.

BEDRIFTSDEMOKRATI

I året som gikk ble det avviklet to bedriftsdemokratikurs sentralt. Det er flere ting som tyder på at bedriftsdemokratiet på nytt kommer på dagsorden. Det er derfor viktig gjennom kommende kurs å vinne ny erfaring med de ansattes representanters behov for kunnskap. Spesielt har det vist seg et behov for å bearbeide kursmateriellet til disse kursene. Dette arbeidet er nå i gang.

KULTURARBEIDET

Amatørkvelder

Amatøraktivitetene fortsetter å utvikle seg positivt hva kvalitet angår. Det er avviklet flere organisasjonsmøter i forbindelse med lokale kulturarrangementer hvor amatørteater og visegrupper er med. Amatørinnslagene i landsmøter og årsmøtene i fylkespartiene har vært mange i årsmøteperioden, men fremdeles mangler vi den helt store bredden, og kapasiteten har ikke strukket til som vi skulle ønske.

To turneer med amatørteateret «Tramgjengen» fra Buskerud er avviklet. Temaet som ble framført, «Kassaapparatet» er en historie om den tredje verden.

Opplæringsvirksomheten

Det er avviklet to ukekurs for amatørteaterinstruktører. Trinn I og trinn II, samt lokale kurs for ulike teaterdisipliner. N.A.T. – Norsk Amatørteatteråd – har som tidligere år sendt ut sine tilbud om konferanser og kurs-tilbud som vi kan nyttiggjøre oss av.

AOF deltok ved Finn Olsen på Nordisk Amatørteatteråds møte på Island.

Programtjenesten

Kongresser – landsmøter – jubileer

AOF fortsetter økingen av profesjonelle oppsettinger i forbindelse med

ovennevnte. Vårt kontaktnett med skuespillere, musikere, sangere, forfattere m.v. fra inn- og utland, er meget godt.

Vår tolketjeneste, som er en del av programtjenestens oppgave, har fungert godt i perioden.

I perioden er følgende oppsetninger avviklet i forbindelse med landsmøteåpninger og gjestearrangementer:

Den Norske Postorganisasjon

Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund

Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet

Norsk Kommuneforbund

Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund

Norsk Tjenestemannslag

Åpningsprogrammene framføres som musikkspill/teater som for samtlige omhandler den dagsaktuelle situasjon og forbundets virksomhet i landsmøteperioden. Jern- og Metalls åpningsprogram ble satt opp i Den Norske Opera med laserframføring og nye musikkarrangementer.

Arne Lindtner Næss har vært instruktør og har skrevet mellomteksten. Komponister: Guttorm Guttormsen og Dag Arnesen.

Andre arrangementer

Statoil/Mongstad arrangement av sammensatte programmer. Følgende programmer er avviklet:

Cornelius Vreeswik m/musikere

Halvdan Sivertsen m/musikere

Tre Busseruls

Sylvia Vrethammer m/ensemble

Og som siste arrangement nyttårsaften på Polly Castle, oljeplattform, vår populære sanger Terje Hoel fra Norsktoppen med musikere.

I tillegg en del mindre opplegg i forbindelse med formidling av programmer og kunstnere.

DNA's 100 ÅRS JUBILEUM

AOF engasjerte i mai en person til å ta seg av arbeidet med jubileet og fikk en del oppgaver av DNA som spesielt gikk på kulturtiltak. En del av tiltakene fullfinansierer AOF, mens noen blir finansiert av andre i arbeiderbevegelsen.

1. Det vil bli laget en video/film om arbeiderbevegelsens historie gjennom 100 år i samarbeid med Dag Lutro A/s. Ansvarlig: AOF.

2. Det lages et potpurri over kjente arbeidersanger som vil bli distribuert til kor og korps. Ansvarlig: AOF.
3. Det utlyses en åpen sangkonkurranse for å få flere nye og aktuelle arbeidersanger. Samtidig vil en del «proffe» viseskribenter inviteres til å lage nye arbeidersanger mot et honorar.
4. Riksgalleriet har tatt på seg å lage en vandrestilling med eksisterende arbeiderkunst.
DNA har det økonomiske ansvar og AOF det organisatoriske.
5. Det utlyses en åpen billedkonkurranse med frihet som motiv. En utstilling av de innsendte arbeider vil åpne 21. august 1987.
Ansvarlig: AOF.
6. Jubileumsdagen – 21. august 1987 – vil det være en festforestilling i Det Norske Teater.
Her samarbeider DNA og AOFs kulturavdeling.

AMATØRTEATERVIRKSOMHETEN

Styrkingen av amatørteaterarbeidet har gått på kursvirksomhet og engasjering av amatører til forskjellige arrangementer. Til de forskjellige fagforbunds landsmøteåpninger har proffe og amatører samarbeidet godt. Til kulturinnslag i ulike sammenhenger har en bevisst prøvd å bruke de amatører som lar seg bruke. Publikum blir nok mer og mer kresne til aktørenes prestasjoner, derfor er det ofte vanskelig å bruke amatører. Et annet problem er at vi vet at aktiviteten er større enn vi har oversikt over, dette arbeider vi med.

I 1986 ble det avviklet 2 kurs for amatørteaterinstruktører fra sentralt hold. Trinn 1 og trinn 2. Trinn 2 for første gang – og vellykket. Det har også vært en del lokale helge- og kveldskurs. I tillegg har medlemsorganisasjoner hatt ukekurs og helgekurs som AOF har gitt tilskudd til.

Det ble også holdt et kurs for AOFs teaterstyre i Rogaland. Kurset gikk på organisering av kulturtiltak og amatørteaterarbeid innen bevegelsen. Dette ble gjort for å styrke avdelingens kulturelle virksomhet. Dette var forhåpentligvis det første av flere liknende kurs.

Kulturfestival på Otta

I samarbeid med Framfylkingen, LOs ungdomsutvalg og AUF ble det arrangert en kulturfestival på Otta 13. – 17. august 1986. Her fikk amatører boltre seg på flere verksteder. Det var video, rockekor, nærradio, teater, visesang og instrumenter av forskjellige slag som festivaldeltakerne kunne drive med. Det var også kulturarrangementer av ulike slag; karnevalsopptog, rockekonserter ute og inne, teaterforestillinger m.v. Det var dessverre alt for få deltakere over 15 år på festivalen.

Utstillinger

«Utmed havet» – kystkvinner liv og virke 1920–40, AOFs 50 års jubileumsutstilling fra 1981, ble sendt ut på vandring med start i Oslo i mai 1986. Herfra ble densendt til Jæren og besøkte flere steder på Vestlandet. Den fortsetter helt til høsten -87, da den skal til Bodø.

AOFs PERSONAL- OG LEDERSENTER

Ved Personal- og ledersentret ble det i 1986 gjennomført om lag 70 tiltak med om lag 1400 deltakere. I tillegg har sentret hatt ansvaret for 13 konferanser ute i distriktene. De aller fleste av disse konferansene har hatt som tema Strategisk planlegging eller Markedsføring med bakgrunn i materiell som sentret har utarbeidet.

Det har også i 1986 vært avholdt en temakonferanse hvor emnet var «Aktiv solidaritet med funksjonshemmede barn».

Det mest omfattende kurset i 1986 har vært Kontorelevkurset som har gått over 16 uker. Det var stor søkning til kurset, og sentret tok ut 11 deltakere som i tillegg til den teoretiske opplæringen har arbeidet i forbund, AOF og LO. En viktig del for sentret har vært å følge opp elevene i arbeidssituasjonen gjennom oppnevnte arbeidsplasskontakter.

Bedriftslederskolen ble startet opp for tredje gang. Denne gangen med 11 studenter som skal avlegge offentlig avsluttende eksamen i 1988.

Språkundervisningen har også i 1986 hatt god oppslutning, og i tillegg til time- og gruppeundervisning har det vært arrangert to 14-dagers språkreiser til universitetet i York.

EDB-kursene representerer fortsatt en stor del av den totale virksomheten, og sentret har i 1986 fått tilsatt en medarbeider som foruten det administrative arbeidet med kursene også har den nødvendige kompetanse for å drive undervisning på de fleste kursene.

For å markedsføre sentret bedre er det laget en brosjyre som er sendt ut til alle potensielle brukere. Dette har ført til at det har vært en betydelig økning i utleie av lokaler til kurs og møter.

POLITISK STUDIEARBEID

Det politiske studiearbeidet har foregått i nært samarbeid mellom AOF og DNA sentralt og lokalt.

Den tradisjonelle studievirksomheten har vært knyttet til A-skolen. Ellers har det gått ut tilbud på en rekke temaer som et ledd i samfunnsdebatten, med hovedvekt på en rekke debattopplegg knyttet til programforberedelsene i 1985, samt debatten om «Frihet sammen».

Det har ikke vært arrangert ukekurs i 1986, men helgekurs og startkonferanser er imidlertid avviklet.

A-skolen, som er vårt grunnleggende tilbud innenfor den politiske skolering, har dessverre ikke hatt så stor tilslutning som ønskelig. AOFs politiske utvalg har revidert opplegget og det er lagt ned et stort arbeid med å framskaffe supplerende materiell. Den prinsipielle oppbygging er nå slik:

1. Arbeiderbevegelsen i Norge
2. Organisasjonsarbeide
3. Ideologi
4. Kommunalpolitikk
5. Rodearbeid/oppsøkende virksomhet

Det er blitt omsatt relativt lite av dette materiellet. I tillegg har det vært benyttet supplerende materiell på en del sektorer. Både DNA og AOF har i 1986 bevisst arbeidet for at skoleringen kommer opp på et akseptabelt nivå, og det er blitt arbeidet med handlingsplaner for dette både for Partiet, Kvinnebevegelsen og Ungdomsbevegelsen, gjennom blant annet en omplassering og styrking av personellsituasjonen. I slutten av 1986 er forberedt 4 ukekurs for 1987.

Samfunnsdebatten – «Frihetskampanjen»

DNA har lagt opp til en debatt om Frihetsbegrepet i arbeiderbevegelsen. AOFs oppdrag i denne forbindelse har i det vesentlige dreiet seg om produksjon og salg av ulike opplegg.

Det var lagt opp til at materiellet først og fremst skulle brukes på møter og konferanser, men at det også skulle kunne brukes i studieringer.

I 1986 er det laget 2 hefter med følgende titler: «Velferd sammen» og «Tid for hverandre». I 1986 er under forberedelse temaene for 1987: «Kunnskap for framtida», «Jobb med mening», «Frihet og bolig» og «Ansvar for miljøet». Hittil har AOF hatt god avsetning på heftene, men har registreret lite studieringer.

Opplysnings- og utviklingsfondet LO/N.A.F.

Som medlem av LO/N.A.F.s fondsstyre har i 1986 fungert: Fra LO: Tor Halvorsen, Ole Knapp og Tor Andersen. Fra N.A.F.: Odd Moseby, Dagfinn Løvland og Kjell I. Grue.

Tor Halvorsen har vært fondsstyrets formann.

Fondsstyret har i årets løp behandlet en rekke søknader. Det er for 1986 bevilget følgende:

Samarbeidsrådet

kr. 2 987 264,-

AKAN

kr. 750 000,-

Hovedavtalen – Tilleggsavtale I

kr. 500 000,-

Landsorganisasjonens skole Sørmarka

Styret

I løpet av året er det holdt sju styremøter, og hovedspørsmålene har vært knyttet til ut/ombyggingen.

Styret har hatt følgende sammensetning: Svein-Erik Oxholm, LO, formann, Alf Frotjold, AOF, Jakob Grava, LO-skolen Sørmarka, Sven Pettersen, Norsk Arbeidsmandsforbund, John Stene, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Olav Støylen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Kjell Solberg, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, Jan Werner Hansen, Norsk Tjenestemannslag, Einar L. Johansen, de ansattes representant.

Personlige vararepresentanter:

Aage Søgård, faglig leder AOF, for Alf Frotjold, Knut Lier, forretningsfører LO-skolen Sørmarka, for Jakob Grava, Siri Anne-Marie Åslund for de ansattes representant.

Øvrige vararepresentanter:

Knut Endreson, LO.

Nybygg

Skolen har i løpet av året tatt i bruk undervisningsbygg A og internatene B og C, men det gjenstår fremdeles noen mindre arbeider.

En del utomhusarbeider ble påbegynt i november.

Rådgivende utvalg for LO-skolen Sørmarka

Utvalget har bestått av: Jan Kr. Balstad, LO, formann, Jakob Grava, LO-skolen Sørmarka, sekretær, Aage Søgård, AOF, Arne Kokkvoll, Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek, Einar Sigurd Birkeland, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Even Rusten, Norsk Kommuneforbund, (inntil sin død), Viktor Folvik, Norsk Transportarbeiderforbund, Nils Totland, Statstjenestemannskartellet.

Biblioteket

Utlånsstatistikken for 1986 viser følgende tall:

Skjønnlitteratur:	246
Faglitteratur	761
Totalt	1 007

På grunn av ombygging i årets første 8 måneder har biblioteket hatt redusert drift og tallet ligger en del lavere enn normalt.

Fra og med september kunne biblioteket ta i bruk de nye lokalene i undervisningsbygget, hvor biblioteket nå disponerer et betydelig større areal enn tidligere. Biblioteket får bl.a. adskilt lesesal.

Det satses nå spesielt på en styrking av «internasjonale» emner. Vi er også i ferd med å bygge opp en samling på fremmede språk, hovedsaklig engelsk, men også noe spansk. I denne sammenheng kan det nevnes at skolen har fått midler fra NORAD til støtte for innkjøp av u-landslitteratur, fordelt over en 3-årsperiode.

LO-skolen/elever

	Trinn I	II
Norsk Arbeidsmandsforbund	3	
Bekledningsarbeiderforbundet	1	1
Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund	3	
Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund	3	1
Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	2	
Handel og Kontor i Norge	2	1
Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund	6	
Norsk Jernbaneforbund	2	1
Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund	6	
Norsk Kommuneforbund	11	2
Norsk Lokomotivmannsforbund	1	
Norsk Nærings- og Nyt.mid.arb.forbund	5	
Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforbund	1	
Norsk Papirindustriarbeiderforbund	3	
Norsk Postforbund	3	
Den norske Postorganisasjon	1	1
Norsk Sjømannsforbund	3	
Norsk Sosionomforbund	1	
Norsk Tjenestemannslag	5	1
Norsk Transportarbeiderforbund	1	1
Norsk Treindustriarbeiderforbund	1	
Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer	1	1
	<u>65</u>	<u>10</u>

	1981	1982	1983	1984	1985	1986
Antall personer som har besøkt skolen	7 046	6 158	9 286	8 150	6 113	6 506
Dagsbesøk	2 541	2 073	2 301	2 958	1 928	1 198
Elever	4 505	4 085	6 385	5 975	4 685	4 808

Persondøgn	27 474	23 267	25 334	23 976	21 151	20 327
Gjennomsnittsbelegg	91 p	78 p	84 p	80 p	70 p	68 p
43 uker à 7 døgn	72%	62%	65%	63%	57% *)	68%
Belegget har fordelt seg slik:						
Dagsbesøk	80	64	58	60	45	45
Korte kurs 1–4 dager	110	76	105	110	105	137
Lange kurs 5 dager eller mer	120	112	112	122	93	111
Avlyste kurs						
Tap av persondøgn	2 656	1 885	3 780	2 598	3 005	2 341
Tap av persondøgn etter leieavtalen						
	2 380	5 952	1 881	1 974	1 683	1 969

*) Reduksjon av rom grunnet ombygging er medregnet.

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole, Ringsaker

I skoleåret 1986–87 har Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole, Ringsaker, disse hovedgruppene:

Teater og musikk for de som vil lære å spille teater, drive instruksjonsvirksomhet og lede kulturarbeid lokalt.

Sosialt arbeid for de som vil jobbe med de sosiale problemer som enkeltmennesker og grupper står overfor. Emnene spenner fra barns oppvekstvilkår til eldreomsorg. Gruppen gir grunnlag for videre utdanning innen helse- og sosialsektoren.

Journalistikk/media/samfunn for de som ønsker innføring i journalistisk uttrykksform og arbeidsmåte. Trening i avisarbeid. Foto og mørkeromsarbeid, radio/TV. Praksisperioder og nært samarbeid med de profesjonelle pressemiljøer.

– *Media/Samfunn I* for de som har liten eller ingen forkunnskap.

– *Media/Samfunn II* for elever med noe bakgrunn på dette området.

Dessuten har skolen en egen gruppe for *fremmedspråklige utdanningssøkende* som skolen gir opplæring i norsk språk og samfunnsforhold som grunnlag for videre utdanning i Norge.

De seinere åra har folkehøgskolene hatt en økende pågang om plass fra disse elevene og denne gruppa har i år 14 elever.

Det er avsatt 20 – 24 timer pr uke til arbeidet i hovedgruppene. Tre uker disponeres fullt ut til arbeidet i disse gruppene. Tida nyttes til spesielle prosjekter, studieturer og arbeidsliv-/yrkespraksis.

Den videregående gruppa i mediakunnskap har over 30 timer undervisning i mediafagene og har dessuten åtte uker praksis i dagspresse eller fagpresse. Vi samarbeider også med NRK og nærradiostasjoner.

LO har i tilknytning til LO-avisa opprettet en stipendiatstilling av ett års varighet for kvalifiserte elever fra skolens Media II-gruppe. Det arbeides med å utvide antall stipendiatstillinger i tilknytning til bevegelsens pressevirksomheter.

Gjennom avtale med Landsorganisasjonens Fagbladforening er skolens mediaelever sikret lønn i praksisperioden i fagbladene. Skolens styre arbeider for å utvide denne ordningen til å gjelde også arbeiderpressen.

Skolen har god kontakt med lokalsamfunnet gjennom bedrifter, institusjoner, lag og organisasjoner. Skolens øvingsradio – Radio Ringsaker – som kom i gang i desember 1984, har vært med og styrket denne kontakten.

Radioen drives av mediagruppene og har daglige sendinger. Mediagruppene lager også i år lydavis for blinde og svaksynte i kommunen. Og sosialgruppa har kontakt med flere institusjoner på helse- og sosialsektoren.

Skolen fortsetter sitt internasjonale engasjement i samarbeid med Norsk Folkehjelp. Ved skoleårets avslutning i mai 1986 ble det overrakt ca kr 60 000,- til Norsk Folkehjelps fiskeriprosjekt i Nicaragua.

Den økende konkurransen fra det offentlige skoleverket og en rekke nye private utdanningstilbud har ført til svikt i søkningen til folkehøgskolene. Arbeiderbevegelsens folkehøgskole, Ringsaker, har hittil klart seg bedre enn mange andre skoler. Vi har i 1986–87 60 elever. Bare noen få har sluttet i skoleåret. Gjennomsnittsalderen er 21 år. Skolen har 22 ansatte i full stilling eller deltidsstilling. Knut Aagesen er skolens rektor.

Skolens styre består av: Svein-Erik Oxholm, formann, Aage Søgård, nestformann, Gunnar Pettersen, Kay Olav Winther, Ingunn Olsen, Knut Aagesen, Eirin Faldet (representant fra det offentlige), vararepresentant, Sigbjørn Johnsen, Børge Ekrem, ansattes representant, vararepresentant Jostein Rugsveen, Snorre Berg, elevenes representant.

Skole og utdanning

I arbeidet med å realisere LOs skolepolitiske målsettinger er det lagt vekt på arbeidsformer som gir de største ringvirkninger og det bredeste langsiktige gjennomslag for fagbevegelsens synspunkter. Det er derfor lagt stor vekt på tiltak rettet mot politiske myndigheter og organer, sakkyndige råd m.v.

Kontakten og samarbeidet med myndigheter, fagmiljøer og sentrale personer innenfor det utdanningspolitiske området er derfor utvidet og intensivert. Etter regjeringsskiftet er det opprettet spesielt god kontakt med den politiske ledelsen i Kirke- og undervisningsdepartementet.

LO og N.A.F. har fortsatt sine felles bestrebelser på å øke den innflytelse partene i arbeidslivet har på skole- og utdanningspolitiske spørsmål – spesielt når det gjelder fagutdanningen i skolen.

De to hovedorganisasjonene har dessuten i felleskap og hver for seg arbeidet for å sikre fagopplæringen i arbeidslivet tilfredsstillende vilkår gjennom å sikre de faglige organene på området administrativ og økonomisk selvstendighet og handlefrihet.

Samarbeidet med fagforbundene har som tidligere variert med arten og tallet på de sakene som har foreligget til behandling. Med enkelte forbund har det vært et omfattende og nært samarbeid. Med andre har kontakten vært mer sporadisk.

Pga manglende kapasitet har det ikke vært mulig å etablere et forum for samarbeid og drøfting mellom forbundene og LO, og mellom forbundene om utdanningspolitiske spørsmål.

ADMINISTRATIV TILHØRIGHET

Skole- og utdanningsspørsmål har etter Kongressen i 1985 hørt inn under Ole Knapps ansvarsområde, og skolesekretæren har administrativt vært underlagt ham.

Etter Kongressen har det ikke vært oppnevnt noe rådgivende organ for skole- og utdanningspolitiske spørsmål.

Skolesekretæren har i 1986 hatt kontorfellesskap med informasjonsavdelingen.

FAGUTDANNING

Også i 1986 har saker som angår fagutdanning økt i antall og omfang. Dette arbeidet har økt betydelig etter at Lov om fagopplæring i arbeidslivet trådte i kraft 1. januar 1981, og etter hvert som de organene som er opprettet med medhold i loven, er blitt bygd ut og er kommet igang med sitt arbeid.

Antall fag under loven er økt vesentlig og er i løpet av året kommet opp i ca. 180.

LO utfører et stort arbeid som initiativtaker over for det enkelte forbund og som koordinator av forbundenes engasjement og synspunkter.

Behovet for slik samordnende innsats og for utviklingen av felles holdninger og synspunkter øker etter hvert som antall fag øker, og etter hvert som det utvikles fag som går på tvers av forbundenes organisasjonsområder og den tradisjonelle faginndelingen og arbeidsdelingen i arbeidslivet. I 1986 er det brukt mye tid på å drøfte faginndelingen og rettigheter og ansvar i forhold til enkelte fag med de berørte fagforbund.

I tillegg til saker som angår fagopplæringen i arbeidslivet, har LO

behandlet og gitt svar på et stort antall saker fra Kirke- og undervisningsdepartementet, Kommunal- og arbeidsdepartementet og Rådet for videregående opplæring.

Før LO angir svar, blir sakene forelagt de berørte fagforbund til uttalelse. Denne høringsordningen fungerer stort sett tilfredsstillende, men enkelte forbund er ikke istand til å avgi de ønskede uttalelser. Når den faglige vurdering ikke foreligger, sakner LO grunnlag for å avgi uttalelse. Enkelte saker som gjelder et fags innhold eller struktur kan derfor bli avgjort uten at fagbevegelsen har gitt uttrykk for sitt syn.

Rådet for fagopplæring i arbeidslivet og organene under dette rådet, er partssammensatt. LO og de enkelte fagforbund utpeker arbeidstakerrepresentantene. Kontakten mellom fagbevegelsen og RFA-systemet er derfor meget god.

I løpet av 1986 er det oppnevnt en rekke opplæringsråd for de enkelte fag. En har tolket loven slik at det er tariffpartene på området som skal foreslå medlemmene, og i de fleste tilfellene er det ikke noe problem å bli enig om hvilket eller hvilke fagforbund som skal være representert.

N.F.A.T.F. har imidlertid reist spørsmålet om hvordan arbeidsledergruppen skal kunne komme med i den faglige utviklingsprosessen og i definisjon av fagenes innhold og grenser, da disse spørsmålene bl.a. berører arbeidsdelingen i arbeidslivet.

Både dette spørsmålet – og spørsmål som angår utviklingen av nye fag som grenser inn på, eller delvis overlapper, andre fag – forutsetter organisasjonsmessige avklaringer.

Forbundene på det offentlige området har økt sitt engasjement i fagopplæringsspørsmål. Det gjelder spesielt Norsk Kommuneforbund, som har tatt initiativ til å få lagt en rekke nye arbeidsområder under Lov om fagopplæring i arbeidslivet.

Skolesekretæren er medlem av styringsgruppen for et prosjekt som Kirke- og undervisningsdepartementet har satt igang med sikte på en samordning av utdanningsressursene i skole, arbeidsmarkedsetat og arbeidsliv for å skape en bedre utdanning for arbeidslivet. Gruppen har foreløpig avgitt 2 delinnstillinger.

I løpet av 1986 er Lov om fagopplæring i arbeidslivet blitt utsatt for angrep fra flere hold. Både fra miljøer tilknyttet Rådet for videregående opplæring og Norske Kommuners Sentralforbund er det kommet forslag om å innarbeide bestemmelsene om fagopplæringen i arbeidslivet i Lov om videregående opplæring. For øvrig er det – bl.a. i forbindelse med oppfølgingen av hovedkomiteens forslag om overføring av større myndighet til fylkeskommunene – lansert ideer om å overlate til fylkene å avgjøre om de vil ha yrkesopplæringsnemnder.

LO har sterkt tatt avstand fra slike tiltak som vil svekke fagopplæringen og redusere partenes innflytelse.

Det er rettet henvendelser såvel til DNA som til regjeringen hvor det blir poengtert at LO ønsker å opprettholde Lov om fagopplæring i arbeidslivet. Videre blir det pekt på at yrkesopplæringsnemndene i fylkene fortsatt må være partssammensatt og gis en selvstendig stilling innenfor den fylkeskommunale administrasjon.

LO har dessuten gitt uttrykk for sitt syn på yrkesopplæringsnemndenes status og arbeidsvilkår over for flere av fylkene som har behandlet nemndas innplassering i fylkesadministrasjonen.

Arbeidet med å vinne forståelse for nødvendigheten av at fagenes representanter får større innflytelse på fagutdanningen i skolen, har fortsatt. Det er oppnådd enighet med myndighetene om at de partssammensatte opplæringsrådene skal være representert i de fagplangruppene nevner. Partene i arbeidslivet venter nå på at dette skal bli j

Dessuten er det oppnådd enighet om at det for yrker som ikke er underlagt Lov om fagopplæring i arbeidslivet, kan opprettes utvalg som i likhet med opplæringsråd, kan fungere som partssammensatte faglige organer for faglig diskusjon og utvikling. Slikt utvalg er i ferd med å bli opprettet for handelsfagene.

LO har fortsatt drøftingene med KUD og RVO om undervisningstallet på videregående kurs innenfor yrkesfaglig studieretning. Det er oppnådd enighet om at det ikke skal foretas en generell reduksjon, men at reduksjon kan vurderes når hensynet til elevenes arbeidsbyrde tilsier det. LO har dessuten foreslått at det foretas en samlet vurdering av de faglige mål for undervisningen og av hvor mye tid det er ønskelig å bruke på opplæringen i skole og arbeidsliv for å nå disse målene.

Sammen med N.A.F., lærer- og elevorganisasjonene m.fl. har LO gjennomført en større aksjon for fagopplæring i skole- og arbeidsliv. Aksjonen, som het Yrkesopplæringens uke (Y.O.U. 2000), innbefattet en rekke arrangementer såvel i Oslo som i landet for øvrig og fikk en meget bred dekning i media. LO bevilget penger til aksjonen og holdt kontor for aksjonens sekretær.

LO og N.A.F. har i fellesskap utgitt en brosjyre kalt «Slipp lærlingen inn», som har hatt som formål å bevisstgjøre partene på arbeidsplassen og øke tallet på lærlingeplasser. Brosjyren er spredd via partenes organisasjonsapparat i meget stort antall til hele arbeidslivet. Utgivelsen er bekostet av LO, N.A.F. og det offentlige.

MESTERBREVORDNINGEN

LO har engasjert seg sterkt i utformingen av mesterbrevordningen som skal erstatte Håndverksloven, og har bl.a. medvirket til at det er blitt nedsett en sentral mesterbrevnemnd hvor LO er representert sammen med bl.a. Norges Håndverkerforbund og Rådet for fagopplæring i arbeidslivet.

Målet med arbeidet er å heve det faglige nivå på det arbeidet og de tjenestene som utføres, og legge grunnlag for en økonomisk og praktisk ledelse som kan gi trygge og sikre arbeidsplasser. Skolesekretæren representerer LO i Mesterbrevnemnda.

FAGBEVEGELSEN OG SKOLEN

Det er arbeidet med sikte på å øke fagbevegelsens engasjement i utdanningspolitiske spørsmål og på å utvide og bedre undervisningen om arbeidslivet og fagbevegelsen.

Dette er bl.a. gjort ved å etablere samarbeid mellom fagbevegelsen, skolen og skolens myndigheter på alle nivåer.

I samsvar med retningslinjene for skolens arbeid er det lagt vekt på at undervisningen skal ta utgangspunkt i nærmiljøet og i lokale forhold. Det er derfor arbeidet med sikte på etablering av en forpliktende kontakt mellom fagbevegelsens organer og skolen i det lokale miljø og lagt opp til utvikling av samarbeidsformer og undervisningsopplegg ut fra forholdene på det enkelte sted.

I likhet med tidligere er det arbeidet aktivt for å redusere de regionale og lokale organisasjonsledds forventninger og sentrale arbeidsopplegg, undervisningspakker m.v. og for å klargjøre behovet for lokal egeninnsats f.eks. i form av funksjonelle samarbeidsrutiner mellom fagbevegelsen og skoleverket, samarbeid med andre interesserte parter som f.eks. lærerorganisasjonene, arbeidsgivere, arbeidsmarkedsetaten m.v.

Målet har vært å utvikle samarbeidsformer og materiell som sikrer at undervisning om arbeidslivet og fagbevegelsen inngår som en naturlig integrert del i skolens arbeid og hvor innhold og progresjon tilpasses elevenes modenhet og utvikling.

I flere fylker er det etablert regelmessig kontakt mellom de berørte parter. Det er arrangert konferanser og kurs for å øke de tillitsvalgte og lærernes kunnskaper om emnet, og i en del fylker er det utarbeidet rammeplaner som forutsetter lokal utfylling og tilpasning. Det er dessuten utarbeidet lokale undervisningsopplegg.

I de enkelte fylker er det nå personer som gjennom noen tid har deltatt i kursvirksomhet, og i materialutvikling, og som dessuten har opparbeidet erfaring med praktiske skolekontaktvirksomhet. Forholdene ligger derfor vel til rette for en videre utvikling i det enkelte fylke og samorganisasjonsdistrikt med utgangspunkt i lokale ressurser.

Mulighetene for å få til et praktisk samarbeid med skolen, vil i vesentlig grad avhenge av de informasjonene lærerne har fått og de holdningene de har. Det er derfor tatt sikte på å gi lærerne opplysning om fagbevegelsen og om forholdet mellom arbeidsliv og skole.

Det er arrangert ukekurs for lærere. Kurset heter «Lærere møter fagbevegelsen» og har tatt sikte på å gi lærerne kunnskap om det arbeidet som fagbevegelsen gjør på de ulike områder i arbeidslivet og i samfunnet for øvrig. Det var stor interesse for kurset og mange søkere måtte avvises.

Se for øvrig eget avsnitt om fagbevegelsen og lærerutdanningen.

Etter hvert som kontakten med skolen blir bedre, øker tallet på henvendelser til LO om materiell om fagbevegelsen til bruk i undervisningen. Behovet for å oppdatere det materiellet som finnes og for å utarbeide nytt materiell er følbart, men det har ikke vært kapasitet til å gjøre det planleggingsarbeidet eller den utviklingen av materiell som ønskelig er.

Etterspørselen etter foredragshjelp har vært større enn noen gang tidligere. Henvendelser av regional og lokal karakter er forsøkt henvist til distriktskontorene som sammen med samorganisasjoner, skolekontakter m.v. har foretatt en rekke skolebesøk samt redegjort for skole – arbeidslivsspørsmål og orientert om fagbevegelsen i ulike fora.

Skolesekretæren har likevel måttet delta i en rekke møter og orientere om forholdet mellom fagbevegelsen og skolen såvel i arrangementer i distriktskontorenes og forbundenes regi som i møter o.l. som andre organisasjoner, skolemyndigheter m.v. har stått som arrangør av.

Mangelfull dekning av tapt arbeidsfortjeneste osv for tillitsvalgte som deltar i samarbeidet med skolen, virker fortsatt begrensende på aktiviteten og representerer et følbart problem for en del av de som har størst virksomhet.

Gjennom LOs distriktskontorer, samorganisasjoner og DNA er det sendt ut oppfordringer om å søke å løse saken lokalt, dvs få avsatt midler til kompensasjon i det enkelte skolestyres og fylkesskolestyres budsjett.

FAGBEVEGELSEN OG LÆRERUTDANNINGEN

Etter felles forslag fra LO og N.A.F. har Lærerutdanningsrådet nedsatt et utvalg som skal lage planer for arbeidslivskunnskap som obligatorisk del av lærerutdanningen. Skolesekretæren representerer LO i utvalget som bl.a. har arrangert regionale konferanser hvor LOs lokale organisasjonsledd er involvert.

Stadig flere lærerhøgskoler gir tilbud om 1/2- og 1/1-årige videreutdanningskurs i arbeidslivskunnskap. Tidligere deltok representanter for fagbevegelsen i denne utdanningen og ble skolert for samarbeidet med skolen. Da det har vist seg vanskelig å få forbundsstipend til slike studier, er det ikke tatt initiativ til slik deltakelse i 1986.

Etter initiativ fra LO og N.A.F. er det utgitt et spesialnummer av Norsk Lærerhøgskolelags tidsskrift «Pedagogen» om arbeidslivskunnskap og hvor bl.a. LOs engasjement er beskrevet.

LO OG NORSK LÆRERLAG

Med utgangspunkt i samarbeidsavtalen er det i en del fylker inngått samarbeid om utvikling av arbeidslivskunnskap og undervisning om fagbevegelsen. Flere steder er også andre lærerorganisasjoner og samarbeidsparter trukket inn.

Såvel skolesekretæren som flere av distriktssekretærene er invitert til å holde foredrag på, eller delta i, arrangementer som Norsk Lærerlag eller dets lokale organisasjoner har stått som arrangør av.

Det har ellers vært kontakt mellom LO og NL om saker av mer generell utdanningspolitisk karakter. LO har bl.a. støttet NLs krav om at det må gis ressurser til samråding og samarbeid, og til faglig fornyelse og oppfølging i forbindelse med innføring av ny Mønsterplan.

En representant for Norsk Lærerlag har deltatt som observatør på LOs kvote i TUACs komite for utdanningsspørsmål.

Skolesekretæren er medlem av samarbeidskomiteen mellom LO og Norsk Lærerlag.

LO OG N.A.F.

Kontakten med N.A.F. om saker av utdanningspolitisk karakter har vært omfattende og har angått såvel generelle utdanningspolitiske spørsmål som arbeidslivskunnskap og fagutdanning. Også i løpet av 1986 har partene i en rekke saker fremmet felles forslag over for myndigheter, rådgivende utvalg som f.eks. RVO og Lærerutdanningsrådet, m.fl.

I det uformelle forumet som er opprettet mellom skolemedarbeiderne i de to organisasjonene, er det drøftet en rekke saker.

N.A.F. er trukket aktivt med i flere av de skole – arbeidslivstiltakene som LO (– bl.a. i samarbeid med Norsk Lærerlag –) har satt i gang i fylkene.

Brosjyren «Slipp lærlingen inn» er utarbeidet og distribuert av LO og N.A.F. i fellesskap.

Det er oppnådd enighet mellom partene om retningslinjer for godtgjøring til utplasserte elever, men undertegnet avtale foreligger ennå ikke.

LO OG DE UTDANNINGSSØKENDES KONTAKTUTVALG (DUK)

Det er holdt 1 møte i kontaktutvalget mellom LO og fellesutvalget for elevenes og studentenes organisasjoner.

De sakene som er drøftet er utdanningsfinansiering, studentenes bolig-situasjon, prinsippet lik rett til utdanning, permisjonsreglementet for undervisningspersonell ved høyere utdanningsinstitusjoner og spørsmålet om nedskjæring av hovedfagstudiet til 4–5 år.

Fra LOs side har følgende deltatt i samarbeidet med DUK: Nils Totland,

Statstjenestemannskartellet, Gunvor Reidarsson, Norsk Kommuneforbund, Hans Jørgen Eriksen, N.F.A.T.F., Dagfinn Habberstad, Norsk Tjenestemannslag, og LOs skolesekretær.

LO har avgitt støtteuttalelse til DUKs aksjon for å få senket renten på lån til utdanningsformål.

LO har også avgitt støtteuttalelse om utdanningsfinansieringen i forbindelse med DUKs statsbudsjettaksjon.

INTERNASJONALT

LO har deltatt i et møte i TUACs utdanningskomite. En representant for Skolenes Landsforbund og fra Norsk Lærerlag deltok som observatører på LOs kvote.

Det er holdt kontakt med fagbevegelsen i Sverige (LO og TCO) og Danmark (LO og AOF) om skolekontaktvirksomheten.

Skolesekretæren deltok i årsmøtet i Arbeiderbevegelsens skolekontaktutvalg i Danmark.

Skolesekretæren holdt innledning og deltok i paneldebatt på nordisk møte for handel- og kontorforbundene i Norden.

UNESCO

Skolesekretæren er medlem av den norske nasjonalkommisjonen for UNESCO samt kommisjonens utvalg for utdanning og av arbeidsgruppen for Associated Schools Project (ASPRO) som tar sikte på å utvide skolens engasjement i fredsspørsmål og andre internasjonale spørsmål.

VOKSENOPLÆRING

Jan Kr. Balstad har vært LOs representant i utvalget som har avgitt innstilling om Livslang Læring.

Det har vært nær kontakt mellom skolesekretæren og AOF.

Skolesekretæren er bl.a. trukket aktivt med i Samnemnda for studiearbeid, Norsk Voksenpedagogisk Institutt og Norsk Fjernundervisning.

LO har gitt tilslutning til at voksne må få anledning til å dokumentere kunnskaper som er ervervet utenfor skoleverket og til at det opprettes organer og ordninger som ivaretar voksnes rettigheter på dette området.

REPRESENTASJON

Knut Aagesen: Rådet for videregående opplæring

Eva Anderson: Rådet for fagopplæring i arbeidslivet

Tore E. Hansen: Rådet for norsk fjernundervisning

Nils H. Johannessen: Rådet for fagopplæring i arbeidslivet

Magnor Johansen: Rådet for fagopplæring i arbeidslivet

Even Rusten: Rådet for fagopplæring i arbeidslivet

Kay Olav Winther: Rådet for norsk fjernundervisning, Rådet for arbeidslivsstudier og Komiteen for studie- og utdanningsspørsmål ved Universitetet i Oslo, Utvalget som skal utrede samordning av yrkesutdanningen, Den norske UNESCO-kommisjonen, Samnemnda for studiarbeid, Norsk voksenpedagogisk institutt (vara), Ingeniørutdanningsrådet og rådets arbeidsutvalg, Forberedende mesterbrevnemnd, Lærerutdanningsrådets utvalg for arbeidslivskunnskap i lærerutdanningen.

LO har dessuten vært representert i de fleste av utvalgene under RVO og i opplæringsrådene under RFA. Begge steder er representantene hentet fra det eller de fagforbund som organiserer arbeidstakerne innenfor fagområdet.

Skolesekretæren har vært medlem av følgende utvalg i LO, AOF og Det norske arbeiderparti:

- Kontaktutvalget mellom Norsk Lærerlag og Landsorganisasjonen.
- Styret for Arbeiderbevegelsens folkehøgskole.
- AOFs pedagogiske utvalg.
- AOFs rådgivende utvalg for yrkesrettet opplæring (formann).
- Studierådet for Tiden/Folkets Brevskole.
- DNAs utdanningsutvalg.

Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek

Året 1986 var arkivets 77. driftsår.

Innkjøp og gaver

Utenom den løpende tilveksten fra organisasjoner og andre forbindelser, har arkivet i år mottatt 77 (68) overføringer av trykt og uttrykt stoff fra organisasjoner og privatpersoner. Tilveksten av arkivmateriale har vært på 215 hyllemeter. Av større arkivsamlinger vi har mottatt kan nevnes Oslo Transportarbeiderforening, Arbeiderpartiets Stortingsgruppes arkiv, Club 7s arkiv og personarkivene etter Petter Larsen og Emil Løvlien. En spesiell samling er Sølve Harms bildearkiv, som er anslått til 29 000 fotografier. Vi setter særlig pris på at bevegelsens veteraner stadig tilfører arkivet verdifullt materiale.

Bevilgningene til mikrofilm er i år i hovedsak brukt til å filme arkivmateriale. Det er i år kjøpt inn 761 (652) bøker og skrifter. Av disse var 45 (31) utrykte hovedoppgaver.

Serviceytelser

I 1986 ble omlag 2 300 (2 600) betjent på lesesalen. Besøket var størst i oktober med 242 besøkende (mars: 276). Det er lånt ut 1 145 (1 100) bøker og skrifter, 550 (1 550) fotos og 20 (31) faner. En stor mengde litteratur som blir brukt på lesesalen, er da ikke med i statistikken. Det er fortsatt svært mange henvendelser pr. brev og telefon. Brukerne spenner fra forskere som benytter mikrofilm, arkivstoff, tidsskrifter og bøker til bevegelsens egne folk som arbeider med historie eller aktuelle samfunnsspørsmål. Arkivet driver en utstrakt rådgivende virksomhet i arbeid med historie som foregår i bevegelsens regi.

Internt arbeid

De nye lokalene har også dette beretningsåret medført et betydelig arbeid med flytting og reorganisering. Resultatet er blitt gode arbeidsforhold både med hensyn til kontorarbeidsplasser og magasinplass. En ny arkivkatalog er utarbeidet for fagforbundsarkivene. Arbeidet med å registrere fotosamlinga har fortsatt. Plakatene blir nå avfotografert, og et eget register over plakatsamlinga er under utarbeidelse. Oversikten over materiale om Internasjonale fagsekretariater i de nordiske arkivene er nå fullført. Ordning og registrering av innkommet materiale pågår som vanlig. Det samme gjør registrering av kjøpte og mottatte bøker. Arbeidet med å oppsøke arkivstoff hos veteraner og institusjoner er fulgt opp. Nye intervjuer er blitt lagt til minnesamlinga.

Forbindelser og konferanser

Arkivet har i beretningsåret deltatt i et komitearbeid med formål å utrede drift og finansiering av arbeiderbevegelsens lokalarkiver. Lokalarkivene var ett av hovedtemaene for LOs kulturkonferanse i oktober, der komiteens framlegg om økt støtte til lokalarkivene fra arbeiderbevegelsens sentrale organisasjoner fikk allmenn tilslutning. I tilknytning til kulturkonferansen arrangerte arkivet et eget seminar for representanter fra lokalarkivene.

Flere av arkivets personale har holdt en rekke forelesninger på seminarer og kurs i arbeiderbevegelsens regi, og også i andre historiefaglige sammenheng.

Aud Lundemo Aas og Lill-Ann Jensen har i beretningsåret mottatt studiestipend for fastlønte i arbeiderbevegelsen for å studere nærmere driften av arbeiderbevegelsens arkiver i Stockholm og København. Einar A. Terjesen har mottatt et tysk-norsk samarbeidstipend for å spore opp og skaffe kopier av relevant historisk kildemateriale ved sentrale arkiver i BRD. Einhart Lorenz har deltatt i konferanser i Mannheim (40 år SED) og Bergen (tysk-norsk samarbeid). Arne Kokkvoll og Solveig Halvorsen har

representert arkivet på nordisk konferanse for forskning i arbeiderbevegelsens historie på Island sammen med styrets representant Kåre Myrvold. Lill-Ann Jensen, Arne Kokkvoll og Einar A. Terjesen deltok i nordisk arkivkonferanse i Finland. Arnfinn Malme har vært arkivets representant ved ITH i Linz og IALHIs konferanse i Paris. Arkivet deltar også i det nystartede Landslaget for lokal- og privatarkiver, og var representert på Norsk Arkivseminar i Stavanger, Norsk Historikerforenings seminar på Otta og nordisk konferanse i arbeidslivsforskning på Voss. Arne Kokkvoll har også forelest på lokalhistorisk seminar på Odda.

Informasjon og utstillinger

Arkivet har jevnlig besøk av grupper som blir vist omkring og orientert om arkivets virksomhet. Den årlige boklista «Aktuelle bøker og skrifter i Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek» er sendt ut. Melding over tilveksten av utenlandsk litteratur samt norske og utenlandske tidsskrifter er sendt Universitetsbibliotekets samkatalog. Utstillingen «Bildet som våpen» er i beretningsåret vist på Glåmdalsmuseet. En ny større vand-reutstilling er under arbeid. Arbeidet med Arbeiderbevegelsens historie i Norge fortsetter, der Arne Kokkvoll er en av redaktørene og Lill-Ann Jensen er bilderedaktør. Tidsskrift for arbeiderbevegelsens historie har kommet ut med to numre i beretningsåret. Arkivet deltar på den tysk-produserte utstillingen »Mein vaterland ist international» om 1. mai dagens historie i Europa.

Arkivet har også vært representert i LOs kulturutvalg og i styret for Eilert Sundts forskningsfond.

Styret

Arkivets styre har i beretningsåret bestått av Jan Aaboen, leder, Ingeborg Botnen, Knut Endreson, Herlof Gjerde, Knut Johannessen, Kåre Myrvold og Sissel Pettersen. Etter at Sissel Pettersen sluttet i arkivet 31.07.1986, har Lill-Ann Jensen vært personalets representant. Styret har holdt fire møter i løpet av året, og bl.a. behandlet årsmelding og arbeidsplan, tilsetninger og budsjett.

Budsjett og personale

Arkivets budsjett var i 1986 4 257 000 kr. Av dette utgjorde statstilskuddet kr 1 257 000, kr 1 600 000 kom fra Opplysnings- og Utviklingsfondet, mens kr 1 400 000 var en direkte bevilgning fra LO.

Arkivleder Arne Kokkvoll har hatt permisjon 3/4 stilling fram til 1.09 for å være bestyrer for Olavsgruva og Storwarts leirskole. Etter 1.09 har han vært permitert i 1/2 stilling for å skrive siste bind av Arbeiderbevegelsens historie i Norge. Han har hele tida hatt ansvaret for arkivet. Arnfinn Malme har også i 1986 vært engasjert som nestledervikar. Kirsten Hofseth har hatt permisjon i beretningsåret.

Arkivets personale har hatt følgende sammensetning: Arkivleder Arne Kokkvoll, arkivar og nestleder Arnfinn Malme (for Svein Damslorå) bibliotekarene Kari Lund Bråthen og Sissel Pettersen (Elin Tidemann fra 21.07.1986), arkivsekretærene Kåre Auale, Stig Audun Hansen (for Kirsten Hofseth) og Vivi Melkersen (1/2 stilling), kontorsekretær Aud Lundemo Aas, arkivarene Einar Terjesen, Einhart Lorenz (vikar i 3/4 stilling, fast ansatt fra 1.10.) og Solveig Halvorsen (vikar). Ebba Skalstad og Gro Langaker (fra 7.10) har hospitert på halv tid. Ellers har arkivet også dette året benyttet en del timebetalt ekstrahjelp.

FAFO, Fagbevegelsens Senter for Forskning, Utredning og Dokumentasjon

1986 har vært et aktivt år for FAFO:

- Omsetning var på drøyt 7 millioner kroner
- Prosjektporteføljen var på i alt 22 forskjellige oppdrag
- Prosjektinntektene var på nærmere 5 millioner kroner
- 30 % av prosjektinntektene kom fra offentlige myndigheter
- 30 % fra fagbevegelsen
- 40 % fra andre (bedrifter, organisasjoner og forskningsråd)
- FAFO fikk 2 millioner kroner i grunnbevilgning fra LO,
- FAFO-prisene for beste samfunnsvitenskapelige arbeid og hovedoppgave med spesiell interesse for fagbevegelsen ble tildelt hhv. Mette Borchgrevink for hennes bok «Ny teknologi i arbeidslivet», og Ove Langeland for hans oppgave om «Økonomisk demokrati og politisk økonomi.»

FAFOs virksomhet og oppgaver

FAFO hadde i 1986 en fast stab bestående av ledelse på tre personer, servicepersonale med ansvar for kontortjenester, økonomi, publisering, data, bibliotek mv. (3 personer), og 10 faste forskere, i tillegg til et noe varierende antall tidsengasjerte forskere, eksterne konsulenter, studentassistenter og sivilarbeidere. Gjennomsnittlig sysselsatte instituttet, i hel og halv stilling, 25 personer, hvorav omlag en tredjedel var kvinner.

Ved siden av den fortløpende prosjektvirksomheten har FAFOs forskere deltatt i eksternt formidlings- og foredragsvirksomhet, i tillegg til at det er avholdt en rekke seminarer og gjesteforelesninger ved instituttet.

FAFOs målsetting er å drive samfunnsvitenskapelig forsknings-, utrednings- og dokumentasjonsvirksomhet for å utvikle handlingsrelevant kunnskap for sentrale beslutningsfattere i det norske samfunn, med en særlig vekt på fagbevegelsens samfunnsmessige rolle.

FAFO gjennomfører i dag prosjekter innen et vidt felt, med tyngdepunkt i arbeidslivs- og velferdstatsforskning. Oppdragsgiverne spenner over et bredt spekter: offentlig forvaltning, forskningsråd, interesseorganisasjoner, private bedrifter og fagbevegelsen.

Et overordnet perspektiv for FAFOs prosjekter er at de skal ha et handlingsorientert siktemål. Dette innebærer en sterk prioritering av formidling til offentligheten i en tilgjengelig form, med sikte på å levere innspill på strategiske områder i samfunnsdebatten. Dette skjer både gjennom et tett samarbeid med involverte aktører i prosjektene og gjennom satsing på egen publikasjonsvirksomhet.

Prosjektvirksomheten

FAFO hadde i 1986 en prosjektportefølje bestående av i alt 22 forskjellige oppdrag. Halvparten av disse fortsetter i inneværende år, resten ble avsluttet. Dette gjelder bla. prosjekter som:

- * telematikkutvikling,
- * betingelser for fiskeribasert næringsutvikling i Finnmark,
- * arbeidstid blant lærere,
- * studiefinansiering,
- * arbeidsmuligheter for psykisk utviklingshemmede,
- * byøkonomi,
- * barnetilsynsordninger,
- * informasjonsteknologi i banksektoren,
- * betingelser for teknologioverføring til Nicaragua,
- * virkninger av økonomisk boikott av Sør-Afrika,
- * konsekvenser ved innføring av informasjonsteknologi i NKL,
- * utvikling i private pensjonsordninger.

Videre ble det arbeidet med løpende prosjekter innen følgende områder:

- * organisasjonsutvikling i fagbevegelsen,
- * privatisering og endringer i arbeidslivets organisering,
- * komparative analyser av utviklingen i de nordiske velferdsstater,
- * dokumentasjon av sosialpolitiske utviklingslinjer,
- * organisasjonsutvikling i verftsindustrien,
- * sysselsettingsmuligheter for soldater etter dimmisjon,
- * utvikling i levekår og sysselsetting i Østfold Fylke,
- * idrett, fritid og levekår

Etterspørselen etter FAFOs tjenester er økende. Med utgangspunkt i forbedringer av rutiner, EDB-tjenester og en omorganisering av prosjektarbeidet som vil bli gjennomført i 1987, vil organisasjonens oppdragskapasitet utvides i forhold til 1986.

5. Internasjonalt faglig arbeid – Utenrikspolitikk – Solidaritetsarbeid

Sør-Afrika og nedrustningsproblematikken har stått langt framme i LOs internasjonale arbeid i 1986. I NFS legges økende vekt på gjensidig utveksling av informasjon om inntektsforhandlinger. Ny rammeavtale med NORAD er inngått for 1986–87 og betydelig utvidelse av virksomhet på faglig bistand. Arbeidet i de internasjonale faglige organisasjoner har fortsatt.

Frie Faglige Internasjonale (FFI)

Det er avholdt to styremøter i 1986, 14.–15. mai og 27.–29. november (Brüssel). De er halvårsforsamlinger og saksområdene er mange. Medlemsnedgang i de store industrilandene p.g.a. ledigheten, opp i Norden, opp i Japan og Latin-Amerika, totalt uten øking. Tilgang på medlemsorganisasjoner fra Japan og fra Latin-Amerika bl.a. begge hovedgrupper fra Chile. Kontakten med ikke-medlemsorganisasjoner i Sør-Amerika er betydelig utvidet gjennom en større felleskonferanse om faglige rettigheter og utvikling i Sør-Amerika (oktober 86) og en fast samarbeidskomite.

Det er tendens i deler av styret og i sekretariat til «politisering» av FFI ved at det legges forholdsvis mindre vekt på faglige saker (økonomisk politikk, lønnsforhold, organisasjonsutvikling). Faglige rettigheter understrekes sterkt, med rette, men det kommer i sekretariatet og i en del medlemsorganisasjoner til uttrykk en forstenet holdning til øst-vestforholdet og en forholdsvis liten aktivitet på fred og nedrustning. Amerikansk LO har fortsatt et foreldet forhold til kommunistiske organisasjoner. Søknad fra Solidaritet om medlemsskap ble behandlet utenom tradisjonell og vanlig prosedyre. Forholdet er tatt opp i NFS og blandt DEFS' medlemsorganisasjoner.

FFIs generalsekretær har tatt initiativ til delegasjonsbesøk fra FFI til Reagan, Gorbatsjov, FNs generalsekretær, NATOs generalsekretær, og til Warszawas politiske ledelse, samt til ledelsen for femlandsgruppen av alliansefrie om nedrustning. Grunnlag: FFIs nedrustningsprogram fra Oslo-kongressen 1983.

FFI har utført betydelig arbeid på Sør-Afrika i 1986. En toppdelegasjon (Kirkland, AFL-CIO, Willis, TUC, Breit, DGB – foruten Kaare Sandegren som representant for Tor Halvorsen) fikk innreisetilatelse til Sør-Afrika i juli og gjennomførte besøk hos CUSA og COSATU og frittstående organi-

sasjoner. Betydelig oppmerksomhet og publisitet. Besøket hadde i hvert fall virkning i De forente stater i sanksjonsspørsmål. Det samlede press fra FFI's medlemsorganisasjoner i Sør-Afrika-spørsmålet har utvilsomt hatt virkning i industrilandene, foruten at den økonomiske, moralske og organisasjonsmessige støtte til fagorganisasjonene er viktig.

CUSA (Council of Unions of South Africa) er medlem av FFI. Organisasjonen har sluttet seg sammen med AZACTU (The Azanian Confederation of Trade Unions) til en ny fellesorganisasjon som trolig opprettholder medlemsskapet. COSATU (Confederation of South African Trade Unions) er ikke medlem av FFI, men en viktig del av medlemsorganisasjonene tidligere i FOSATU hadde et nært samarbeidsforhold til FFI. I COSATU – som norsk og nordiske organisasjoner også hadde et nært forhold til – er det diskusjon om den linje organisasjonen skal følge, en mer ren faglig og en mer populistisk, folkebevegelseslinje. Den vekst og den betydning fagorganisasjonen i Sør-Afrika har er delvis resultatet av bistand fra FFI og de engelske medlemsorganisasjonene (men først og fremst egeninnsats). Assistanse fra industrilandenes organisasjoner går nå gjennom FFI i en koordineringskomité, men uheldigvis ønsker COSATU ikke midler kanalisert gjennom FFI. Koordineringen foregår gjennom FFI, men de nordiske organisasjoner og FNV-Nederland samrår direkte med COSATU. Forholdet til COSATU er i FFI's styre derfor til diskusjon, delvis ut fra politiske vinkler.

FFI har gjennomført en serie store kontinentale delegasjonsbesøk og konferanser bl.a. til Filippinene, Tyrkia og Chile foruten Sør-Afrika. Ledere fra sentrale organisasjoner deltar i disse delegasjoner, som dels skal støtte fagorganisasjonen i landet, dels ta kontakt med myndighetene, dels framskaffe informasjon. (I delegasjonen til Chile skulle Svein-Erik Oxholm vært med, men han ble nektet innreisetilatelse. Medlemmer av norsk LO sto på en liste over personer som ikke skulle tillates adgang til Chile. Tidligere er Eidar Trulsen fra LO's internasjonale avdeling utvist fra landet. Saken ble tatt opp av LO og den chilenske ambassade forsikrer nå at ingen fra LO står på en slik liste.) Delegasjonsbesøket i Chile førte til at begge faglige hovedgrupperinger (CDT og Coordinadora Nacional) søkte om tilknytning til FFI. (De nordiske organisasjoners kontakt er Coordinadora. CDT er kristeligdemokratisk.)

Konferanser avholdt i Latin-Amerika (Brasil) om gjeldsproblemet og utvikling, fellesprogram som er fulgt opp overfor regjeringer, IMF, Verdensbanken og FN. I Sør-Afrika (Lusaka) om sanksjonspolitikken, fagorganisasjonene og støtte til frontstatene, felleserklæring bl.a. om fornyet krav om sanksjoner og om systematisk støtte til frontstatene.

Delegasjonen til Filippinene anbefalte (vedtatt av styret) full støtte til Aquino og til fagorganisasjonene i landet, dvs. både til TCUP, Lakas, Manyawa og KMU, særlig til forbund gjennom yrkesinternasjonalene.

FFI søker å koordinere medlemsorganisasjonenes bistandsvirksomhet; hittil er det ikke gjennomført. De nordiske organisasjoner og FNV er rede. FFIs solidaritetsfond vokser men hovedgivere er stadig de nordiske organisasjoner, den tyske, den amerikanske og FNV.

Svensk LO representerer Norden i finanskomiteen, hvor det foregår et arbeid for effektivisering og sanering av finanser og sekretariatets arbeid foruten med innføring av datautstyr i sekretariatet.

Kvinnespørsmål: Opplegg for aksjon for kvinnearbeidsplasser vedtatt og handlingsprogram for integrering av kvinner i fagorganisasjonen i arbeid. Kampanje for kvinner i fagorganisasjonen i Chile og Argentina. Bred kvinnekongress i samband med neste FFI-kongress vedtatt.

I Latin-Amerika er det særskilt virksomhet i forhold til Paraguay, Chile og Brasil til støtte for fagorganisasjonen i forhold til regimene. I Mellom-Amerika har FFIs styre gått inn for Contadoragruppens fredsarbeid, gått mot Contras og amerikansk intervensjon i Nicaragua, men samtidig krevd bredere faglige og demokratiske rettigheter i Nicaragua. Nordamerikansk LOs innblanding i den faglige situasjonen i Costa Rica er kritisert i styret og undersøkes av generalsekretæren. I det øvrige Mellom-Amerika er den faglige situasjon uklar og svak. FFIs regionsorganisasjon ORIT er på ny under Luis Andersons (Panama) ledelse, hvilket er et framskritt. Totalt er det framgang i Latin-Amerika på demokrati og faglige rettigheter. I Tyrkia-saken har det vært nært samarbeid med DEFS – uten at en kan si presset har fått til dyptgående endring i Tyrkia.

FFI har aktivisert seg i GATT-forhandlingene om fri handel (sosialklausulen) og på IMF for omstrukturering av utviklingslandenes gjeld. Det samarbeides nært mellom FFIs sekretariat og økonomiske komite og den faglige rådgivende komite i OECD om framspill i OECD om økonomisk politikk.

Det er vedtatt et særlig program om kamp mot kjemiske katastrofer (Bhopal). Det blir etablert en faglig arbeidsgruppe for arbeidsmedisin og sikkerhet på arbeidsplassen.

En kvinnekomite (se forslagene foran) og en ungdomskomite er i aktivitet i FFI.

FFI har i 1986 utarbeidet rapport og handlingsprogram om barnearbeid.

Norsk LOs nærmeste kontakt med FFI-sekretariatet går på Sør-Afrika, Latin-Amerika og utviklingsland. En vesentlig del av LOs bistand kanaliseres gjennom FFI. Se nedenfor.

Nordiske representanter i styret: Stig Malm LO-Sverige og Perri Vinanen SAK-Finland. Kaare Sandegren møter.

FFIs neste kongress finner sted i Australia i mars 1988. Hovedtema under forberedelse er: «Fagorganisasjonen i samfunn i endring». Kriterier

og prioriteringer i faglig utviklingsbistand og prosjektutvelgelse er under utforming i bistand/utdanningskomite og styret.

Uttalelser 1986:

Mai: Tsjernobyl: ulykken og internasjonal regulering av kjernekraftindustrien, Sri-Lanka, Haiti, Filippinene.

November: Terrorisme, GATT-runden i Uruguay, forhindring av kjemiske katastrofer, Sør-Afrika, gjeldsproblemet, mot apartheid, Styrking av frontlinjene.

Delegasjoner fra FFI's Styre i 1986:

13.-16. mars FFI/ORIT-delegasjon til Haiti, 22.-24. mai FFI/ORIT-delegasjon til Chile, 18.-22. juli FFI-delegasjon til Sør-Afrika, 28. juli - 6. august delegasjon fra FFI's Kvinnekomite til Chile og Argentina, 25.-29. august FFI-delegasjon til Filippinene, 12. september Delegasjon fra FFI's Arbeidsutvalg for Fred, Sikkerhet og Nedrustning hadde møte med FN-tjenestemenn (New York). 16. oktober delegasjon fra FFI's Arbeidsutvalg for Fred, Sikkerhet og Nedrustning hadde møte med NATO-tjenestemenn (Brüssel).

FFI-konferanser/-møter i 1986:

9.-11. april FFI/CCL-konferanse om Økonomisk Politikk for Karibia (Barbados), 19.-25. september FFI/APRO-ungdomsmøte (Tokyo), 21.-22. september FFI/ORIT's Første Faglige Møte for Sørlege Del av Latin-Amerika (Buenos Aires), 24.-26. september FFI/ORIT-konferanse om Gjeld og Utvikling (Buenos Aires), 6.-8. oktober FFI-konferanse om Positivt Handlingsprogram for Kvinner (Brüssel), 9.-10. oktober FFI/YI's Arbeidsutvalg for Helse og Sikkerhet på Arbeidsplassen (Brüssel), 21.-23. oktober FFI/ZCTU/SATUCC-konferansen «Slå Ned Apartheid og Styrk Frontlinjen» (Lusaka), 17.-19. november FFI-YI-konsultasjoner om «Medienes Oppfatning av Fagbevegelsen» (Brüssel), 10.-12. desember FFI/ORIT's Andre Faglige Møte for Sørlege Del av Latin-Amerika (Buenos Aires).

Den Europeiske Faglige Samorganisasjon (DEFS)

Fem styremøter i 1986 (februar, april, juni, oktober, desember - Brüssel og Geneve). Tor Halvorsen er representant. Kaare Sandegren møter. Evy Buverud Pedersen møter som leder for kvinnekomitéen (to representanter). Ernst Breit, DGB, er formann, Hinterscheid, Luxembourg, fortsatt Generalsekretær. DEFS har flere arbeidsgrupper i virksomhet: Lønnsforhandlinger, økonomisk politikk, kvinnekomité, miljø, energi og ungdom bl.a.

Økonomisk politikk og sysselsetting er fortsatt hovedsaker, og en rekke framlegg og forslag er gjort til Det europeiske fellesskaps Kommisjon og Ministerråd ved ulike anledninger og til EFTAs sekretariat og Ministerråd. Det er av betydning at EF-kommisjonens formann, Jacques Delors, er sosialist og har søkt støtte i fagbevegelsen til et vekstprogram for Europa. Det er nå i prinsippet vedtatt i EFs Ministerråd. I dette arbeidet har Delors og Alois Pfeiffer (kommisjonsmedlem fra Tyskland – DGB) søkt å få til samarbeid mellom arbeidslivets parter, representert ved DEFS og UNICE (arbeidsgiverorganisasjonen i Europa). Det har delvis lyktes, og en foreløpig fellesholdning til vekst i Europa er forhandlet om. Ikke desto mindre er veksten i Europa for lav, ledigheten uakseptabel.

LO og de øvrige nordiske organisasjoner har gjennom DEFS søkt å følge utviklingen i EF med det indre marked, som forutsettes å ha kommet langt på vei til 1992: nedbygging av administrative og fysiske hindringer for handelen i EF og tilnærming av normer på en rekke felter med sikte på ett felles økonomisk område i Vest-Europa, med EF som hovedområde, ett felles marked og ett felles produksjonsområde, samt sikring av vekst og utvikling i de europeiske land og styrking av Europa i forhold til USA og Japan. Det er fra LO og de øvrige EFTA-organisasjoner lagt vekt på at en slik utvikling ikke må skape nye skiller mellom EF-landene og EFTA-landene økonomisk sett, og at det må være et nært forhold mellom EF-institusjonene og EFTA-landene om en parallell utvikling i begge områder og en sammenbinding. Dette er blitt DEFS' politikk. Saken er også tatt opp i NFS med samme formål og på den nordiske arbeiderkongressen i august 1986, hvor samme holdning er realisert. DEFS har fortsatt fulgt og vært aktiv i Tyrkia-saken. En motarbeider aksept av militærregimet i europeiske institusjoner, Europarådets møtevirksomhet i Tyrkia, støtter fagorganisasjonene DISK og Türk-IS og deltar i protestkampanjer mot regimet. Dommene i desember mot de 264 fagorganiserte har utløst nye reaksjoner og ny aktivitet fra DEFS sentralt og fra medlemsorganisasjonene overfor regimet, institusjonene og regjeringene i Europa. DEFS motarbeider regimets medlemsskap i EF.

DEFS-styrets holdning til nedrustning er fastlagt i uttalelsen fra Milano-kongressen i 1985 og er klart mer markert europeisk og for øst-vest kontakt enn FFIs. Dette er søkt fulgt opp fra sekretariatet med kontakt med forhandlingsdelegasjonene i Geneve, med en brevveksling med øst-europeiske fagorganisasjoner og samordning av press på regjeringene for nedrustning. Hovedholdninger: motstand mot romvåpen og SDI, full prøvestans, nedbygging av mellomdistanseraketter i Europa på begge sider, og krav om nedbygging av konvensjonelle styrker i Europa (Øst og Vest).

Uttalelser vedtatt om multifiberavtalen, opphavsrett til åndsverk i Europa, om EFs miljøår 1987, Libya, yrkesopplæring/kvalifikasjonsbevis

i EF/Europa, Tsjernobyl/kjernekraft, GATT, Sør-Afrika, Tyrkia, nedrustning, industriomstrukturering. En rekke uttalelser er gjort om forslag fra EF-kommisjonen bl.a. på foretaksdemokrati og reklame i TV. Datautstyr er under innføring i sekretariatet.

På landbrukspolitikken i Europa, nærmere bestemt i De europeiske fellesskap, er krevd at fellespriser blir opprettholdt, at det blir direkte støtte til arbeidstakere i landbruket, at landbrukets struktur må gjennomgås og endres, at overføringene i realiteten må bygges ned og overproduksjon må fjernes og at det sammenkalles en bred tverrpolitisk konferanse i Europa om omlegging av landbrukspolitikken til en jordbruksindustriell politikk som fremmer sysselsettingen i distriktene på ovennevnte grunnlag. Det jobbes i DEFS også med landbruksforurensinger.

Hovedholdningen på energisituasjonen i Europa var krav om nedbygging av kjernekraft, sikring av nåværende anlegg med deltakelse fra arbeidstakersiden, kontakt med Øst-Europa om sikring, overgang til andre former med særlig henvisning til gass, og langt sterkere vekt på forskning og utvikling av andre energiformer (vind/sol/bølger, biokjemisk, eventuelt fusjon, endog kun under forutsetning av at miljøproblemet løses). Møtene i Euro-LO etter Tsjernobyl-ulykken gjenspeilte dyp engstelse.

Neste kongress i DEFS finner sted i Stockholm 13. – 17. mai 1988. Hovedemner: Økonomisk politikk/full sysselsetting, arbeidsmarkedspolitikk/yrkesopplæring/helse og sikkerhet, rettferd og likestilling, industridemokrati.

En bred industripolitisk konferanse avholdes i mars 1987/LO.

Uttalelser 1986:

Februar: Opphavsrettigheter for forfattere, Miljøåret 1987, Multifiberavtalen, Polen, Tyrkia.

April: Innføring av ny teknologi, Libya, Landbrukspolitikken i EF.

Juni: Sør-Afrika, GATT, Industristrukturen i EF.

Oktober: Energi, miljø og radioaktivitet, Fred og nedrustning, Medbestemmelse i selskaper.

Desember: Forskning i Europa.

DEFS' KVINNEKOMITE

Det har i 1986 vært to møter i kvinnekomiteen, og to møter i arbeidsutvalget.

Evy Buverud Pedersen er komiteens leder og Patricia Turner – TUC nestleder. De har også representert komiteen som valgte representanter til DEFS styre.

Av nye saker det har vært arbeidet med kan nevnes ny teknologi, og oppfølging av spørsmål i forbindelse med fleksibilisering.

Kvinnekomiteen har i 1986 startet forberedelser til DEFS-kongressen. Representanter fra komiteen ble oppnevnt til forberedelsesutvalget, og dermed også i arbeidet med forslaget til resolusjonstekst.

Komiteen har fortsatt sitt arbeid med oppfølging av tidligere vedtak. Det gjelder arbeide for økt kvinnerepresentasjon i alle fagbevegelsens organer, inkludert DEFS, arbeide med likestillingsavtalen, sysselsetting for kvinner, oppfølging av handlingsprogrammet.

Det er dessuten utarbeidet ny arbeidsform for komiteen, og spørsmål om praktisering av stemmerettsreglene for komiteens representanter i DEFS styre er tatt opp.

Komiteen fortsatte sitt samarbeide med ETUI også i 1986. Bl.a. er det foretatt revisjon av INFO-heftet om kvinners rolle i fagbevegelsen. Det arbeides med høring på handlingsprogrammet og likestillingsavtalen.

I løpet av året har det vært avholdt møter med EF-kommisjonen og administrasjonsledelsen for EF's økonomiske og sosiale komite, samt med arbeidsministere fra EF-land. Kvinnekomiteen har vært representert ved arrangementer i medlemsorganisasjonene.

Kvinnekomiteen er representert med fast observatør i EF-kommisjonens rådgivende komite for likestillingsspørsmål. Videre er komiteen fast representert i DEFS komite for arbeidsmiljø og arbeidsvilkår, komiteen for utdanningsspørsmål og komiteen for økonomiske spørsmål.

Det Europeiske Fagforeningsinstitutt (DEFI)

Instituttet holdt en rekke seminarer/arbeidsgrupper i 1986:

- Mai, Bruxelles, «Farene ved privatisering av offentlige tjenester»
- Mai, Bruxelles, «Pensjonsspørsmål i Vest-Europa»
- Juni, Strasbourg, «Miljøpolitikk og sysselsetting»
- Juni, Barcelona, «Situasjonen i Spania og Portugal»
- Oktober, Luxembourg, «Organiseringen av nye yrkesgrupper i fagbevegelsen»
- November, forberedelsene av 1987-konferansen om industripolitikk
- November, «Følgene for EFTA-landene av EF's indre marked»
- November, Bruxelles, «Ny teknologi i fagbevegelsens biblioteker»

Instituttet har i 1986 gitt ut sin årlige rapport om tariffsituasjonen i de land der fagbevegelsen er medlem av Euro-LO, en ny rapport om fleksibel arbeidstid og det er utarbeidet rapporter om fagbevegelsens struktur i Norge, Spania og Belgia, som utgis i den såkalte Info-serie. Rapporten om

LO i Norge vil foreligge trykt (bl.a. på norsk) i løpet av januar 1987 (ca. 60 sider).

Instituttet har dessuten utgitt en kvartalsvis nyhetsbulletin «Nyheter», med omtale av aktuelle fagforeningsspørsmål. Instituttet har bistått Euro-LOs Kvinnekomité (leder Evy Buverud Pedersen) i 1986 og forbereder utgivelse om kvinnes representasjon i fagbevegelsen og en evaluering av Euro-LOs program for likestilling. DEFIs generalforsamling ble holdt i februar og oktober 1986.

Ekspertkomiteen møttes i juli i Barcelona for å drøfte instituttets arbeidsprogram for 1987.

Instituttets utredningsstab ble i 1986 utvidet til sju (inkludert instituttlederen), i forbindelse med at det ble ansatt en utreder fra UGT Spania.

Den norske utreder ved Instituttet, Harald Løvaas, har følgende arbeidsområder:

- Kollektiv kapitaldannelse/lønnstaker- og pensjonsfond
- Arbeidsmarkedspolitikk
- Arbeid og kultur
- Miljøpolitikk
- Kvinnespørsmål

Dessuten følger han utviklingen innen fagbevegelsen i de nordiske land.

x) DEFIs generalforsamling har vedtatt at det skal utdeles en DEFI-pris for verdifulle utredningsarbeider om fagbevegelsen i Vest-Europa (bl.a. etter mønster av FAFO-prisen)

Nordens Faglige Samorganisasjon (NFS)

Styremøter i 1986: April (Stockholm), august (Reykjavik), november (København). Representanter fra LO: Tor Halvorsen og Svein-Erik Oxholm. Kaare Sandegren møter.

Utveksling av informasjon om lønnsforhandlinger er viktigste sak på styremøtene. Det pågår kontinuerlig dialog mellom de nordiske organisasjoner i NFS om inntektsutvikling. Forøvrig var økonomisk politikk og sysselsetting hovedsak i NFS i 1986. NFS og DGB har i 1986 utarbeidet en fellesrapport «utfordringen for Europa» om vekst og sysselsettingsmuligheter i Europa gjennom felles samtidig ekspansive tiltak i de europeiske land og i OECD-landene. En valutapolitisk rapport er utarbeidet, – om nordisk valuta- samarbeid og muligheten og ønskeligheten av nordisk tilknytning til EMS-samarbeidet i Europa.

En rekke arbeidsgrupper i virksomhet, viktigst er den inntektspolitiske hvor Yngve Hågensen, Juul Bjerke og Øistein Gulbrandsen deltar. I den

industripolitiske arbeidsgruppa deltar Jan Kr. Balstad og Øistein Gulbrandsen. En handelspolitisk arbeidsgruppe følger det indre marked i EF.

NFS var representert på Nordisk Råds sesjon i februar (Helsinki) og minisesjon i november (Helsingør). En rekke remisser og uttalelser er gitt til Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd.

Styret har besluttet at de nordiske organisasjoner skal utveksle informasjon og koordinere sin faglige bistandsaktivitet på u-land. Styret har i 1986 gjennomdrøftet de nordiske organisasjoners forhold til FFI. Jfr. avsnittet om Frie Faglige Internasjonale. Det er enighet om å arbeide for at FFI skal konsentreres sterkere på faglige og mindre på «politiske» spørsmål. Styret er også i ferd med å drøfte de nordiske organisasjoners forhold til østeuropeiske fagorganisasjoner (bl.a. i Polen).

NFS har i 1986 hatt felleskontakt med CFDT-Frankrike.

Sør-Afrika er drøftet og holdninger koordinert.

Rapporter avgitt om: «Norden Innfør 90 talet», utarbeidet av NFS' Industripolitiske Arbeidsgruppe. Felleskonferanse. «Utfordring for Europa» utarbeidet av arbeidsgruppe NFS/DGB presentert i København 16. oktober.

Konferanser avholdt om: Det todelte arbeidsmarked 26. november. Sys-settingpolitisk konferanse i Oslo 5.-6. februar. Asbestkonferanse i Stockholm 22.-23. mai.

Uttalelser om: EFs indre markedsplaner – 24. april. Innstilling av Sør-Afrika-reise – 6. november. Uttalelse om Sør-Afrika – 27. november.

Nedrustning Øst-vest-forholdet

LO har deltatt aktivt i de internasjonale faglige organer for en klar holdning til nedrustningsarbeidet. Dette har ført til vedtak i FFI på grunnlag av nedrustningsprogrammet fra Oslo-kongressen (1983) som besøk fra FFI hos den amerikanske president, den sovjetiske generalsekretær, FNs generalsekretær, NATOs generalsekretær, Warszawapaktens ledelse og formannen for de alliansefrie, Robert Mugabe. Hensikt: å vurdere hvor langt nedrustningsforhandlinger er kommet i forhold til de krav som ble stilt på Oslo-kongressen. De sentraleledere, Reagan og Gorbatsjov er ennå ikke besøkt. I Den Europeiske Faglige Samorganisasjon er utarbeidet et arbeidsprogram som går lenger til fordel for øst-vestkontakt enn FFIs, og som enda tydeligere krever stopp i romvåpenprogram og nedbygging av mellomdistanseraketter og konvensjonelle styrker i Øst-og Vest-Europa.

Også nedrustningsvirksomheten i de faglige organer fikk psykologisk motslag ved fiaskoen i Reykjavik og vanskene med å få gjennomslag for

kravet om prøvestans. Det er trolig at fagorganisasjonene i Vest-Europa vil gå hardere inn for nedbygging av våpen i Europa i tida framover.

Norsk LOs virke på dette felt har hatt som utgangspunkt tilslutning til medlemsskapet i NATO, og til tankene om at NATO både skal sikre et forsvars/sikkerhetspolitisk samarbeid og søke løst de dypere spørsmål mellom øst og vest gjennom forhandlinger. Handlingsprogrammet på fred og nedrustning har vært fulgt opp i de internasjonale faglige organer, men også i holdninger i Norge: bl.a. «Fem på tolv-aksjonen» på FN-dagen 24. oktober, koordinert med dansk og finsk LO (liknende tilstelninger har vært holdt i hele Europa) ble kravet om samarbeid mellom supermaktene om nedbygging av kjernevåpnene kjørt fram sammen med kravet om stopp i utvikling og forskning av rombaserte våpensystemer. Det ble der også reist krav om at den norske regjering skulle markere dette standpunktet, bl.a. i NATO. Arbeiderpartiregjeringen tok på forsvarsministermøtet i sommer i NATO avstand fra formuleringen i kommunikeet på dette punkt og på ABM-avtalen. Dette fikk tilslutning i LO. Etter det senere høynivåmøte i Skottland, hvor regjeringen arbeidet for å få bindinger til ABM-avtalen av utforskning av romvåpen, fikk Sekretariatet redegjørelser fra utenriksminister Knut Frydenlund og forsvarsminister Johan Jørgen Holst om situasjonen. En leder i LO-Aktuelt viste LOs holdning, som gikk på at de oppmykninger Regjeringen fikk til måtte bekreftes i det videre arbeid.

Fellesholdningen fra nordisk arbeiderbevegelse kom fram i erklæringen fra den nordiske arbeiderkongressen i august i Göteborg. Denne lyder:

«Opprustning, motsetninger mellom stormaktene, de regionale konfliktene, kløften mellom fattige og rike land og bruddene på folkeretten og de menneskelige og faglige rettighetene illustrerer på en skremmende måte hvor langt vi befinner oss fra den samlede arbeiderbevegelsens visjon om en verden bygd på rettferdighet, frihet og fred.

De økonomiske ressurser som brukes på opprustning skulle, om de ble brukt til sosial og økonomisk utvikling, kunne bidra til å redusere fattigdom og menneskelig fornedring og dermed legge grunnen til en varig fred.

I mange andre deler av verden er krig ikke bare en trussel, men en virkelighet. Etter den annen verdenskrig har det vært utkjempet 150 kriger og borgerkriger med uhyggelige følger. Supermaktenes globale kamp om makt og innflytelse øker deres ønske om å tolke selv regionale og lokale kriser og kriger ut fra et øst/vestperspektiv. Det leder igjen til en øket risiko for at konfliktene trappes opp og spres.

En atomkrig er den mest alvorlige trusselen mot menneskeheten. Om en atomkrig bryter ut kan intet menneske, hvor det enn måtte befinne seg, være sikker på å overleve. Sikkerhet kan ikke i lengden bygge på en trussel om gjensidig utryddelse. Terror på stadig høyere nivå kan ikke tilby noen varig grunn for fred og stabilitet. Mistro må erstattes med samarbeid. En varig trygghet kan bare oppnås i samarbeid mellom potensielle motstandere.

Trygghet må i grunnen være politikk og bygge på gjensidig tillit. Med politisk vilje er det nemlig mulig å nå avspenning. Kontaktene mellom øst og vest, nord og syd, må derfor økes.

Gjennom årene har vi erfart hvordan perioden med avspenning har vekslet med perioder med spenning. Det forsterker oss i vår oppfatning om at fredspolitikken må være konsekvent og langsiktig og ikke endres på grunn av tilfeldige forandringer.

Toppmøtet mellom president Reagan og partisjef Gorbatsjov i 1985 skapte forhåpninger om framskritt på nedrustningsområdet. Ennå er det ikke oppnådd konkrete resultater. Den nordiske arbetarkongressen oppfordrer innstendig atomvåpenstatene å innlede konstruktive nedrustningsforhandlinger.

Det vil være et tilbakeskritt om USA ikke lenger kjenner seg bundet av SALT II-avtalen om begrensninger av de strategiske atomvåpen. De forhandlinger som er innledet mellom USA og Sovjet bør kunne lede fram til at SALT II-avtalens innhold bekreftes og at avtalen blir respektert.

En stopp i prøvesprengningene er et første skritt mot atomnedrustning. Prøvestopp skulle innebære utviklingen mot at mer avanserte atomvåpen hindres og at en spredning av atomvåpen til flere land vanskeliggjøres.

Det er fullt ut mulig å kontrollere at en prøvestans etterleves. Femkontinent-initiativets deltakere har tilbudt seg å medvirke til denne kontrollen, blant annet gjennom å samarbeide med USA og Sovjetunionen for å opprette overvåkningsstasjonene på begge lands territorier. Slike tiltak bør kunne gjøre det lettere å oppnå en avtale om full prøvestans. Dette er ikke lenger et teknisk spørsmål, men en ren politisk beslutning. Sovjetunionen og USA bør kunne bli enige om å avstå fra en kapprustning i rommet og å innlede en reduksjon av sine strategiske og andre system.

I mangel på en internasjonal avtale om forbud mot romvåpen, burde USA og Sovjet som et første steg komme overens om et memorandum for kapprustning i rommet. Det er også av stor betydning at begge sider respekterer ABM-avtalen.

I atomvåpenalderen risikerer hver militær konflikt som på noen måte berører stormaktenes vitale interesser å bli trappet opp til atomvåpennivå og dermed true menneskeheten.

Det er derfor nødvendig for at forhandlingene om reduksjonen av konvensjonelle styrker intensiveres og leder til konkrete resultater.

Den nordiske arbeiderkongressen stiller forhåpninger til at Stockholmskonferansen om tillit og sikkerhetsskapende tiltak og nedrustning i Europa leder til framgang. Det ville påvirke klimaet for nedrustningssamtalene positivt.

Spenning og mistro mellom øst og vest og den pågående kapprustningen kaster skygge selv over utviklingen i vår del av verden. Alle påvirkes om en atomkrig bryter ut. Det er derfor både en rettighet og en plikt at selv vi i Norden forsøker å bidra til en fredelig utvikling og en politisk klimaforandring som kan lede oss bort fra kapprustningens livstruende spiral.

I lang tid har det nordiske området vært preget av ro og stabilitet. Den nordiske arbeiderbevegelsen står vakt om denne stabilitet. Et ledd i arbeidet er forslaget om en atomfri sone. Arbeidet for en atomfri sone må skje med tilstrekkelig hensyn til de nordiske lands forskjellige sikkerhetspolitiske situasjon og som et ledd i arbeidet for avspenning og nedrustning i et større europeisk perspektiv. En atomvåpenfri sone i Norden kan sees som de nordiske lands bidrag til atomvåpennedrustning i et større europeisk perspektiv. Kongressen hilser med tilfredshet de nordiske regjeringers uttalte vilje til å arbeide videre med spørsmålet om en atomfri sone».

LO medvirket på Kjemisk forbunds nedrustningskonferanse i april og på Kommuneforbundets fredskonferanse i september – hvor forhandlingssituasjonen ble gjennomgått og kravet om framgang i forhandlingene på ny ble ført fram.

På denne bakgrunn har LO i 1985 og i 1986 tatt opp igjen den øst-vestfaglige kontakten på bred basis. Kontakten med VZSPS ble videreført gjennom besøk i mai 1985 av Stefan Sjalajev (formannen) i Oslo, med kontakter mellom de internasjonale avdelinger og besøk fra LO hos VZSPS i september 1986. I samtalen var nedrustningssaken langt framme. Et brev til sovjetisk LO etter septemberbesøket illustrerer:

«Et hovedsynspunkt fra vår side er at de to hovedmakter, De forente stater og Sovjetunionen, innen rammen av de forhandlinger som foregår enda ikke har vist den politiske vilje som er nødvendig for å nå fram til reelle og betydelige resultater.

Vi er oppmerksom på at de to maktene nå gjennomfører fortrolige samtaler med sikte på forberedelse av det kommende toppmøtet mellom Michael Gorbatsjov og Ronald Reagan. Dette kan være et godt tegn. Vi er også oppmerksom på at partene nærmer seg hverandre på konferansen om sikkerhet og samarbeid i Europa i Stockholm. Dette gjelder forhåndsvarsel om troppebevegelser og forhåndsvarsel om tallet på styrker som skal flyttes. Tallet som omtales er 10 000 mann. For vår del skulle vi gjerne sett tallet lavere, f.eks. 3 000 mann (fordi jo mindre styrkene er som det varsles om, jo mindre blir faren for misforståelse). Likevel ser vi tegnene på enighet i Stockholm som positive. Det synes også å være begynnelse på andre punkter.

Vi er også enig med dem som mener tilnærming er på vei når det gjelder nedbygging av langdistanse- og mellomdistanseraketter. Det gjensstår å se konkret enighet på kontrollspørsmålene.

Når det gjelder stans i kjernevåpenprøver, hilser vi velkommen Sovjetunionens stopp og uttrykker det sterkeste ønske og krav om at De forente stater følger opp. Vi må ha klart for oss at prøvestans også dreier seg om stopp i utviklingen av romvåpen.

Om romvåpen mener vi at det er helt sentralt at De forente stater og Sovjetunionen kommer til enighet om stopp i utprøving av slike, og at slike våpen ikke plasseres ut. Hvorvidt De forente stater og Sovjetunionen kan komme til en forståelse mellom øst og vest er en nødvendighet ut fra det feilaktige inntrykk ledelsesgrupper i de to land har av hverandre.

Vi mener forståelse, avtaler og samarbeid mellom supermaktene om nedbygging og ødelegging av kjernevåpen, med kontroll og verifisering er en totalt overordnet oppgave uavhengig av og uansett ulikheter i samfunnssystem. Folk og organisasjonene i De forente stater og Sovjetunionen har i denne sammenheng en særlig viktig oppgave i å presse for nedrustningsresultat. Maksimal åpen kontakt mellom øst og vest er en nødvendighet ut fra det feilaktige inntrykk ledelsesgrupper i de to land har av hverandre.

I disse spørsmål søker derfor fagorganisasjonene i Vest-Europa og Nord-Amerika å presse regjeringene i vest og i øst å komme til kontrollert nedbygging av våpnene. Vi føler at fagorganisasjonene i Øst-Europa også mener at regjeringene må finne fram til nedrustning og forståelse om nedrustning av kjernevåpen og konvensjonelle styrker og kontroll av nedrustningen.

I FFI forberedes nå delegasjonsbesøket til Reagan og Gorbatsjov. I DEFS utarbeides et nytt ajourført opplegg på nedrusting. En vil se økt direkte og indirekte press på vestlige regjeringer, for reell og kontrollert nedbygging av kjernevåpen og konvensjonelle styrker. Vi håper tilsvarende press med tilsvarende krav vil bli pålagt øst-europeiske fagorganisasjoner framover.

Vi har ingen illusjoner om vanskene i dette arbeidet på bakgrunn av tidligere mislykte forhandlinger, på grunn av gruppeinteresser i begge leire, p.g.a. feilopp-

fatninger og mistenksomhet i begge leire. Ansvarer for å få til resultater blir så meget større. Til sjuende og sist vil forhandlingene måtte bygge på en grad av tillit. Det må tas en sjanse, og til en viss grad en viss gjensidig aksept av hverandres system. Og mer åpenhet.

Vi kan ikke se at slik tillit, graden av åpenhet, gjensidig aksept og erkjennelsen av å måtte bygge ned enda er tilstede».

Kontakten med sovjetisk LO fortsetter i 1987 på forskjellig plan. (Fagbladdelegasjon til Sovjet, pressepresentasjon på sovjetisk LOs kongress, fellesseminar om arbeidsmiljø). Den indre utvikling i Sovjetunionen spiller en rolle for utvidelsen av kontakten.

FDGBs (DDR) formann, Harry Tisch, besøkte LO høsten 1986. Samtalebesøk med ungarsk LO (SZOT) i Norge, med tsjekkisk i Praha og østtysk i Berlin er lagt opp for 1987. Etter vår oppfatning kommer det klart fram i disse kontaktene at fagorganisasjonene i Øst-Europa – uansett om det er fagorganisasjoner som ikke svarer til våre definisjoner – ønsker nedbygging av både kjernevåpen og konvensjonelle våpen, både av fredspolitiske årsaker og av økonomiske. Kontakten vil bli nyttet til å utforske mulighetene til felles holdninger og å få fram holdningene i vesteuropeisk fagbevegelse.

Sør-Afrika

LOs aktivitet på Sør-Afrika, hvor situasjonen har forverret seg betydelig, bidro til at regjeringen har lagt fram forslag til Stortinget om økonomiske tiltak til bekjempelse av apartheid. Tilsvarende har LO arbeidet for at de nordiske organisasjoner, og gjennom SAMAK for at de nordiske arbeiderpartier og regjeringer også går inn for slike tiltak. Arbeiderkongressen i Göteborg i august åpnet for slike.

Den indre aktivitet i bevegelsen har vært bygget opp av AIS-kampanjen «Frihet for Sør-Afrika», nærmere omtalt under avsnittet om AIS.

Landsorganisasjonen har deltatt aktivt i FFIs arbeid på Sør-Afrika, dels i policyformuleringer, dels i konferanse og delegasjoner. I FFI-delegasjonen til Sør-Afrika i juli deltok en representant fra LO, og besøket hos CUSA og COSATU, samtaler med NUM, Winnie Mandela, biskop Desmond Tutu og Allen Boesak ga omfattende inntrykk og opplysninger om situasjonen og demonstrerte solidaritet. Den påfølgende FFI-konferansen i Lusaka i oktober med fagorganisasjonene i Afrika (inklusive Sør-Afrika) ga ny støtte til sanksjonspolitikken og reiste spørsmål om støtte til frontstatene i en skjerpning av forholdet til Sør-Afrika, herunder krav om organisering av utbedring av transportnettet bl.a. i Beira-korridoren. Både uttalelsen fra møtet og de påfølgende vedtak i FFIs styre i november er forsterkede grunnlag for Sør-Afrika-arbeidet videre.

Det er nærkontakt mellom de nordiske fagorganisasjoner om Sør-Afrika. Holdningene er i hovedsak felles, skjønt nyanser varierer. Amerikansk LOs klare holdning til kamp mot apartheid i Sør-Afrika har vært og er viktig, ikke minst i amerikansk sammenheng. Den nye lovgivningen i USA på økonomiske tiltak ligger nå foran de fleste, og amerikansk fagbevegelse har spilt en betydelig rolle for å få fram denne. I de to andre nøkkellandene spiller nå DGB og IG-Metals klare holdninger en rolle, og trolig vil det samme vise seg i Storbritannia med TUC. DEFS søker overfor Ministerrådet og Kommisjonen i EF å øve innflytelse for kraftigere tiltak fra EF.

Støtten fra norsk LO/AIS til fagorganisasjonene i Sør-Afrika fortsatte i 1986, se avsnittet om AIS vedrørende økonomisk støtte til CUSA, COSATU, Labour Research Service o.a. Totalbidrag fra LO/AIS i 1986 har beløpet seg til NOK 1 228 943,-. Det vises samtidig til at Norsk Folkehjelps internasjonale avdeling i nært samarbeid med LO har flere programmer i gang med African National Congress, bl.a. en full gjennomgåelse av helsesystemet i ANCs leire, med en representant i området og regionalkontor i Harare. NOFOs totale engasjement for ANC 1986 er NOK 1 142 000,-. AIS har på sin side i 1986 bevilget NOK 57 500,- til ANC, og tatt de første skritt til å innby Oliver Tambo til Norge.

Det er hyppig kontakt med organisasjonene i Sør-Afrika på forskjellig vis, bl.a. om støtte i enkelte situasjoner. Med CUSAs generalsekretær Pirushaw Camay er det innledet kontakt om mulig nødhjelp i tida framover, og Norsk Folkehjelp er engasjert. Med COSATUs leder Jay Naidoo drøftes spesielt koordineringen av assistanse fra de nordiske organisasjoner og FNV-Nederland.

Tyrkia

Situasjonen i Tyrkia påstås av regimet å ha gått betydelig fram i retning demokrati. Forliket ved Menneskerettskommisjonen (Europarådet), som den norske Høyre-regjeringen inngikk ved årsskiftet 1985/86 med aksept av de svenske og franske sosialdemokratiske regjeringer, ga regimet legitimitet og førte til at motstanden mot regimet i de europeiske institusjoner ble svekket. Men rapportene fra organisasjonen Türk-Is forteller om vansker med å arbeide faglig. DISKs ledere har fortsatt vært under anklage, og massedømmene 23. desember mot 264 faglige tillitsvalgte (dommer på 10 år og nedover, samt oppløsning av DISK og konfiskering av eiendom og midler), viste med all tydelighet at det fortsatt er grunnlag for å holde militærregimet under press.

For fagorganisasjonene i Vest-Europa førte forliket til en følelse av at arbeidet ble vanskeliggjort. Det var også reaksjoner mot at Europarådet

skulle avholde minisesjon i Tyrkia og at NATO-parlamentarikerne møtte der. Den siste konferansen måtte av regimet oppfattes som legitimering.

For norsk LO er saken av betydning særlig fordi Tyrkia er medlem av NATO, som forutsetningsvis er skapt for å beskytte frihet og demokrati og som skal bestå av demokratier.

Massedømmene i desember avklarte situasjonen og viste hvordan forholdene i Tyrkia egentlig er. De har ført til fornyet aktivitet fra organisasjonene i Vest-Europa, DEFS og FFI i presset mot regimet, bl.a. i form av nytt krav om sak ved Europarådets Menneskerettskommisjon og i motstand mot tyrkisk medlemskap i EF.

LO protesterte for sin del mot forliket og forsøkte å holde saken oppe bl.a. med henvendelser til Regjeringen bl.a. om å ta saken opp i NATO og ved press for ny sak ved Menneskerettskommisjonen. Det er grunn til å tro at Arbeiderparti-regjeringen vil arbeide mer med denne saken enn den tidligere Høyre-regjeringen, i lys av tilspissingen av forholdene i Tyrkia.

Latin-Amerika

Landsorganisasjonens faglig/politiske kontakt med fagorganisasjoner i Latin-Amerika foregår både i direkte kontakt med de forskjellige organisasjoner og i organisatorisk arbeid gjennom Frie Faglige Internasjonales Komité til Forsvar av Menneskerettigheter og Faglige rettigheter i Latin-Amerika (FFIs Latin-Amerika-komité).

I Latin-Amerika-komitéen drøftes og behandles den faglige og politiske situasjon i de enkelte latinamerikanske land, uttalelser og forslag til FFIs styrende organer, og forslag om hjelp til undertrykte organisasjoner og fagorganiserte kamerater. Situasjonen i Mellom-Amerika, Bolivia, Brasil, Chile, Paraguay, Uruguay og Surinam er behandlet. Støtteerklæringer til organisasjonene i disse land, som ikke alle er tilsluttet FFI, er vedtatt og henvendelser til landenes regjeringer med krav om rettferdig utvikling for arbeidstakerne samt krav om frisettselse av fengslede fagorganiserte er gjort. Landsorganisasjonen har deltatt i Latin-Amerika-komitéens møter og de spesielle konferanser.

Konferanser om Faglige rettigheter i den sydlige delen av Sør-Amerika i 1986 ble i sin helhet finansiert av Landsorganisasjonen. Det deltok fram-tredende representanter fra organisasjonene i alle land i Latin-Amerika og Nord-Amerika, og fra organisasjoner i Europa. Konferansen behandlet spesielt den faglige og menneskerettslige situasjon i Argentina (verts-land), Bolivia, Brasil, Chile, Paraguay og Uruguay, og hvordan de faglige organisasjoner og politiske institusjoner i de enkelte land kunne bidra i arbeidet med demokratisk utvikling i regionen.

I tilknytning til konferansen om faglige rettigheter og for å få utnyttet at så mange fremtredende faglige representanter var samlet, ble det også arrangert en Konferanse om gjeldskrisen i Latin-Amerika. Konferansen fastslo den foreldede økonomiske holdning og lånepolitikk i internasjonale økonomiske institusjoner og de harde vilkår som Det Internasjonale Pengefond og Verdensbanken stiller. På konferansen trakk den latinamerikanske og nordamerikanske fagbevegelsen opp forslag til løsning av problemene, og krevde aksept av arbeidstakernes rolle i den økonomiske utvikling av kontinentet.

Landsorganisasjonens direkte kontakt med latinamerikansk fagbevegelse pågår med organisasjonene i El Salvador, Nicaragua, Costa Rica, Bolivia, Chile, Paraguay, Uruguay, Argentina og Brasil, dels bistandskontakt, dels politisk. Landsorganisasjonen har også fulgt opp humanitært hjelpearbeid overfor fagorganisasjonene i Chile, Bolivia, Paraguay og Uruguay. Uruguay og Bolivia er demokratisert, men situasjonen i Bolivia har igjen tilspisset seg med omfattende streikeaksjoner som følge av regjeringens økonomiske politikk. I Chile førte det mislykkede attentatet mot general Pinochet til en strammere holdning fra de militære. Attentatet ga anledning til aksjoner mot befolkningen. Regimet er hardere og mere antidemokratisk enn noengang, samtidig som de demokratiske krefter ikke er forent. De store faglige sammenslutningene har samarbeidsproblemer, i første rekke av politisk karakter, noe som har styrket diktaturet og vanskeliggjort politiske løsninger i landet. På slutten av året kom to faglige sammenslutninger i Chile med i FFI som medlemmer, CDT, Den kristligdemokratiske federasjon, og Den faglige forbindelseskommité, hvor Coordinadora Nacional Sindical er kjernen.

I Uruguay er fagbevegelsen tilnærmet enhetlig, men står overfor store utfordringer i et nydemokratisk land. Den forsvare arbeidstakernes krav om økte lønninger og bedre arbeidsforhold og deltar i et ansvarlig samarbeid som samfunnsinstitusjon for å rette opp landets økonomi. De militære utgjør fremdeles en maktfaktor. I Paraguay rår ennå general Stroessner. Militærdiktaturet har vart siden 1954. Det har infiltrert og kontrollert landets fagbevegelse. Alle demokratisk valgte faglige ledere har vært i eksil siden midten av 1950-åra. Det stenhårde diktaturet har ført til en ulik utvikling i Paraguay, men det ser imidlertid ut til å være på hell. En ny og bedre organisert fagbevegelse er på fremmarsj og de unge faglige lederne er uredde og pågangsrike. Landsorganisasjonen har støttet både det faglige og humanitære arbeidet i Paraguay.

Det har vært direkte kontakt med fagbevegelsen både i Argentina og Brasil. Begge disse land har kastet av seg militærdiktaturet og er idag demokratiske. De har lang vei å gå før de når akseptable vilkår, men fagbevegelsen i begge land er målrettede og bevisste.

Med Mellom-Amerika er det hyppig kontakt på bistandssiden både gjennom LO, AIS og NOFO (se avsnittet om bistand).

Den faglige kontakt Landsorganisasjonen har med Latin-Amerika er viktig både for de europeiske organisasjonene og for organisasjonene på dette store kontinent. Samarbeidet utvikler forståelse og fører til forståelse for felles problemstillinger.

Solidaritetsarbeidet

Innledning

Det samlede solidaritetsarbeid gjøres i bevegelsen av LO (faglig u-hjelp), AIS (frigjøringsorganisasjoner/partistøtte) og Norsk Folkehjelp (nødhjelp/vanlig utviklingsbistand) og Den internasjonale fagforenings-skole. Det foregår koordinert, men koordineringen bør bedres. De betydeligesummer som nå anvendes (egenandeler og offentlige midler) bygger bl.a. på rammeavtaler som LO og Norsk Folkehjelp har med Departementet for Utviklingshjelp/NORAD og enkeltavtaler med Utenriksdepartementet. Totalt er virksomheten oppe i omkring 100 mill. kr. for 1987 – under forutsetning av at midlene anvendes og apparatet er stort nok. Situasjonen har framkalt en indre diskusjon om ytterligere koordinering, gjensidig bruk av administrasjonsapparatene, personell, utekontorer og utereiser. Situasjonen har også framkalt diskusjon om både *oppdelingen* av fonds i arbeiderbevegelsen og *sikring* av kontinuerlig tilgang til fonds for egenandeler. Dette gjelder AIS, men særlig Norsk Folkehjelp, hvor fonds fra TV-innsamlingen kun varer til 1989. Arbeidet med forslag om ytterligere effektivisering og samordning ble påbegynt i 1986.

Faglig utviklingshjelp

NORAD-RAMMEN

LOs samarbeid med fagbevegelsen i utviklingslandene består av prosjekter som tar sikte på å styrke de enkelte organisasjoner. Finansieringen av prosjektene er basert på en rammeavtale med NORAD. I 1985 utløp den andre treårsavtalen (1983-85) som hadde en økonomisk ramme på 20 millioner kroner i tillegg til prosjektstøtte utenom rammen. Hertil kom LOs eget bidrag til rammen.

For treårsperioden 1986-88 søkte LO om 43 millioner kroner, og i mai 1986 ble ny rammeavtale med NORAD for perioden 1986-87 undertegnet. Beløpet er på 25 millioner kroner, og tilskuddet ble fordelt med 7 millioner i 1986 og 18 millioner i 1987. NORAD yter av dette 5 % til hjemmeadmi-

nistrasjon. LO er forpliktet til å yte 20 % av det totale rammebeløp som egenandel, men NORAD godtar at mottaker- og samarbeidsorganisasjoners ytelser regnes med i de 20 %.

At avtalen først ble godkjent i midten av 1986, samt at det oppsto personalmangel ved internasjonal avdeling, har naturlig nok ført til forsinkelser for prosjektarbeidet, slik at et betydelig beløp vil bli overført til 1987.

I løpet av sommeren 1986 ble det engasjert to nye prosjektmedarbeidere, slik at kontoret nå har tre prosjektmedarbeidere i full stilling.

Innholdet i NORADs evalueringsrapport om LOs bistandsvirksomhet har ført til en klarere definering av våre mål når det gjelder prosjektsamarbeidet med fagbevegelsen i utviklingsland.

1. Virksomheten skal være konsentrert i tre geografiske områder:
Afrika: SADCC-landene
Asia: India og Sørøst-Asia
Amerika: Mellom-Amerika og Karibia.
2. LO skal engasjere seg sterkere og mer aktivt i de enkelte prosjekter og også øke bilateral prosjektbistand.
3. LO skal aktivt følge hele prosessen når det gjelder prosjektarbeidet, fra forprosjektering med budsjett til regnskap og evaluering.

Når det gjelder prosjektsamarbeidet med FFI, har dette i 1986 blitt klarere formulert gjennom en skriftlig avtale og gjennom diskusjoner om mer aktiv deltakelse fra norsk side. Det har også vært direkte kontakt mellom LO og yrkesinternasjonale om prosjektsamarbeide, i første rekke gjelder dette ICEF, IUF, ITGLWF og MIF.

SAMARBEID NORSK FOLKEHJELP/AIS/LO

Fordelingen av arbeidsfelter er som følger: LO – faglig u-hjelp AIS: mer politisk rettet arbeid til frigjøringsbevegelser, partier, undertrykte fagorganisasjoner o.l.; Norsk Folkehjelp: humanitært hjelpearbeid til samme type organisasjoner. Grunnlaget for arbeidsfordelingen ligger i tidligere vedtak og i praksis.

INFORMASJON

Medarbeidere fra LOs internasjonale avdeling informerer om bistandsarbeidet både på LO-skolen, Den internasjonale fagforeningsskolen og i andre faglige fora. Det arbeides med å systematisere denne informasjonen. I tillegg mottar LO midler fra NORAD til informasjonsavdelingen for å spre kunnskap om vårt internasjonale arbeid. Vi ønsker også å samordne informasjonsvirksomheten mellom disse to avdelingene.

FORHOLDET TIL FORBUNDENE

Enkelte forbund er direkte involvert i bistandsarbeidet kanalisert i NORAD-rammen.

Landsorganisasjonen har inngått et samarbeid med Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund om flere prosjekter. Dette samarbeidet vil innebære at Internasjonal avdeling vil påta seg det praktiske arbeidet med prosjektoppfølgingen, og at NKIF bidrar til egenandelen ved prosjektene. Til gjengjeld vil NKIF få regelmessig informasjon om utviklingen av prosjektene. Det planlegges en folder som redegjør for NKIFs prosjekter og som kan spres blant NKIFs medlemmer.

Liknende avtaler er gjort med DNAs kvinnebevegelse og Skolenes Landsforbund, om enn i mindre målestokk.

Det er et ønske om sterkere engasjement og avtaler med andre forbund. Sammen vil vi kunne utnytte de ressursene vi har til rådighet på en fornuftig måte, sikre egenandelen og i fellesskap finne fram til prosjekter som er tilpasset de enkelte forbundsområdene.

VIRKSOMHETEN I 1986

INTERNASJONAL FAGFORENINGSSKOLE

Kursvirksomhet i Norge og Europa for deltakere fra fagorganisasjoner i utviklingsland blir gjennomført i samarbeid med AOF, på LO-skolen Sørmarka.

I 1986 ble følgende kurs gjennomført:

1) ITGLWF – Tekstilarbeiderinternasjonalen	17/4 – 11/5
2) IUF – Matvarearbeiderinternasjonalen	28/5 – 19/6
3) IFPAAW – Landarbeiderinternasjonalen	20/8 – 13/9
4) IFBWW – Bygningsindustriarbeiderinternasjonalen	4/9 – 20/9
5) Mellom-Amerika	28/9 – 12/10
6) ICEF – Kjemi- og Energiarbeiderinternasjonalen	12/10 – 12/11

Kursdeltakerne, som kom fra Asia, Afrika, Karibia, Mellom-Amerika og Sør-Amerika, besøkte også andre land i Europa.

I alt var det 82 deltakere på kursene, hvorav 14 norske. Kvinneandelen var 42,6 %.

Antall kursdøgn i Norge: 1152 og i utlandet: 504.

Etter vedtak i AOFs faglige utvalg ble det for første gang i 1986 gitt anledning for norske fagorganiserte til å delta på kursene. Samarbeidet med norske fagforbund er sterkt utvidet.

Fra 1. april har skolens stab bestått av Arne Semmerud og Bente Gyp Wilhelmsen.

I. BILATERALT

DET SØRLIGE AFRIKA (SADCC-LANDA)

Tanzania

LO har fortsatt sine forhandlinger med JUWATA om utbygging og modernisering av JUWATAs opplæringssenter i Mbeya i 1986 sammen med FNV, Nederland. De tre parter er kommet fram til en undertegnet avtale. Prosjektet er delt i to faser, og fase en, som omfatter anbud, er satt igang. LO bruker NORCONSULT til dette. Fase to vil bli vurdert igangsatt etter at fase en er vurdert. Faseinndelingen skyldes den usikre valutaen i Tanzania.

SATUCC

LO engasjerte en økonom, Sven E. Froyn, pr. 1. juli 1986, for å bistå SATUCC med utredningsarbeid og økonomisk rådgiving. Han har vært stasjonert i Zambia.

1986 har på mange måter vært et vanskelig år for driften av SATUCC, da generalsekretæren ble utvist fra Botswana i mars. Han har delvis oppholdt seg i Lesotho og delvis i Malawi. Styret vedtok i september å legge kontoret til Zimbabwe, men det gjenstår å få aksept fra myndighetene der. Derfor har 1986 kanskje ikke svart til de forventninger en hadde til dette arbeidet i 1985.

Botswana

LO har drøftet forskjellige prosjekter med BFTU i 1986, bl.a. et opplæringsprosjekt for å styrke kvinnelige fagforeningsmedlemmer til lederposisjoner. Botswansk LO er en svak organisasjon. Dette skyldes først og fremst at de tillitsvalgte ikke får delta på heltid i arbeidet ifølge botswansk lov, og de trenede og dyktige tillitsvalgte blir raskt utnevnt til jobber hvor de ikke kan være organisert i BFTU. Problemet med prosjektarbeid her er derfor å finne ledere og koordinatorene til å administrere dette arbeidet.

Zambia

LOs aktiviteter i Zambia har vært økende i 1986. Flere prosjekter er planlagt, bl.a. et tre-årig prosjekt for opplæring av fagforeningskvinner i zambisk LO. Skolenes Landsforbund har planlagt et opplæringsprosjekt for lærere sammen med IFFTU

SØRØST-ASIA OG INDIA

De prosjekter LO har vært involvert i i Asia, har hittil foregått i samarbeid med FFI og enkelte ITS (yrkesinternasjonaler). I 1986 ble det imidler-

tid gjort prosjektforarbeid med sikte på å sette igang også bilaterale prosjekter i det området vi nå skal konsentrere oss i, nemlig India og Sørøst-Asia. Dette har foreløpig resultert i konkrete prosjekter i India. Det dreier seg om et opplæringsprosjekt i databehandling i samarbeid med INTUC og HMS, for å få utnyttet et dataanlegg gitt av NAF til indiske arbeidsgivere, og det dreier seg om et omfattende opplæringsprogram i HMS. Bilateral virksomhet er også planlagt på Filippinene i samarbeid med den nye paraplyorganisasjonen LAKAS, som er dannet som en motvekt mot den kommunistisk influerte KMU og den diskrediterte TUCP.

KARIBIA

Jamaica

LO samarbeider med landets fire store landsorganisasjoner om et utrednings- og opplæringssenter i Kingston.

Senteret har frem til sommeren 1986 holdt til i lokaler som den jamaikanske staten leiet. Huset ble imidlertid solgt, og senteret måtte flytte til midlertidige lokaler som er lite egnet for kursvirksomhet. På betingelse av at regjeringen på Jamaica ga sentrert ei høvelig tomt, besluttet LO å finansiere et nytt bygg. LO har nå fått bekreftet at det er i orden med tomt i utkanten av Kingston, og bygging vil ventelig starte vinteren 1987.

Det er vedtak i LO om å utvide virksomheten til andre karibiske land, og i løpet av høsten 1986 har det vært drevet prosjektplanlegging sammen med fagbevegelsen på Grenada, Barbados og Guyana. Prosjektene, som vesentlig omhandler utvikling av studiemateriell, vil bli igangsatt vinteren 1987.

MELLOM-AMERIKA

Sommeren 1986 ble det fattet vedtak om å gjøre visse forundersøkelser for om mulig å utvikle prosjekter sammen med fagorganisasjoner i Costa Rica, El Salvador og Nicaragua. Sammen med CCTD i Costa Rica vil LO bidra med utstyr til materiellproduksjon og utrustning av en fagforeningsskole. I El Salvador vil LO samarbeide med fagorganisasjonen FENASTRAS om et opplæringsprosjekt og styrking av organisasjonen. LO vil også igangsette et prosjekt i samarbeid med UNTS, et faglig organ som koordinerer virksomheten til et stort antall faglige og kooperative organisasjoner i El Salvador.

I desember 1986 fikk Landsorganisasjonen midler fra NORAD utenfor rammen til et investeringsprosjekt i landarbeiderorganisasjonen ATC. Dette prosjektet, som blir gjennomført i samarbeid med NKIF, vil bli igangsatt vinteren 1987.

AKTIVITETER UTENFOR «PRIORITETSREGIONENE»

Portugal

Samarbeidet med UGT fortsatte i 1986 i form av kursvirksomhet i enkeltforbund, koordinert av UGT. Prosjektet regnes som avsluttet i 1986. LOs andre engasjement i Portugal er et samarbeid med NKIF, ICEF og UGTs kjemiske forbund, SINDEQ. Dette prosjektet tar sikte på dels rent organiseringsarbeid, dels tillitsmannsopplæring. Etter et besøk fra LO og NKIF i dette forbundet høsten 1986, ble man enig om å fornye samarbeidet for en foreløpig treårsperiode fra og med 1987.

Egypt

Fjernundervisningsprosjektet i Egypt, som foregår i samarbeid med arbeidernes opplysningsinstitutt i Cairo, omfattet i 1986 produksjon av to undervisningshefter, forhandlingsteknikk og tillitsmannsopplæring. Det ble avholdt seminarer for å få fram materialet i kursheftene, diskutere innholdet og endelig å presentere dem for fagforeningsinstruktører. Elevtallet ved korrespondansekursene er tilfredsstillende, dessuten brukes kursbøkene ved studiesirkler på arbeidsplasser. Prosjektet hadde to besøk av norsk prosjektleder i 1986.

FFI-PROSJEKTER

Botswana

LO har i flere år støttet et prosjekt for vandrearbeidere. I 1986 ble det klart at prosjektet ikke har utviklet seg etter formål og planer. Det er derfor bestemt gjennom FFI å avvikle prosjektet i sin nåværende form. Etter evaluering og videre drøftinger, også med ILO, vil LO vurdere et nytt prosjekt til støtte for vandrearbeiderne i deres økende vanskelige situasjon.

Zimbabwe

Med støtte fra LO ble det i februar 1986 arrangert en landskvinnekonferanse i regi av ZCTU. FFI har resten av året gitt støtte til organiseringen av kvinner innen fagbevegelsen på alle plan. LO har planlagt et treårsprosjekt for å gi opplæring til kvinnene.

Zambia

Gjennom Gruvearbeidernes Faglige Internasjonale (MIF) har LO støttet et prosjekt for opplæring av tillitsvalgte gruvearbeidere (MUZ). Det var problemer med overføring av penger til Zambia i 1985, men dette har gått i orden i 1986, og kursvirksomheten, som var planlagt gjennomført i 1985,

er dermed blitt forskjøvet til 1986. Prosjektet vil derfor ta lenger tid enn planlagt. Støtten til gruvearbeiderne er meget viktig. Prognosen sier at 20 000 gruvearbeidere vil bli arbeidsledige i de nærmeste fem år.

Fransktalende Afrika

LO har i flere år støttet prosjekter gjennom FFI i flere fransk-talende land i Afrika. I løpet av 1986 skal vårt engasjement her avvikles, fordi vi bør konsentrere oss om SADCC-landene. Vi støtter her bare et evalueringsopplegg slik at andre organisasjoner om nødvendig kan følge opp dette FFI-prosjektet.

ASIA

Her har vi hatt et sysselsettingsprogram som har omfattet tre organisasjoner i 1986: HMS og INTUC i India, og MTUC i Malaysia. Den dokumentasjon som er franskkaffet har vært brukt under forhandlinger, og organisasjonene ønsker å fortsette arbeidet for å utbygge sin sosioøkonomiske kapasitet.

Fra 1980 ga LO støtte til et FFI-prosjekt i Indonesia. I 1984 ble støtten utvidet til å omfatte en prosjektleder på stedet for en to-årsperiode. Den første prosjektlederen ble i løpet av 1985 erstattet av Arne Semmerud, som fortsatte virksomheten fram til mars 1986.

Kursgjennomføringen og friheten til relativt fri faglig prosjektutfoldelse var noenlunde tilfredsstillende fram til FBSI-kongressen november/desember 1986. De politiske rammer har hele tiden vært stramme. Etter omorganiseringen av FBSI (Indonesisk LO) senhøstes 1986 vedtok LO å trekke sin støtte til prosjektet tilbake.

Bakgrunnen var de forverrede politiske vilkår for fri utfoldelse som ble ett av resultatene etter FBSI-kongressen. Bl.a ble samtlige av FBSIs medlemsforbund (21) tvangssammensluttet til en organisasjon oppdelt i 9 avdelinger, og med en sentral ledelse med svært diffus bakgrunn. FFIs prosjektleder Arne Semmerud forlot Indonesia 1. mars 1986.

Et omfattende opplysningsprogram organisert av ITF kom i 1986 inn i sin andre fase, idet studieinstruktører for 17 land i Asia og Stillehavsområdet har satt igang opplysningsvirksomhet i sine hjemland. Virksomheten er sikket inn mot grasrotplanet og kursene drives fortrinnsvis etter studie-sirkelmetoden. Transportinternasjonalen står for en strukturert oppfølging og evaluering av prosjektet i de land der virksomheten er kommet igang.

Dessuten har IFPAAW i Thailand et opplæringsprosjekt som har vært noe forsinket av organisatoriske og politiske årsaker. Landarbeiderne utgjør 70 % av arbeidsstokken i Thailand, og kursvirksomheten er kon-

sentrert om forhandlingsteknikk, likestillingsspørsmål og faglig opplæring.

Et utdanningsprosjekt i Sørøst-Asia har som mål å utdanne kvinnelige fagforeningsinstruktører gjennom seminarer og kurs. Det har omfattet Thailand, Filippinene, Indonesia og Malaysia, og det har i forlengelse av virksomheten blitt utarbeidet en håndbok i opplæring av kvinner i fagbevegelsen.

Det landsbyutviklingsprosjektet FFI/INTUC har hatt i Indore, India, har støtt på en del motbør, særlig fra NORAD, men vurderes likevel som verdifullt, idet det søker å organisere de fattigste landarbeiderne gjennom kurs, opplysningsvirksomhet og hjelp til å kunne utnytte statlige bevilgninger. Opplæringssenteret er nå ferdigstilt og de ansvarlige har satset på å imøtekomme krav fra NORAD og LOs side, gjennom ansettelse av fast instruktør. Egeninnsatsen ved dette prosjektet er stor.

KARIBIA

I samarbeid med CCL og FFI finansierer LO et økonomisk rådgivningsprosjekt for fagorganisasjonene i de mindre karibiske landene.

Prosjektet har vært nøye gjennomgått høsten 1986, og vil delvis endre profil kommende år. Større vekt vil bli lagt på praktiske rådgivningsoppgaver i de enkelte landene. I første omgang vil en forsøke denne nye modellen i tre land, Antigua, Grenada og St Vincent.

Ved årsskiftet deltar LO også i forundersøkelser og planlegging med sikte på et opplæringsprosjekt for kvinner i fagbevegelsen. Dette prosjektet vil ventelig bli gjennomført i et samarbeid mellom LO, FFI, utrednings- og opplæringssenteret på Jamaica og Grenada TUC.

Arbeiderbevegelsens Internasjonale Støttekomite (AIS)

Innledning

AIS' hovedmålsetning er å støtte sosialt, faglig og nasjonalt frigjøringsarbeid til fremme av demokrati og menneskerettigheter.

Også i 1986 har AIS' arbeid vært særlig konsentrert om Mellom-Amerika og det sørlige Afrika. Her er behovet stort, støtten blir godt utnyttet, og AIS har gode muligheter for oppfølging. I Mellom-Amerika, og El Salvador især, har AIS fått bistand av Norsk Folkehjelps representant til oppgaver i forbindelse med oppfølging av prosjekter og forberedelse av besøk.

Virksomheten i 1986 har vært en naturlig opptrapping av det foregående års arbeid. Imidlertid har gjennomføringen av aksjon «Frihet for Sør-Afrika» ført til en ytterligere fokusering på dette området. Det har skjedd parallelt med den økende kontakten mellom Landsorganisasjonen og sørafrikansk fagbevegelse og frigjøringsbevegelse.

AIS har i 1986 fulgt opp prinsippet om å konsentrere innsatsen mest mulig for å få størst mulig effekt av begrensede midler. For de som mottar støtte har dette ført til mer planmessig arbeid og større mulighet til å klare seg gjennom vanskelige perioder. For AIS har konsekvensen i støttearbeidet bidratt til å skape en politisk profil. Støtten gis i samsvar med arbeiderbevegelsens generelle politikk, og bidrar til å fremme utvikling av demokrati og menneskerettigheter.

Imidlertid har det også vist seg at engangs-bevilgninger og støtte i mindre beløp kan ha stor virkning. F.eks. gjelder dette støtte til eksilorganisasjoner. Økonomisk og politisk hjelp av denne type bør videreføres, men vurderes nøye i hvert enkelt tilfelle.

Få bedringer er registrert i situasjonen for de grupper AIS arbeider i forhold til. Faglige og menneskelige rettigheter undertrykkes, og lands og befolkningers selvbestemmelsesrett neglisjeres.

Det vil være et mål for AIS' virksomhet å bidra til å bedre denne situasjonen.

ORGANISASJON

Den generelle politiske og faglige aktivitet i 1986 har i stor grad virket inn på organiseringen av AIS. Vårens tariffoppgjør førte til vanskeligheter med å avholde møter i AIS' besluttende organer. I tillegg medførte regjeringsskiftet i mai endringer i Arbeidsutvalget og Sekretariatet. For AIS som helhet resulterte dette i problemer med kontinuitet og planlegging av virksomheten. Det vil være et mål framover å trappe opp organisasjonsarbeidet, noe som også vil markere AIS som et politisk organ innen arbeiderbevegelsen.

I 1986 er det blitt innledet en omfattende debatt om hvordan bistands- og solidaritetsarbeidet innen arbeiderbevegelsen best kan organiseres. Dette gjelder både den praktiske og den økonomiske siden av arbeidet. Debatten vil bli videreført i 1987, og vil ha bedre koordinering av arbeidet og utnyttelse av ressursene som siktepunkt.

Det foregår allerede koordinering mellom AIS og Norsk Folkehjelp om enkelte prosjekter, og Norsk Folkehjelps utekontorer har utført tjenester for AIS. Dette samarbeidet bør utvikles.

Arbeidsutvalget

Arbeidsutvalget har i 1986 bestått av Leif Haraldseth som formann fram til regjeringsskiftet i mai. Etter den tid har Tor Halvorsen overtatt

formannsvervet. Videre Kaare Sandegren, nestformann, og Torbjørn Jagland (DNAs representant). Leonard Larsen var sekretær til juni 1986, deretter overtok Erling Rimestad. Det er blitt avholdt 12 arbeidsutvalgsmøter i 1986.

Styret

I henhold til AIS' vedtekter skal følgende medlemsorganisasjoner oppnevne representanter med vararepresentanter til AIS' styre for to år av gangen. LO/forbundene – 3, DNA – 2, AUF – 1, Norsk Folkehjelp – 1 og AOF – 1 representant med vararepresentant. Vararepresentantene innkalles til og møter i styremøtene.

I 1986 har følgende sittet i styret:

<i>Representant:</i>	<i>Oppnevnt av:</i>	<i>Vararepresentant</i>
Leif Haraldseth, formann		
Tor Halvorsen, formann	Samarbeids-	
Kaare Sandegren, nestformann	komiteen	
Leonard Larsen, sekretær		
Erling Rimestad, sekretær		
Walter Kolstad	LO	Margot Kvalvik Sæter
Arthur Svensson	LO	Dagfinn Habberstad
Lars Skytøen	LO	Evy Buverud Pedersen
Einar Førde	DNA	
Thorbjørn Jagland	DNA	Martin Kolberg
Jens Stoltenberg	AUF	Bjarne Christiansen
Odd Wivegh	Norsk Folkehjelp	Laila Nikolaisen
Arne Semmerud	AOF	Bente Gyp Wilhelmsen

Styret har hatt 3 møter i 1986

Rådet

AIS' råd består av en representant med personlig vararepresentant oppnevnt av hver av medlemsorganisasjonene. Rådet har hatt ett møte i 1986.

Sekretariatet

Leonard Larsen har fram til juni 1986 fungert som AIS' sekretær i halv-

dagsstilling. Fra juni 1986 har Erling Rimestad vikariert som sekretær i full stilling.

AKSJONER

«Frihet for Sør-Afrika»

Aksjon «Frihet for Sør-Afrika» ble gjennomført høsten 1985 og vårhålvåret 1986. Vidar Bjørnstad var ansatt som aksjonssekretær fra oktober 1985 til mai 1986.

Målsettingen med aksjonen var å samle inn penger til sørafrikansk fagbevegelse og frigjøringsbevegelsen African National Congress (ANC), samt å informere om forholdene i landet. Et hovedkrav var løslatelse av Nelson Mandela, fagforeningsfolk, kirkeledere og andre politiske fanger.

Det ble utarbeidet omfattende materiell til aksjonen. I løpet av 1986 ble alt materiellet distribuert, og spredningen av dette har vært jevnt fordelt over hele landet. I tillegg ble det trykt opp et spesialnummer av AIS-bulletinen i et opplag på 130 000.

Under aksjonen ble det drevet et aktivt informasjonsarbeid. Tilsammen åtte pressemeldinger ble sendt ut, det ble gjennomført foredragsturneer med inviterte sørafrikanere, og aksjonssekretæren deltok svært aktivt i kurs- og foredragsvirksomhet. Den beste pressedekningen ble imidlertid oppnådd under besøket til Nelson Mandelas datter, Zenani Dhlamini, som var invitert av AIS. Over 600 var tilstede på åpent møte i Samfunnssalen, og det ble arrangert pressekonferanse og møter med utenriksministeren, politiske partier, og organisasjoner.

Totalt kom det inn kr. 1 272 421,- til aksjonen. Hovedsakelig var dette innsamlingsmidler, gjennom salg av solidaritetstiere, men også noe bevilgninger fra fagforbund, foreninger, og lokalledd innen arbeiderbevegelsen. Av de midler som ikke allerede var øremerket spesielle formål, er fordelingen skjedd på følgende måte: Kr. 50 000,- er avsatt som egenandel for søknad til Utenriksdepartementet om støtte til COSATU for 1987, og kr. 449 335,- er avsatt til andre tiltak overfor sørafrikansk fagbevegelse. Til frigjøringsbevegelsene er kr. 11 000,- øremerket SWAPO, Namibia, kr. 200 000,- er overført Norsk Folkehjelp som egenandel for deres prosjekter i samarbeid med ANC, og kr. 239 558,- gjenstår til disposisjon for tiltak for ANC. DNAs Kvinnebevegelse har samlet inn kr. 48 777,- som skal overrekkes til ANCs Kvinneorganisasjon.

Imidlertid har det også etter aksjonens slutt kommet inn enkelte midler, som senere vil bli fordelt.

Aksjon «Frihet for Sør-Afrika» kan uten tvil betegnes som den mest vellykkede aksjon AIS har gjennomført. Aksjonen gikk naturlig inn i mediabildet, som var sterkt konsentrert på Sør-Afrika, og det organisatoriske opplegget for aksjonen var meget godt. Det vurderes som nyttig at

aksjonen gikk over en lengre periode, noe som gjorde at lokalleddene i arbeiderbevegelsen kunne legge aksjonen inn i sine planer. Det førte igjen til god lokal oppfølging over hele landet. Det ga også positive resultater å ha ansatt aksjonssekretær som kunne foreta en skikkelig planlegging og kontinuerlig oppfølging.

For nærmere informasjon om aksjon «Frihet for Sør-Afrika» vises det til egen aksjonsrapport utarbeidet av aksjonssekretær Vidar Bjørnstad.

Mødrekomiteen i El Salvador

Det norske Arbeiderpartis Kvinnebevegelse har i 1986 gjennomført en innsamlingskampanje til støtte for Mødrekomiteen Oscar Arnulfo Romero (COMADRES) i El Salvador. Innsamlingsmidlene er blitt kanalisert gjennom AIS. Etter jordskjelvet i El Salvador 10. oktober gikk AIS ut med anbefalingsbrev om Mødrekomiteens arbeid for jordskjelvrammede. Til kampanjen for Mødrekomiteen var det ved utgangen av 1986 kommet inn kr. 180 000,-. Innsamlingen fortsetter i 1987. Det vurderes som svært positivt at AIS kan samarbeide med andre deler av arbeiderbevegelsen om en konsentrasjon av virksomheten.

INFORMASJONSARBEIDET

AIS-Bulletinen

AIS-Bulletinen kom i 1986 ut i tre numre. To av disse var temanumre, henholdsvis om Sør-Afrika og Mellom-Amerika. Utgivelsene skjer i samarbeid med LOs informasjonsavdeling.

Annet informasjonsarbeid

Omfattende informasjonsarbeid om AIS' virksomhet er blitt drevet av AIS' sekretær i form av foredragsvirksomhet. Særlig dreier dette seg om oppdrag på LO-skolen trinn 1 og 2, og på Faglig Ungdomsskole. Men AIS' arbeid har også vært et tema på kurs i regi av samorganisasjoner og AUF.

FINANSIERING

AIS'fond og underfonds bygges opp ved hjelp av medlemskontingent fra forbundene/medlemsorganisasjonene (medlemskontingenten er minimum kr. 1,- pr. individuelt medlem pr. år) og bidrag fra medlemsorganisasjonene, fagforeninger og andre lokalledd i arbeiderbevegelsen. Midler er også bevilget fra privatpersoner og offentlige myndigheter.

Underfondene er øremerket spesielle prosjekter, land, områder, eller formål. Bidragsytere kan selv bestemme til hvilket formål de ønsker midlene skal gå ved å angi dette på innbetalingen. Medlemskontingenten settes imidlertid inn på AIS' Fond.

AIS-AKTIVITETER I FORM AV BEVILGNINGER OG PROSJEKTER Latin-Amerika

Engasjementet i Latin-Amerika fra foregående år er blitt videreført og trappet opp i 1986. Særlig har virksomheten vært konsentrert om El Salvador og Nicaragua. Her har det også vært et samspill og en koordinering mellom AIS og Landsorganisasjonens utviklingsarbeid.

– El Salvador

Fenastras

I løpet av 1986 er det blitt gjennomført et familiestøtteprogram i samarbeid med fagorganisasjonen FENASTRAS. Tilsammen kr. 579 800,– er blitt brukt til støtte for familiene til forsvunne, drepte og fengslede fagorganiserte. Av disse midlene er kr. 500 000,– støtte fra Utenriksdepartementet. Programmet planlegges fortsatt i 1987, og Utenriksdepartementet er søkt om kr. 640 000,–

Til FENASTRAS' faglige virksomhet er det bevilget kr. 41 250,–

Mødrekomiteen (COMADRES)

DNAs Kvinnebevegelse har i 1986 gjennomført en kampanje til støtte for mødrekomiteen. Innsamlingsmidlene er kanalisert gjennom Kvinnebevegelsens fond i AIS. Følgende bevilgninger til Mødrekomiteen er belastet dette fondet: Kr. 20 000,– er bevilget som organisasjonsstøtte, kr. 1 110,– er bevilget som medisinsk hjelp til Maria Teresa Tula fra Mødrekomiteen og hennes barn etter fengselsopphold, tilsvarende USD 11 545,– er bevilget Mødrekomiteen til arbeid for jordskjelvrammede, kr. 2 287,– er bevilget til markering av massakren ved universitetet i 1985, og kr. 1 505,– er brukt til innkjøp av klær til kvinner og deres barn i Ilopango-fengslet.

Fra Kvinnebevegelsens fond er i tillegg kr. 3 000,– bevilget til streikende arbeidere på tekstilfabrikken CIRCA.

Fra AIS er det til Mødrekomiteen blitt bevilget kr. 20 000,– som organisasjonsstøtte, og tilsvarende USD 6 135,– til informasjonstiltak før Mødrekomiteens kongress i 1987.

Den Uavhengige Menneskerettskommisjonen (CDHES)

AIS har bevilget kr. 350 000,– til CDHES for å bidra til utbygging av organisasjonen og dens kontor. Tilsvarende USD 840,– er bevilget til CDHES' arbeid for jordskjelvrammede.

MNR – Det sosialdemokratiske partiet

AIS har bevilget kr. 75 000,– til MNR som støtte til forberedelsene før fredsforhandlinger i Seseori.

– Nicaragua

Tilsammen 2,2 mill. kr. er avsatt til innkjøp av et mobilt sagbruk. Av dette utgjør 1,7 mill. kr. støtte fra NORAD til prosjektet. Prosjektet er i samarbeid med det statlige nicaraguanske skogbruksselskapet IRENA, og innkjøpene vil starte våren 1987.

AIS dekket utgiftene ved besøk i Norge av representanter for landarbeiderorganisasjonen ATC. Kontakten er senere fulgt opp av LO med prosjekt for ATC støttet av NORAD som faglig utviklingshjelp.

AIS har bevilget kr. 14 000,- til AUF. Midlene inngår som en del av AUFs egenandel i et utstyrsprosjekt for Olof Palme – skolen i Managua. Prosjektet støttes av NORAD.

Tilsammen kr. 20 000,- er bevilget til Norges Kristne Arbeideres Forbund i forbindelse med deltakelse på fredskongress i Nicaragua. Av dette var kr. 10 000,- direkte støtte til kongressen og deltakelse fra den tredje verden.

– Chile

Kr. 30 000,- er bevilget som støtte til rammede faglige familier gjennom et støtteprogram i regi av CNS og CNT. Beløpet er bevilget AIS fra Utenriksdepartementet. I tillegg kr. 25 000,- bevilget fra AIS til CNS. Midlene er kanalisert gjennom FFI.

Kr. 300 000,- er bevilget til opposisjonsavisa «Fortin Mapocho», som skal legges om til dagsavis.

Kr. 1 000,- er bevilget til Hector Manuel Vera Moraga som hjelp til ham og hans familie mens han sitter fengslet.

– Uruguay

Kr. 125 000,- er bevilget fra Utenriksdepartementet til AIS til støtte for faglige rammede familier. Støtten kanaliseres gjennom PIT/CNT.

AIS har bevilget kr. 1 700,- til AUF til dekning av utgifter ved besøk av Ruben Martinez fra AUFs søsterorganisasjon (JSU) i Uruguay.

– Paraguay

Kr. 19 000,- er bevilget til Det Revolusjonære Februarpartiet som dekning av deres medlemskontingent i Sosialistinternasjonalen.

– Argentina

Kr. 342 000,- er mottatt fra Utenriksdepartementet som støtte til konferanse i Argentina om faglige rettigheter. Midlene er kanalisert fra AIS gjennom FFI.

– Brasil

Kr. 17 500,— er bevilget som dekning for deltakelsen til en representant fra CUT på ILO-konferansen i Geneve.

– Eritrea og Tigray

Kr. 50 000,— er bevilget til Norsk Folkehjelps aksjon «Afrika – Mat – Helse – Sår» for befolkningen i Eritrea og Tigray.

– Namibia

Kr. 40 000,— et bevilget til SWAPOs kontor i Stockholm som dekning for høye husleieutgifter.

Fra Utenriksdepartementet har AIS fått innvilget søknad på kr. 479 900,— til et prosjekt i samarbeid med National Union of Namibia Workers (NUNW).

– Sør-Afrika

Kr. 310 000,— er bevilget til COSATU. Midlene er bevilget AIS fra Utenriksdepartementet.

Kr. 1 228 943,— er overført gjennom FFI til sørafrikansk fagbevegelse. Midlene er dekket over bevilgning fra Utenriksdepartementet.

Kr. 25 000,— er bevilget til ICEF/Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund til undersøkelse om skiftarbeid i sørafrikansk gummiindustri.

Kr. 25 000,— er bevilget fra Utenriksdepartementet til AIS til arrangering av besøk i Norge for Martin Nicol fra Labour Research Service, Cape Town. Besøket fant sted i oktober/november

– Anti-Apartheid-tiltak

Kr. 140 000,— er bevilget til FFIs Anti-Apartheid konferanse i Lusaka, Zambia. Av dette er kr. 120 000,— overført fra bevilgning til LO fra Utenriksdepartementet.

Kr. 50 000,— er bevilget til oppbygging av ANC's kontor i Harare, Zimbabwe, etter sørafrikansk angrep.

Tilsammen kr. 170 000,— er bevilget til Shipping Research Bureau, Amsterdam. Kr. 20 000,— utgjør generell støtte. Kr. 150 000,— er bevilget til undersøkelse om oljesalg og transport av olje til Sør-Afrika, hvorav kr. 100 000,— er bevilget fra Utenriksdepartementet til LO.

Til markeringen av 10-årsdagen for Soweto-massakren bidro AIS med kr. 20 000,— til felles arrangement mellom Fellesrådet for det sørlige Afrika, AIS og Landsrådet for norske ungdomsorganisasjoner.

AIS har bevilget kr. 7 500,— til Fellesrådet for det sørlige Afrikas markering av ANC's 75-års jubileum 8. januar 1987.

Kr. 10 000,— er benyttet til dekning av reiseutgifter for Steve

Tschwete fra ANC, Lusaka, i forbindelse med markeringen av årsdagen for Sharpeville-massakren 21. mars.

– Andre tiltak i det sørlige Afrika

Kr. 250 000,— er bevilget til verdensturne for musikere fra det sørlige Afrika. Av dette er kr. 200 000,— bevilget fra Utenriksdepartementet.

– Midt-Østen

Kr. 40 000,— er bevilget til Norsk Medisinsk Komite for Midt-Østen (NOMSME). Bevilgningen er benyttet til en klinikk i Nablus, Vestbreden.

Karibia

– Jamaica

Kr. 75 000,— er bevilget til Peoples' National Party i forbindelse med valgkampen.

Kr. 50 000,— er bevilget til Norsk Folkehjelps katastrofefond som bidrag til deres egenandel for hjelp til Jamaica etter regnkatastrofe.

Øst-Europa

Kr. 65 000,— er bevilget til «Listy», Tsjekkoslovakia, som generell støtte for 1986. Ytterligere kr. 65 000,— er bevilget til organisasjonen som støtte for 1987.

Kr. 5 000,— er, etter forespørsel fra Støttekomiteen for Tsjekkoslovakia, bevilget til Jan Hajeks studieopphold i Norge.

Kr. 10 152,— er bevilget til NTL-foreningen ved Oslo Rådhus som dekning av reiseforsikring for besøk av medlemmer av Solidaritet, Polen.

Afghanistan

Kr. 25 000,— er bevilget til høring om situasjonen i Afghanistan.

Andre tiltak

Kr. 50 000,— er bevilget til Amnesty Internationals arbeid for menneskerettigheter.

Internasjonalt faglig ungdomsarbeid

NORDENS FAGLIGE SAMORGANISASJON

Det har i 1986 blitt holdt to møter mellom de nordiske ungdomssekretærene og et seminar for de ungdomsansvarlige i Norden. Det første møtet ble holdt i Norge, hvor LO-Norge var vertskap, og det andre ble holdt i

Sverige i forbindelse med seminaret for de ungdomsansvarlige, hvor både LO-Sverige og TCO-Sverige var vertskap. På møtene deltok også representanter fra FNSU og fra DEFS' sekretariat, som var representert ved Anita Wahlberg.

Det er første året vi har representanter fra FNSU på våre møter og vi ønsker å styrke denne kontakten. Slik at vi for fremtiden vil delta på hverandres aktiviteter og lære hverandre bedre å kjenne. Vi regner også med at vi vil komme til å arrangere felles aktiviteter om aktuelle temaer.

Kontakten med DEFS' sekretariat v/Bjørn Petterson og Anita Wahlberg har vært veldig god. Spesielt i forbindelse med avviklingen av seminarene og arbeidet til ungdomsgruppen. Hovedtemaet på begge møtene mellom de nordiske ungdomssekretærene har vært presentasjon og diskusjon om organisasjonenes utvikling vedrørende den faglige ungdomsvirksomheten.

SAK-Finland arrangerte tidlig på vårparten en landsomfattende ungdomskampanje som i hovedsak gikk ut på å informere om hva fagbevegelsen er og hva den gjør. Det var lagt opp til arbeidsplassbesøk, skolebesøk og kveldsarrangementer både med faglige og kulturelle innslag. De har også avviklet en del ungdomskonferanser hvor temaene har vært: de unges situasjon i arbeidslivet, avtaleverket, egne forventninger og interessen for det faglige arbeidet.

De har også fått laget en ungdomsutredning som vil bli diskutert i tiden framover, og vil da bli ett av hovedtemaene for arbeidet i 1987.

TCO-Finland har i løpet av året foretatt en undersøkelse i samarbeid med universitetet i Helsingfors. En del av undersøkelsen var rettet inn på ungdomsvirksomheten, på ungdom under 30 år. Dette har vært hovedarbeidet i løpet av året ved siden av å avvikle ungdomskurs og konferanser. Det har også vært arbeidet med å få ungdomsarbeidet og ungdomsaktivitetene bedre inn i fagforbundenes arbeide – både lokalt og sentralt. Konferanser har også blitt holdt i forbindelse med studentmedlemsskapet, for å få dette inn i skoleverket.

LO-Danmark har avviklet sine ungdomskurs på LO-skolen, hvor temaene blant annet har vært de unges situasjon i arbeidslivet og den faglig/politiske situasjonen. Spesielt rettet inn på ungdommens holdninger.

De har også fått laget en ungdomsfilm med spesialkomponert musikk og en plate som er blitt populær. Ellers foregår mesteparten av det faglige ungdomsarbeidet innenfor hvert enkelt fagforbund, både når det gjelder skolering og informasjon.

LO-Sverige har i løpet av 1986 satset mye på å bedre informasjonen og skoleringen ute på lokalplanet, både når det gjelder den faglige og den politiske siden vedrørende ungdomsarbeidet. De har avviklet både «facket i sommarland» og «facket i vinterland» med stor suksess. For å bedre

kontakten med skolene ble det laget et skoleinformasjonsblad som bl.a. distribueres til yrkesskolene. En del av arbeidet vil også bli rettet inn mot kongressen som skal avholdes i september for å få bedret forståelsen for nødvendigheten av å styrke det faglig/politiske ungdomsarbeidet både sentralt og lokalt.

TCO-Sverige har vesentlig arbeidet med å få ungdomsvirksomhet innenfor alle forbund tilsluttet TCO. Det er kun to forbund pr. i dag som har spesielle ungdomsaktiviteter. De vil satse på å begynne sin orientering om fagbevegelsen og dens oppbygging allerede i grunnskolen. Mer informasjon har vært prioritert.

Når det gjelder aktiviteter i LOs ungdomsutvalg i Norge, vises det til eget avsnitt i beretningen.

Videre har også de nordiske ungdomssekretærene tatt for seg aktivitetene innenfor DEFS og FFI, da spesielt vedrørende den nordiske deltakelse på de aktivitetene som har blitt avvirket. Noe som vi mener er veldig viktig, både for å lære og å lære bort. Det ble vedtatt på siste møte at Sven-Eric Søder fra LO-Sverige skulle gå inn i DEFS ungdomsgruppe ved neste kongress. Han erstatter da Ulf Forsmann fra SAK-Finland. Praksisen her har vært at dette går på omgang mellom de nordiske ungdomssekretærene, i samarbeid med DEFS' sekretariat.

Vi har også hatt besøk av en representant fra Foreningen Norden for å orientere oss om Nordjobb, og hva de gjør for ungdom innenfor Norden.

Seminaret for de ungdomsansvarlige i Norden ble holdt i Sverige, og her deltok 25 representanter, iberegnet de nordiske ungdomssekretærene.

Fra LO-Norge deltok: Ingunn Olsen, LO, Liv Undheim, NKIF, Grethe Fossli, HK, Sigve Brekke, AUF.

Seminaret hadde som målsetning å styrke det nordiske samarbeidet både på «LO-plan» og «forbunds-plan». Det ble tatt opp følgende temaer:

- 1) Fagbevegelsen i framtiden.
- 2) Ung i dag – om ungdommens situasjon i dag – om ungdomskultur m.v.
- 3) Fagbevegelsen og media.

DEN EUROPEISKE FAGLIGE SAMORGANISASJON (DEFS)

Samarbeidet med DEFS' ungdomsgruppe har vært god i perioden, det har vesentlige dreid seg om å følge opp de seminarer som DEFS' ungdomsgruppe har arrangert.

Den nordiske representanten (SAK-Finland) har gitt oss jevn informasjon, og dette blir alltid tatt opp på møtene mellom de nordiske ungdomssekretærene og behandlet der. Det ble avholdt kongress i Barcelona i november, hvor det ble valgt en ny ungdomsgruppe. Nordens kandidat denne gangen var LO-Sverige. Videre ble følgende organisasjoner valgt

inn: CISL-Italia, CSC-Belgia, ICTU-Irland, GWU-Malta, UGT-Portugal og ØGB-Østerrike. Denne ungdomsgruppen vil ta seg av DEFS' ungdomsaktiviteter i den neste perioden (2 år). Beretningen fra de to siste årene ble også behandlet, og delegatene var fornøyde med de aktiviteter som var blitt gjennomført. Men det ble ønsket flere deltakere på seminarene fra alle organisasjoner, slik at det ville bli en bra faglig spredning.

På kongressen deltok Grethe Fossli og Ingunn Olsen fra LO-Norge.

Disse deltok på DEFS ungdomsgruppes aktiviteter i 1986: Freddy Johansen, LOs ungdomsutvalg i Hordaland – «Utvikling av positive aktiviteter ovenfor den tredje verden» i Strasbourg 20. – 27. mars.

Torbjørn Reigstad, LOs ungdomsutvalg i Hordaland – «DEFS' sommer-skole for faglig ungdom» i Wien 15. – 22. juni.

FRIE FAGLIGE INTERNASJONALE (FFI)

Det har i løpet av perioden blitt holdt to møter i FFIs ungdomsgruppe. Det første møtet ble holdt i Brussel, i sekretariatet til FFI. Møtet behandlet først og fremst aktivitetene som har vært holdt i de forskjellige regionene, vesentlig Latin-Amerika, Asia, Afrika og Burkino Faso. Videre ble det foretatt en oppsummering av FNs internasjonale ungdomsår. Her kom det frem både positive og negative ting, og en ble enig om at dette måtte følges opp.

1986 var FNs internasjonale Fredsår, og dette ble også drøftet en del, uten at det ble fremlagt konkrete forslag til aktiviteter.

Det andre møtet ble avholdt i Paris, hvor F.O. var vertskap. Her deltok det 21 representanter fra 15 organisasjoner tilsluttet FFI. På dette møtet ble det også behandlet rapporter fra de forskjellige regionene, men i hovedsak dreide det seg om det tredje FFIs Verdens rally. Dette vil bli avholdt i 1989, men tid og sted ble ikke vedtatt.

Det ble vedtatt aktiviteter for 1987 og ytre ønske om aktiv støtte til disse.

ILO – Arbeidskonferansen 1986

Den 72. Internasjonale Arbeidskonferanse ble holdt i Geneve i tidsrommet 4. til 25. juni 1986.

De nordiske lands forberedelser til arbeidskonferansen

Deltakerne på Arbeidskonferansen fra den danske, norske, svenske og finske Landsorganisasjonen holdt kontaktmøter høsten 1985 og våren 1986 i forbindelse med forberedelse til Arbeidskonferansen i 1986.

Oppslutning om konferansen:

På konferansen møtte ialt 545 delegater og 1214 rådgivere fra 138 land av ILOs 151 medlemsland. Det var 5% kvinner blandt delegatene og 13% blandt rådgiverne.

Som president for Arbeidskonferansen ble valgt arbeidsminister Fernandez Faingold, fra Uruguay.

I generaldebatten deltok 256 talere. Underdirektør Halldor Heldal, Kommunal- og arbeidsdepartementet, holdt det norske innlegg, idet statsråd Leif Haraldseth fra samme departement hadde forfall.

Konferansens dagsorden og fordeling av de norske arbeidstakerrepresentantene på de forskjellige komiteer:

Det ble satt opp følgende dagsorden for Konferansen:

1. Generaldirektørens rapport
2. Finans- og budsjettspørsmål
3. Gjennomføring av konvensjoner og rekommandasjoner
4. Sikkerhet ved bruk av asbest (annengangsbehandling)
5. Ungdom og arbeidsliv (generell drøfting)
6. Fremme av små og mellomstore bedrifter (generell drøfting)
7. Endringer i ILOs konstitusjon og i Konferansens forretningsorden
8. Apartheidspørsmål

I tillegg til komiteen for sakene 2–8 ble det også nedsatt en egen komité for resolusjonsforslag om saker utenfor konferansens dagsorden.

Drøfting av sak nr. 1 fant sted i Konferansens plenum.

De norske arbeidstakerrepresentanter fordelte seg på de forskjellige komiteer således:

Evy Buverud Pedersen: Resolusjonskomiteén

Karl Nandrup Dahl: Komiteén for gjennomføring av rekommandasjoner og konvensjoner (kontrollkomiteén)

Karl Nandrup Dahl: Apartheidkomiteén

Bjørn Erikson: Komiteen for sikkerhet ved bruk av asbest

Gøril Sæland: Ungdom og arbeidsliv

Åge V. Nordby: Fremme av små og mellomstore bedrifter

Karl Nandrup Dahl: Endringer i ILOs konstitusjon og i Konferansens forretningsorden.

De enkelte saker som ble behandlet på konferansen:

Det ble truffet følgende vedtak om nye ILO-instrumenter:

- A. Konvensjon og rekommandasjon om sikkerhet ved bruk og produksjon av asbest
- B. Resolusjon om utvikling, internasjonale gjeldsproblemer og ILOs rolle i slike spørsmål

- C. Resolusjon om arbeidstakeres rett til utdanning
- D. Rapport om medlemslandenes gjennomføring av ILOs normer, konvensjoner og rekommandasjoner
- E. Resolusjon og konklusjoner om ungdom og arbeidslivet
- F. Resolusjon og konklusjoner om fremme av små og mellomstore bedrifter
- G. Endringer i ILOs konstitusjon og forretningsorden for Arbeidskonferansen

Generaldirektørens rapport:

Dette år behandlet generaldirektørens rapport særlig spørsmål som var knyttet til endringer i arbeidslivet og de spørsmål man her sto overfor.

Rapporten var konsentrert om følgende hovedtemaer:

- Endringer i verdens arbeidsstyrke mot århundreskiftet
- Arbeidstakere i forhold til arbeidervernlovgivningen og sosiale trygder
- Den internasjonale økonomiske utvikling og arbeidsløsheten fram mot år 2000
- Hovedproblemer for ILO i denne perioden

Forbundsresident Richard von Weizsacker, Vest-Tyskland, president Abdou Diouf Diop, Senegal, og Oliver Tambo, ANC, ble særskilt invitert til å tale til Arbeidskonferansens plenum.

Finans- og budsjettspørsmål

Arbeidskonferansens finanskomiteé består av en regjeringsrepresentant fra hvert medlemsland og er den eneste av Konferansens komitéer som ikke er sammensatt på trepartsbasis.

Som norsk regjeringsrepresentant deltok arbeidsattaché Holmboe Ruge, den norske delegasjonen i Genève.

ILO's struktur

Arbeidskonferansen vedtok i år den mest omfattende endring av ILOs konstitusjon som noen gang har vært gjennomført siden organisasjonen ble til i 1919.

På flere måter innfører den mer dyptgående endringer enn de som ble gjort da ILO knyttet seg til FN i 1946.

1. De faste plasser i ILOs styre (de største industriland) ble avvirket
2. Avstemmingsregelen i ILOs konstitusjon ble endret slik at vedtak som gjelder organisasjonens grunnleggende mål, sammensetningen av styret og Arbeidskonferansen, forhold mellom disse organene, valg av generaldirektør og reglene for vedtak av konvensjoner og rekommandasjoner heretter krever 3/4 flertall på Arbeidskonferansen og 3/4 av medlemsstatenes ratifikasjoner.

3. Arbeidskonferansens forretningsorden ble endret slik at forslag til en resolusjon som retter kritikk mot en medlemsstat ikke kan behandles av Arbeidskonferansens resolusjonskomité uten at saken først har vært vurdert av ILOs klageorganer.
4. ILOs konstitusjon er endret slik at valg av representanter til ILOs styre fra arbeidsgiver- og arbeidstakergruppene skal foregå på bestemte kriterier idet det skal tas hensyn til geografisk representativitet, økonomiske- og sosiale interesser innenfor gruppen m.v.
5. Endringer i ILOs konstitusjon vedrørende sammensetningen av ILOs styre var bl.a. følgende:
 - Styret skal bestå av 56 representanter for regjeringen og 28 representanter fra henholdsvis arbeidsgiver- og arbeidstakergruppen.
6. ILOs konstitusjons regler om innsetting av generaldirektør vil heretter kreve særskilt godkjennelse av Arbeidskonferansen.
7. ILOs konstitusjons nye regler om avstemninger skal heretter «avståelser» telle med i quorum.

Fullmaktsspørsmål

Arbeidskonferansens fullmaktskomité har tre medlemmer.

Den er trepartssammensatt:

Som regjeringsrepresentant deltar en representant fra Thailand. Som arbeidsgiverrepresentant direktør Erik Hoff fra Norsk Arbeidsgiverforening og som arbeidstakerrepresentant Jon Svenningsen fra dansk Landsorganisasjon.

Arbeidskonferansens arbeidstakergruppe rettet protester mot arbeidstakerdelegasjonene fra 10 land:

Panama, Bahamas, Chile, Brasil, Costa Rica, Dominikanske Republikk, India, Portugal, Filippinene og Tunis.

Komitéen fant ikke grunn til å foreslå for Konferansen at noen av disse delegasjoners fullmakter skulle underkjennes.

Arbeidskonferansens arbeidsgivergruppe rettet protest mot fullmaktene til arbeidsgiverdelegaten fra Nicaragua og hans rådgivere. Det ble i protesten hevdet at delegaten var oppnevnt av regjeringen uten at den mest representative arbeidsgiverorganisasjonen i landet () var rådspurt.

Fullmaktskomitéen avga en meget kritisk uttalelse vedrørende fullmaktene til arbeidsgiverrepresentantene fra Nicaragua, men konkluderte med at fullmaktene ikke skulle underkjennes.

RAPPORT

fra komitéen som behandlet resolusjoner

Av Evy Buverud Pedersen

I henhold til regel i ILO's konstitusjon, artikkel 17, (pgf.1) skal forslag til resolusjon være fremmet av ILO-konferansens delegerte minst 15 dager før Arbeidskonferansen åpner.

Det var i år kommet inn 17 utkast til resolusjoner. LO var med-forslagsstiller på resolusjonsutkast fremmet av FFI. På grunn av diskusjon om komiteens sammensetning kom arbeidet i gang først etter ca. en uke. Denne diskusjon er omtalt i rapporten. Da komiteen først kom i gang med sitt arbeide, arbeidet den effektivt. 2 resolusjonsutkast ble oversendt andre komiteer, (komiteen for små og mellomstore bedrifter, og komiteen for asbest.) Etter votering ble 5 resolusjonsutkast tatt opp til behandling.

1. Resolusjon om gjeldskrisen i utviklingsland.
2. Resolusjon om arbeidstakernes adgang til utdanning.
3. Resolusjon om arbeidslivsutvikling.
4. Resolusjon om tiltak mot bruk av narkotika og alkohol i arbeidslivet.
5. Resolusjon om vern av arbeidstakere ved innsamling og bruk av personlige data.

LO var med-forslagsstiller på resolusjonene 1, 2 og 5. Arbeidsgiverforeningen var med-forslagsstiller på resolusjon 3. Resolusjon 4 var fremmet av de nordiske regjeringene.

1. Resolusjon om gjeldskrisen i utviklingslandene.

Det var opprinnelig fremmet 4 forskjellige resolusjonsforslag angående gjeldsspørsmålene. Det lyktes å samarbeide disse forslagene til en felles tekst, som ble resolusjonskomiteens diskusjonsgrunnlag. Diskusjonen bar preg av at de industrialiserte landenes regjeringsrepresentanter fremmet en rekke endringsforslag. Særlig aktive var USA og enkelte EF-land med Storbritannia i spissen. Resolusjonen ble likevel vedtatt ved konsensus i resolusjonskomiteen. Ved behandlingen i plenum ble resolusjonen satt under votering etter krav fra USA. Resultatet etter avstemningen ga 318 stemmer for, 11 mot og 32 avsto. De nordiske delegasjonene stemte for, med unntak av regjeringsdelegasjonen fra Danmark, som avsto.

2. Resolusjon om arbeidstakeres rett til utdanning.

Det var fremmet 2 forskjellige resolusjonsforslag om emnet. Disse ble samarbeidet til en tekst som resolusjonskomiteens diskusjonsgrunnlag. Det var fremsatt en rekke endringsforslag, særlig fra arbeidsgiverne. Behandlingen gikk likevel relativt raskt, og teksten ble vedtatt ved konsensus i komiteen, og senere også i plenum.

3. Resolusjonsforslaget om arbeidslivsutvikling.

Komiteen startet behandlingen av resolusjonsforslaget som var fremmet av arbeidsgiverne.

Arbeidstakergruppa hadde en rekke endringsforslag til teksten. Etter generell diskusjon om teksten ble arbeidet i resolusjonskomiteen avsluttet p.g.a. utløp av fristen for innlevering av tekstene til plenumsbehandling.

RAPPORT

fra komiteen som behandlet sikkerhet ved bruk av asbest

Av Bjørn Erikson

Komiteen skulle utarbeide forslag til konvensjon og rekommandasjon om sikkerhet ved bruk av asbest. Saken var oppe til annen gangs behandling. Komiteen startet med 144 medlemmer – 65 regjeringsrepresentanter, 34 arbeidstakerrepresentanter og 45 arbeiderrepresentanter.

Fra Norge deltok overingeniør Tormod Bråten fra Direktoratet for Arbeidstilsynet, direktør Erik Hoff fra Norsk Arbeidsgiverforening med personaldirektør

Harald Rysst fra Norcem 4/5 som vararepresentant, og yrkeshygieniker Bjørn Erikson ved Arbeidslivsavdelingen i LO.

Som formann i komiteen ble valgt regjeringsrepresentanten fra Kypros, direktør Callimachos fra Arbeidsdepartementet. Kypros er asbestprodusent. Fjorårets formann, sosial- og arbeidsminister Bert Siccama fra Nederland, kunne ikke gjennvelges siden Nederland hadde foretrukket å ha formannsvervet i en annen komite.

Leder for arbeidsgivergruppen var som i 85 doktor Lesage fra Canada. Canada er en av verdens storprodusenter av asbest.

Leder for arbeidergruppen var som i 85 Peter Esterholm fra svensk LO. Nestleder var som i 85 Clement Godbout fra Canada. I tillegg ble Were Dibo Ogutu fra Kenya valgt som nestleder. (Det ble ikke valgt noen nestleder fra Afrika i 1985).

Arbeidet var meget vanskelig både i arbeidergruppen og i den samlede komiteen pga. de store motsetningene mellom representantene fra produsentlandene og de øvrige representantene.

I arbeidergruppen opplevde man flere ganger i diskusjonene at viseordføreren fra Canada, ga klart uttrykk for at hvis man gikk for langt i å forby visse former for asbest eller asbestarbeid ville han stemme mot vedtakene i arbeidergruppen. Representanten fra CSC i Belgia ga enda klarere uttrykk for at han ikke ville akseptere et flertallsvedtak hvis det gikk for langt i retning av å forby bruk av asbest. Han stemte også mot vedtakene fra arbeidergruppen i samlet komite. Arbeidergruppen inntok derfor flere ganger en mer aksepterende holdning til bruk av asbest enn det flertallet ønsket for å unngå splittelse ved samlet komitebehandling.

I regjeringsgruppen var produsentlandene meget virksomme. De var anført av Canada og Zambia, og begge disse landene hadde arbeidet meget aktivt for å sikre sterkere støtte siden første gangs behandling i Asbestkomiteen. Det var derfor langt større motstand i komiteen i 86 enn i 1985 mot å forby visse typer asbest og asbestprodukter samt forbud mot spesielt farlige arbeidsoperasjoner, slik som sprøyting av asbest. Videre ble det stilt langt større krav om bevis for at erstatningsproduktene var mindre farlige enn asbest før de skulle anbefales som erstatningsmaterialer.

Arbeidet i komiteen var preget av et meget stort antall endringsforslag. Det var omtrent like mange endringsforslag som ved første gangs behandling. Forslagene gjaldt både større prinsipielle spørsmål som man hadde tatt standpunkt til tidligere, og mindre språklige endringer. Det vanskelige klimaet i komiteen gjorde at man arbeidet svært sakte. Det var ikke grunnlag for å drøfte seg fram til enighet om å redusere antall forslag slik det hadde vært ved første gangs behandling.

Flere forslag om å forby visse typer asbest og asbestprodukter og spesielt farlige arbeidsmetoder med asbest ble forsøkt avvist av produsentlandene med Canada og Zambia i spissen. De ble bl.a. støttet av flere vestlige land, spesielt innenfor EF, og av Sovjetunionen. Begrunnelsen var at tittelen på konvensjonen var «sikkerhet ved bruk av asbest» (safety in the use of asbestos). De sa at det derfor ikke var mulig å innføre forbud mot bruk av visse asbesttyper eller arbeidsoperasjoner i konvensjonen. Etter meget langvarige tautrekninger både i arbeidergruppen og i den samlede komiteen fikk man med bestemmelser i konvensjonen som nevner forbud mot visse typer asbest eller visse arbeidsoperasjoner med asbest som en av flere muligheter. Fra norsk og nordisk syn ville det vært ønskelig å gå lenger, men det var ikke mulig å få til dette i praksis i komiteen.

I regjeringsgruppen sto de nordiske representantene for de mest progressive standpunktene mht. å verne arbeidernes miljø og helse mot asbestfaren. De nordiske representantene bidro vesentlig til å hindre at konvensjonen og rekommandasjonen ble mer «aksepterende» mht. å tillate bruk av asbest og farlige arbeidsoperasjoner. Danmark sto sammen med de øvrige nordiske representantene der han ikke var forpliktet til å følge EF-gruppens vedtak.

En av de vesentlige sakene som arbeidergruppen vant, var kravet om at konvensjon og rekommandasjon også skulle omfatte korte fibre (mindre enn 5 mikrometer). Dette kravet tapte man ved første gangs behandling i 85, men takket være et forarbeid bl.a. i Norden var det i 86 tilstrekkelig støtte fra regjeringsrepresentantene.

Et annet vesentlig punkt var spørsmålet om å få en egen artikkel i konvensjonen for å få kontroll med rivningsarbeidet der hvor bygninger eller konstruksjoner inneholder asbest. Et flertall av komiteen mente at rivningsarbeidet innebar så stor risiko at det bare måtte utføres av firmaer eller kontraktører som var autorisert. Arbeidsgruppen så dette som svært viktig for å sikre sikkerheten både til de berørte arbeidere og til allmenheten. Motstanden mot en slik artikkel var spesielt stor fra EF-landene. Da regjeringsrepresentanten fra Vest-Tyskland ble byttet siste dagen, forlangte regjeringsrepresentanten fra EF at man skulle gå tilbake og drøfte denne artikkelen på nytt etter at konvensjonsutkastet var ferdigbehandlet. Det fant sted en svært heftig diskusjon i komiteen, og komiteen avviste spørsmålet mot formannens ønske. Dette skjedde ved at arbeidsgiver- og arbeiderrepresentantene gjorde det klart at de ville holde fast ved den opprinnelige teksten til artikkelen angående rivningsarbeidet.

Etter at komiteen var ferdig med saken, fortsatte EF å arbeide for å endre artikkelen. Det ble sagt fra regjeringsrepresentantene i EF-land at de ville stemme mot konvensjonsutkastet når det skulle behandles i plenum. Det ble derfor holdt en rekke konsultasjoner fram til plenumsbehandlingen om morgenen den 24. juni. For å hindre at EF-landene stemte mot konvensjonen i plenum og for å gjøre det mulig for EF-landene å ratifisere konvensjonen ble det derfor enighet mellom arbeidsgiver- og arbeiderrepresentantene om en ny tekst til artikkelen om rivningsarbeidet. Enigheten ble oppnådd bare minutter før saken skulle behandles inne i plenumsalen.

Den vest-tyske motstanden mot artikkelen om rivning hang sammen med et syn som mange andre regjeringsrepresentanter hadde om at det gjaldt å ha en konvensjon som satte minst mulig krav til lovbestemmelser og reguleringer i arbeidsmiljø-sammenheng. En klar fortsettelse av en «dereguleringsbølge» som har gått i svært mange vestlige land, også i Norge.

Av interesse var det også å merke seg at flere land, særlig innenfor EF, var mot at fagforeninger skulle ha innsynsrett i måleresultater for asbestmålinger, og at de heller ikke skulle ha tilgang til opplysninger om skader og sykdommer pga. asbest. Nederlands arbeidsminister var en klar «foregangsmann» i disse diskusjonene, og han ble godt støttet av flere andre fra EF-landene. EF-landene opptrådte imidlertid ikke samlet i disse spørsmål, og det var derfor flertall i komiteen for at fagbevegelsen skulle ha innsynsrett. Forsøket på å hindre innsyn var et konservativt framstøt for å prøve å splitte fagbevegelsen ved å spille på at dette var spørsmål som måtte avgjøres lokalt uten at fagorganisasjonene skulle trekkes inn i overvåkingen av arbeidsmiljøet.

Et spesielt problem oppsto vis a vis Japan, da Japan hadde egne regler for måling av asbest i arbeidsatmosfæren. Det ble satt ned en liten arbeidsgruppe fra komiteen som fant fram til formuleringer for eksponeringsspørsmål (påvirkning av asbest) slik at også Japan skulle kunne ratifisere konvensjonen. LOs representant deltok sammen med den japanske fra arbeidergruppen.

Komiteen behandlet til slutt det canadiske utkast til resolusjon om syntetiske og naturlige mineralfibre. Resolusjonsutkastet var utformet slik at det lett ville stille asbest, steinull, glassull osv. på lik linje mht. krav om forskning etc. Dette vil kunne oppfattes som en «hvitvasking» av asbest sammenlignet med de syntetiske mineralfibre. I en underkomite kom man fram til en ny resolusjonstekst som tok for seg alle fibre, både organiske (bomullsfibre o.l.) og uorganiske (asbest, steinull osv.).

Den endelige resolusjonsteksten innbød styret i ILO til å arbeide videre mht. å lage regler og spre opplysninger om de forskjellige fibertypene. Sluttteksten griper inn i ILOs prioritering da den er en oppfordring til fortsatt arbeide i forbindelse med fibre, men den gjør det klart at det er stor forskjell på de forskjellige fibertypene når det gjelder helserisiko.

Ved sluttbehandling av utkastet til konvensjon i plenum den 24. juni var det 419 som stemte for, ingen stemte mot og 1 var avholdende (arbeidsgiverrepresentanten fra Kypros). 406 stemte for rekommandasjonen, ingen stemte mot og 5 var avholdende (alle arbeidsgiverrepresentanter).

RAPPORT

fra komitéen som behandlet spørsmålet om ungdom og arbeidsliv

Av Gørild Sæland

Bakgrunn

Forslaget om å sette ungdomsspørsmål på ILO-konferansens dagsorden framkom i en uttalelse vedtatt på ILO-konferansen 1983 vedrørende det internasjonale ungdomsåret. Mange ønsket at temaet skulle settes på dagsorden allerede i 1985, men for å sikre grundige forberedelser og behandling ble det først tatt på konferansen i 1986.

ILO-konferansen 1984 sluttet seg til styrets forslag om å avholde en generell diskusjon om ungdom med følgende formål:

- å evaluere ungdoms problemer og behov knyttet til arbeid, sett i relasjon til den aktuelle økonomiske situasjon, og spesielt rette inn mot opplæring, sysselsetting og arbeidsvilkår.
- å analysere FN-planer og aktiviteter rettet inn mot ungdom og vurdere på hvilken måte ILO kan bidra i denne sammenheng.
- å gjennomgå internasjonal arbeidslovgivning vedrørende ungdom og om nødvendig foreslå nye regler.
- ut fra foregående punkt foreslå konkrete tiltak.

Komitéarbeidet

Ungdomskomiteén besto av 164 medlemmer. 80 representanter fra regjeringene, 32 fra arbeidsgiverne og 52 fra arbeidstakerne. Som formann for komitéen ble valgt Mr. D.M.P.B. Dasanayake, regjeringsrepresentant fra Sri Lanka. Som viseformann og talsmenn for arbeidsgiverne og arbeidstakerne ble valgt henholdsvis Mr. J. de Regil Gomez fra Mexico, og Mr. W. Mansfield fra Australia. Mr. A.V. Henry, regjeringsrepresentant fra Trinidad og Tobago, ble valgt som komitéens referent.

Det var, som grunnlag for arbeidet i komitéen, utarbeidet en omfattende rapport. Rapporten omhandlet følgende hovedkapitler:

1. Aktuelle problemer og forhold knyttet til ungdom i i- og u-land.
2. Ungdom og ILO.
3. Den aktuelle sysselsettingssituasjonen for ungdom i u-land.
4. Opplæring av ungdom i u-land.
5. Ungdoms sysselsettingsproblemer i i-land – aktuelle problemstillinger og generell politikk.
6. Konklusjoner.

Rapporten var innholdsrik og ga en god framstilling av aktuelle problemer. Arbeidet i komitéen foregikk uten store problemer. Det gjorde seg likevel gjeldende

klare motsetninger på et par punkter. I første rekke dreide dette seg om fredsspørsmålet og hvor stor vekt det skulle legges på dette i komitéens arbeid. Det var spesielt østblokklandene på regjeringssiden som ville vie fredsspørsmål større oppmerksomhet enn det komitéens flertall mente lå innenfor komitéens mandat. Det framkom også markerte forskjeller i synet på regulering/deregulering først og fremst mellom arbeidsgiver- og arbeidstakergruppa.

Det var forholdsvis mange avstemninger underveis i komitéarbeidet. Komitéen sluttet seg likevel samlet til de konklusjoner som ble lagt fram for konferansen. Regjeringsrepresentantene fra EF-landene, Canada og USA ga imidlertid uttrykk for at de ville reservere seg mot punktet i konklusjonene som omhandler nedrustning og behov for omstilling fra «sosiale uproduktive aktiviteter som truer freden til sosialt og økonomiske produktive aktiviteter som fremmer en kvalitativ vekst, sysselsetting og tilfredsstillende grunnleggende behov».

Resultater

Arbeidet i komitéen og den generelle diskusjon omkring ungdomsspørsmål resulterte i resolusjon og en rekke konklusjoner i 48 punkter.

Resolusjonenes innhold var som følger:

Resolusjon om ungdom

ILO's arbeidskonferanse:

- ønskes velkommen vedtaket om å sette temaet «ungdom» på dagsorden for den 72. arbeidskonferansen.
- registrerer utviklingen i ILO i retning av en styrking av tiltak overfor ungdom.
- erkjenner at de problemer ungdom møter, spesielt med hensyn til arbeidsledighet, krever intensivt handling for å gi ungdom en trygg framtid, respekt for grunnleggende rettigheter, like muligheter og lik tilgang på meningsfylt utdanning og yrkesopplæring som leder til målet om full-, produktiv- og frivillig valgt sysselsetting.
- oppfordrer medlemsland og ILO's styre til å pålegge generaldirektøren å merke seg konklusjonene, og hvor anbefalt, iverksette nødvendige tiltak rettet mot ungdom.

Konklusjoner

Hovedpunktene i konklusjonene dreier seg om de voksende problemer ungdom møter. Utviklingsprognoser viser i tillegg at antall unge mellom 15 og 24 år forventes å øke betydelig i årene som kommer. Økningen vil i all hovedsak komme i utviklingsland. Med andre ord der hvor ungdomsproblemene fra før er størst.

Det framkommer også en erkennelse av at dersom vi skal klare å løse ungdommens spesielle problemer, så må det finnes en løsning på de mer generelle problemene vi opplever i verden i dag. Det må skapes en økonomisk vekst for å øke etterspørselen etter arbeidskraft. Den spesielle situasjon i u-land kan bare finne sin løsning gjennom en ny økonomisk verdensorden der godene blir mer rettferdig fordelt mellom rike og fattige land.

I perioder med generelle problemer på arbeidsmarkedet rammes ungdom spesielt hardt. Faktorer som manglende tilgang på erfaring, utdanning, yrkesrettledning m.v. forsterker dessuten dette forholdet. Dette krever aktiv satsing, som på kort sikt kan synes kostbar, men som på lang sikt vil bety langt større kostnader hvis ikke noe blir gjort nå. Komitéen presiserer derfor viktigheten av at medlemslandene ratifiserer/innlemmer aktuelle ILO-dokumenter om sysselsetting og retten til frivillig valgt arbeid.

Partene i arbeidslivet representerer en innsikt og kompetanse som må nyttiggjøres gjennom aktiv deltakelse i utviklingen av opplærings- og arbeidsmarkedspoli-

tikk. Gjennom organisasjonene må også ungdom gis mulighet til en mer direkte og aktiv deltakelse i slike prosesser.

Det kan ikke aksepteres at ungdom i nedgangstider skal godta lavere lønn og dårligere arbeidsvilkår for å komme i arbeid. Dette skaper ikke flere arbeidsplasser og fører bare til en generell forverring av opparbeidede rettigheter i arbeidslivet. Gjennom regelverk må ungdom sikres trygge og likeverdige vilkår.

I påvente av en generell forbedring i den økonomiske situasjonen og situasjonen på arbeidsmarkedet må medlemslandene utarbeide egne program for ungdom og sysselsetting. Yrkesrettledning, fagopplæring og utdanning må bygges ut slik at ungdom kan bli bedre forberedt og kvalifisert til aktiv yrkesdeltakelse.

Konklusjonene inneholder forøvrig en rekke detaljerte beskrivelser og krav omkring de ovennevnte forhold både rettet mot de enkelte medlemslandene, det internasjonale samfunnet og ILO.

RAPPORT

fra komitéen som behandlet utvikling av små og mellomstore bedrifter
Av Åge V. Nordby

Bakgrunn:

Arbeidskonferansen har tidligere også diskutert dette viktige emne, den 60. sesjon i 1975 var den siste som hadde en debatt om emnet. Den gang ble det vedtatt en resolusjon som understreket viktigheten av mindre bedrifters rolle for jobbskaping og sosial utvikling.

Til årets sesjon ble det som arbeidsdokument framlagt en rapport fra Generaldirektøren som beskrev situasjonen og utviklingen på området de senere år.

SMB betyr mye i de fleste lands sysselsetting og økonomi. Dette gjelder både i i-land og u-land. Selv om definisjonen av SMB varierer, kan vi fastslå at størstedelen av sysselsettingen skjer i slike bedrifter.

Komitéens sammensetning og ledelse:

Komitéen ble oppnevnt av konferansen med 196 medlemmer. Disse fordelte seg slik:

- 75 regjeringsmedlemmer
- 68 arbeidsgivermedlemmer
- 53 arbeidstakermedlemmer

Som formann ble valgt: A.M. Sambat, regjeringsmedlem fra Gabon.

Som viseformann ble valgt: J. Santos Neves Filko, arbeidsgiverrepresentant fra Brasil og Fredrik J.T. Chiluba, arbeidstakerrepresentant fra Zambia. Forøvrig ble utpekt en egen referent og en arbeidsgruppe på 6 medlemmer.

Komitéens arbeid:

Komitéen hadde 12 møter og hovedspørsmålene som komitéen hadde tatt opp kan oppsummeres under følgende:

Tiltak fra nasjonalstater og internasjonale tiltak samt spesielle tiltak fra ILO. Komitéen ønsket i utgangspunktet å skape en felles definisjon på en «liten» og «mellomstor» bedrift. Dette viste seg vanskelig, da de forskjellige nasjoner hadde svært forskjellig syn på kriteriene for en slik definisjon.

Elementer som har betydning er:

Antall ansatte

Omsetning

Verdiskapning

Den økonomiske struktur som slike bedrifter er en del av.

Regjeringenes medvirkning i utvikling av SMB ble fremhevet av komitéen.

Tendensen til at utvikling innenfor SMB som oftest er resultatet av oppdeling av større selskaper og/eller privatisering av offentlige tjenester, ble fremhevet.

Utvikling av deltidsarbeidsmarked, lav jobbsikkerhet og økt helse og skaderisiko følger også slike mindre bedrifter.

Det faktum at mindre bedrifter har en lavere fagforeningstilslutning ble diskutert.

Fordelen ved SMB's større fleksibilitet til økonomiske og markedsmessige svingninger ble fremhevet.

De spesielle behov som finnes i slike mindre organisasjoner til hjelpetiltak for bedriftene ble diskutert.

Spesielt er det vanskelig innenfor finansiering, økonomioversikt, produktutvikling, markedsføring og opplæring av ansatte.

Komitéens konklusjon:

Komiteens arbeide ble avsluttet ved enstemmig å vedta en resolusjon og en rekke konklusjoner innenfor feltet.

De viktigste punkter i konklusjonene er samlet under følgende overskrifter:

- Regjeringers, bransjeorganisasjonenes, fagforeningers og andre organisasjoners rolle i arbeidet
- Ledelsestrening og etablererutvikling
- Teknologi
- Markedsføring
- Arbeidstakerbeskyttelse og sosiale aspekter
- Forhold til utsatte grupper i arbeidsmarkedet
- Trening og opplæring
- Forskning og informasjonsspredning.

RAPPORT

vedrørende komitéen som behandlet apartheidspørsmålene

Av Karl Nandrup Dahl

Siden 1981 har apartheidspørsmålet vært behandlet i en egen komité under Arbeidskonferansen. Komitéen har 20 regjeringsrepresentanter, 20 representanter fra arbeidstakerne og 10 representanter fra arbeidsgiversiden. Sverige er for tiden regjeringsmedlem fra Norden. Fra Norge var ambassadesekretær Hans Fredrik Lehne statlig observatør.

Apartheidkomitéens oppgave er å følge opp ILO's apartheiderklæring fra 1981. For dette formål framlegges hvert år en rapport fra ILO's generaldirektør.

Algeries arbeidsminister, Belkaid, ble valgt til komitéens formann. Som viseformenn ble valgt Malaysias arbeidsgiverrepresentant, Narayanan og den kanadiske arbeidstakerrepresentant, Mercier. Den svenske regjeringsrepresentant, Carl-Johan Groth, ble valgt til rapportør.

Årets rapport ble stort sett godt mottatt av alle parter. Arbeidstakerne var imidlertid kritisk til en del av de rapporter som en del vestlige regjeringer hadde avgitt.

Denne kritikken gjaldt ikke minst EF-landene, som, med unntak av Danmark og Irland, også i år hadde avgitt en felles rapport. Det ble fra arbeidstakersiden også vist til at de fleste regjeringssvarene ikke inneholdt annet enn en gjentakelse av at man tar avstand fra apartheidsystemet, og få konkrete opplysninger om hva som er gjort fra regjeringenes side. Det ble fra mange hold understreket at de nordiske land dannet et positivt unntak, idet disse land hadde satt i verk flere tiltak mot apartheidregimet. Oslo-seminaret i 1986 ble spesielt framhevet, samtidig som det ble beklaget at Forbundsrepublikken Tyskland, USA og Storbritannia hadde valgt å ikke delta på seminaret.

Arbeidstakerne stilte seg også kritisk til de såkalte «atferdskoder» som EF-landene og USA hadde innført for selskaper fra disse land i Sør-Afrika. Disse atferdskodene gjorde ikke annet enn å trekke oppmerksomheten bort fra spørsmålene om sanksjoner og de-investeringer, og bidro derfor til å styrke apartheidregimet. USA, Israel og i noen grad Storbritannia ble beskyldt for at det var deres politikk overfor Sør-Afrika som gjorde at apartheidsystemet kunne fortsette.

Debatten fulgte ellers stort sett det samme mønster som man ser i andre FN-fora: Samtlige land fordømmer eller tar avstand fra apartheidsystemet. Uenigheten består først og fremst i valget av midler som må tas i bruk for å få endret systemet. De afrikanske, arabiske og øst-europeiske land tok til orde for at alle midler må tas i bruk, inkludert væpnet kamp. USA representerte det andre ytterpunkt ved å hevde at det er kun gjennom et politisk påvirkningspress og en dialog at man kan ha håp om å få avskaffet apartheid-systemet. USA forsvarte dette syn ut fra to forhold: For det første at Sør-Afrika ikke er et totalitært samfunn, men et land som er mottakelig for kritikk og påvirkning. For det andre at USA var interessert i konkrete resultater, ikke retorikk. USA-representanten understreket ellers meget sterkt at apartheidsystemet var uakseptabelt og moralsk uforsvarlig, og at USA var meget sterkt opptatt av å få et samfunnssystem i Sør-Afrika som sikrer full likhet mellom rasene.

Vestlige land ble kritisert for å føre en politikk som gjorde det mulig for apartheidsystemet å overleve. Disse land, sammen med de multinasjonale selskaper ble derfor langt på vei gjort ansvarlig for den fortsatte undertrykkelsen av Sør-Afrikas svarte flertall.

Apartheidkomitéens rapport til plenum ble vedtatt mot stemmene til regjeringsrepresentantene fra USA og Storbritannia, mens Nederland avsto. Sverige stemte som eneste av de fire vestlige medlemmene for rapporten og dens konklusjoner, men tok avstand fra forslag til visse tiltak som anbefales overfor regjeringer i mangel av bindende sanksjoner mot Sør-Afrika i FN's Sikkerhetsråd. I mangel av slike bindende sanksjoner falt f.eks. punktene A5 (tiltak for å framtvinge øyeblikkelig tilbaketrekning fra Sør-Afrika av alle firmaer som direkte bryter med internasjonalt anerkjente normer for arbeidslivet) og A8 (tiltak for å utelukke alle firmaer med handelsforbindelser til Sør-Afrika fra offentlige kontrakter om levering av varer eller tjenester) ifølge den svenske representanten utenfor ILO's kompetanse, og det forelå følgelig ikke lovgrunnlag for å gjennomføre rapportering på disse punktene. For første gang gikk arbeidsgiverne som gruppe med på å støtte rapporten og dens konklusjoner, selv om det innen gruppen fantes sterke reservasjoner mot enkelte anbefalinger.

I plenum ble komitéens rapport, inklusive anbefalinger, vedtatt med konsensus. En lang rekke vestlige land tok de samme reservasjoner som de vestlige regjeringsmedlemmer hadde tatt i komitéen. Sverige støttet i et fellesnordisk innlegg rapportens konklusjoner men gjentok summarisk reservasjonene fra komitéen på vegne av de nordiske land (underpunktene 5, 7 (avvikling av offentlige investeringer i Sør-Afrika og av offentlige innskudd i banker som har forbindelser med Sør-Afrika) og 8 (se forrige avsnitt) i konklusjonenes pkt. 6a)

Det felles nordiske innlegget fra regjeringshold ble holdt i plenum av regjeringsrepresentanten Bert Isacson, på vegne av arbeidsminister Anna-Greta Leijon. Det ble i innlegget understreket at de nordiske land i en årrekke har gått inn for omfattende bindende sanksjonsvedtak i Sikkerhetsrådet mot Sør-Afrika. Mangelen på slike vedtak brukes som en unnskyldning for ikke å iverksette ensidige tiltak. Det ble vist til det nye nordiske handlingsprogrammet mot Sør-Afrika, som ble sirkulert på FN's 40. Generalforsamling. De tiltak de nordiske land hadde iverksatt og ville iverksette mot Sør-Afrika var imidlertid ikke begrenset til felles tiltak. De enkelte nordiske land hadde på nasjonal basis iverksatt tiltak mot Sør-Afrika, og ytterligere nasjonale tiltak var under forberedelse i de ulike nordiske land. I innlegget redegjorde Isacson også for den nordiske økonomiske støtten til det sørlige Afrika, både til frigjøringsbevegelsen og SADCC-samarbeidet mellom frontlinjestatene.

RAPPORT

fra komitéen for kontroll med gjennomføring av konvensjoner og rekommandasjoner
av Karl Nandrup Dahl

I samsvar med forretningsordenen for Arbeidskonferansen, ble det som vanlig nedsatt en komité som behandlet medlemslandenes gjennomføring av ILO-konvensjoner og rekommandasjoner. Komitéen var sammensatt av 212 medlemmer, hvorav 107 regjeringsrepresentanter, 26 arbeidsgiverrepresentanter og 79 arbeidstakerrepresentanter. Av vararepresentanter var påmeldt 113. Ialt 29 internasjonale organisasjoner deltok som observatører i komitéen.

Fra Norge møtte som regjeringsrepresentant Anne Edda Mulholland, Kommunal- og arbeidsdepartementet, advokat Erik Aagard fra Norsk Arbeidsgiverforening og advokat Karl Nandrup Dahl fra Landsorganisasjonen i Norge.

Storbritannia og Venezuela fikk sterk kritikk for å ha sagt opp konvensjon nr. 26 om minstelønn, og konvensjon nr. 103 om mødreværn.

Medlemmene av komitéen fra de Øst-Europeiske land og Cuba reiste sterk kritikk mot ILOs kontrollsystem. Spørsmålet om de enkelte lands gjennomføring av ILO-standarder burde av kontrollsystemet vurderes på basis av de enkelte regions- og lands sosioøkonomiske systemer. Det måtte med andre ord innføres en større fleksibilitet i kontrollsystemet før det trakk konkrete konklusjoner vedrørende en stats overholdelse av ILO-standardene. Denne kritikk fikk imidlertid ikke oppslutning fra flertallet av medlemmene i arbeidsgiver-, arbeidstaker- og regjeringsgruppen.

Spørsmålet om arbeidsgiverrepresentasjonen fra de Øst-Europeiske land ble på denne konferansen gjenstand for en inngående drøftelse og det måtte til 5 avstemninger i Arbeidskonferansen før arbeidsgiverrepresentasjonen i komitéen ble avklart. Arbeidsgivergruppen har aldri akseptert arbeidsgiverrepresentantene fra de øst-europeiske land som representanter som ivaretar arbeidsgiversidens interesser på Arbeidskonferansen.

Samtlige arbeidsgiverrepresentanter fra de øst-europeiske land representerer statlig virksomhet.

Den Sovjetiske arbeidsgiverrepresentant ga på vegne av de øst-europeiske land, Cuba og Mongolia, komitéen underretning om at samtlige arbeidsgiverrepresen-

tanter fra de sosialistiske land ville trekke seg fra komitéens arbeid fordi deres representanter ikke var valgt som medlemmer av Komitéen i samsvar med ILOs' konstitusjon og forretningsorden.

Både fra arbeidsgiver- og arbeidstakersiden ble behovet for en undersøkelse av spørsmål i tilknytning til gjennomføringen av ILOs konvensjon på installasjon på kontinentalsokler understreket. Landsorganisasjonens representant i komitéen hadde et innlegg i denne delen av debatten der han bl.a. ga uttrykk for at spørsmål om gjennomføringen av ILOs konvensjoner blir stadig mer alvorlig, og at vi har en ny og voksende industri der arbeidstakerne ikke får den beskyttelse de har krav på ifølge ILO-konvensjoner som de aktuelle landene har ratifisert. Han sa også at undersøkelser som offentlig kommisjoner har foretatt etter større arbeidsulykker på slike installasjoner (bl.a. Alexander Kielland-ulykken) har vist at ILOs konvensjoner ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte av regjeringen.

Han pekte på et spørsmålet om anvendelse av ILO-konvensjonene på installasjoner på kontinentalsoklene var tatt opp i Komitéen hvert år siden 1981. I denne forbindelse fremhevet han betydningen av ILO-styrets vedtak om å foreta undersøkelser av de rettslige problemer som reiser seg for anvendelsen av folkerett på kontinentalsokkelen i perioden 1986/87. Imidlertid hevdet Landsorganisasjonens representant samtidig at det ikke var tilfredsstillende at undersøkelsen skulle gjennomføres av en snever gruppe eksperter. Slik undersøkelse egnet seg åpenbart best til gjennomføring av en trepartskomite bistått av eksperter, slik at både arbeidsgiver- og arbeidstakerrepresentantenes syn og erfaringer kunne komme frem som bakgrunnsmateriale for de undersøkelser som var nødvendig for å foreta en analyse av de rettslige spørsmål.

Landsorganisasjonens representant påpekte bl.a. i diskusjonen omkring gjennomføringen av ILO-konvensjon nr. 100 om likestilling mellom kjønnene og rekommandasjonen med samme innhold, at større oppmerksomhet måtte knyttes til de problemer som er knyttet til gjennomføringen av konvensjonen og rekommandasjonen når slik gjennomføring er basert på kollektive avtaler.

RAPPORT

Fra Arbeidskonferansens behandling av LOs klage mot den tyrkiske regjering

av Karl Nandrup Dahl

Landsorganisasjonen reiste klage mot den tyrkiske regjering i 1982 for brudd på ILO-konvensjon nr. 98, om gjennomføring av prinsippet for organisasjonsrett og retten til å føre kollektiv forhandling, 1949, og ILO-konvensjon nr. 11 om organisasjonsretten i landbruket, 1921.

Klagen var reist i henhold til ILOs konstitusjon artikkel 24 og 25. Den har vært behandlet av ILOs spesielle komité for organisasjonsfrihet, og av ILOs styre og av ILOs Ekspertkomité og endelig av konferansens spesielle komité for gjennomføring av konvensjoner og rekommandasjoner. Landsorganisasjonens klage ble i løpet av 1986 fulgt opp ved at ILOs styre nedsatte en kommisjon som i dagene 22. til 25. april 1986 hadde drøftelser i Tyrkia om endringer av lov nr. 2822 vedrørende retten til kollektive forhandlinger, bruk av strekelovene og lock-out lovene. Som konklusjon på ILO-kommisjonens drøftelser med den tyrkiske regjering ble partene enige om følgende uttalelse:

1. Den tyrkiske regjering skal underrette ILO om gjennomføringen av de endringer organisasjonen TURK-IS foreslo til lov nr. 2822, og som er fremlagt for den tyrkiske statsminister.
2. Tyrkiske regjering anmodes om på nytt å behandle forslag til endringer i lov nr. 2822 (forhandlingsrett m.v.) som er anbefalt av ILOs Ekspertkomite og ILOs kommisjon til Tyrkia.

ILO-styrets spesielle komité for organisasjonsfrihet behandlet Tyrkia-saken på sitt november-møte 1986.

Komitéens konklusjoner som ble tiltrådt av ILOs styre var følgende:

- a) Komitéen fremhevet den meget lange tid som rettssakene mot de tiltalte fagforeningsledere og deres familier hadde tatt og at rettssakene enda ikke var kommet til sin avslutning. Komitéen oppfordret tyrkiske myndigheter til å avslutte rettssakene med det aller første.
- b) Komitéen minnet om at de tyrkiske myndigheter ikke hadde besvart forespørselene om politiske fangers forhold i fengslene og de anklager som er rettet mot de tyrkiske myndigheter om tortur og mishandling av fagforeningens ledere og andre politiske fanger. Komitéen oppfordret de tyrkiske myndigheter til å besvare de foreliggende forespørsler snarest.
- c) Komitéen bemerker med tilfredshet opplysninger om at Mr. Mustafa Aktogali og Mr. Ozcan Kescec er løslatt for dommen på 8 års fengsel, og at det ikke er lagt betingelser til frigivelsen som begrenser deres faglige frihet m.v.
- d) Komitéen har merket seg at straffedommene mot Mr. Mustafa Karaday, Mr. Kamil Deriner og Mr. Mustafa Orhan er blitt anket. Komitéen ber om fortløpende opplysninger om sakenes behandling i ankesdomstolene.
- e) Komitéen har tatt til etterretning den tyrkiske regjeringens opplysninger om at all eiendom som tilhører DISK med få unntak er blitt gjenstand for betryggende forvaring av de tyrkiske myndigheter. Komitéen uttrykker håp om at all eiendom og kapital som tilhører DISK fortsatt blir forvaltet forsvarlig så lenge krigsrettsakene mot DISK-medlemmene pågår slik at DISKs interesser og deres medlemmer kan bli ivarettatt på betryggende måte.
- f) Komitéen har mottatt med tilfredshet den tyrkiske regjeringens garanti for at drøftelsene om endringene i lov nr. 2821 og lov nr. 2822 vedrørende retten til forhandlinger, streik og lock-out blir foretatt ved trepartsdrøftelser.
- g) Komitéen gjentar sin oppfordring til regjeringen om å treffe tiltak for å oppheve den såkalte overgangsbestemmelsen i § 5 i lov nr. 2821, som fratar fagforeningsledere som ikke er blitt dømt for noe forhold muligheten til å delta i fagforeningsvirksomhet.

Fra Arbeidskonferansens behandling av LOs klage mot den norske regjering vedrørende ILO-konvensjon nr. 111 om forbud mot diskriminering i sysselsetting og yrke, 1958, og arbeidsmiljølovens § 55A

LOs klage mot Den norske Regjering ble reist den 3. juli 1982 i henhold til ILOs konstitusjon artikkel 24 og 25. Klagens påstand er at Arbeidsmiljølovens § 55A er i strid med ILO-konvensjon nr. 111.

Landsorganisasjonens klage mot Regjeringen kom ikke på dagsorden for Arbeidskonferansen 1986. Dette fordi Regjeringen hadde gitt tilsagn under Arbeidskonferansen 1985 om at den ville, i samarbeide med ILOs sekretariat, utarbeide en redegjørelse for Stortinget om forholdet mellom norsk rett og ILO-konvensjon nr. 111 om forbud mot diskriminering i sysselsetting og yrke og i denne forbindelse også behandle forhold til andre menneskerettighetskonvensjoner om f.eks. religionsfrihet m.v., og herunder eventuelt utforme et forslag til endring av Arbeidsmiljølovens § 55A.

Regjeringen fikk 4. mars 1986 en redegjørelse fra ILO som konkluderte med at det ikke var noen *konflikt* mellom ILO-konvensjon nr. 111 om forbud mot diskriminering i sysselsetting og yrke, og de øvrige menneskerettighetskonvensjoner herunder religionsfrihet, ytringsfrihet m.v. vedtatt i FN og i Europarådet.

Spørsmålet om riktig tolkning av Arbeidsmiljølovens § 55A (vedtatt i 1977) og ILO-konvensjon nr. 111, har vært behandlet av Oslo byrett (Landsorganisasjonens tolkning av ILO-konvensjon nr. 111 ble ikke lagt til grunn av domstolen), av Eidsivating lagmansrett (Landsorganisasjonens tolkning av ILO-konvensjon nr. 111 ble her lagt til grunn) og av Høyesterett i desember 1986 (Landsorganisasjonens tolkning av ILO-konvensjon nr. 111 ble her ikke lagt til grunn).

Landsorganisasjonens klage mot Den norske Regjering, som gjelder Arbeidsmiljølovens § 55A (1982) er således fortsatt under behandling i ILOs klageorganer, men nå også basert på den nye rettskilde representert ved Høyesteretts avgjørelse i desember 1986.

6. Forsikringsspørsmål

Kollektiv hjemforsikring

Den kollektive hjemforsikringen omfattet ved årsskiftet 1986 – 1987 31 fagforbund med et samlet medlemstall på ca. 750 000.

Det var ingen nye forbund som innførte Kollektiv hjemforsikring i 1986. Det er 3 forbund som ikke har ordningen. Norsk Vernepleierforbund innfører Kollektiv hjemforsikring pr. 1 januar 1987.

Reservasjonsprosenten utgjør ca. 10 prosent av det totale medlemstall i de 31 tilsluttede forbund.

Inntrufne skader på Kollektiv hjemforsikring utgjorde i 1985 ca. 109 millioner kroner fordelt på ca. 18 000 skadetilfeller.

Fra den Kollektive hjemforsikringen ble det innført for det første fagforbundet i 1967 og til utgangen av 1986 er det tilsammen utbetalt ca. 591 millioner kroner i skadeerstatning fra denne ordningen.

Kollektiv hjemforsikring er fortsatt den beste og rimeligste hjemforsikringen i Norge, uansett hvilket alternativ en velger å sammenligne med.

Premien ble forhøyet pr. 1. juli 1986, slik at den nå er kr. 260,- pr. år.

Grunnforsikringen

Grunnforsikringen omfatter 20 tilmeldte fagforbund med et samlet medlemstall på ca. 480 000. Grunnforsikringens ytelser ble økt fra 1. januar 1980. Ved årsskiftet 1986 – 1987 har 17 av de 21 forbundene de forhøyede beløp, mens 3 forbund fortsatt har de lave satsene.

Grunnforsikringens ytelser er følgende:
(utbetaling etter gammel ordning i parentes.)

Alder i kalenderår	Hovedsum	Ektefelle-tillegg	Barne-tillegg	Ektefelle-tillegg
T.o.m. 60 år	4000 (1600)	12000 (4800)	3000 (2000)	3000 (1000)
61 år	3800 (1520)	11400 (4560)	3000 (2000)	3000 (1000)
62 år	3600 (1440)	10800 (4320)	3000 (2000)	3000 (1000)
63 år	3400 (1360)	10200 (4080)	3000 (2000)	3000 (1000)
64 år	3200 (1280)	9600 (3840)	3000 (2000)	3000 (1000)
65 år	3000 (1200)	9000 (3600)	3000 (2000)	3000 (1000)
66 år	2800 (1120)	8400 (3360)	3000 (2000)	3000 (1000)
67 år	2600 (1040)	7800 (3120)	3000 (2000)	3000 (1000)
68 år	2400 (1000)	7200 (3000)	3000 (2000)	3000 (1000)
69 år	2200 (1000)	6600 (3000)	3000 (2000)	3000 (1000)
70 år	2000 (1000)	6000 (3000)	3000 (2000)	3000 (1000)
71–75 år	2000 (1000)	6000 (3000)	3000 (1000)	3000 (1000)
over 75 år	2000 (1000)	0 0	0 0	2000 (1000)

Uførhet ved ulykke:

Grunnforsikringen inneholder også en ulykkesforsikring. Forsikringssummen er for enslige medlemmer 60 000 kroner, og for øvrige 20 000 kroner ved 100% uførhet etter ulykke.

I 1986 er det fra Grunnforsikringen utbetalt ca. 48.5 millioner kroner i erstatninger til medlemmer og deres etterlatte i ca. 8 000 erstatningstilfeller. Fra Grunnforsikringen ble innført i 1971 og til utgangen av 1986 er det utbetalt ca. 377 millioner kroner i erstatning.

Grunnforsikringen er obligatorisk for alle medlemmene av de 20 fagforbund som har forsikringen, og premien er innkalkulert i fagforeningskontingenten. Årspremien for Grunnforsikringen er 129 kroner pr. medlem.

LOs Samleforsikring

Alle LO-forbundene er dekket gjennom Samleforsikringen. Forsikringen omfatter også LO sentralt, LOs distriktskontorer, Samorganisasjoner og LO-skolene. Forsikringen dekker løsøre og kontorinnredninger, garantiforsikring, reiseforsikring osv. for alle organisasjonsledd, tillitsvalgte og ansatte, samt medlemmer som er på faglig oppdrag i normal faglig virksomhet. Fra 1. juli 1985 ble Samleforsikringen utvidet til også å omfatte en fullstendig EDB-forsikring.

Premien som er innregulert i den kontingenten som forbundene betaler til LO, utgjorde i 1986 557 080.

Informasjons- og opplysningsvirksomheten i forsikring

Samarbeidet mellom AOF og Samvirke om skolering av tillitsvalgte og informasjon i forsikringsspørsmål, har fortsatt i 1986. Det er avviklet et betydelig antall korte kurs, week-endkurs og brevkurs.

Informasjons- og opplysningsvirksomhet med sikte på desentralisering av forsikring blir det fortsatt lagt betydelig vekt på.

I 1986 er det avviklet 2 ukekurs med tilsammen ca. 40 deltakere. Dette er et tilbud til medlemmene av de lokale skadeutvalgene som muliggjør den desentraliserte skadebehandlingen på Kollektiv hjemforsikring.

Ved årsskiftet var det 120 aktive lokale skadeutvalg som tar hånd om den desentraliserte skadebehandlingen. Skadeutvalgene finnes nå i samorganisasjoner, fagforeninger og bedriftsklubber som tilsammen representerer ca. 300 000 fagorganiserte.

Fagorganisasjonens Stønadkasses fond

FSKs fond er opprettet for å innfri de forpliktelser som lå i de tidligere FSKs vedtekter om forskudd etter 30 års medlemsskap og fylte 60 år.

Grunnforsikringen har fra 1. januar 1971 overtatt de øvrige ytelser som var i FSK.

Utbetalingene fra fondet er fortsatt betydelige, da det enda er store medlemsgrupperinger som fyller betingelsene for forskudd etter de tidligere vedtektene. Det er dog færre medlemmer enn tidligere som oppfyller kravene. Fondet tar også regress i Grunnforsikringen, slik at Samvirke hvert år betaler ut betydelige beløp til fondet.

I 1986 er det fra fondet utbetalt 1 383 068 kroner i forskudd til medlemmer som har fylt 60 år og har 30 års medlemsskap. Refusjonene fra Grunnforsikringen som er tilført fondet, utgjør for 1986 1 890 550.

Forskjellen mellom utbetaling og refusjon skyldes at en del forbund ikke har sendt inn krav om utbetaling fra fondet siste halvår.

Fondet ledes av et styre for kongressperioden. Fondets styre er underlagt Fellesutvalget for kollektive forsikringer.

Den norske Fagorganisasjons pensjonskasse

Styret for Den norske Fagorganisasjons pensjonskasse består av Sekretariatet og to representanter for funksjonærene: Synnøve Andersen og Inger Sofie Rasmussen pluss en representant fra Funksjonærgruppas pensjonistgruppe, Martha Hermansen.

Samlede betalende medlemmer pr. 31. desember 1986 var 123.

Totalt utbetalt i 1986 var kr. 31 364 293,04.

Den daglige administrasjonen av Pensjonskassen ivaretas av Samvirke Forsikring A/s.

Fellesutvalget for kollektive forsikringer

Fellesutvalget for kollektive forsikringer er et rådgivende organ for LO og forbundene i forsikringsspørsmål. Fellesutvalget består av en representant fra hvert forbund som er tilsluttet Kollektiv hjemforsikring og Grunnforsikringen, samt representanter fra Samvirke. Fellesutvalget ledes av et styre valgt for kongressperioden med LOs hovedkasserer som formann. Fellesutvalget har to permanente underkomiteer:

Skadeforsikringskomiteen behandler spørsmål vedrørende skadeforsikring og i særdeleshet vilkår, bestemmelser og premier vedrørende kollektiv hjemforsikring.

Personforsikringskomiteen behandler spørsmål vedrørende personforsikring. Bl.a. behandler komiteen spørsmål som gjelder Grunnforsikringen.

7. Andre saker

Uttalelser fra LO

LO sendte 14. januar følgende skriv til Finansdepartementet vedrørende «*Forslaget til Børslov – NOU 1985:33*».

«Det vises til brev av 21. november 1985 om uttalelse til forslag til Børslov (NOU 1985:33).

Det er en rekke lover som berører aksjemarkedets virkemåte. Børsloven er bare en av disse. LO vil i nær framtid fremme *synspunkter* på bl.a. Aksjeloven og Skatteloven. Når det gjelder Børsloven, har LO særlig festet seg ved følgende punkter i Børslovkomitéens utredning:

Børsens organisasjon

- a) LO er av den oppfatning at Børsen i betydelig grad må være underlagt samfunnets kontroll og et klart offentlig tilsyn. På denne bakgrunn vil vi gå inn for at *det offentlige må godkjenne børsreglementet*. Det bør også være slik at styret for Børsen i sin *helhet* bør oppnevnes av det offentlige. Både Børsrådet og Styret for Børsen bør ha en bred samfunnsmessig representasjon.

LO vil for øvrig støtte forslaget om at børsomsetningen i landet samlet legges under Oslo Børs.

- b) Stemmerettsbegrensinger m v

LO har merket seg utvalgets diskusjon om adgangen til begrensning av stemmeretten m v i børsnoterte selskaper. LO innser at stemmerettsbegrensningen kan ha både positive og negative konsekvenser. Vi er imidlertid av den oppfatning at hensynet til aksjemarkedets virkemåte her ikke kan være avgjørende. Vi vil således støtte utvalgets flertall når det går inn for at Børsen ikke kan nekte et aksjeselskap å vedtektsfeste stemmerettsbegrensninger. I mange tilfeller kan det være ønskelig at muligheten til å utøve en dominerende eierposisjon begrenses.

- c) Andre spørsmål

Børslovutvalget påpeker at det forekommer en del uheldige ting i forbindelse med selve aksjeomsetningen. LO vil på et senere tidspunkt komme tilbake til nærmere konkretiserte forslag på dette punkt. Det synes imidlertid åpenbart at det trengs strengere regler og vesentlig styrket kontrollapparat for å sikre at aksjeomsetningen foregår i noenlunde betryggende former. LO vil også komme tilbake med forslag som styrker de ansattes stilling i forbindelse med aksjekjøp.

Når det gjelder høringsnotatet om tilbudsplikten, vil LO uttale seg om dette i et eget brev på et senere tidspunkt.»

LO sendte 13. januar følgende skriv til Kirke- og undervisningsdepartementet:

MØNSTERPLANEN FOR GRUNNSKOLEN

«Det foreliggende utkast til mønsterplan for grunnskolen forutsetter et utstrakt samarbeid mellom partene i skolesamfunnet og mellom lærerne og samarbeidspartene utenfor skolen.

I forordet til planen heter det bl.a. at mønsterplanen bygger på den forutsetning at det skal utarbeides lokale læreplaner og planer for undervisningen.

Videre forutsetter planen at lærerne skal drive årsplanlegging, at det skal etableres samarbeid mellom skole og barnehage, og at skolen i større utstrekning skal samarbeide med lokalsamfunnet.

LO er tilfreds med at elever, foreldre og parter utenfor skolen på denne måten trekkes aktivt med i skolens arbeid. Spesielt er vi opptatt av at forholdene blir lagt til rette for et nært, praktisk samarbeid mellom skolen og nærmiljøet, bl.a. med arbeidslivet og partene der.

LO vil dessuten peke på behovet for at lærerne gjennom en systematisk og omfattende etterutdanning gis mulighet til å arbeide i samsvar med nye planer, og til å gi en faglig oppdatert undervisning.

Hvis mønsterplanens mål skal bli oppfylt i samsvar med intensjonene, må nødvendige ressurser stilles til disposisjon.

LO er enig med lærerorganisasjonene i at den planen som nå foreligger ikke kan forutsettes realisert uten at det gis tid til samråding og samarbeid, samt til faglig fornyelse og oppfølging.

LO anmoder derfor Kirke- og undervisningsdepartementet om å bidra til at skolen får de nødvendige ressurser, og at lærerne gis økonomiske og praktiske forutsetninger for å realisere målsettingene i planene slik lærerorganisasjonene har stilt krav om.»

LO sendte 20. februar følgende skriv til Stortingets industrikomité med LOs synspunkter på Stortingsmelding nr. 71 (1984–85) – *Energimeldingen*:

«Elektrisk energi til rimelige priser har hatt stor betydning for veksten i vår materielle og sosiale standard. Dette vil også være en realitet i årene framover. Både i industrien, i næringslivet forøvrig og i husholdningene vil det være et krav om økt tilgang på elektrisk energi.

Produksjon av elektrisk kraft har også stor betydning for vår industrielle utvikling utover å sikre forbrukernes og bedriftenes energiforsyning. Leveranser av maskiner og utstyr til kraftverk, turbiner, generatorer m.v. har vært drivkraften i oppbyggingen av en omfattende industriell struktur i tilknytning til elektrisitetsforsyningen. Ekspansjon på hjemmemarkedet har etter hvert gjort det mulig for denne industrien å rette blikket mot internasjonale markeder. En viktig faktor for å videreutvikle dette eksportpotensialet er at denne industrien fortsatt sikres arbeidsoppgaver i tilknytning til vannkraftutbygging også i åra framover. LO minner også om vannkraftens betydning for produksjon og sysselsetting innenfor anleggsvirksomheten, og denne sektorens muligheter for å gjøre seg sterkere gjeldende også på internasjonale markeder.

For øvrig viser vi til vår uttalelse om Energilovgivningskomiteens utredning, hvor vi bl.a. har pekt på behovet for en strukturendring i norsk el-forskning, samt behovet for en sterk opprustning av distribusjonsnettet.

REGJERINGENS PROGNOSE FOR ENERGIFORBRUKET

Generelt

Det er flere grunner til at LO mener at regjeringens prognose for kraftbehovet ligger for lavt. For det første ligger elektrisitetsforbruket, trass i høye priser, allerede høyere enn hva denne prognosen tilsier. Det er også LOs oppfatning at prinsip-

pene for fastsettelse av priser på elektrisk energi, som regjeringen har lagt til grunn, innebærer en for høy pris på elektrisitet enn hva som samfunnsmessig sett kan ansees som forsvarlig. Lavere priser vil stimulere forbruket. LO vil komme tilbake til langtidsgrensekostnadsprinsippet og den kalkulasjonsrente som regjeringen har lagt til grunn for sine overveielser.

Som industrikomiteen er kjent med er det i fellesprosjektet mellom LO og Industriforbundet dokumentert av vi trenger en vekst i industriproduksjonen fram mot år 2000 på ca 3% pr år. Dette er nødvendig for å sikre utenriksøkonomisk handlefrihet og full sysselsetting i årene som kommer, dersom vi skal opprettholde en rimelig vekst i privat og offentlig forbruk. Den senere tids utvikling blant annet i oljepri-sene minner oss om betydningen av at denne målsetting blir realisert.

LO har merket seg at regjeringen bygger sin energiprognoсе på en vekst i brutto-nasjonalproduktet på 2 % pr år. Dette er mindre enn det halve av BNP-veksten i 1985. LO kan ikke se at en slik vekstforutsetning er i samsvar med den politiske målsetting om å opprettholde den fulle sysselsetting i åra framover. For LO er den fulle sysselsettingen hovedmålsetting for all økonomisk virksomhet. Målet er ikke oppnådd om arbeidsmarkedet utvikler seg så svakt at store grupper blant annet kvinner som ønsker inntektsgivende arbeid ikke ser noen muligheter i arbeidsmar-kedet. Derfor krever den fulle sysselsetting omlag 300 000 arbeidsplasser fram mot år 2000. Skal en slik vekst i sysselsettingen la seg kombinere med en såvidt lav produktjonsvekst som 2% pr. år, vil produktivitetsveksten måtte bli svært lav. En produktivitetsvekst på ca 1 % pr år, er ikke i samsvar med våre målsettinger om å styrke norsk næringslivs konkurranseevne og slagkraft på såvel de norske som internasjonale markeder.

En såvidt lav produktivitetsvekst kan ikke gi rom for utbygging av den materielle standard for de yrkesaktive i åra framover. Med en såvidt lav produktjonsvekst vil det heller ikke være mulig å tilfredsstille behovene for standardforbedringer innenfor helsevernet og andre deler av offentlig sektor. LO viser i denne sammenheng også til de finansieringsbehov som ligger i folketrygden både i forhold til utviklin-gen i antallet pensjonister og i forhold til de forpliktelser som ligger i tilleggspen-sjonssystemet.

For å tilfredsstille sentrale samfunnsmessige hovedmål bør vi således tilstrebe en sterkere produktjonsvekst i åra framover. På samme måte som økt produksjon set-ter krav til energitilgang, vet vi at inntektsvekst for yrkesaktive og pensjonister og sosiale standardforbedringer også øker etterspørselen etter energi. Et familiemøn-sster med stadig flere familier hvor begge ektefeller er yrkesaktive fører erfarings-messig også til høyere energiforbruk.

Den kraftkrevende industri

Måltallene for den kraftkrevende industri er utilstrekkelige for å dekke denne industriens behov. Årsakene til dette er å finne i tre forhold:

- industriens ønske om å få konvertert tilfeldig kraft til fastkraft,
- evt. store prosjekter som ikke er regnet som kraftkrevende industri,
- naturlig og lønnsom modernisering, og utvikling av den kraftkrevende indu-strien.

Industriens ønske om å få konvertert tilfeldig kraft summerer seg etter energi-meldingens egne tall til 2,2 Th.

Krafttilgang til industri som tradisjonelt ikke er blitt regnet med til kraftkre-vende industri – f.eks. petrokjemisk industri, samt behovet for å dekke modernise-ring og utvikling, må nødvendigvis bli usikre tall. Et nøkternt anslag er et kraftbe-hov på henholdsvis 0,8 Twh og 0,5 Twh for disse to formål, noe som gir en underdek-ning for den kraftkrevende industri på 2,8 Twh i 1990, 4,0 Twh i 1995, og 4,6 Twh i 2000.

Konsekvensen av trange kraftrammer vil bli at industrien blir salderingspost. De kraftkrevende industribedrifter vil i større grad bli tvunget ut på markedet for tilgjengelig kraft, som i en situasjon med overskuddsetterspørsel vil få et prispress oppover.

PRIS PÅ ELEKTRISK KRAFT

Generelt sett er det viktig at kraftprisene til industrien underlegges et langsiktig perspektiv. Dette er viktig ut fra industriens planleggingsbehov. Det bør tilstrebes en geografisk utjevning av kraftprisene. Det må fortsatt være et mål for norsk kraftforsyning at industrien sikres rimelig kraft slik at dette beholdes som et konkurransefortrinn for norsk industri.

Kalkulasjonsrenten

I energimeldingen går regjeringen inn for å øke kalkulasjonsrenten ved utbygging av elektrisk kraft fra 5 til 6 %. Det er all grunn til å stille spørsmålsteget ved en slik økning. Kalkulasjonsrenten må sees i sammenheng med den avkastning vi kan påregne i økonomisk virksomhet i åra framover. Innenfor elektrisitetsforsyningen er det ikke minst viktig at det er samsvar mellom de avkastningskrav vi kan legge til grunn i konkurranseutsatt virksomhet og avkastningskravene som det er naturlig å stille i vannkraftutbyggingen. LO kan ikke se at det er samsvar mellom en kalkulasjonsrente på 6 % i kraftutbyggingen og den avkastning vi kan forvente i konkurranseutsatt næringsvirksomhet i åra framover. LO finner heller ikke samsvar mellom et slikt avkastningskrav og de virkemidler regjeringen og stortingsflertallet er villig til å sette inn bl.a. i forhold til industrien for å øke avkastningen ved denne type konkurranseutsatt virksomhet. LO vil foreslå at kalkulasjonsrenten inntil videre ikke settes høyere enn 4 %. Når det gjelder avskrivningsperioden, tilsier kraftanleggenes lange levetid at denne også bør være lang. Etter LOs syn er 60 år mer riktig enn 40 år.

Grensekostnadsprinsippet

LO er enig i at grensekostnadsprinsippet brukes som investeringskriterie i kraftproduksjonen. At prinsippet ukritisk også benyttes som prissettingskriterie er vi i en rekke tilfeller uenig i.

Enten det gjelder næringsvirksomhet eller generelt privat husholdning må det aksepteres at en etterspørselsvekst må kunne forsvare de priser som det koster å bygge ut ny vannkraft. Men det er en tvilsom bruk av grensekostnadsprinsippet, hvis dette prinsippet brukes som argument for en generell økning av prisnivået på all elektrisk energi.

Dette synes allerede tilfelle innenfor privat forsyning. Selv med en kalkulasjonsrente på 6 % (for høyt etter LOs oppfatning) var grensekostnaden for kraft levert forbruker i januar 1984 25,3 øre. Ifølge energimeldingen var gjennomsnittsprisen på elektrisitet til husholdninger og jordbruk i 1984 30,90 øre pr kwh inkl. avgifter. Etter LOs syn burde gjennomsnittsprisen heller vært noe lavere enn grensekostnaden ved utbygging av ny kraft. Når elektrisitetsprisene må settes såvidt høyt for å skape balanse mellom tilbud og etterspørsel må dette mer sees som uttrykk for for lav kraftutbygging. LO kjenner heller ikke noe annet land hvor prissettingen følger slike prinsipper.

Tilsvarende prinsipper må gjøres gjeldende i forhold til kraftkrevende industri og annen industriell virksomhet. De investeringer som her foretas og valg av teknologi i den forbindelse gjenspeiler de til enhver tid gjeldende kraftpriser. I Norge bygde vi naturlig nok ut de billigste kraftverkene først. Dette var både naturlig og riktig og var en forutsetning for å utnytte vårt fortrinn i billig vannkraft. Teknologien i vår kraftkrevende industri ble selvfølgelig tilpasset det faktum at kraften var billig

(etter grensekostnadsprinsippet på daværende utbygde kraft). Derfor har vi da også hatt et for høyt energiforbruk i deler av vår kraftkrevende industri. Vi ville sette denne industrien i en umulig situasjon om vi i dag skulle avkreve den en pris på hele elektrisitetsforbruket svarende til kostnadene ved dagens langt dyrere kraftutbyggingsprosjekter. Samfunnsmessig sett vil dette også gi en uheldig tilpasning. Den kraftkrevende industrien ville ikke fått utnyttet den samfunnsmessige fordel som ligger i våre tidligste og rimeligste kraftprosjekter. Av samme grunn er det nødvendig at den kraftkrevende industri sikres muligheter for modernisering av sine anlegg, noe som medfører en viss produksjonsøkning, og dermed også økt behov for krafttilgang. Dette vil sikre mer effektiv produksjon gjennom mer konkurransedyktige anlegg og et lavere kraftforbruk pr produsert enhet.

El-avgiften

El-avgiften utgjorde for den kraftkrevende industri en innbetaling på 1 mnd kroner til staten i 1985.

El-avgiften utgjør en tyngende kostnad, og skaper et problem for planleggingen i denne industrien. El-avgiften har etterhvert kommet opp på et så høyt nivå at den utgjør over 50 % av statskraftverkernes gjennomsnittspris for levering til kraftkrevende industri. Det er etter LOs syn nødvendig at myndighetene avklarer el-avgiftens utvikling over en lengre periode – slik at et viktig parameter i bedriftenes planlegging blir gjort kjent for industrien. Det bør også legges en plan for nedtrapning av denne sær-norske avgiften.

SAMLET PLAN

LO sluttet seg til hovedprinsippene i Samlet Plan, men tok ikke standpunkt til grupperingen av de ulike utbyggingsalternativene. Med bakgrunn i våre målsettinger for produksjonsvekst, videreutvikling av vår materielle og sosiale standard og hensynet til den fulle sysselsettig vil vi nå be om at grupperingene i Samlet Plan blir revurdert. Et eksempel i denne forbindelse er at utbyggingen av Svartisen/Saltfjellet må realiseres i full skala. Foruten hensynet til krafttilgangen innebærer planen også at en bygger ut mange små og forholdsvis dyre prosjekter i åra framover. Ut fra de prinsipper som er nedfelt i prissettingen på elektrisk kraft, vil en realisering av planen slik den nå foreligger, innebære ytterligere kraftige prisøkninger på elektrisk kraft både for bedrifter og forbrukere i åra framover. LO finner ikke samsvar mellom en slik ekstra prisøkning på elektrisk kraft og våre prispolitiske, fordelingspolitiske og industrielle målsettinger.

GASSKRAFT

I den senere tiden har det fra flere hold vært pekt på at produksjon av elektrisk kraft på basis av gass er et alternativ til vannkraft. Etter vårt syn er de prosjektene som har vært lagt fram svært interessante. Det er vist at gasskraft, selv med en rimelig pris på gassen, kan være økonomisk forsvarlig sett i forhold til mange av de utbyggingsprosjektene for vannkraft som foreligger.

Vi vil dessuten peke på at størrelsen på våre gassressurser tilsier en lav alternativ verdi på den gassen som går til gasskraftverk. Produksjon av gasskraft vil neppe påvirke våre eksportmuligheter av gass i overskuelig framtid. Det kan derfor ikke være riktig å legge den pris vi i dag får på gassen til grunn for gasskraftproduksjon. Mer naturlig ville det være å bruke en pris som svarer til det det koster å få gassen fram til gasskraftverket. Dette vil styrke gassen som supplement til vannkraftbasert elektrisitetsproduksjon. I følge vår informasjon kan gasskraft realiseres i Norge tidlig i 1990-årene dersom de nødvendige politiske vedtak fat-

tes. Det er LOs oppfatning at elektrisk kraft basert på gass må realiseres så raskt som mulig sett ut fra den trange kraftforsynings situasjonen Norge ellers ser ut til å komme i.

KONKLUSJON

På denne bakgrunn mener LO at følgende synspunkter må stå sentralt i den videre behandling av energimeldingen:

- takten i vannkraftutbyggingen i Norge må trappes opp i forhold til energimeldingens måltall. Det vises til forbruksutvikling i alminnelig forsyning. Det vises videre til den betydelig underdekning som kan ventes i den kraftkrevende industriens behov dersom meldingens måltall skal legges til grunn. LO deler fullt ut den industripolitiske målsetting at manglende krafttilgang ikke skal hindre at lønnsomme industriprosjekter blir realisert. Med energimeldingens trange rammer er det all grunn til å tro at nettopp det vil skje.
- etter LOs syn må de grupperinger av vassdrag som er gjort i Samlet Plan revunderes, fordi Samlet Plan i sin nåværende form legger opp til en utbygging av mange små og dyre prosjekter.
- dagens priser på elektrisk kraft i alminnelig forsyning gjenspeiler at kraftutbyggingen har vært for liten. For den kraftkrevende industri er det nødvendig at den får beholde fordelene av tidligere utbygde kraftverk, og at ikke Norge fører en prispolitikk som presser norske produsenter ut av markedene. Det bør legges en plan for nedtrapping av el-avgiften.
- LO vil foreslå at kalkulasjonsrenten blir satt til 4 % mot meldingens forslag om 6 %. LO vil også anbefale at anleggenes levetid settes til 60 år mot energimeldingens forslag om 40 år.
- det bør så raskt som mulig gis politiske signaler til de aktuelle selskaper om at realiseringen av gasskraftprosjekter er ønskelig og nødvendig.»

5. mars sendte LO ut følgende pressemelding om *studiefinansieringen*:

SVEKKET STUDIEFINANSIERING

«Ungdom som tar videregående og høyere utdanning opplever en stadig mer presset økonomisk situasjon. Studiefinansieringen er blitt kraftig svekket de siste årene. Dette har ført til at LO nå aktivt går inn og støtter «Renteaksjonen 1986». Bak aksjonen står De Utdanningssøkendes Kontaktutvalg (DUK). Aksjonen vil strekke seg fra 5. – 19. mars.

Elev- og studentorganisasjonene peker på at man de senere år har opplevd en dårligere studiefinansiering fra Statens Lånekasse for Utdanning. Ved siden av stadig hardere rentevilkår har stipendandelen sunket betraktelig og ligger nå på ca. 13 prosent av det totale stønadsbeløpet. Dette er en uholdbar situasjon.

LOs ungdomsutvalg oppfordrer også alle deler av arbeiderbevegelsen til å støtte kravene bak «Renteaksjonen 1986». Fagbevegelsen kan ikke godta at forverringene i studiefinansieringen bidrar til en skjev sosial rekruttering til videregående og høyere utdanning.

LOs ungdomsutvalg viser til de krav som fagbevegelsen har stilt på dette området:

- Lengre nedbetalingstid for studielån.
- Personer som har fylt 18 år må få lån uavhengig av foreldres/ektefellers økonomi.
- Lån og stipend må justeres i takt med inntektsutviklingen ellers i samfunnet.
- Tilbakebetaling av studielån må gjøres avhengig av den enkeltes økonomi.»

LO sendte 6. mars følgende skriv til Finansdepartementet vedrørende *Lov om verdipapirsentral* – utkast til forskrifter med hjemmel i § 9-2:

«Landsorganisasjonen viser til Departementets brev av 25. februar 1986.

For LO var det et hovedhensyn ved opprettelse av verdipapirsentralen å få til en pliktig registreringsordning. En pliktig registreringsordning burde etter vår oppfatning både omfatte obligasjoner og aksjer. Den pliktige registreringsordningen for obligasjoner var særlig begrunnet med skattemessige hensyn. For aksjer var så vel dette hensyn som hensynet til de ansattes behov for bedre oversikt ved eierskifter i bedrifter viktig. En minner også om den skattemessige betydning av en pliktig registrering og innsynsrett fra skattemyndighetenes side. Både for aksjer og obligasjoner ble dette sterkt understreket i skattekommisjonens innstilling. Ved en pliktig registreringsordning vil en oppnå både å få oversikt over de formuer som er plassert i aksjer og obligasjoner og avkastninger på slike. Begge deler er i dagens system skattepliktig, men blir trolig i begrenset utstrekning oppgitt til beskatning.

Med bakgrunn i disse hovedhensyn finner LO grunn til å beklage at prinsippet om frivillighet er lagt til grunn i lov om verdipapirsentral og det regelverket som utformes i denne forbindelse. Dette vil svekke verdipapirsentralen både som instrument for innsyn i eierskiftene i bedriftene og som hjelpemiddel for skattemyndighetenes behandling av plasseringer i aksjer og obligasjoner. LO forutsetter at dette innebærer at eventuelle forslag om skattefrihet ved individuelle aksjekjøp, skrinlegges.

Gjennom utforming av børsreglementet vil det likevel være mulig å rette opp noe av denne svakhet. LO forutsetter at børslovutvalgets forslag om at det til alle aksjer og obligasjoner som skal børsnoteres, stilles krav om tvungen registrering i verdipapirsentralen, blir fulgt opp. Sammen med krav om offentlig innsynsrett for aksjer og obligasjoner registrert i verdipapirsentralen, vil dette i en viss utstrekning tilfredsstille LOs forhåpninger til verdipapirsentralen. Slik innsynsrett er en forutsetning for å bedre skattemyndighetenes kontrollmuligheter. Forutsatt at obligasjonene har vært gjenstand for offentlig salg, må krav om registrering i verdipapirsentralen både gjelde i forhold til sirkulerende obligasjoner og nye obligasjonslån. Med bakgrunn i en slik forutsetning og Stortingets vedtak kan LO akseptere utkastet til forskrifter. LO vil imidlertid be om at en snarest tar spørsmålet om frivillig registrering av obligasjoner og aksjer i verdipapirsentralen opp til ny vurdering, slik at også ikke børsnoterte aksjer og obligasjoner kan bli registrert.

Samtidig forutsetter LO at det i regelverket for verdipapirsentralen blir en offentlig innsynsrett. Dette er en forutsetning for at de ansatte skal få bedre oversikt over eierskifter i bedriftene. Og en slik innsynsrett er nødvendig for å tilfredsstille skattemyndighetenes behov for nødvendig kontroll med plasseringer i obligasjoner og aksjer.»

7. april sendte LO ut følgende pressemelding:

INTERNASJONALISERING MÅ STYRKE NORSK NÆRINGSLIV

«Økte ressurser for å styrke det eksportfremmende arbeid; en positiv holdning til internasjonalisering forutsatt at dette styrker norsk produksjon og sysselsetting; ny departementsstruktur så utenriks- og bistandspolitikken i større grad tilpasses våre næringsinteresser. Det er hovedpunktene i en uttalelse som Landsorganisasjonen i Norge har sendt Handelsdepartementet i forbindelse med innstillingen fra det såkalte Abrahamsen-utvalget om den offentlige forvaltning i det eksportfremmende arbeid.

LO peker i sin uttalelse på at den svake innsatsen bl.a. av offentlige virkemidler i eksportmarkedsføringen er en viktig årsak til at norsk industri har lav produktjonsvekst og ikke raskt nok tilpasser seg markedsforholdene internasjonalt. Dette

har igjen klare negative utslag på sysselsettingen og gjør det norske samfunnet sårbart. Oljeprisfallet aktualiserer denne problemstillingen. På grunn av den norske næringsstrukturen med mange små og mellomstore bedrifter, er det i realiteten bare det offentlige som har økonomisk styrke til å bygge over de svakheter som ligger i en slik struktur.

Etter LOs mening vil eksport av varer og tjenester fortsatt ha stor betydning. Dette krever en opprustning av de tradisjonelle eksportfremmende virkemidler i markedsføring, eksportkreditordninger m.v. Men til tross for bl.a. Eksportens år har utviklingen de senere år vært preget av den motsatte utvikling med utilstrekkelige bevilgninger og uheldige omlegginger av viktige eksportfremmende tiltak. LO beklager også begrensningene på Abrahamsen-utvalgets arbeid, fordi det ble forutsatt at man ikke måtte komme med forslag som krever økte offentlige utgifter.

Når det gjelder spørsmålet om internasjonalisering av norsk næringsliv, stiller LO seg i prinsippet positiv, men forutsetter at bedriftsetableringer ute må fremme norsk produksjon og sikre norske arbeidsplasser. Det er likeledes en forutsetning at slike etableringer skjer i samråd med de ansatte og deres organisasjoner.

Det er konsekvensene for norsk produksjon, sysselsetting og bosettingen som i det konkrete tilfellet må avgjøre holdningen til internasjonalisering, heter det i uttalelsen fra LO.

Abrahamsen-utvalget tar også opp spørsmålet om departementsstrukturen og organiseringen av arbeidet på det departementale plan. LO er enig med utvalgets flertall i at en omorganisering av Utenriksdepartementet og Handelsdepartementet bør vurderes. Ved å opprette en egen utenriksøkonomisk enhet i UD vil næringspolitiske hensyn kunne sikres større plass i vår utenrikspolitikk.

For LO vil det primære med en slik omorganisering være å få til en effektivisering og styrking av det offentlige arbeid med næringspolitikk generelt. Det foreligger derfor et behov for å omdanne Industridepartementet til et eget Næringsdepartement. Også andre departementers virksomhet må vurderes i samband med en slik ny departementsstruktur, bl.a. gjelder dette Bistandsdepartementet og Olje- og Energidepartementet. LO foreslår derfor at ordningen med en egen statsråd for u-hjelpssaker opprettholdes, men at Bistandsdepartementet inngår som en egen enhet i Utenriksdepartementet.»

Fra LO ble det 15. april sendt ut følgende pressemelding:

NEI TIL PRIVATISERING AV HELSEVESENET

«Landsorganisasjonen tar nå til orde for at det settes i gang arbeide med å utforme en felles helse- og sosiallov her i landet. LO beklager at det såkalte sosiallovutvalget ikke fikk et slik mandat. LO sier dette i en høringsuttalelse til Sosialdepartementet i forbindelse med sosiallovutvalgets forslag til ny lov om sosiale tjenester.

LO mener at i forbindelse med at sykehjemmene overføres til kommunene fra 1988 og at helsevesenet for psykisk utviklingshemmede også kan bli et rent kommunalt ansvar – vil det være uheldig at vi må ha to lover om disse tjenestene i kommunen. I dag har vi allerede kommunehelseloven.

LO slår fast at private helseinstitusjoner må innpasses i de kommunale og fylkeskommunale helseplaner. LOs prinsipielle syn er at alle helse- og sosialinstitusjoner skal eies og drives av det offentlige.

LO understreker videre at man er enig i de hovedmålsettinger som sosiallovutvalget trekker opp. De går på å fremme økonomisk og sosial trygghet, bedre levekårene for vanskeligstilte og forebygge sosiale problemer. Men LO mener at de virkemidlene som er skissert når det gjelder tjenester, organisering og finansiering ikke er

tilstrekkelig for å nå målene. Det legges opp til for stor frihet for kommunene i spørsmålet om hvilke tjenester som skal ytes. LO frykter at dette vil føre til ulikheter i tilbudene rundt om i landet.

LO slår videre fast at spesielt de eldre og funksjonshemmedes organisasjoner må sikres bedre gjennomslagskraft i lovverket.

LO vil derfor understreke at alle her i landet må ha rett til sosiale tjenester på linje med retten man har til helsetjeneste i kommunene. Retten må bygge på den enkeltes behov for tjenester og ikke kommunenes økonomi. LO er videre redd for at det nye inntektssystemet for kommuner og fylkeskommunene vil sette grenser for denne retten til tjenester.

LO mener derfor at departementet må utarbeide klare forskrifter til hvilke tjenester den enkelte har krav på og dette må være minimumstjenester som skal finnes i alle kommuner.

LO er enig i sosiallovutvalgets forslag om normert stønad til den enkelte sosialhjelpsmottaker bygd på folketrygdens grunnytelser. Dette vil ta bort de store ulikheter som eksisterer på dette området i dag.

LO mener videre at unge arbeidsløse som ikke har vært i arbeid og som i dag defineres som sosialhjelpklienter, gis rett til arbeidsledighetstrygd.

Når det gjelder andre områder mener LO at det må skje en styrking av barnevernet i årene framover. Her er ressursene i dag altfor knappe.

LO vil også legge økt vekt på forebyggende sosialpolitiske tiltak overfor rusmiddelbrukere. LO er enig i at behandling i større grad skal kunne skje utenfor institusjon i lokalmiljø.»

LO sendte 27. mai brev til *Den norske Regjering* v/statsministeren med følgende ordlyd:

«Landsorganisasjonen er kjent med at det i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 1986 arbeides med planer om en rekke tilstramningstiltak. En er enig i at slike tilstramningstiltak er et nødvendig ledd i den foretatte kronenedskrivning. Tilstramningstiltak er dessuten nødvendig for å gjenvinne styringen over norsk økonomi og sikre handlefriheten i utenriksøkonomien.

Landsorganisasjonen vil imidlertid sterkt understreke betydningen av at tilstramningstiltakene får en rettferdig sosial profil, slik at de som har den største økonomiske evne også må bære de største byrder ved tiltakene. Skal vi makte å utnytte de fordeler som kronenedskrivningen gir for norsk næringsliv, er det dessuten helt nødvendig at tilstramningen følges opp av aktive næringsøkonomiske tiltak på et bredt felt som kan stimulere veksten i tiden framover. Forøvrig er det viktig at eventuelle budsjettinnsparinger ikke rammer høyt prioriterte sosiale formål i den offentlige sektor. For å styrke velferden hos de svakeste grupper er det tvert om viktig at innsatsen i helsestell og sosial omsorg styrkes.

Landsorganisasjonen har vurdert de tilstramningstiltak som det arbeides med. Generelt sett vil vi kunne gi vår tilslutning til det omfanget tiltakene har fått tatt i betraktning den økonomiske situasjonen vi står oppe i. En er også innforstått med at en står overfor visse bindinger når en skal gjennomføre slike tiltak midt i et budsjettår. Likevel vil vi komme med en del synspunkter knyttet til de enkelte elementer i forslagene der vi mener det er uomgjengelig nødvendig å foreta endringer.

Så vidt en forstår er det planen å utskrive en særskatt med 2% av utlignet skatt for 1986 etter allerede vedtatte regler. Vi mener at en slik skatteøkning får en sosialt sett uheldig profil. Dette henger sammen med at forslaget viderefører de skjevheter som allerede ligger i skattesystemet og skatteutligningen. De skatteyttere som gjennom store fradrag og på annen måte har klart å redusere sin skatt

sterkt vil heller ikke få merke særskatten i nevneverdig grad. En bedre løsning må være å ligne ut særskatten på bruttoutligningen. En bedre løsning må være å ligne ut særskatten på bruttoinntekt helst med progressive satser, eller ved at de laveste inntektene unntas fra særskatten. En slik løsning vil være i bedresamsvar med vårt ønske om å satse sterkere på bruttobeskatning slik også flertallsforslagene i Skattekommisjonens innstilling går inn for.

Når det gjelder skatten på gevinster ved salg av aksjer utenom næring, bør skattesatsen økes utover de 30% som nå gjelder. Det bør dessuten innføres en særskilt avgift i forbindelse med omsetning av aksjer. Landsorganisasjonen anser en slik avgift som ønskelig for å dempe noe av den spekulasjonartede aksjeomsetningen vi har sett og som har ført til betydelige gevinster og skjeve fordelingseffekter i den periode vi har bak oss. En slik avgift vil ellers bare i liten grad ramme dem som har langsiktige hensikter med sine aksjeinvesteringer.

Landsorganisasjonen vil advare mot å øke avgiften på elektrisk kraft på det nåværende tidspunkt. Det vil for det første kunne svekke de positive effekter som kronenedskrivningen var ment å skulle få for en del av våre eksportindustrier. Det er dessuten slik at flere av våre kraftkrevende industrier i øyeblikket står overfor svakere konjunkturer og tildels fallende priser på verdensmarkedet. Det kan derfor ikke være riktig å legge ekstra byrder på disse næringene i en slik situasjon.

I forbindelse med tilstramningstiltakene har det etter Landsorganisasjonens mening vært lagt for liten vekt på hvordan en samtidig med disse tiltakene skal utforme positive næringsøkonomiske tiltak. Dette må vektlegges sterkt allerede i forbindelse med det reviderte Nasjonalbudsjett. Vi anser at dette er helt nødvendig for at den positive effekten av kronenedskrivningen og tilstramningstiltakene skal bli forstått og få gjennomslag i nærings- og arbeidslivet. I særlig grad bør en legge vekt på tiltak som kan stimulere til økt innsats innenfor forskning, omstillingsarbeid og eksportmarkedsføring. Det bør også legges til rette for en øking i næringslivets investeringer for på den måten å stimulere til økonomisk vekst og produktivitetsforbedringer på sikt.»

Som svar på *Finandepartementets* brev av 28. februar sendte LO 28. mai følgende svar vedrørende

«NOU 1986: 5-Konkurransen på finansmarkedet

Landsorganisasjonen viser til departementets brev av 28. februar d.å vedlagt utredningen om konkurransen på finansmarkedet. Innledningsvis vil vi peke på sammensetningen av utvalget, som vi finner svært utilfredsstillende. Arbeidsgruppen har bestått av representanter fra forvaltningen, rene næringsinteresser samt Norges Industriforbund, Norges Handelstandsforbund og Norges Rederiforbund. I en utredning av denne karakter burde også Landsorganisasjonen som landets uten sammenligning største arbeidstakerorganisasjon ha vært representert. Landsorganisasjonen vil også peke på at konkurranseforholdene på finansmarkedene er avhengig av at forslagene fra Harlem-utvalget blir gjennomført. Det er ønskelig at dette skjer omgående og vi viser til vår uttalelse av 28. mai 1984. Vi vil også nevne at vi har uttalt oss om kapitalbeskatningen som egen sak.

Ved tidligere anledninger, både i forbindelse med utredningen om bankstrukturen og i tilknytning til de årlige meldinger om prismyndighetenes virksomhet, har Landsorganisasjonen pekt på at finansinstitusjonene er en skjermet næring preget av for lite innbyrdes konkurranse. På denne bakgrunn ser vi det som verdifullt at myndighetene nå har fått utredet mulighetene for å øke konkurransen på dette markedet. Vi finner at arbeidsgruppen har tilrettelagt et meget verdifullt materiale om hvordan finansinstitusjonene og markedene fungerer.

Landsorganisasjonen vil imidlertid også peke på at de ulike finansinstitusjonene har noe ulike funksjoner å fylle i finansmarkedene. Gjennom lovgivning er de også pålagt ulike krav til sin kredittgiving. Dette medfører at en ikke uten videre kan sette samme rammebetingelser for de ulike finansinstitusjonene. Landsorganisasjonen er imidlertid enig i at det er ønskelig å gjøre rammevilkårene så like som mulig hensyn tatt til institusjonenes særpreg.

På denne bakgrunn kan Landsorganisasjonen i hovedtrekk gi sin tilslutning til utvalgets forslag. For noen forslags vedkommende har vi imidlertid enkelte reservasjoner.

Landsorganisasjonen kan ikke uten videre se at det er grunnlag for de egenkapitalkrav som arbeidsgruppen går inn for når det gjelder forsikringsselskaper. Livsforsikring er en gjennomregulert bransje hvor risikoen for tap på låneengasjement praktisk talt ikke eksisterer. Vi kan derfor ikke se at det er grunnlag for å gjøre endringer i dagens ordning når det gjelder egenkapital i livsselskaper.

For skadeselskaper er det allerede fastsatt et egenkapitalkrav på 6,5% med en overgangsperiode som skal gi selskapene mulighet for å tilpasse seg dette kravet. Landsorganisasjonen vil peke på at situasjonen før kravet ble stillet var at de ulike selskapene hadde innrettet seg på forskjellig måte når det gjelder sin soliditet. Enkelte selskaper hadde relativt betydelig egenkapital og mindre tekniske reserver, mens andre hadde bygget opp betydelige tekniske reserver og mindre kapital i form av egenkapital. Selskapenes soliditet er avhengig både av egenkapitalen i selskapet og de tekniske reservene som er bygget opp over tid. Detsynes derfor rimelig å ta i betraktning selskapenes totale soliditet og ikke bare egenkapitalen i selskapet. Forvaltningskapitalen har heller ikke samme karakter i skadeforsikring som i bank og livsforsikring som tar i mot midler fra almenheten til forvaltning. De reglene som nå er fastsatt bør derfor revurderes på dette grunnlaget.

Landsorganisasjonen kan se det prinsipielt uheldige i at finansinstitusjoner som konkurrerer med hverandre har samme personer i sine styrende organer eller personer fra ledelsen i et konkurrerende selskap i sine styrende organer. Vi kan i og for seg gi vår tilslutning til at det gis lovbestemmelser som regulerer slike forhold, men vi vil peke på at reglene bør utformes slik at det bare er selskaper som driver i klar konkurranse med hverandre som blir omfattet av et eventuelt regelverk på dette området.

Landsorganisasjonen er enig i at forsikringstakernes muligheter for å flytte sine poliser fra et selskap til et annet kan fremme konkurransen, men vi forutsetter at dette krever de forsikredes samtykke.

Når det gjelder den adgang som flertallet i arbeidsgruppen foreslår for megling av skadeforsikringer til næringslivet kan Landsorganisasjonen ikke slutte seg til dette. Vi er av den oppfatning at hensynet til konkurransen allerede vil bli ivarettatt gjennom den relativt liberale praksis som foreslås for utenlandske forsikringsselskapers etablering her i landet og ved at norske bedrifter selv kan tegne sine forsikringer direkte i et utenlandsk forsikringsselskap.

Kredittforetakene er av noe ulik karakter. Enkelte av disse, kredittforeningene, er basert på medlemskap og har en kooperativ karakter. I henhold til dagens skatteregler er disse fritatt for skatt. Landsorganisasjonen har imidlertid merket seg at den forrige regjeringen fremmet en proposisjon om å endre skattereglene slik at disse foreningene skal betale skatt på linje med aksjeselskapene. Disse foreningene har karakter av samvirkeorganisasjoner og bør derfor beskattes på linje med disse. De drives ikke ut fra fortjenestemotiv. I prinsippet skal rentemarginen bare dekke nødvendige administrasjonsutgifter. Landsorganisasjonen vil derfor oppfordre regjeringen til å trekke tilbake den proposisjonen som for tiden ligger til behandling.

Avslutningsvis vil Landsorganisasjonen peke på eierstrukturen når det gjelder finansinstitusjonene. Dersom forholdene skal legges til rette for en virksom kon-

kurransse på finansmarkedene er det etter vår oppfatning ønskelig med et tilstrekkelig antall uavhengige finansinstitusjoner av ulike typer. Når det gjelder bank og forsikring har det skjedd en konsentrasjon ved fusjon, oppkjøp og samarbeidsavtaler som er betenkelig. De retningslinjer arbeidsgruppen foreslår når det gjelder kjøp og fusjoner bør derfor håndheves konsekvent. Landsorganisasjonen vil også reise spørsmål om enklere adgang til å omorganisere eierformen til gjensidig selskap kan styrke konkurransen mellom forsikringsselskapene.

I kredittforeningene bør en vurdere mulighetene for å styrke medlemmenes innflytelse. Dette kan bidra til å øke effektiviteten i disse foreningenes virksomhet.

Finansieringsselskapene er i all hovedsak eiet av bank og forsikringsselskaper. Etter Landsorganisasjonen oppfatning er dette utfra konkurransehensyn en uheldig situasjon. Det er ønskelig med finansieringsselskaper som står mer uavhengig i forhold til de tradisjonelle finansinstitusjonene som bank og forsikring. Det er derfor grunnlag for å vurdere nærmere hvordan en kan gjøre finansieringsselskapene mer selvstendige. Det kan f.eks. være mulig at en bør begrense bank og forsikringsselskapers muligheter for å sitte med eierinteresser i finansieringsselskaper.»

Pressemelding av 26. august:

«LO-ja til næringsdepartementet

I et brev til statsminister Gro Harlem Brundtland støtter LO forslaget i Arbeiderpartiets langtidsprogram om at Industridepartementet omdannes til et Næringsdepartement. LO understreker at det nå er viktig med en bedre samordning av næringspolitikken. Opprettelse av et næringsdepartement vil være et skritt i riktig retning. LO viser til at Landsorganisasjonen sammen med Norges Industriforbund har satt i gang en rekke utredningsprosjekter med sikte på å legge grunnlaget for en industristrategi for årene framover.

For å få til en bedre indutripolitisk samordning ønsker LO også å trekke en rekke funksjoner som i dag ligger utenfor Industridepartementets beslutningsområde inn i det nye Næringsdepartementet. Dette vil også bidra til en bedre kontakt mellom det offentlige og næringslivet i næringspolitikken.

LO tar til orde for at energipolitikken og industrisaker i forbindelse med oljevirkomheten overføres fra Olje- og energidepartementet til det nye Næringsdepartementet. På lengre sikt bør det også vurderes om ikke olje- og gassvirksomheten av samordningshensyn bør legges under Næringsdepartementet, og at Olje- og energidepartementet nedlegges. LO peker videre på at Næringsdepartementet bør ta over de rene næringspolitiske oppgavene fra Kommunal- og arbeidsdepartementet sammen med forvaltningsansvaret for Distriktenes Utbyggingsfond. Det samme gjelder de næringspolitiske sidene av skipsfartspolitikken. Samtidig bør Industribanken administrativt knyttes til Næringsdepartementet.

LO mener at disse tiltakene vil bedre samordningen i næringspolitikken. Men fortsatt vil det være en rekke virkemidler av stor betydning for næringspolitikken som vil ligge under andre departementer. For å bedre samordningen ytterligere vil LO ha et planleggingsorgan mellom det nye Næringsdepartementet og andre departementer.»

LO sendte 14. november følgende pressemelding:

«LO avviser helsedirektørens utspill om bedriftshelsetjenesten

Landsorganisasjonen tar skarp avstand fra helsedirektør Thorbjørn Morks uttalelser om å begrense utbyggingen av bedriftshelsetjenesten. Landsorganisasjonen har nå sett seg lei på at representanter for helsemyndighetene angriper bedriftshel-

setjenesten med udokumenterte påstander om at dette arbeidsmiljøtiltaket tar ressurser fra primærhelsetjenesten, og vil ta uttalelsene opp med Sosialministeren.

Det er forøvrig ikke noen ny situasjon at Helsedirektoratet angriper bedriftshelsetjenesten. Helsedirektoratet har motarbeidet opprettelsen av arbeidsmiljørettede tjenester siden arbeidsmiljøloven innførte bestemmelser om denne i 1977. LO kan ikke se Helsedirektørens utspill som uttrykk for annet en generell uvilje mot bedriftshelsetjenesten.

LO betrakter helsedirektørens utspill som et angrep på arbeidsmiljølovens bestemmelser. Etter loven skal en lang rekke bedrifter ha bedriftshelsetjeneste, og Helsedirektoratet har på et tidlig tidspunkt uttalt at personellressurser til å dekke opp dette ikke representerte noe problem.

Fagbevegelsen har siden arbeidsmiljøloven ble vedtatt arbeidet for å etablere bedriftshelsetjenester som gjennom miljøarbeidet på arbeidsplassene er med på å fjerne helsefarlige forhold før det fører til helseskader. Det er bare på denne måten at vi kan løse arbeidslivets store helseproblemer som blant annet belastningsskader, hørselskader, løsemiddelskader, hudlidelser og luftveislidelser. LO er skremt over at Helsedirektoratet ennå ikke har sett den store forebyggende verdi som ligger i dette tiltaket, og de besparelser dette medfører for den ordinære helsetjenesten i neste omgang.»

18. november sendte LO følgende skriv til *Den norske Regjering*:

«LOV OM FAGOPPLÆRING I ARBEIDSLIVET OG YRKESOPPLÆRINGSNEMNDENE I FYLKET

Landsorganisasjonen i Norge har stått sentralt i arbeidet med å få vedtatt egen, tidsmessig lov om fagopplæring i arbeidslivet.

Lov av 23. mai 1980 med senere endringer har vist seg å være et gunstig instrument i arbeidet med å bedre fagopplæringen og sikre partene i arbeidslivet medinnflytelse på denne delen av utdanningen.

Den plass Lov om fagopplæring i arbeidslivet gir arbeidslivets parter i sentrale og regionale organer som har ansvar for fagopplæringen, er i samsvar med forutsetningen i ILO-konvensjonen 142 (1975) som Norge har ratifisert.

I konvensjonens artikkel 5 heter det:

«Politikk, retningslinjer og tiltak for yrkesrettledning og yrkesopplæring skal utformes og gjennomføres i samarbeid med arbeidstakernes og arbeidsgivernes organisasjoner, og med andre interesserte organisasjoner når det høver og er i samsvar med nasjonal lov og praksis».

Arbeidstakernes og arbeidsgivernes medvirkning blir ikke sikret i det øvrige lovverket, f.eks. i Lov om videregående opplæring.

I den senere tid er det fra visse hold tatt til orde for å innarbeide Lov om fagopplæring i arbeidslivet i Lov om videregående opplæring. Dette er tatt opp i Norske Kommuners Sentralforbunds Kommunalrapport nr. 4/86, i RVOs utredning om kombinerte videregående skoler og i foredrag på fylkesskolestyrenes landsmøte. Norske Kommuners Sentralforbund har dessuten nedsatt en arbeidsgruppe som skal se på organisering av videregående opplæring og bl.a. vurdere samordning av Lov og regelverk.

LO vil sterkt fraråde at Lov om fagopplæring i arbeidslivet oppheves, og at Lov om videregående opplæring gjøres til den eneste lov om utdanning og opplæring på dette nivået.

Behovet for en egen lov for fagopplæring i arbeidslivet ble grundig vurdert av det utvalget som utredet ny lærlinglov (NOU 1978:30) samt av Kirke- og undervisningsdepartementet og Stortinget.

Det finnes ingen saklige grunner for å oppheve en lov som dekker et vesentlig opplæringsområde, som sikrer partene i arbeidslivet medinnflytelse på virksomheten på dette området og som i løpet av de relativt få årene loven har virket, har vist seg å være et meget tjenlig redskap i arbeidet med å utvide omfanget på lærlingeordningen, få lagt flere fag inn under loven og heve opplæringsens faglige nivå. De ulike faglige organene som er opprettet med medhold i loven, både sentralt og regionalt, har etter LOs mening fullt ut svart til de forventningene en med rimelighet har kunnet stille.

LO mener derfor at Lov om fagopplæring i arbeidslivet fortsatt må opprettholdes som egen lov, og at den nødvendige samordning av utdanningen og opplæringen på videregående nivå sikres gjennom samarbeid mellom de sakkyndige råd og de organer som forvalter de eksisterende lovene på området.

Som et ledd i arbeidet med å gjøre Lov om fagopplæring i arbeidslivet til et tjenlig redskap i arbeidet for en bedre yrkesopplæring, har LO ønsket å gi de ulike organer som fungerer med medhold i loven, slike arbeidsforhold at de blir istand til å utføre sitt arbeid på en tilfredsstillende måte. Et ledd i dette arbeidet har vært forsøkene på å legge forholdene økonomisk og praktisk til rette for at yrkesopplæringsnemndene skal få gunstigst mulige arbeidsforhold. Vi har ment at dette best kan skje ved at nemndene gis størst mulig økonomisk og administrativ frihet.

I samsvar med ønske fra organisasjonene i arbeidslivet er loven endret på dette punkt for bl.a. å gi yrkesopplæringsnemndene en bedre sekretariatsordning.

Opprinnelig hadde Lov om fagopplæring i arbeidslivet følgende bestemmelse om yrkesopplæringsnemndenes administrasjon:

«Nemnda skal ha eget sekretariat knyttet til fylkesskolestyrets administrasjon».

Etter endringen av 20.6.85 heter det i lovens paragraf 7 om yrkesopplæringsnemndene bl.a.:

«I hvert fylke skal det være en yrkesopplæringsnemnd som har det administrative ansvar for gjennomføring av lovens bestemmelser innenfor fylkeskommunen. Oppnevningen foretas av fylkestinget. Fylkestinget kan delegerer oppnevningen til fylkesutvalget».

Tidligere ble oppnevningen foretatt av fylkesskolestyret.

Videre heter det i samme paragraf:

«Yrkesopplæringsnemnda skal føre tilsyn med gjennomføring av loven. Nemnda har et utviklingsansvar og skal ta initiativ for å fremme fagopplæringen i arbeidslivet. Nemnda skal ha sitt eget sekretariat med leder. Sekretariatet skal på vegne av nemnda ha tilsyn med gjennomføring av lovens bestemmelser».

Tidligere var nemnda definert som et organ som skulle gi «fylkesskolestyret råd og informasjon».

I motsetning til tidligere hvor det het at nemnda skulle gi råd og informasjon til fylkesskolestyret, heter det nå:

«Nemnda skal gi råd og informasjon til fylkeskommunen i saker som gjelder fagopplæring i arbeidslivet og i den videregående skole. Nemnda skal samarbeide med fylkets skolemyndigheter og med arbeidskraftmyndighetene».

Også her er uavhengigheten av fylkesskolestyret kommet til uttrykk idet nemndas rolle som rådgiver for fylkeskommunene er poengtert, mens forholdet til fylkesskolestyret er likestilt med forholdet til arbeidskraftmyndighetene.

Landsorganisasjonen i Norge ser med uro på at en del fylker ikke ønsker å gi yrkesopplæringsnemndene den frihet og administrative selvstendighet som loven forutsetter, og på at partenes innflytelse reduseres ved at viktige rådgivnings- og

beslutningsfunksjoner flyttes fra de partssammensatte nemndene til fylkeskommunale organer hvor partene ikke er representert.

Yrkesopplæringsnemndene skiller seg ved sitt rekrutteringsgrunnlag og sin sammensetning fra de politiske fylkeskommunale organer. De burde derfor, i samsvar med sin egenart, kunne gis plass utenfor det fylkeskommunale styre- og utvalgssystem.

Landsorganisasjonen i Norge ber de politiske myndigheter bidra til å gi yrkesopplæringsnemndene en plass i forhold til den fylkeskommunale utvalgsstruktur, samt en administrativ tilknytning som sikrer nemndene selvstendighet, og partene i arbeidslivet fortsatt medinnflytelse, i samsvar med intensjonene i Lov om fagopplæring i arbeidslivet og bestemmelsene i ILO-konvensjon 142.»

Pressemelding med følgende ordlyd ble sendt 24. november:

«LO går imot reklamefinansiering av nærradio. LO mener at et ja til reklamefinansiering vil føre til lokale nærradiomonopoler. LO sier dette i et brev som er sendt Kultur- og vitenskapsminister Hallvard Bakke. LO har reist saken i forbindelse med at regjeringen har signalisert at det skal legges fram en stortingsproposisjon om finansieringsordninger for nærradio.

LO mener også at lokale nærradiomonopoler vil bli resultatet dersom det offentlige ikke sikrer alle nærradioer, uansett hvor de ligger i landet, en akseptabel økonomi.

I brevet til Kultur- og vitenskapsdepartementet viser LO til at en rekke nærradioer står i fare for å bli nedlagt på grunn av dårlig økonomi. LO har bevilget betydelige beløp til oppstartingsstilskudd til nærradioer innenfor arbeiderbevegelsen.

Spørsmålet som nå presser seg fram er hvordan man kan sikre det økonomiske grunnlaget for nærradioene her i landet.»

15. desember sendte LO følgende pressemelding:

«LO har nå passert 780 000 medlemmer. Landsorganisasjonens medlemstall var ved utgangen av september i år kommet opp i 783 607. Dette er 19 280 flere enn på samme tidsrom i fjor. Økningen er på 2,5 prosent. Norsk Kommuneforbund økte med 5 279 medlemmer. Kommuneforbundet er LOs største fagforbund med 171 747 medlemmer.

Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet kan vise til en vekst på hele 17 prosent. Medlemstallet i forbundet er nå på 16 490. Dette er en økning på 2 382 medlemmer. Handel og Kontor fikk 2 921 nye medlemmer. Dette er en vekst på 5 prosent. Forbundet har nå 60 727 medlemmer. Av industriforbundene fortsetter Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund framgangen. Bygning har nå 59 564 medlemmer. Dette er 2 425 flere enn på samme tidsrom i fjor. Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund har økt medlemstallet med 1 465. Dette er en vekst på 4,5 prosent. Forbundet har nå 34 496 medlemmer. En noe mindre økning hadde Jern og Metall med en vekst på 1 144 medlemmer. Jern og Metall har nå 100 814 medlemmer. Postfolkenes Fellesforbund hadde en vekst på 5,9 prosent. Medlemstallet økte med 1 463 til 26 326. Av de mindre forbundene i LO økte Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforbund med 12,6 prosent. Forbundet har nå 5 062 medlemmer.»

I tillegg til foranstående uttalelser, har LOs forskjellige avdelinger i løpet av året hatt en rekke andre høringsuttalelser til behandling, hvorav bl.a. kan nevnes:

- Forslag om forenklinger i reglene om skattetrekk, arbeidsgiveravgift og lønnsoppgaver,
- Utkast til endringer i Lov av 4. juni 1976 nr. 59 om aksjeselskaper paragraf 9-3,
- NOU 1985: 35 om den offentlige forvaltning i det eksportfremmende arbeid,
- Samordning av ressurser innenfor fag- og yrkesutdanning, fagopplæring i arbeidslivet – videregående skole – AMO-kurs,
- Beskatning av utlendinger som investerer i norsk skipsfartsvirksomhet – NOU 1986: 9
- Skattekontroll ved utenlandstransaksjoner
- Videregående opplæring – kombinerte videregående skoler
- Enklere arbeidsløysetrygd
- LO mot uthuling av bedriftshelsetjenesten
- Hvilke lovgivningsmessige tiltak bør finne sted vedrørende befruktning utenfor kroppen
- NOU 1985:34 – Levekår for psykisk utviklingshemmede
- NOU 1986: 2 – Innstilling til ny ekteskaplov del 1
- Hovedflyplass i Oslo-området
- NOU 1985:18 – Lov om sosiale tjenester m.v.
- NOU 1985: 37 – Sykehusobduksjon
- NOU 1986: 4 – Samordning i helse- og sosialtjenesten
- NOU 1986: 22 – Oppfølging av langtidssykmeldte
 - Voksenopplæring – dokumentasjon av kunnskaper og ferdigheter (NOU)
- Forskrifter til Lov av 14. juni 85 om tilskott til private grunnskular og private skular som gjev videregående opplæring.
- Omsorgsfag som nytt lærefag.
- Barnehageassistent som nytt lærefag.
- Økonomisk støtte til drift av opplæringsrådenes sekretariater.
- Yrkesutvalgenes oppgaver.
- Forskrift om inntak til visse deler av regulær førstegangsutdanning for voksne på videregående skoles område.
- Intensivert nordisk samarbeid på universitets- og høyskoleområdet.
- Laborantyrket som lærefag.
- Administrasjonsordning for arbeidsmarkedsopplæring.
- Samordning av ressurser innenfor fag- og yrkesutdanning.
- Oppnevning av prøvenemnder.

- Fagplan for bygg- og anleggsgfag – lærlingeskolen
- Plan for etterutdanning av ansatte i videregående skoler i Akershus.
- Godkjenning av lærebedrifter, opplæringsringer og opplæringskontorer.
- Programplan for nordisk yrkespedagogisk FOU-samarbeid.

NOU 1986: 6 – Erstatning til fiskerne for ulemper ved petroleumsvirk-somhet.

- Finotros framtid
- Revidert nasjonalbudsjett 1986.
- Hovedflyplass i Oslo-området.
- Enklere arbeidsløysetrygd
- Skattekontroll ved utenlandstransaksjoner
- Utkast til endringer i Lov av 4. juni 1975 nr. 59 om aksjeselskaper § 9–3.
- Strukturformer i flernasjonale selskap.
- Revisjonspliktens omfang.
- Revisors plikter og ansvar ovenfor det offentlig
- Forskrifter om etablering, utbygging og teknisk drift av kabelnett.

Kvinner Frivillige Beredskap

KFB har i 1986 hatt tre møter i hovedkomitéen, og elleve møter i arbeidsutvalget. I forbindelse med hovedkomitémøtene har det også vært holdt temamøter. Det har vært arrangert enkelte seminarer, og studietur til Stockholm.

I flere år har det fra LOs side vært gjort forsøk på å få til omorganisering av virksomheten og en integrering av organisasjonen i Folk og Forsvar. Det ble i løpet av 1986 klart at slik endring ikke vil skje i overskuelig framtid.

LO vedtok på sekretariatsmøte 6. oktober 1986 å trekke seg fra organisasjonen fra 31. desember 1986.

Representanter i 1986 har vært Harriet Andreassen, Solveig Johansson, Jorun Christensen og Evy Buverud Pedersen, med Alida Storhaug og Ingunn Olsen som vararepresentanter.

8. Administrasjon og organisasjon

LOs administrasjon

Ved utgangen av 1986 hadde LO disse tillitsvalgte:

Leder: Tor Halvorsen

Nestleder: Leif Haraldseth

Hovedkasserer: Svein-Erik Oxholm

Sekretærer: Liv Buck, Ole Knapp, Yngve Hågensen, Jan Kr. Balstad, Evy

Buwerud Pedersen og Esther Kostøl.

Administrasjonen hadde disse avdelinger og avdelingsledere:

Informasjonsavdelingen: Magne Nedregård

LO-Aktuelt: Jon Nilsen

Internasjonal avdeling: Kaare Sandegren

Juridisk avdeling: Steinar Halvorsen

Arbeidslivsavdelingen: Børre Pettersen

Økonomisk avdeling: Juul Bjerke

Revisjonskontoret: Thorstein Pedersen, konst. fra 1. mai

Personalavdelingen: Knut Nilsen

Administrasjonsavdelingen: Knut Endreson

EDB-avdelingen: Arne Lund

Kontorsjef: Kåre Myrvold

Sekretariatet

Av tillitsvalgte: Tor Halvorsen, Leif Haraldseth, Svein-Erik Oxholm og Liv Buck. Varamedlemmer for disse: Ole Knapp, Yngve Hågensen, Jan Kr. Balstad, Esther Kostøl og Evy Buwerud Pedersen.

Øvrige medlemmer:

1. Harald Øveraas, Norsk Arbeidsmandsforbund
2. Finn Nilsen, Bekledningsarbeiderforbundet
3. Odd Isaksen, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund
4. Sidsel Bauck, Handel og Kontor i Norge
5. Lars Skytøen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund
6. Arthur Svensson, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund
7. Liv S. Nilsson – valgt på representantskapsmøtet 14.1.86
8. Einar Hysvær, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund

9. Henrik Aasarød, Norsk Sjømannsforbund
10. Dagfinn Habberstad, Norsk Tjenestemannslag
11. Walter Kolstad, Norsk Transportarbeiderforbund

Varamedlemmer:

1. Roar Helgesen, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer
2. Ove J. Ragnar, Telefolkenes Fellesforbund
3. Erling Oen, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet
4. Leif Thue, Norsk Jernbaneforbund
5. Kjell Christoffersen, Norsk Grafisk Forbund
6. Rolf Hauge, Norsk Papirindustriarbeiderforbund
7. Svein Morgenlien, Norsk Skog- og Landarbeiderforbund
8. Gunnar Grimnes, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund
9. Arthur Bauge, Postfolkenes Fellesforbund

Samtlige ni varamedlemmer deltar i Sekretariatets møter med tale- og forslagsrett. Utover disse valgte møter den daglige leder av Statstjenestemannskartet i Sekretariatet med tale- og forslagsrett. Det samme gjelder den leder i Fagorganisasjonens Funksjonsgruppe, Anne-Ragni Midtmoen (LO).

Representantskapet

Det har vært holdt to møter i Representantskapet i 1986. Det *ekstraordinære representantskapsmøtet 14. januar* behandlet følgende saker:

1. Suppleringsvalg til Sekretariatet.
2. Ansettelse av distriktssekretærer:
 - For Buskerud fylke.
 - For Vestfold fylke.
3. Hovedavtalen med N.A.F.
4. Tariffrevisjonen 1986.

Det ble vedtatt suppleringsvalg til Sekretariatet, idet forbundsleder Torger Oxholm sluttet som leder av Norsk Kommuneforbund 19. november 1985. Liv S. Nilsson overtok Torger Oxholms faste plass i Sekretariatet.

Representantskapet tilsatte også *Roar Løver* i stillingen som distriktssekretær i Buskerud fylke, og *Richard Trælnes* som distriktssekretær for Vestfold fylke.

Representantskapet behandlet forslaget til ny Hovedavtale mellom LO og N.A.F. for perioden 1985–89. Forhandlingsresultatet ble behandlet i Sekretariatet 16. desember 1985, hvor Sekretariatet innbød Representantskapet til å fatte følgende vedtak:

«Forhandlingsresultatet godkjennes.»

På representantskapsmøtet fremmet Harald Thomassen, Norsk Sosio-
nomforbund, følgende forslag:

«Forslag til ny Hovedavtale av 1985 mellom LO og N.A.F. godkjennes
ikke.

LO må ta opp nye forhandlinger og kreve merknaden til paragraf 10
tatt ut.»

Ved voteringen ble Sekretariatets forslag vedtatt mot 2 stemmer.

Etter foredrag av LOs leder, Tor Halvorsen, debatterte Representant-
skapet Sekretariatets enstemmige forslag til vedtak vedrørende tariffre-
visjonen. I løpet av debatten ble det framlagt en del endringsforslag.
Deretter ble det framlagte forslaget fra Sekretariatet – med de endrings-
forslag som var vedtatt – enstemmig vedtatt. Forslaget hadde følgende
ordlyd:

«1. *Oppgjørsformen*

*Med bakgrunn i de synspunkter og mål som her er nevnt, reiser de enkelte
forbund krav og forhandler med sine respektive motparter ut fra de hovedmål
som er formulert nedenfor.*

*Selv om forhandlingene gjennomføres forbundsvist pålegger Representant-
skapet at Sekretariatet sørger for den nødvendige tariffpolitiske styring av
oppgjøret, slik at vi oppnår en samlet enhetlig opptreden og den fulle utnyt-
telse av LOs samlede styrke.*

2. *Kraven*

- Det kreves generelle lønnstillegg, som bedrer levestandarden og sikrer at
LO-medlemmene ikke sakker etter i forhold til andre grupper.
- Det må gis spesielle tillegg for grupper som har sakket etter i lønnsutviklin-
gen. Blant annet gjennom garantiordningen i privat sektor må det sikres soli-
daritet i lønnsutviklingen. I det offentlige må regulativmessige endringer ha
dette siktemål.
- Vedrørende LOs krav om nedtrapping og avvikling av Lavlønnsfondet vises
til utredningen mellom hovedorganisasjonene med utgangspunkt i vedtak
fra tariffrevisjonen i 1984 og Representantskapet gjentar vedtak av
8. desember 1981 og 17. januar 1984.
- Det gjennomføres lik arbeidstid i henhold til prinsippavtalen fra tariff-
oppgjøret i 1984. Normalarbeidsuken reduseres til 37,5 timer, mens skiftar-
beidere, turnusarbeidere og arbeidere under dagen gis tilsvarende arbeids-
tidsreduksjon. I denne forbindelse vises også til den fellesutredning hovedor-
ganisasjonene har gjennomført i perioden.
- Tariffperioden bør være to-årig.»

Ordinært representantskapsmøte ble holdt 27. mai. Saklisten for møtet
var:

1. Beretning for 1985
2. Regnskap for 1985
3. Ansettelsessaker
4. Den aktuelle situasjonen

LOs beretning og LOs regnskaper for 1986 ble enstemmig innstilt til godkjenning overfor Kongressen.

Representantskapet ansatte Wenche Paulsrud som distriktssekretær for Oslo og Akershus.

LOs leder, *Tor Halvorsen*, holdt et innlegg om den aktuelle situasjonen, – deretter var det en orientering av *Liv S. Nilsson* fra Norsk Kommuneforbund og *Nils Totland* fra Statstjenestemannskartetlet.

Representantskapet tok innledningene, debatten og Tor Halvorsens oppsummering til etterretning.

Representasjon innenlands

Arbeiderbevegelsens Bedriftshelsetjeneste

Årsmøte 25. februar. Knut Nilsen og Brit Johannessen.

Landsbanken A/s

Generalforsamling 19.mars. Svein-Erik Oxholm.

Fagbygg A/s

Generalforsamling 2. april. Ole Knapp.

Andelsselskapet Folketeaterbygningen

Generalforsamling 21. april. Liv Buck.

De Samvirkende Fagforeninger

Årsmøte 23. april. Liv Buck.

Samvirke Livsforsikring A/s/Samvirke Skadeforsikring A/s

Ordinær generalforsamling 25. april. Svein-Erik Oxholm.

Tiden Norsk Forlag A/s – Folkets Brevskole A/L

Generalforsamling 28. april. Svein-Erik Oxholm.

Arbeiderbladet A/s

Generalforsamling 5. mai. Ole Knapp.

Arbeiderungdommen

Årsmøte 15. mai. Øivind T. Hansen.

Norsk Pensjonistforbund

Landsmøte 28. mai – 1. juni. Kjell Samuelsen.

Arbeidernes Opplysningsforbund

Årsmøte 3. juni. Yngve Hågensen, Jan Kr. Balstad, Esther Kostøl, Jorun Christensen.

A/s Statstilsattes Hus

Ordinær generalforsamling 13. juni. Knut Endreson.

Det kgl. Selskap for Norges Vel

Representantskapsmøte 4. september. Magne Nedregård.

Norsk Radiografforbund

Ekstraordinært landsmøte 20. september. Evy Buverud Pedersen.

Norges Kooperative Landsforbund

Kongress 19. – 21. september. LOs medlemmer i Samarbeidskomitéen LO/NKL.

Statstjenestemannskartellet

Kartellkonferanse 25. – 28. november. Jan Kr. Balstad.

Landsmøter i forbundene

Norsk Vernepleierforbund

14. – 16. mars i Folkets Hus, lille sal, Oslo. Liv Buck.

Den Norske Postorganisasjon

26. – 30. mai på Bolkesjø Hotel, Esther Kostøl.

Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund

19. – 23. september i Folkets Hus, Oslo. Tor Halvorsen og Ole Knapp.

Norsk Sjømannsforbund

29. september – 3. oktober i Folkets Hus, Oslo.

Yngve Hågensen og Evy Buverud Pedersen

Norges Befalsforbund

30. september – 2. oktober i Folkets Hus, Oslo.

Esther Kostøl

Norsk Kommuneforbund

6. – 11. oktober i Folkets Hus, Oslo. Svein-Erik Oxholm og Ole Knapp.

Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund

12. – 17. oktober i Folkets Hus, Oslo. Tor Halvorsen og Jan Kr. Balstad.

Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet

19. – 23. oktober på Olrud Rica Hotel, Hamar. Yngve Hågensen og Jan Kr. Balstad.

Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer

25. – 29. oktober i Folkets Hus, Oslo. Tor Halvorsen og Yngve Hågensen

Norsk Tjenestemannslag

2. – 8. november i Oslo. Tor Halvorsen og Esther Kostøl.

Norsk Sosionomforbund

20. – 23. november på Olrud Rica Hotel, Hamar. Kjell Samuelsen.

Norsk Papirindustriarbeiderforbund

Ekstraord. landsmøte 2. – 4. desember på Park Hotell Sandefjord. Tor Halvorsen, Yngve Hågensen.

Hovedbesøk til og fra utlandet

(Styremøter i Den Europeiske faglige Samorganisasjon, Frie Faglige Internasjonale og Nordens faglige Samorganisasjon er notert under disse avsnitt, ikke i besøkslisten.)

JANUAR	Besøk til LO-Ungarn (SZOT)
16.–19.1.	Deltakere: Tor Halvorsen, Leif Haraldseth, Kaare Sandegren.
FEBRUAR	Besøk til Indian Trade Union Congress, India
19.–28.2.	Deltakere: Tor Halvorsen, LO, Yngve Hågensen, LO, Kaare Sandegren, LO, Leif Thue, Norsk Jernbaneforbund, Svein Morgenlien, Norsk Skog og Landarbeiderforbund.
28.2.–4.3.	CGILs kongress i Italia Fra LO: Liv Buck
APRIL	UGT-Spanias kongress
2.–6.4.	Fra LO: Svein-Erik Oxholm

MAI	DGB, Vest-Tyskland kongress
25.-30.5.	Fra LO: Jan Balstad
29.-31.5.	CTUY-Jugoslavia Kongress
	Fra LO: Eidar Trulsen
JUNI	FFC-Finlands kongress
2.-5.6.	Fra LO: Tor Halvorsen, Kaare Sandegren
JULI	FFI-delegasjon til Sør-Afrika
17.-24.	Fra LO: Kaare Sandegren
AUGUST	Nordisk arbeiderkongress, Gøteborg
27.-29.8.	Tor Halvorsen, Svein-Erik Oxholm, Liv Buck, Jan Kr. Balstad, Esther Kostøl, Evy Buverud Pedersen, Harald Øveraas, Lars Skytøen, Arthur Svensson, Dagfinn Habberstad, Walter Kolstad, Roar Helgesen, Kjell Christoffersen, Rolf Hauge, Nils Totland, Juul Bjerke, Rune Gerhardsen, Øistein Gulbrandsen, Magne Nedregård, Jon Nilsen, Kaare Sandegren.
SEPTEMBER	Delegasjonsbesøk til LO-Sovjet (VZSPS)
2.-9.9.	Tor Halvorsen, Ole Knapp, Kaare Sandegren.
10.-12.9.	Besøk av studiegruppe fra LO-Australia (ACTU)
	Deltakere: Martin Ferguson (nestleder), Terry Johnsson, t.v., Lauri Carmichael, forsker, Jern&Met, E. Wilshire og T. Counichan, handelsrådgivere.
16.-19.9.	Besøk fra LO-Japan (SOHYO)
	Deltakere: Takeshi Kurokawa (president), O. Ogawa, int. sekr., M. Tanaka (pariskontoret).
20.-27.9.	LO-Sverige kongress i Stockholm
	Fra LO: Ole Knapp, Evy Buverud Pedersen, distriktssekretær Rolf-Thore Hildebrandt, Sverre Fredheim, LO-Aktuelt.
OKTOBER	Besøk av formann for EF-kommisjonen
18.10	Jacques Delors
29.10.-1.11.	Besøk fra LO-DDR (FDGB)
	Deltakere: Harry Tiscch, leder, Weber, leder Kjemisk.
23.-27.11.	Besøk fra LO-Costa Rica (CCTD)
	Deltakere: Artavia Artavia, leder.

- NOVEMBER Carribean Congress of Labour
 6.-8.11. Fra LO: Leonard Larsen
 Fra den internasjonale fagforeningsskole: Bente Gyp Wilhelmsen
- 13.-15.11. SGB Sveits kongress
 Fra LO: Esther Kostøl
- 17.-22.11. Besøk til Histadrut (LO-Israel)
 LOs ungdomsutvalg v/Evy Boverud Pedersen, Ingunn Olsen, Per Skau, NBIF, Sigve Brekke, AUF.
- 18.-20.11. Funktionærenes og Tjenestemændenes Fællesråd kongress i København
 Fra LO: Eidar Trulsen
- DESEMBER FGTB-Belgia kongress
 5.-7.12. Fra LO: Evy Boverud Pedersen

Diverse styrer og utvalg

Etter forslag har LO blitt representert i en rekke styrer, utvalg og komitéer innenfor arbeiderbevegelsen, samarbeidende organisasjoner og offentlig virksomhet. (Styrer og utvalg som er nevnt annet sted i beretningen er i alminnelighet ikke tatt med.)

Ankenemnda for sykepenges i arbeidsgiverperioden (Sosialdepartementet): Thor-Erik Johansen med Marianne Gran Juriks som varamedlem.

Antidumpingsutvalget (Finansdepartementet): Øistein Gulbrandsen.

Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek: Kåre Myrvold og Knut Endreson med Magne Nedregård som varamedlem.

Arbeidsdirektoratets styre: Yngve Hågensen, varamedlem Harriet Andreassen. Per Brannsten, varamedlem Rune Gerhardsen.

Arbeidsforskningsinstituttene: Børre Pettersen, med Bjørn Erikson som varamedlem.

Arbeidspsykologisk Institutt – Styret: Børre Pettersen, med Arnold Johannessen som varamedlem.

Arbeidsrettsrådet: Tor Halvorsen og Steinar Halvorsen.

Arbeidsrettens medlemmer: Tor Aspengren og Nils H. Johannessen.

Arbeidstilsynet (Kommunal- og arbeidsdepartementet): Jan Kr. Balstad og Børre Pettersen, med Gry Midle som vararepresentant.

Trepartsgruppen for vurdering av administrative normer (Arbeidstilsynet): Bjørn Erikson.

Bedriftsdemokratinemnda: Karl Nandrup Dahl og Harry O. Hansen, med Ingeborg Moen Børgerud og Harriet Andreassen som vararepresentanter.

Budsjettnemnda for Jordbruket: Arnulf Leirpoll/Juul Bjerke.

Datatilsynet (under Justisdepartementet): Tor Andersen, med Yngve Hågensen som varamedlem.

Den økonomisk-politiske arbeidsgruppe i SAMAK: Juul Bjerke og Øistein Gulbrandsen.

Det tekniske Beregningsutvalg: Juul Bjerke, Rådgiver: Øistein Gulbrandsen.

Distriktenes Utbyggingsfond: Styret: Liv Buck, med Jan Kr. Balstad som varamedlem. *Rådet:* Per Brannsten, med Esther Kostøl som varamedlem.

Lokaliseringsutvalget: Per Brannsten.

Europabevegelsen i Norge: Styret: Eidar Trulsen.

Ettersynskomiteén for Norges Bank: Varamedlem: Arne G. Strangel.

Fellesordningen for tariffestet pensjon: Styret: Svein-Erik Oxholm, Ole Knapp og Finn Nilsen, med Evy Bøverud Pedersen som vararepresentant.

Fellesutvalget for forberedelse til pensjonsalderen: Medlem av styret: Kjell Samuelsen med Liv Buck som varamedlem.

Folk og Forsvar: Esther Kolstøl og Einar Hysvær. Kaare Sandegren, formann i valgkomiteen.

Folkeferie – styret: Tor Halvorsen og Ole Knapp.

Folkeferie – rådgivende utvalg: Evy Buverud Pettersen, formann, Aase Morin.

A/L Folketeaterbygningen: Liv Buck varamedlem til Representantskapet.

Folketrygdfondet:
Hovedstyret: Tor Halvorsen.

Forbrukerrådet:
Richard Trælnes.

Forurensningsrådet (Miljøverndepartementet): Bjørn Erikson med Liv Undheim som varamedlem.

Frambu helsesenter (Stiftelsens styre):
Tor Halvorsen. Varamedlemmer: Liv Buck og Kjell Samuelsen.

Framfylkingens Venner:
Styret: Knut Nilsen.

Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK):
Styret: Liv Buck med Jan Kr. Balstad som varamedlem.
Rådet: Øistein Gulbrandsen, med Arnulf Leirpoll som varamedlem.

Handelspolitiske spørsmål, Rådgivende utvalg for (Handelsdepartementet):
Arnulf Leirpoll.

IFIM – Institutt for industriell miljøforskning:
Børre Pettersen, med Arnold Johannessen som varamedlem.

ILO-komiteen (under Kom. og arb. dep):
Evy Buverud Pedersen med Karl Nandrup Dahl som vararepresentant.

Industribanken:
Styret: Yngve Hågensen.

Industrifondet:
Tor Aspengren, med Liv Buck som personlig vararepresentant.

Industriøkonomisk Institutt (IØI) (Industridepartementet):
Styret: Juul Bjerke.

Ingeniørutdanningsrådet:

Kay Olav Winther med Anthony Kallevig som varamedlem.

INKO (informasjon og kontakt til håndverks- og industribedr.):

Styret: Jorun Christensen, med personlig vararepresentant Anthony Kallevig.

Inntektsdannelsen, utredning om:

Yngve Hågensen, med Juul Bjerke som varamedlem.

Klagenemnda for likestilling:

Karl Nandrup Dahl med Evy Boverud Pedersen som vararepresentant.

Kollegiets komité for studie- og utdanningsspørsmål:

Kay Olav Winther.

Konsekvensanalyser, utvalg for:

Gunnar Jan Hansen.

Konsumprisindeksen, Rådgivende utvalg for (Statistisk Sentralbyrå):

Arnulf Leirpoll.

Kontaktutvalg for internasjonale kvinnepolitiske spørsmål: (Utenriksdepartementet):

Evy Boverud Pedersen, med Esther Kostøl som varamedlem.

Kontaktutvalget for flernasjonale foretak (Handelsdepartementet):

Kai Aagaard.

Kriminalitetsforebyggende Råd:

Ragnhild M. Hagen, med Harriet Andreassen som vararepresentant.

Kunst på arbeidsplassen:

Knut Nilsen.

Kvinner Frivillige Beredskap:

Harriet Andreassen, Evy Boverud Pedersen, Solveig Johansson, Jorun Christensen, med Elida Storhaug og Ingunn Olsen som vararepresentanter.

Landsbanken 4/s:

Formann i representantskapet: Tor Halvorsen

Formann i styret: Svein-Erik Oxholm.

Likestillingsrådet:

Esther Kostøl med Aase Morin som vararepresentant.

Lotteriutvalget (Justisdepartementet):

Jorun Christensen.

NORADs rådgivende utvalg for informasjonvirksomhet:

Terje I. Olsson.

NORDEN – Norsk Forening for nordisk samarbeid:

I representantskapet: Tor Halvorsen

I hovedstyret: Liv Buck

NORDEN – Fondet for svensk-norsk samarbeid:

I styret: Tor Halvorsen, med Liv Buck som vararepresentant.

Norges Bank – Hovedstyret:

Juul Bjerke.

Norges Eksportråd:

Øistein Gulbrandsen, med Kaare Sandegren som vararepresentant.

Norges Rasjonaliseringsforbund:

Anthony Kallevig.

Norges Standardiseringsforbunds representantskap:

Tor Andersen.

Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Forskningsråd:

Rådet: Tor Andersen.

Styret: Jan Kr. Balstad.

NTNFs Styringsgruppe for løsemiddelforskning:

Bjørn Erikson

Norsk Forening for Sosialt Arbeid:

Kjell Samuelsen med Liv Buck som varamedlem.

Norsk-Jugoslavisk Samband:

Odd Harald Røst og Einar Trulsen.

Norsk Luftfartskartell:

Formann: Jan Kr. Balstad.

Produktivitetssenteret ved Statens Teknologiske Institutt, styret:
Jan Kr. Balstad og Tor Andersen.

Norsk Rikskringkastings styre:

Anne-Marie Grüner, D-kontoret Molde, med Richard Trælves som varamedlem.

Norsk Samband for De Forente Nasjoner:

Hovedstyret: Eidar Trulsen.

Norsk Utenrikspolitisk Institutt:

Rådet: Kaare Sandegren, med Vesla Vetlesen som varamedlem.

Oljedirektoratet:

Styret: Ole Knapp, med Jan B. M. Strømme som vararepresentant.

Prisrådet:

Per Brannsten.

Produktkontrollrådet:

Bjørn Erikson, med Børre Pettersen som vararepresentant.

Produktregisterets styre:

Bjørn Erikson, med Aud Watnebryn (NTL) som varamedlem.

Referansegruppe i tilknytning til arbeidet med frikommuner:

Ole Knapp, med Arne Grøttum som varamedlem.

Rikslønnsnemnda (under Kommunal- og arbeidsdepartementet:)

Medlem: Leif Haraldseth.

Varamedlemmer: Liv Buck, Ole Knapp, Jan Kr. Balstad, Esther Kostøl og Evy Buverud Pedersen.

Rikstrygdeverket:

Styret: Liv Buck, med Kjell Samuelsen som varamedlem.

Rikstrygdeverkets ankenemnd:

Sverre Mitsem, med Ragnhild M. Hagen som varamedlem.

Rådet for arbeidslivsstudier ved Universitetet i Oslo:

Kay Olav Winther, med Arnold Johannessen som varamedlem.

Rådet for forskning for samfunnsplanlegging (RFSP) – NAVF:

Børre Pettersen, med Jorun Christensen som varamedlem.

Rådet for kriminalomsorgen:

Karl Nandrup Dahl, med Ellinor Bjarkøy som vararepresentant.

Rådet for Norges-informasjon i utlandet (Utenriksdepartementet):

Terje I. Olsson, med Solveig Johansson som varamedlem.

Rådet for videregående opplæring:

Knut Aagesen, med Kay Olav Winther som varamedlem.

Rådgivende utvalg for arbeid med kreftfremkallende stoffer i yrkeslivet:

Bjørn Erikson, med Børre Pettersen som vararepresentant.

Rådgivende utvalg for bedriftsdemokratisering:

Harry O. Hansen.

Rådet for kultursamarbeid (under Utenriksdepartementet):

Representant: Liv Buck, med Jon Nilsen som vararepresentant.

Samvirke Forsikring – styret

Tor Halvorsen og Svein-Erik Oxholm, med Leif Haraldseth som vararepresentant.

Samvirke – Forsikringstakernes skadenemnd:

Kollektiv hjem: Karl Nandrup Dahl, med Bjørn Kolby som varamedlem.

Individuelle: Bjørn Kolby, med Egil Folke Moe som varamedlem.

Trygghetsforsikring: Karl Nandrup Dahl, med Bjørn Kolby som vararepresentant.

Statens Edruskapsdirektorat:

Representantskapet: Liv Buck, med Kjell Samuelsen som varamedlem.

Statens Eldreråd:

Representant: Kjell Samuelsen med Liv Buck som vararepresentant.

Statens Feriefond:

Leif Haraldseth med Esther Kostøl som varamedlem.

Statens Teknologiske Institutt:

Styret: Tor Andersen, med Anthony Kallevig som varamedlem.

Helga Trulsrud, med Esther Kostøl som varamedlem.

4/s Statstilsattes Hus:

Styret: Leif Haraldseth.

Statstjenestemannskartellet:

Esther Kostøl med Ole Knapp som varamedlem.

Tiden Norsk Forlag og Folkets Brevskole:

Richard Trælves og Magne Nedregård.

Trygdefinansieringsutvalget:

Karl Nandrup Dahl.

UNESCO – Den norske nasjonalkommisjon for UNESCO:

Kay Olav Winther med Terje I. Olsson som varamedlem.

Utenriksdepartementets menneskerettighetsutvalg:

Eidar Trulsen.

Yrkesskadeerstatningsutvalget:

Karl Nandrup dahl.

Yrkesskolenes Hybelhus : Representantskapet:

Ingunn Olsen, varamedlem Øivind Hvattum.

Samarbeidskomitéen LO – DNA

Samarbeidskomiteen mellom LO og Det Norske Arbeiderparti har som regel holdt møte én gang i uken, unntatt i sommertiden, i alt 30.

Foruten den løpende gjensidige informasjon om det faglige og politiske arbeid, har komitéen behandlet følgende saker:

Industri- og arbeidslivssaker:

Kontraktørvirksomheten, ILO-konvensjon nr. 161 og ILO-rekommandasjon nr. 171 om bedriftshelsetjeneste – norsk ratifisering, bedriftshelsetjenesten etter arbeidsmiljøloven, TITANIA – utslipp, Norsk Hydro/ÅSV, Salsbruget Tresliperi, TEKO-industrien, Sjøfolkenes tariffvilkår, Store Norske Spitsbergen, Tinfoss Jernverk.

Politiske saker:

Energimeldingen, tilstrammingspakken, påskepakken, trygdereguleringen 1986, voksenopplæringen, budsjettet, oljebeskatningen.

Organisasjonssaker:

Arbeiderbladet, A-pressen, Einar Gerhardsen stipend, Nordisk Arbeiderkongress 86.

Samarbeidskomiteen har hatt slik sammensetning:

Fra Arbeiderpartiet: Gro Harlem Brundtland, Einar Førde, Ivar Leve-
raas, til 29/9, Thorbjørn Jagland fra 29/9, Gunnar Berge.

Fra LO: Tor Halvorsen, Leif Haraldseth, til 5/5, Svein-Erik Oxholm og
Lars Skytøen. Dessuten har formannen i Faglig/politisk utvalg, Ole
Knapp, møtt fast.

Samarbeid med Norsk Lærerlag

Samarbeidsavtalen mellom Norsk Lærerlag og Landsorganisasjonen i
Norge er også i 1986 blitt videreført.

I løpet av 1986 har det fylkesvise samarbeid blitt forsterket i forhold til
den sentrale samarbeidsavtale.

Norsk Lærerlags fylkesledere innkalles bl.a. til LOs samarbeidsorgans
konferanser. I enkelte fylker er det også blitt avholdt konferanser mellom
samorganisasjonene og Lærerlagets tillitsvalgte på fylkes- og kommune-
plan.

Kontaktutvalget besto ved årets utgang av følgende representanter fra
LOs side:

Evy Buverud Pedersen	- LO
Kaare Sandegren	- LO
Kay Olav Winther	- LO
Hans Øverby	- Statstjenestemannskartellet
Finn Bærland	- Norsk Kommuneforbund
Kjell Torgeir Skjetne	- Skolenes Landsforbund
Arne Furubråten	- LO

Samarbeid med Norsk Skuespillerforbund og Norsk Ballettforbund

Samarbeidsavtalen mellom Norsk Skuespillerforbund og Landsorgani-
sasjonen i Norge er i løpet av året videreutviklet til også å omfatte Norsk
Ballettforbund. Norsk Ballettforbund ble part i samarbeidsavtalen fra og
med 27. juni 1986.

Kontaktutvalget besto ved årets utgang av følgende representanter fra
LOs side:

Evy Buverud Pedersen	- LO
Tore Nordvik	- Norsk Musikerforbund
Gunnar Bertelsen	- Norsk Kommuneforbund
Hans Øverby	- Statstjenestemannskartellet
Arne Furubråten, sekretær	- LO

Samarbeid med Norsk Sykepleierforbund

Samarbeidsavtalen mellom Norsk Sykepleierforbund og Landsorganisasjonen i Norge føres videre.

Avtalen, som ble inngått 30.4.85, gjelder som en prøveordning i 2 år.

I løpet av 1986 har det vært holdt kontaktutvalgsmøter som har drøftet spørsmål som partene har vært opptatt av å samarbeide om.

På fylkesplan er det i løpet av 1986 opprettet samarbeid mellom NSF's fylkestillitsvalgte og LOs samarbeidsorgan i fylkene. Dette er i tråd med samarbeidsavtalen.

Kontaktutvalget besto ved årets utgang av følgende representanter fra LOs side:

Evy Buverud Pedersen	– LO
Thorbjørn Muan	– Statstjenestemannskartellet
Tore Holm	– Norsk Kommuneforbund
Kjell Samuelsen	– LO
Arne Furubråten, sekretær	– LO

Administrasjonsavdelingen

Administrasjonsavdelingen har i 1986 hatt stor aktivitet i alle sine sektorer.

Avdelingen har som sin hovedoppgave å være service-avdeling for de andre avdelingene, og med den økningen vi har hatt både i bemanning og aktivitet, får dette ringvirkninger for oss. Avdelingens ansvarsområde «post og hustrykkeri» ble i 1986 overført til kontorsjefens ansvarsområde.

Avdelingen har i 1986 hatt 19 medarbeidere i sine forskjellige sektorer, som dekker regnskap/bokholderi/kasse, innkjøp/materiellager/vedlikehold, kantine og rengjøring.

«Sektor regnskap/bokholderi/kasse» har bl.a. ansvaret for føring av alle LO-regnskapene som inkl. bl.a. Lavlønnsfondet, Opplysnings- og Utviklingsfondet, Sykelønnsordningen, Fagdata, Tele-Interessentskapet, Folkets Hus Fond og flere. Har all utbetaling av regninger, dietter etc.

«Sektor innkjøp/materiellager/vedlikehold» har bl.a. ansvaret for alt innkjøp til LO som gjelder rekvisita, møbler og materiell. Sørge for daglig vedlikehold, hovedrengjøring etc.

«Sektor kantine» har ansvar for alt vedrørende kantinedriften og møtevirksomheten når det gjelder matservering, rydding og renhold.

«Sektor rengjøring» har ansvar for den daglige rengjøringen i alle våre lokaler i Folkets Hus.

I tillegg sorterer også Tele-Interessentskapets fire ansatte og Lavlønnsfondets to ansatte til avdelingen.

Arbeidslivsavdelingen

Arbeidslivsavdelingen har i 1986 hatt ti saksbehandlere, hvorav en har vært vakant. Avdelingen har seks kontormedarbeidere. Ved årets utgang hadde avdelingen følgende bemanning: Børre Pettersen, avdelingsleder, Tor Andersen, nestleder, Harry O. Hansen, sekretær, Arnold Johannessen, sekretær, Anthony Kallevig, sekretær, Gunnar Jan Hansen, sekretær, Bjørn Willadsen, sekretær, Carl Sandstad, bedriftsøkonom, Bjørn Erikson, yrkeshygieniker.

Avdelingen har i 1986 behandlet 980 saker, og hatt 300 forelesningsoppdrag.

Avdelingen har utarbeidet en strategisk plan for arbeidet og denne evalueres med jevne mellomrom. Dette har gitt avdelingen muligheter til bedre ressursutnyttelse og klarere prioriteringer mellom oppgaver. Videre legges det vekt på utdanning av avdelingens medarbeidere. Kompetanseutvikling er en forutsetning for gode tjenester.

Saksområde: Bedriftshelsetjeneste

Det har vært nedlagt et betydelig arbeid for å styrke fagbevegelsens engasjement lokalt i arbeidet med etablering av fellesordninger. Dette arbeidet skjer løpende og vi kan konstatere høynet aktivitet og en kvantitativ og kvalitativ vekst i bedriftshelsetjenestene. LOs distriktskontorer er sentrale i dette arbeidet.

Ratifisering av ILO-konvensjon nr. 161 og tilslutning til rekommandasjon nr. 171 om bedriftshelsetjeneste har vært en hovedoppgave i 1986. En ratifisering av denne konvensjonen vil forplikte Norge til å gjennomføre en planmessig utbygging av bedriftshelsetjenesten til å omfatte *alle* arbeidstakere. Dette er i samsvar med LOs vedtatte målsetting på området. I St.prp. nr. 2 (1986–87) har regjeringen *ikke* gått inn for en ratifisering av konvensjonen, hovedsaklig med begrunnelse i at dagens norske lovverk etter Kommunaldepartementets syn strider mot konvensjonens ordlyd. Imidlertid tar regjeringen sikte på å få til en lovendring slik at konvensjonen kan ratifiseres på et senere tidspunkt. Arbeidet med lovendringen er i gang.

Spørsmål omkring Arbeidstilsynets håndheving av § 30 i Arbeidsmiljøloven (som fastsetter bedriftenes plikt til å ha bedriftshelsetjeneste) var et stridstema også i 1986. Det er nedlagt et betydelig arbeid på dette området overfor de nye ansvarlige myndigheter.

Det er opprettet et sentralt register over alle felles bedriftshelsetjenester. Det er med utgangspunkt i registeret utarbeidet en rapport om utbyggingen av felles bedriftshelsetjeneste.

Saksområde: Arbeidsmiljøopplæring

I samarbeid med A.O.F. har Arbeidslivsavdelingen foretatt en gjennomgang av dagens arbeidsmiljøopplæring, med hovedvekt på grunnopplæringen. Resultatet av utredningen er drøftet med forbundene, og det er tatt skritt for å få til et nytt opplæringsmateriale og en avtale om dette med N.A.F.

Det er utarbeidet planer for en LOs Arbeidsmiljøskole på Sørmarka.

Saksområde: Yrkeshygiene

En av de viktigste sakene i 1986 har vært arbeidet med å få til en utbygging av yrkesmedisin i Norge. Gjennom et samarbeid med Den norske lægeforening har vi utarbeidet en samlet plan som har vært forelagt de politiske myndigheter. På bakgrunn av vår plan foreslo Regjeringen å opprette en yrkesmedisinsk avdeling ved Universitetet i Tromsø. Stortinget har senere sluttet seg til det, og avdelingen vil bli opprettet fra 1987.

En annen stor sak har vært arbeidet i «asbestkomiteen» under den internasjonale arbeidskonferansen (ILO). Avdelingens yrkeshygieniker deltok på årets sluttbehandling av forslaget til konvensjon og rekommandasjon om asbest. Arbeidet har fortsatt her hjemme med sikte på å få en norsk ratifisering av konvensjonen.

Løsningsmidler er fortsatt et prioritert område, og avdelingen har arbeidet mye med informasjon til arbeidstakere om løsningsmidler. Det har også vært lagt ned et stort arbeid i forbindelse med en lang rekke mulige erstatningssaker etter at arbeidstakere er blitt skadet av løsningsmidler.

I Produktregisteret har LO arbeidet for å utvide innsamlingen av informasjon om sammensetningen av farlige stoffer og produkter. Dette arbeidet har vært relativt ressurskrevende i 1986. Det er grunn til å tro at det vil føre til at registeret i løpet av 1987 vil øke innsamlingen av opplysninger om sammensetningen av farlige produkter.

I løpet av året har det vært arbeidet med å få en revisjon av de administrative normer for forurensing i arbeidsatmosfæren, arbeidet går tregt til tross for en relativt stor arbeidsinnsats fra vår side.

Det har vært arbeidet en god del med problemstillinger i tilknytning til bruken av kreftfremkallende stoffer. Avdelingen har engasjert seg for at Arbeidstilsynet skal komme med forskrifter som regulerer bruk og omsetning av kreftfremkallende stoffer. Vi mangler helt slike regler i arbeidslivet i dag. Videre har vi fortsatt arbeidet med å prøve å sikre utvidelse av «kreftlisten» under «Forskrifter om merking, omsetningen m.v. av kjemiske stoffer og produkter som kan medføre helsefare». Det har vært lagt ned et stort arbeid for å få ført opp formaldehyd på lik linje med de øvrige kreftfremkallende stoffene i «kreftlisten». Det har bare delvis lyktes.

En av de større prinsipielle miljøsakene som det har vært arbeidet med, er hvordan Norge skal tilpasse seg EFs direktiver for miljøområder. En prøvesak her har vært norsk tilpasning til EFs lavspenningsdirektiv.

Det ytre miljø har på flere områder vært i fokus i 1986. Dette har også preget avdelingens arbeid, og det har vært lagt ned mer arbeid i saker angående ytre miljø i 1986 enn i det foregående år.

Også i 1986 har det vært arbeidet for å øke myndighetenes innsats i forbindelse med strålingsproblemer i arbeidslivet. Det gjelder både ioniserende og ikke-ioniserende stråling. Landsorganisasjonen har bl.a. deltatt i en arbeidsgruppe med representanter for Kommunaldepartementet og Sosialdepartementet m.fl., som ser på forholdet mellom Statens institutt for strålehygiene og Arbeidstilsynet i forbindelse med strålings-spørsmål i arbeidslivet.

Skjermterminaler er et stadig aktuelt problem. Landsorganisasjonen var bl.a. representert på den store internasjonale konferansen i Stockholm våren 1986 om arbeidsmiljø og skjermterminaler.

Avdelingen har arbeidet for å sikre arbeidstakerne i næringsmiddelkontrollen og i næringsmiddelindustrien representasjon i styret for næringsmiddelkontrollen. Arbeidet fortsetter også i 1987.

En av de viktige uttalelsene vi hadde i 1986 var om rensing av avgass (eksos) fra biler. Den ble avgitt tidlig på høsten.

Saksområde: Produktivitet og Lønnssystemer

Avdelingen har hatt en rekke oppgaver vedrørende produktivitets- og lønssystemer.

Gjennom årlig konferanse med forbundene har produktiviteten stått i fokus.

Hvilke lønssystemer som vil bli toneangivende i fremtiden har det også blitt arbeidet med.

Avdelingen har utarbeidet et eget ukes-kurs for tillitsvalgte over Lønns- og Produktivitetssystemer som har stor appell.

Gjennom sterk medvirkning i Norges Rasjonaliseringsforbund sørger avdelingen for å markere LOs syn på rasjonaliseringsspørsmål, og bidrar på den måten til at fagbevegelsen er aktivt med i diskusjonen.

Saksområde: Teknologiutvikling og konsekvensanalyser.

En viktig hendelse i 1986 var at Håndboken i Konsekvensanalyse ved innføring av ny teknologi ble ferdig. Denne ble fremlagt på en konferanse på Sørmarka 7. august. Til konferansen var innbudt både arbeidsgivere, arbeidstakerrepresentanter, representanter for forbund og landssammenslutninger i N.A.F. Håndboken fikk god mottagelse fra alle innbudte, og den fikk for øvrig spalteplass i LO-Aktuelt nr. 9 – 86.

Når det gjelder samarbeid med andre, var samarbeidet med AOF det mest tidkrevende. I tillegg til den mer normale kontakt når det gjelder utvikling av teknologikurs o.l. ble det nedsatt grupper sammensatt av folk fra AOF og LOs arbeidslivsavdeling for å se på de kurstilbud som eksisterte og hva det eventuelt kunne være behov for av nye.

Prosjektgruppen tok for seg området EDB, teknologi, produktivitet og lønssystemer. Konkret foreslo gruppen at det ble utviklet et kurs innenfor lønssystemer og produktivitet. Dette kurset ble gjennomført høsten 86 og behovet for dette var merkbart (ca. 150 søkere).

Saksområde: Bedriftsøkonomi

De viktigste sakene i 1986 har vært hjelp/veiledning i bedriftsøkonomiske spørsmål til klubber/foreninger og undervisning/opplæring i samme emnet.

Årsakene til behov for hjelp har vært ulike. Blant de viktigste kan nevnes:

- hjelp til generelt å bedømme en bedrifts økonomiske stilling.
- hjelp i tilfeller hvor de ansatte er interessert i å kjøpe bedrifter.

Det har vært arbeidet mye med å bedre opplæringstilbudet på dette området, hvor behovet er meget stort. Det arbeides videre med å utgi en håndbok for de ansattes styrerepresentanter.

Den senere tids omstruktureringer/omorganiseringer og raske eierskifter har vist at de ansattes behov for motekspertise har vært meget stor. Det synes klart at dette støttearbeidet må bygges ut/forbedres.

* *Fagforening – Datasystem.* Dette er et to årig forskningsprosjekt i samarbeid med Norsk Regnesentral for å vurdere mulig bruk av datamaskiner i lokale fagforeninger.

Det foreligger fem rapporter fra prosjektet, som nå er avsluttet.

Fra LOs side har Fagdata og arbeidslivsavdelingen hatt nært samarbeid i prosjektet.

* *Arbeidstidsforkortelsen.* Avdelingen har hatt ansvar for materiellutvikling i forbindelse med arbeidstidsforkortelsen pr. 01.01.87. Avdelingen har også i samarbeid med N.A.F., forbund og bransjer deltatt med innledninger i ca 25 konferanser rundt om i landet.

* *Teknologiår 1988.* Landsorganisasjonen har vedtatt å delta i et Nordisk teknologi år 1988. Tor Halvorsen er formann i den nasjonale komitéen for Teknologiåret.

Gjennomføring av teknologiåret skjer i samarbeid med en rekke organisasjoner som: NTNf, N.I.F. NTH, N.A.F., V.I.O. og andre.

Arbeidslivsavdelingen har arbeidet med forberedelsene og har trukket teknologiforumet aktivt inn i dette.

* *Telefonregistrering.* I forbindelse med installasjon av nye telefonsentralen i endel bedrifter og offentlige etater er det teknisk mulig å automatisk registrere oppringte nummer. Gjennom Datatilsynet er dette overlatt til arbeidslivets parter å avtale bruken av.

Avdelingen har bistått i flere slike saker og avvist denne form for direkte kontroll av ansatte.

* *Bedriftshelsetjenesteregistre.* I forbindelse med bedriftshelsetjenesten er det blitt utviklet flere datamaskinprogram for registre i denne sektor. Landsorganisasjonen har tatt initiativ gjennom avdelingen til å få en standardversjon som skal godkjennes av Datatilsynet.

Alle andre registreringsystem er i denne periode midlertidig, og må trekkes tilbake når standardversjonen foreligger.

Dette arbeidet har avdelingen snart avsluttet.

* *Nasjonalkomiteen for informasjonsteknologi.* Regjeringen har oppnevnt en nasjonalkomite for informasjonsteknologi med en større bevilgning for å få en ønsket satsing på dette området.

Avdelingen er representert i denne komiteen.

SAMARBEID MED ANDRE

* *Produktivitets-sentret ved Statens Teknologiske Institutt.* I samarbeid med N.A.F. og STI har man i 1986 bygget opp et produktivitets-senter ved STI etter nedleggelsen av Norsk Produktivitetsinstitutt.

Instituttet har nå gått igang med flere prosjekter og vil i 1987 gi ut egen produktivitets-informasjon.

Viktige uttalelser:

Avdelingen har i samarbeid med juridisk avd., økonomisk avd. og Fagdata utarbeidet en fyldig uttalelse om EDB og samfunnets sårbarhet. NOU: 1986-12.

Viktige konferanser:

Avdelingen har avholdt sin årlige produktivitetskonferanse 27. og 28. nov. med god deltagelse fra forbundene.

LO-aktuelt – Fri Fagbevegelse

LO-AKTUELT Fri Fagbevegelse kom ut med 15 nummer i 1986, med et gjennomsnittlig sidetall på 40 i magasinformat.

Det redaksjonelle innholdet i LO-AKTUELT var preget av virksomheten i Landsorganisasjonen i Norge.

Redaksjonen har lagt vekt på sysselsettingspolitikk, faglig-politiske spørsmål, sosiale forhold, arbeidsmiljø, yrkessjukdommer og internasjonale emner, for å nevne noen områder.

Redaksjonen har hatt reportasjer fra så vel innlandet som utlandet.

Utenlandsreportasjer

20. mai – 23. mai	Danmark-København (Dansk LO)	Knut Hongrø
21. juni – 28. juni	Island (Arb.bev.historie)	Oddvar Saltnes
30. juni – 5. juli	Spania-Barcelona (DEFI)	Sverre Fredheim
30. juni – 3. juli	Østerrike-Wien (FN-konf.)	Oddvar Saltnes
27. aug – 29. aug	Sverige-Gøteborg (Nordisk Arbeiderkongress)	Jon Nilsen
19. sept. – 27. sept.	Sverige-Stockholm (Svensk LO-kongress)	Sverre Fredheim
27. okt. – 29. okt.	Luxembourg (DEFI)	Knut Hongrø
11. nov. – 14. nov.	V-Tyskland-Berlin-Bonn-Brüssel (Den norske Atlanterhavskom)	Knut Hongrø

Innenlands har innholdet bla. vært preget av alle landsmøtene som ble avholdt i 1986.

LO-AKTUELT har avholdt tre interne kurs (26. – 28. febr.) for sine medarbeidere.

Interne kurs omfattet mørkeromsarbeid, fotografering og layout. Knut Hongrø har deltatt på kurs i økonomisk journalistikk, avholdt på Inst. for journalistikk.

LO-AKTUELT har i 1986 hatt følgende ansatte:

Ansv. redaktør Jon Nilsen

Redaksjonssekretær Artur Bruflat

Journalister:

Knut Hongrø

Per Magnor 1 mnd. fra 1. jan.

Sverre Fredheim f.o.m. 10. febr.

Oddvar Saltnes f.o.m. 1 aug. (sekretariatsvedtak 26.5.86)

Kontormedarbeidere:

Kontorsekretær Erle E. Rogne

Kontorelev May Iren T. Melby 1. sept. – 31. des.

LO-AKTUELT har hatt følgende elever fra Arbeiderbevegelsens folkehøgskole, Ringsaker, som hospitanter:

Oddvar Saltnes	t.o.m. 31. juli	1 årig hospitantstilling
Anita Ruud	24. febr. – 24. mars	korttidshospitant
Tonje Houg	1. aug	1 årig hospitantstilling
Sylvia K. Brustad	6. – 31. okt	korttidshospitant

LO-AKTUELT har nå passert 50 000 i opplag. Den overveiende delen går til tillitsvalgte i foreninger, klubber og avdelinger. Blant abonnentene er det også en del bedrifter og enkeltpersoner som er betalende abonnenter.

Informasjonsavdelingen

Det er i 1986 sendt ut 95 pressemeldinger. I tillegg kommer utarbeidelse av artikler som er sendt fagbladene og massemedia. Det er videre holdt flere pressekonferanser/pressefrokoster i 1986. *Intern informasjon* er sendt ut med 26 nummer i et opplag på 130.

LO'visa, som er et internblad for de ansatte, og LO-klipp, vil bli erstattet med et annet opplegg for intern informasjon i 1987.

Nytrykk, opptrykk og revidering av materiell har ligget på et høyt nivå.

Tariffoppgjøret 1986 førte til et omfattende informasjonsbehov. Etter oppgjøret i privat sektor ble det kjørt en stor utadvendt kampanje over temaet «Det lønner seg å være LO-organisert».

Aksjonen «Fem på tolv» ble lansert i forbindelse med FN-dagen 24. oktober. LO oppfordret til en fem minutters arbeidsstans fra fem på tolv for å markere fredssaken. En større annonsekampanje, utdeling av materiell etc. støttet opp under aksjonen. I tillegg ble det utarbeidet en kassett om aksjonen.

Informasjonsavdelingen er sekretariat for LOs medieutvalg. Arbeidet med nye medier vil kreve økte ressurser i tiden framover. Dette gjelder ikke minst arbeidet overfor våre lokale organisasjonsledd.

I 1986 tok LO og ni andre landsomfattende organisasjoner imot utfordringen fra NRK om å delta i et prøveprosjekt om organisasjonsfjernsyn. I perioden 4. september 1986 – 31. mai 1987 avsetter NRK en time hver søndag formiddag til organisasjonene. LO/fagforbundene skal stå for åtte halvtimes programmer. Sekretariatet satte ned en egen redaksjonskomite for programmene. I 1986 ble det sendt fire LO-programmer i NRK. Halvparten av sendetida er disponert for generell informasjon om LO, mens resten er fordelt på forbundene.

LO har også i 1986 hatt besøk av et stort antall skoleklasser.

Temaer som står sentralt er:

- LOs oppbygging
- Sysselsetting

- Forholdet til DNA
- Reformkrav
- Internasjonalt arbeid
- Tariffpolitikken m.m.

Avdelingens saksbehandlere har deltatt på en rekke kurs og seminarer i løpet av 1986.

Informasjonsavdelingens saksbehandlere er representert i en rekke komiteer og utvalg. Dette gjelder blant annet:

- Styret i Tiden/Folkets Brevskole
- NORADs rådgivende utvalg for informasjonsvirksomhet
- LOs medieutvalg
- A-pressen

PERSONELLMESSIGE ENDRINGER

Fra 1.1.86 overtok Magne Nedregård stillingen som informasjonssjef etter Richard Trælves. Fra 1.10.86 gikk Terje I. Olsson over fra stillingen knyttet til u-landsinformasjon til annen stilling på informasjonsavdelingen. Terje I. Olsson sa i desember opp sin stilling i LO. De ledige stillingene i informasjonsavdelingen vil bli besatt i 1987.

Fra 1.1.86 overtok Marina Rove Nilsen stillingen som kontorsekretær på informasjonsavdelingen.

LOs U-landsinformasjon

Ved LOs informasjonsavdeling er det ansatt en egen medarbeider som arbeider spesielt med informasjon om utviklingsland og utviklingsproblemer. På grunn av interne omflyttinger, sto stillingen ubesatt fra oktober og ut året.

Arbeidsområdet omfatter informasjon om LOs faglige utviklingshjelp og virksomheten til Arbeiderbevegelsen Internasjonale Støttekomite (AIS). U-landsinformatøren arbeider også med generell u-landsinformasjon. Ordningen finansieres med støtte fra Departementet for Utviklingshjelp (DUH). I 1986 mottok LO 650 000 kroner i DUH-støtte, som dekker lønn og ulike informasjonstiltak.

Det arrangeres egne kurs og ytes støtte til kurs og seminarer i fagbevegelsen om u-landsspørsmål. Informasjonssekretæren formidler også foredragsholdere til møter og konferanser i og utenfor fagbevegelsen.

Det legges særlig vekt på formidling av stoff til LO-forbundenes fagblader. Våren 1986 ble det særlig lagt vekt på informasjon i samband med AIS' innsamlingsaksjon «Frihet for Sør-Afrika», en aksjon som innbragte ca. 1,2 millioner kroner.

Informasjonssekretæren er redaktør for tidsskriftet «AIS-Bulletin» som utkom med tre numre i 1986. Et spesialnummer om Sør-Afrika var ferdig i desember 1985 og ble hovedsaklig benyttet i første halvdel av 1986.

I forbindelse med LOs deltagelse i organisasjonsfjernsyn, det såkalte TV Ti, ble det på slutten av året produsert et eget program fra LOs bistandsprosjekt på Jamaica. Det vil senere bli produsert en egen video-versjon til bruk på kurs o.l.

LOs internasjonale avdeling

Internasjonal avdeling består av internasjonal sekretær/avdelingsleder, nestleder og fem saksbehandlere. Av saksbehandlerne har tre bistandsarbeid som arbeidsfelt. De to øvrige er oversetter/tolk og AIS-sekretær. Avdelingen har seks kontormedarbeidere.

Sentrale oppgaver for avdelingen er representasjon i faglige internasjonale organer som LO er tilsluttet: Nordens Faglige Samorganisasjon (NFS), Den Europeiske Faglige Samorganisasjon (DEFS) og Frie Faglige Internasjonale (FFI) samt framføring av LOs synspunkter overfor Regjeringen, departementer og mellomstatlige organisasjoner. Avdelingen dekker løpende og konsultativ saksbehandling på en rekke områder. Sentralt her er utenrikspolitikk generelt, utenriksøkonomi, sikkerhetspolitikk, nedrustning/rustningskontroll, bistand og solidaritetsarbeid, faglig utviklingshjelp. Avdelingen står i servicefunksjon overfor forbund og fagforeninger og koordinerer delegasjonsbesøk i utlandet og i Norge.

Internasjonal avdeling er sekretariat for Arbeiderbevegelsens Internasjonale Støttekomite (AIS).

Nært samarbeidende med avdelingen er to AOF-tilsatte saksbehandlere for Den Internasjonale Fagforeningsskolen. Norsk Folkehjelp, forvalter av arbeiderbevegelsens humanitære og tradisjonelle utviklingshjelp, samordner sin virksomhet i regelmessig kontakt med LOs internasjonale avdeling. Internasjonal sekretær i LO er også leder i Norsk Folkehjelps internasjonale utvalg, foruten at han er nestleder i AIS.

LOs bistandsmedarbeider (tilsatt gjennom FFI) i Indonesia avsluttet sitt engasjement februar/mars 1986. Som økonomisk rådgiver for SATUCC (Det sørlige Afrikas Faglige Samorganisasjon) virker en norsk økonom. Arbeidsattachestillingen ved ambassaden i Brussel innehas av en representant fra LO. En norsk forsker er tilsatt ved Det europeiske faglige institutt i Brussel. LOs informasjonsavdeling er i ferd med å besette en stilling som u-landsinformasjonsmedarbeider. Vedkommende vil – i tillegg til det redaksjonelle ansvar for AIS-Bulletinen – delta i koordineringen av arbeiderbevegelsens informasjonsarbeid om det samlede solidaritetsar-

beid i nær kontakt med Norsk Folkehjelp, AOF, forbundene og LOs internasjonale avdeling. FFI søker tilsatt en representant fra LO i sitt sekretariat.

I forbindelse med regjeringsdannelsen i mai, avga avdelingen to medarbeidere, som bistandsminister og personlige sekretær i Departementet for Utviklingshjelp.

LOs juridiske avdeling

Avdelingen er i løpet av høsten utvidet med 2 jurister og 2 kontorfunksjonærer og består nå av 11 jurister og 12 kontorfunksjonærer.

I 1986 innkom det 951 nye saker hvorav 735 fra forbundene. Det er avsluttet 305 saker hvorav 116 oppsigelsessaker. Av arbeidsrettssakene er 4 vunnet, 5 tapt, 1 forlikt og 3 avsluttet på annen måte.

Resultatet av oppsigelses- og avskjedssaker reist for domstolene er at 24 er vunnet, 5 tapt, 70 forlikt og 17 avsluttet på annen måte.

Antall oppsigelses- og avskjedssaker er i år noe lavere enn de to foregående år. Antallet som kom inn til behandling i 1976 var 99, steg til 200 i 1980 og 295 i 1984, mens det i forrige år sank til 185. I år er antallet ytterligere sunket til 161.

Antallet personskadesaker har vist en stigende tendens gjennom de senere år.

Personalavdelingen

Ved årsskiftet var det til sammen 178 stillinger ved hovedkontoret, inkludert Fag-Data – Lavlønnsfondet – Revisjon og Teleinteressentskapet.

Følgende stillinger er opprettet i 1986:

Administrasjonsavdelingen (Kassa): 1 budsjettsekretær, 1 rengjøringsleder, 2 rengjøringsassistenter og 1 kantineassistent.

Juridisk avdeling: 1 advokat, 1 advokatfullmektig, 1 førstekontorfullmektig og 1 kontorfullmektig.

Utvalgssekretariatet: 1 saksbehandlerstilling.

Kontorsjefen: 1 førstekontorfullmektig (halv stilling)

Internasjonal avdeling: 1 kontorfullmektig.

LO-aktuelt: 1 journalist

Revisjonskontoret: 1 førstekontorfullmektig

Fag-data: 2 systemere

Vi har dessuten hatt to engasjement v/Internasjonal avdeling, samt en hospitant i LO-Aktuelt.

Det har også i samarbeid med AOFs Personal- og Ledersenter vært fire kontor aspiranter i opplæring, som har vært innplassert i avdelinger i LO for praktisk opplæring.

På våre 18 distriktskontorer er det 64 medarbeidere, hvorav 20 distriktssekretærer – 30 funksjonærer og 14 rengjøringsassistenter.

I tillegg to offshorekontorer med fem medarbeidere, én medarbeider på Mongstad-anlegget og ett engasjement på Kårstø.

Samlet er personalet 247, og da er ikke engasjementene medregnet.

To av revisorene har sluttet på grunn av aldersgrensen.

Det er foretatt en administrativ omlegging av Maskinrommet – Post/Eksp., som nå er underlagt Kontorsjefen.

Opplæringsvirksomheten har som vanlig vært viet stor interesse, med tilbud fra AOFs Personal- og Ledersenter, og en er nå i gang med planer om et spesielt introduksjonskurs for nyansatte som skal holdes i LO i tillegg til introduksjonskurset på Ledersentret. En ny opplæringsplan er også under utarbeiding.

I forbindelse med et prøveprosjekt for eventuell innføring av EDB på våre distriktskontorer, gjennomgår alle våre ansatte et grunnkurs. Resultatet av prøveprosjektet på Gjøvik vil foreligge våren 1987. Det er også utarbeidet en opplæringsplan for de ansatte ved kontorsamarbeidet i Gjøvik.

Vi har hatt et spesielt kommunikasjonskurs hvor to av våre avdelinger deltok, med positivt resultat. Det er meningen at alle avdelinger på sikt skal delta i slikt kurs.

Det er holdt tre møter i Arbeidsmiljøutvalget.

Det er holdt allmannamøte om det psykososiale arbeidsmiljø, hvor bedriftshelsetjenesten, v/dr. Brændeland, kom med gode råd når det gjelder hva som kan gjøres for bedre helse på arbeidsplassen.

ADMINISTRASJONSUTVALGET

er et nytt utvalg av året, og er i hovedsak et avlastningsutvalg hvor det behandles personal- og administrative saker. Utvalget er satt sammen av tillitsvalgt, administrasjonsledere og de ansattes representanter. Det er utarbeidet instruks med eget delegeringsansvar for utvalget.

Det er også i år holdt en konferanse for kontormedarbeidere på distriktskontorene.

Det har vært tariffrevisjon og en ny overenskomst er utarbeidet og vedtatt. Det er bl.a. foretatt en del justeringer i lønnsplanen, med kortere opp-
tjeningsstid på enkelte stiger.

Hovedtalen er også revidert, med endringer bl.a. på representasjon for de ansatte i arbeiderforetakenes besluttende organer.

På lokalt plan ble det foretatt en del oppjusteringer når det gjaldt enkelte stillinger, og spesielt kan nevnes at seks stillinger ble utvidet til kontorsekretær/saksbehandler, som en ny stillingsgruppe.

Personalsjefen, Knut Nilsen, er leder i AOFs Personal- og Ledersenter – Arbeiderbevegelsens Bedriftshelsetjeneste og Framfylkingens Venner, og medlem av LO/Forbundenes forhandlingsutvalg.

KONTORSJEFENS AVDELING

Fra 1. april 1986 omfatter avdelingen: Ekspedisjonen, posten, arkivet og kontorsjefens kontor, og teller 11 heltids- og 3 deltidsansatte. Fra første kvartal 1986 er det innført restanselister som oppfølging av sluttført saksbehandling. Det er igangsatt et prosjekt for innføring av EDB i arkivtjenesten.

Distriktskontorene er tilbudt veiledning i oppbygging av eget arkiv, noe to kontorer har benyttet seg av i 1986.

Landsorganisasjonens Revisjonskontor

Revisjonsutvalget består av: Storm Lundberg (leder), Handel og Kontor i Norge, Rolf Kaldahl, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Margot Kvalvik Sæter, Norsk Kommuneforbund.

1. vararepresentant, Wenche Paulsrud, er blitt ansatt ved LOs distriktskontor i Oslo og Akershus. Som ny 1. vararepresentant rykket Jan Werner Hansen, Norsk Tjenestemannslag, opp.

2. vararepresentant, Håkon Nilsen, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund.

Utvalget hadde i 1986 ni møter og behandlet en rekke saker vedrørende LOs økonomiske virksomhet og Revisjonskontorets drift.

Utvalget har gjennomgått Sekretariatets protokoller fra nr. 1 til nr. 32, og saksnummerne fra nr. 1 til nr. 881/86.

Utvalget har i enkelte spørsmål vært i kontakt med LOs hovedkasserer for å få avklart disse.

På Utvalgets initiativ er det oppnevnt et utvalg som skal se på forslag til normalinstruks (retningslinjer) for Kontrollkomiteer.

REVISJONSKONTORETS OPPDRAGSOMRÅDE:

- LO med distriktskontorene
- Samtlige av LOs forbund
- En rekke av fagbevegelsens fellesorganisasjoner

- Næringsdrift i tilknytning til fagbevegelsen
- Ulike selskaper som eies av fagbevegelsen
- Diverse annen virksomhet

Til sammen har kontoret ca. 70 oppdrag med fra ett til en rekke ulike regnskaper.

Kontorets personale:

Ved årets utgang hadde kontoret 10 ansatte, hvorav 9 som utfører revisjon. I 1986 var det stor bevegelse i personalet. Revisjonssjef Arne G. Strangel gikk over som pensjonist fra 30/4 og revisjonssjefens stedfortreder, Kåre Lindemark, gikk over som pensjonist fra 30/10.

Som ny revisjonssjef ble fra 1/5 konstituert Thorstein L. Pedersen.

To nye er blitt ansatt i løpet av året, revisor Nes i juli og revisor Vestby i september.

Det er opprettet ny stilling som førstekontorfullmektig ved kontoret fra oktober, hvor Laila Ebbesen Smed ble ansatt.

Kontorets arbeid:

Kontoret har stått for orienteringsmøter, bl.a. om «Verdipapirsentralen», «Fagblad, annonser og m.v.a.», samt en rekke møter vedrørende trekk- og oppgaveplikt.

Kontoret har begynt å gi ut to publikasjoner:

- «REV.-ene orienterer», som på uformelt vis tar opp informasjon som en ønsker å gjøre kjent for oppdragsgiverne.
- «Notat om INTERN KONTROLL» som sendes hovedkasserer/økonomiansvarlige.

Dessuten er det blitt utgitt en god del informasjonsmaterieell, og rundskrivsmengden har økt betraktelig.

Kontoret har stilt forelesere på en rekke av forbundenenes kasserer- og revisorkurs.

Det arbeides for å få en mer enhetlig linje i revisjon og service utad, bl.a. for å markere at det er kontoret som kontor som står for revisjon av de enkelte oppdrag.

Det er i den forbindelse utarbeidet og vedtatt retningslinjer for revisjon og annen aktivitet på en lang rekke områder.

For å kunne yte bedre service på flere områder, er det nedsatt arbeidsgrupper som skal spesialisere seg på ulike felter av interesse for våre oppdragsgivere.

Det legges vekt på oppdatering og videreutdanning av personalet, og medarbeidere har deltatt på en rekke eksterne kurs.

LOs økonomiske avdeling

I 1986 har det ved avdelingen vært ansatt fire økonomer. Juul Bjerke er leder for avdelingen.

Økonomisk avdeling utfører en rekke faste oppgaver. Hvert kvartal blir det utarbeidet oversikter over medlemstallet i Landsorganisasjonen, med fordeling på de tilsluttede forbund. Dessuten utarbeides det ulike typer oversikter over den økonomiske utvikling i samfunnet. Avdelingen samler og utarbeider oversikt over inngåtte tariffavtaler foran hvert lønnsoppgjør.

I LO-Aktuelt bidrar Økonomisk Avdeling i hvert hefte med økonomisk stoff.

Avdelingen har utformet utkast til uttalelser fra LO i en rekke saker. Videre har en arbeidet med utredninger og beregninger som grunnlag for LOs standpunkter i en rekke spørsmål, først og fremst av økonomisk-politisk karakter. Avdelingen har også foretatt beregninger og andre utredninger etter henvendelser fra forbundene og andre institusjoner.

Avdelingens medarbeidere har representert LO ved ulike møter knyttet til internasjonalt samarbeid, i første rekke NFS, EURO-LO, TUAC og EFTA.

En har også i betydelig utstrekning representert LO i utvalg og råd av ulike slag, noe som er beskrevet i de etterfølgende avsnitt.

Juul Bjerke har vært medlem av DNAs Økonomisk-politiske utvalg og har møtt i LOs Inntektspolitiske utvalg. Han har vært medlem av Aukengruppen (samarbeidsgruppe om økonomisk politikk av nordiske LO og de sosialdemokratiske partier). Fra 1/8-86 har han vært medlem av Budsjettnemnda for Jordbruket. Han har vært nestformann i styret for Industriøkonomisk Institutt, medlem av Hovedstyret i Norges Bank og medlem av Det Tekniske Beregningsutvalg. Han er sekretær for LOs Fiskeriutvalg.

Øistein Gulbrandsen har vært rådgiver i Det Tekniske Beregningsutvalg, medlem av styret i Eksportrådet, medlem av rådet for Garantiinstituttet for Eksportkreditt og Rådgivende komite for Energiforskning og Antidumpingsutvalget. Han har vært medlem av DNAs Økonomisk-politisk utvalg, DNAs Skatteutvalg og medlem av LOs akatteutvalg. I internasjonal sammenheng har han vært medlem av Aukengruppen og bl.a. representert LO i NFS, DEFS og TUACs økonomiske arbeidsgrupper. Han er sekretær for LOs Inntektspolitiske utvalg.

Per Brannsten har vært medlem av Prisrådet, Distriktenes Utbyggingsfonds råd, Arbeidsdirektoratets styre, Lokaliseringsutvalget og Intertransutvalget. I internasjonal sammenheng har han vært medlem av

EFTA's konsultative komité og DEFS Collective bargaining Committee. Han er sekretær for LOs utvalg for Arbeidsmarkedspolitikk – offentlig og privat tjenesteyting.

Arnulf Leirpoll har vært medlem av NFS' Industripolitiske arbeidsgruppe, Budsjettnemnda for Jordbruket og Statistisk Sentralbyrås Rådgivende utvalg for Konsumprisindeksen. Han har vært sekretær for LOs utvalg for Industri, Olje og Energi, medlem av Handelsdepartementets Rådgivende utvalg for handelspolitiske spørsmål og deltatt i prosjektsekretariatet for «Norge som Industrinasjon». Arnulf Leirpoll har permisjon fra 1/10-1986.

Erik Orskaug har vært medlem av Handelsdepartementets referansegruppe for Norge-Sverige-avtalen, medlem av DEFS' energikomité og deltatt i prosjektsekretariatet for «Norge som Industrinasjon». Erik Orskaug ble ansatt som vikar fra juni 1986.

LOs faste utvalg

SEKRETARIATETS RÅDGIVENDE FINANSKOMITE

SRF har i 1986 bestått av:

Svein-Erik Oxholm, Landsorganisasjonen, leder

Evy Buverud Pedersen, Landsorganisasjonen

John Stene, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund

Storm Lundberg, Handel og Kontor i Norge

Roar Wilhelmsen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund

Jan Werner Hansen, Norsk Tjenestemannslag

Håkon Nielsen, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund

Harald Sjørn, Norsk Jernbaneforbund

Margot Kvalvik Sæter, Norsk Kommuneforbund

Knut Endreson, Landsorganisasjonen

Komitéen behandler finansielle spørsmål av betydning for LO, og LO/forbundene i fellesskap. Komitéen innstiller overfor LOs administrasjon og Sekretariatet.

I 1986 har komiteen behandlet blandt annet følgende saker: Budsjett for LO 1986 og 1987, kommunevalget 1987, tilskudd fra LO til Statstjenestemanskartellet, regulering av LO-kontingenten for 1987, kontingentordningen til LO og eventuell omlegging.

Komitéen har avholdt fire møter i 1986.

LOs UTVALG FOR ARBEIDSMARKEDSPOLITIKK- OFFENTLIG OG PRIVAT TJENESTEYTING

LOs utvalg for arbeidsmarkedspolitikk, offentlig og privat tjenesteyting er oppnevnt av Sekretariatet med følgende sammensetning:

Yngve Hågensen, leder, Landsorganisasjonen i Norge, Grethe Wahl Christoffersen, Bekledningsarbeiderforbundet, Sidsel Bauck, Handel og Kontor i Norge, Arne Grøttum, Norsk Kommuneforbund, Kirsti Billington, Norsk Tjenestemannslag, Bjørn Sørensen, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, Odd Bach, Norsk Transportarbeiderforbund, Erling Oen, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet, Roald Aasen, Norsk Tele Tjeneste forbund, Arild Øynes, Den norske Postorganisasjon, Nils Totland, Statstjenestemannskartellet, Leif Thue, Norsk Jernbaneforbund, Esther Kostøl, Landsorganisasjonen i Norge, Per Brannsten, sekretær, Landsorganisasjonen i Norge.

Ved landsmøtet i Norsk Tjenestemannslag ble Aud Watnebryn valgt til ny nestleder i forbundet etter Kirsti Billington. Aud Watnebryn er oppnevnt som nytt medlem i utvalget.

Utvalget har i løpet av 1986 hatt to møter. En har særlig drøftet utvalgets arbeidsoppgaver og FAFOs forskningsprosjekter innenfor arbeidsmarkedsområdet.

LOs UTVALG FOR ARBEIDSLIVSUTVIKLING

Utvalget er LOs rådgivende organ i spørsmål knyttet til arbeidsmiljø (herunder arbeidstidsspørsmål), teknologi, forskning og utdanning.

Utvalget skal på grunnlag av LOs Handlingsprogram, spesielt avsnittene om «Miljø og helse», «Fagbevegelsen og forskning» og »Utdanning og arbeid», uttale seg om hvordan arbeidet med disse vedtakene bør følges opp i kongressperioden.

Utvalget har i 1986 hatt fire møter og behandlet 13 saker. Av de viktigste kan nevnes Strategisk plan for arbeidslivsavdelingen, Datapolitisk handlingsprogram, Arbeidsmiljøsenneret og arbeidet i Produktregisteret.

Utvalgets sammensetning:

Jan Kr. Balstad, LO, formann, Børre Pettersen, LO, sekretær Harald Øveraas, Norsk Arbeidsmandsforbund, Kåre Hansen, Handel og Kontor i Norge, Karl Per Olsen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Arne Grøttum, Norsk Kommuneforbund, Roar Helgesen, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, Kjell Christoffersen, Norsk Grafisk Forbund, Grethe Wahl Christoffersen, Bekledningsarbeiderforbundet, Solfrid Johansen, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet.

LOs UTVALG FOR FAMILIEPOLITIKK OG LIKESTILLING

Utvalget har i perioden 1985–89 følgende sammensetning: Esther Kostøl, LO, leder, Jorun Christensen, LO, sekretær, Stener Syvertsen, Norsk Grafisk Forbund, Sidsel Bauck, Handel og Kontor i Norge, Roar Vatnebryn, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Else Akselsen, Norsk Kommuneforbund, Helge Egeland, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Jan Dybvik, Den Norske Postorganisasjon, Hans Øverby, Statstjenestemannskartetlet, Heidi Kvernevik, Norsk Tele Tjenesteforbund, Kjell Ivar Iversen, Norsk Barnevernpedagogforbund.

Aase Morin fra Norsk Barnevernpedagogforbund ble fra 01.04.1986 ansatt som likestillingssekretær.

Det har vært holdt 10 utvalgsmøter i 1986, og 84 saker ble behandlet.

Utvalget har i løpet av året behandlet og avgitt uttalelser om:

- Egenmelding ved småbarns sykdom
- NOU 1986: 2, Ekteskapslov del 1
- Følgende saker er tatt opp med departement/regjeringen:
- Gravide kvinner i offshore
- Skjermterminaler og graviditet
- Utbygging av barnehager og fritidshjem
- Svangerskapspermisjon

De to siste er tatt opp i forbindelse med behandlingen av Statsbudsjettet for 1987.

Landskonferanse ble avholdt for utvalgene i fylkene, på Sørmarka 1. og 2. mars. Konferansen ga inspirasjon og nyttig kontakt mellom fylkesutvalgene og det sentrale utvalget.

Det har vært arbeidet videre med opplysning om, og oppfølging av de saker som vedrører området familiepolitikk og likestilling, vedtatt på Kongressen og nedfelt i LOs Handlingsprogram.

Det har vært orientert på en rekke konferanser i og utenfor fagbevegelsen, og i likestillingskurs og familiekurs, arrangert av utvalgene i fylkene. AOF øket bevilgningene til disse kursene vesentlig. Dessuten ble det i AOFs regi lagt opp til to uke-kurs om likestilling i arbeids- og samfunns- liv, i tråd med utvalgets oppfatning av behov for holdningsskapende og faktisk informasjon.

Utvalgssekretariatet har bl.a. tatt del i arbeidet med Handlingsprogrammet – strategi for organisasjonsutvikling, og styringsgruppe for FAFOs arbeide med delundersøkelse om:

- ungdom og organisering
- kvinner og organisering
- de uorganiserte som rekrutteringspotensiale

LO har deltatt i Norsk Lærerlags aksjon «Barnehageuka 1986» og vært medarrangør på aksjonens høringsmøte. Dessuten har LO engasjert seg i FADs aksjon «Bygg Barnehager».

Det er inngått et samarbeid med AKAN, som har ført til at det derfra arrangeres konferanser med emnet «Kvinner og rusmidler».

Nordisk Ministerråd iverksatte i 1985 «Bryt-prosjektet», som over en fire-års periode skal utvikle metoder for å bryte ned det kjønnsdelte arbeidsmarked. Rogaland fylke, som prosjektområde, er valgt til å være den norske delen av det fellesnordiske prosjektet. Det er nedsatt en referansegruppe i NFS, hvor Esther Kostøl er medlem, og en lokal referansegruppe, med en representant fra fagbevegelsen. Prosjektet følges med interesse.

Vi ble i 1986 invitert av de sosialdemokratiske kvinnene i Norden til å samarbeide om å delta i en nordisk studieuke. Studieukens tema var: «Kvinnens vilkår i arbeidslivet».

En tillitsvalgt, ett medlem av utvalget og en tilsatt fra sekretariatet deltok i studieuken, og det kan fastslås at samarbeidet med de sosialdemokratiske kvinnene var av stor verdi.

Det er utarbeidet rapport fra studieuken.

Rapporten vil være et mulig grunnlag for et eventuelt videre samarbeid mellom de faglige og politiske kvinnene i nordisk arbeiderbevegelse.

På årsmøte i Kvinners Frivillige Beredskap foreslo utvalgets representanter:

1. KFB opphører som selvstendig organisasjon f.o.m. 01.01.87
2. KFBs oppgaver inngår i Folk og Forsvars virksomhet.
3. De medlemsorganisasjonene i KFB som i dag ikke er medlemmer i Folk og Forsvar tilbys medlemsskap.

LOs forslag fikk ikke tilslutning i KFB. Dette førte til at LOs sekretariat 06.10.86 vedtok å melde seg ut av KFB fra 31.12.86.

De årlige, faglige kvinnekongressene i Norden har bl.a. hatt som mål å medvirke til at NFS tar opp familiepolitiske- og likestillingssaker.

Det har ført til at styret i NFS besluttet at en temadag skulle vies likestilling. Den ble avholdt i november 1986. Dessuten er det opprettet nevnte referansegruppe, som følger Bryt-prosjektet, og kontaktgruppe for likestilling, hvor Esther Kostøl er medlem.

Det er også utgitt et temanummer av NFS-bladet om likestilling.

Fagforbundene er i løpet av året forespurt om hvilket likestillingsarbeid som gjøres i respektive forbundsområder. 18 av forbundene har sendt oss svar. Det viser seg at nye likestillingsavtaler er under arbeid i noen private bedrifter og i mange statlige virksomheter og kommuner. Dessuten gjør landsmøter vedtak om likestilling.

Utvalget har erfart at den positive holdningen i forhold til likestilling som Kongressen i 1985 viste, har ført til en større forståelse for området i

arbeiderbevegelsens besluttende organer. Men det er fremdeles et tungt arbeid å få de tiltak og rettigheter som er oppnådd satt ut i livet, så de kommer de enkelte medlemmene til gode.

LOs FISKERIUTVALG

Utvalget ble opprettet i 1985 og har Hans Nordahl Jensen som leder. Utvalget består ellers av: Einar Hysvær, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Birger Blomkvist, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Per Ulriksen, Norsk Transportarbeiderforbund, Henrik Aasarød, Norsk Sjømannsforbund, Sture Arntzen, Handel og Kontor i Norge, Odd Pedersen, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, Alf Bjørnø, Norsk Skog- og Landarbeiderforbund, og Arnt-Otto Arntsen, Norsk Tjenestemannslag.

Juul Bjerke, Økonomisk avdeling i LO, har vært sekretær.

Utvalget har i samarbeid med DNA og AOF arrangert et seminar om Fiskeeksport. En har arbeidet med å gi fagbevegelsen en sterkere posisjon i forhold til utformingen av norsk fiskeripolitikk. I den forbindelse er det gjort henvendelser til Norges Fiskarlag, Fiskeridepartementet og andre interessegrupper i fiskeripolitikken. Utvalget har vært inne i drøftinger i forbindelse med omorganiseringen av ⁴/₅ FINOTRO.

Med utgangspunkt i LOs handlingsprogram for 1985–1989 arbeides det også med å få til en utredning om styrings og organisasjonssystemet i fiskerisektoren.

LOs UTVALG FOR INDUSTRI, OLJE OG ENERGI

Det nyoppnevnte utvalget for kongressperioden 1985–1989 har følgende sammensetning:

Tor Halvorsen, LO, leder, Ole Knapp, Jan Kr. Balstad, LO, Trygve Johnsen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Rolf Hauge, Norsk Papirindustriarbeiderforbund, Walter Kolstad, Norsk Transportarbeiderforbund, Gunnar Grimnes, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, Lars A. Myhre, Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforbund, Eirik Haugen, Norsk Sjømannsforbund, Anders Bjarne Rodal, Norsk Arbeidsmandsforbund, Olav Støylen, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Grethe Wahl Christoffersen, Bekledningsarbeiderforbundet.

Fram til oktober 1986 har Arnulf Leirpoll, Økonomisk avdeling i LO, vært utvalgets sekretær. Deretter har Erik Orskaug, Økonomisk avdeling i LO, vært sekretær.

Utvalget har hatt to møter i 1986. Blandt saker som har vært behandlet kan nevnes det videre arbeid med el.avgiften i industrien, oppkjøps- og omstrukturerings-problematikken samt en gjennomgang av prosjektet «Norge som industrinasjon». Ett av møtene var et orienteringsmøte med Veritas.

INNTEKTSPOLITISK UTVALG

Inntektspolitisk utvalg er et rådgivende organ for Sekretariatet i inntekts- og tariffpolitiske spørsmål. På grunnlag av handlingsprogrammet og andre kongressvedtak skal det uttale seg om prinsipielle spørsmål og enkeltsaker.

I 1986, som i tidligere år, har utvalget i særlig grad arbeidet med forbedelsene til tarifforhandlingene. Det forberedte Sekretariatets innstilling til Representantskapet om retningslinjene for tarifforhandlingene i 1986 og dessuten de konkrete kravene.

Etter Kongressen fikk utvalget følgende sammensetning: Tor Halvorsen, leder, Leif Haraldseth, Esther Kostøl, Yngve Hågensen, Ole Knapp, Odd Isaksen, Kåre Hansen, Lars Skytøen, Einar Hysvær, Dagfinn Habberstad, Liv S. Nilsson, Nils Totland. Dessuten deltar lederne for Juridisk og Økonomisk avdeling i LO.

Øistein Gulbrandsen er sekretær for utvalget.

LOs INNVANDRERUTVALG

Landsorganisasjonens Innvandrерutvalg er et rådgivende organ overfor Landsorganisasjonen i spørsmål som gjelder innvandrерpolitikk og prinsipielle spørsmål knyttet til innvandrernes vilkår i Norge.

Utvalget er rådgivende organ for LO i spørsmål som gjelder LOs arbeid med innvandrerspørsmål, herunder informasjonsarbeid, kursvirksomhet osv.

Saker som nevnt ovenfor, skal etter vanlig praksis forelegges utvalget av Landsorganisasjonens administrasjon. Utvalget kan også på egen hånd reise saker en mener er av interesse innenfor mandatets ramme. Utvalget oppnevner et Arbeidsutvalg bestående av 9 medlemmer til å forberede utvalgets plenumsmøter og behandle hastesaker.

Utvalgets protokoller sendes Landsorganisasjonens administrasjon til behandling. Utvalgets leder har ansvaret for at de enkelte saker som er behandlet i utvalget blir behandlet i Landsorganisasjonens administrasjon i samsvar med praksis for andre rådgivende utvalg.

Konkrete tvistesaker etc. henvises til vanlig organisasjonsmessig behandling via det enkelte fagforbund.

Innvandrерutvalgets sammensetning:

Esther Kostøl, leder, LO – Eidar Trulsen, sekretær, LO – Ingeborg Moen Borgerud, LO – Knut Westgård, N.a.F. – Solveig Johansson, NBIF – Per Klausen, HK-Norge – Bjørn Kjølstad, NRAF – Mikael Tesfagiorgis, HRAF – Helga Trulsrud, NJMF – Liv Undheim, NKIF – Milan Stefanac, NKIF – Torild Olufsen, NKF – Zion Sharabi, NKF – Guri Pahle Glad, Norsk Musi-

kerforbund – Torbjørn Dahl, NNN – Juan Romero, NNN – Anna Aabø, NOPEF – Sverre Andresen, NPF – Raminder Singh, NPF – Steven Meglitsch, SL – Emrullah Gursel, SL – Morten Mjelve, NOSO – Hassan Yildirim, NOSO – Marit Nybakk, NTL – Mohammed Javid, NTL – Aslak Leesland, AOF – (Bente Gyp Wilhelmsen representerte AOF under Aslak Leeslands permisjon) – Rigmor Dahl, NoFo.

Arbeidsutvalget har bestått av Esther Kostøl, Eidar Trulsen, Solveig Johansson, Mikael Tesfagiorgis, Liv Undheim, Juan Romero, Steven Meglitsch, Mohammed Javid, Aslak Leesland (Bente Gyp Wilhelmsen), Ingeborg Moen Borgerud.

Møter

I Innvandrerrutvalget er det i 1986 avholdt 2 møter.

I Arbeidsutvalget er det avholdt 8 møter.

Saker

En sak Innvandrerrutvalget har konsentrert seg om har vært innvandrere til Norge og fagbevegelsen. En henvendelse har vært sendt til alle Landsorganisasjonens forbund med spørsmål om innvandrernes situasjon innen forbundet, antall innvandrere tilsluttet forbundet og hvilke problemstillinger forbundet hadde erfart i forbindelse med innvandrermlemmer og hvilke forslag forbundene hadde til i hvilken grad fagbevegelsen burde engasjere seg overfor det norske samfunn når det gjelder innvandrere og deres spesielle situasjon.

En rapport om situasjonen basert på svar fra ni forbund forelå tidlig på høsten, og viste en entydig tendens i de forbund som hadde besvart henvendelsen til at det var vanskelig å oppgi antall innvandrere som står tilsluttet forbundene og at forbundene ikke hadde registrert spesielle innvandrersproblemer eller problemstillinger.

Imidlertid antydet noen forbund at problemer kunne oppstå i forbindelse med ferie og permisjonsordninger, f.eks. ved at innvandrerne kom fra land langt borte fra Norge og var avhengig av utvidede tidsperioder ved avvikling av ferier.

En annen problemstilling var språkopplæringen og kommunikasjonsvanskeligheter.

Innvandrerutvalget har derfor spesielt drøftet tilbudet om norskopplæring for innvandrere og permisjonsordninger i samband med ferier for innvandrere som kommer fra land langt borte fra Norge.

Når det gjelder språkopplæring har Landsorganisasjonen tatt opp med både Oslo Skolestyre og Kirke- og Undervisningsdepartementet spørsmålet om å følge opp Stortingets intensjon om utvidelse av språkopplæringstilbudet for innvandrere fra 240 timer til 480 timer.

Når det gjelder permisjon i forbindelse med avvikling av ferier har en

sett det slik at dette er forhold som må behandles i forbindelse med revisjon av tariffavtaler.

Andre behandlede saker har vært rutiner ved ansettelser av utenlandsk arbeidskraft, utenlandske arbeidstakere og regelen om kun 25% utenlandsk arbeidskraft innen ett tariffområde, opprettelsen av et Statens Utlendingsdirektorat, innvandrere og kulturproblemer, godkjenning av utdanning fra innvandrernes opprinnelsesland, arbeidsmarkedsetaten og innvandrerkvinnene, tolking for asylsøkere, Innvandrerutvalgets rutiner og engasjement, Landsorganisasjonens handlingsprogram og innvandrere.

Ved hvert av Arbeidsutvalgets møter har det vært invitert en person til å innlede om spesielle saker som har interesse for Innvandrerutvalget.

Følgende innledninger har vært gitt:

Statens Innvandrerboliger ved direktør Arne Wiik. Mottak av asylsøkere, flyktninger og immigranter, ved representant fra Asker og Bærum Politikammer. Innvandrerne og arbeidsmarkedet, ved Mohammed Javid. Innvandrere til Norge og fagbevegelsen, presentert av Internasjonal Avdeling. Innvandrerutvalgets arbeidsrutiner og engasjement, ved utvalgets leder.

I Innvandrerutvalgets møter har vært innledet til debatt om Arbeidsoppgavene i tiden framover, ved utvalgets leder, og Innvandrerne og arbeidsmarkedet, ved Mohammed Javid.

KRIMINALPOLITISK UTVALG

Kriminalpolitisk utvalg har i 1986 bestått av: Evy Buverud Pedersen, Roar Øvrebø, Petter Pettersen, Ellinor Bjarkøy, Odd Alnæs, Margit Glomm, Magne Johannessen, Randi Gjerdrum, Berit Furøy og Hans Irmann-Jacobsen. Fra september 1986 tiltrådte Kjellaug Kristiansen Jota utvalget etter Odd Alnæs fratreden. Kai Ekanger var sekretær frem til mai 1986, da Ragnhild M. Hagen overtok.

Utvalget har i perioden hatt ni møter. Temamøte vedrørende bruk og sikring av våpen ble avholdt for utvalgets medlemmer med innleder Truls Pettersen og Harald Bonde fra Sikringsteknisk utvalg, Det kriminalforebyggende råd. Utvalget har i tillegg hatt et orienterende besøk i Oslo Kretsfengsel.

I forbindelse med nedlegging av Reitgjerdet fra mai 1987 har utvalget viet spørsmålet om psykiatisk behandlingstrengende innsatte i norske fengsler stor oppmerksomhet. Uttalelse ble sendt Det norske Arbeiderpartis Stortingsgruppe via LOs administrasjon.

Utvalget har arbeidet med «Handlingsplanen for aksjon mot narkotikaproblemer i fengslene», og har planen under oppfølging da Justisdepartementet ennå ikke har fullført gjennomføringen av den.

LOs KULTURUTVALG

Utvalget har i 1986 hatt denne sammensetning: Liv Buck, LO,-leder.

Oppnevnt av forbundene:

Norsk Arbeidsmandsforbund	– Sven Pettersen
Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund	– Odd Harald Røst
Norsk Kommuneforbund	– Aud Ljødal
Norsk Musikerforbund	– Tore Nordvik
Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforbund	– Svein Kåre Kjennerud
Norsk Papirindustriarbeiderforbund	– Jens-Petter Jensen
Norsk Tjenestemannslag	– Leif Stavik
Handel og Kontor i Norge	– Leif B. Olsen
Statstjenestemannskartellet	– Per Ø. Andersen

Konsultative medlemmer:

Arbeidernes Opplysningsforbund	– Finn Olsen (fra 1/1.87 Angele Hoel)
Folkets Hus Landsforbund	– Gunnar Andersen
Tiden Norsk Forlag	– Trygve Johansen
Kunstklubben Aktuell Kunst	– Widar Fossum
Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek	– Arne Kokkvoll
Arbeidernes Ungdomsfylking	– Bjarne Christiansen
Framfylkingen	– Terje Havrøy
Norsk Skuespillerforbund	– Roy Bjørnstad

Utvalgets sekretariat:

I henhold til utvalgets mandat er Arbeidernes Opplysningsforbund utvalgets sekretariat. I mandatet heter det videre at Kulturutvalgets virksomheter i størst mulig grad bør koordineres med AOFs arbeid.

Utvalgets sekretær i 1986 har vært Gunnar Gregersen. Fra 1. januar 1987 overtar Finn Olsen som utvalgets sekretær, idet Gunnar Gregersen har fratrådt sin stilling i AOF.

Utvalgets økonomiske ramme.

I henhold til utvalgets mandat får Kulturutvalget årlig avsatt et visst beløp til sin virksomhet.

Utvalgets økonomiske ramme for 1986 ble av LOs sekretariat fastsatt til kr. 550 000,–

Tiltak som er støttet økonomisk av LOs Kulturutvalg i 1986

Kartelldager i Øst-Finnmark	Kr. 4 500,–
Istandsetting av Klevfoss Industrimuseum	Kr. 225 000,–
Video-opptak med «gamle Klevfossarbeidere»	Kr. 20 000,–

LOs Ungdomsutvalgs kulturfestival på Otta	Kr. 49 300,-
Senior-teatret i Victoria Teater (for pensjonister i hele landet)	Kr. 5 000,-
Video-film om Sjølingstad Uldvarefabrikk	Kr. 10 000,-
Arbeiderdagene i Bardu, Troms	Kr. 25 000,-
Fetsund Lensa – fotografering, kartarbeid, skisser	Kr. 12 500,-
Reising av industriarbeiderskulptur i Sauda	Kr. 15 000,-
Skogsarbeiderdagene 1986 i Trysil	Kr. 10 000,-
Støtte til innsamlingsarbeid av historisk materiale knyttet til de ansatte ved folkeregisteret og ligningskontoret i Bergen	Kr. 10 000,-
Turne på arbeidsplasser i Sør-Trøndelag	Kr. 6 000,-
Seminaret «Bergen – en gammel Hansastad»	Kr. 10 000,-
Pakistan Workers Welfare Union, støtte til kulturarrangement 10/8.1986	Kr. 5 000,-
Kulturtiltak i brakkeleirene ved Ormsetfoss Kraftanlegg i Verran	Kr. 900,-
Norsk Jernbaneklubb – tre andelsbrev i forbindelse med ny vognhall på Krøderbanen	Kr. 1 500,-
Foreningen for «Lillestrømspletten»	Kr. 5 000,-
Framfylkingens barnekulturprosjekt i 1986	Kr. 25 000,-
Restaurering av fagforeningsfaner i Trondheim	Kr. 10 000,-
Film/Video om arbeiderbevegelsens historie (DNA's 100 års jubileum)	Kr. 60 000,-
Premiering i forbindelse med at billedkunstnere inviteres til en konkurranse med «Frihet» som motiv (DNA's 100 års jubileum)	Kr. 45 000,-

Møtevirkksomheten

I 1986 har utvalget i alt holdt 10 møter. 124 saker har vært behandlet. *LOs egen kulturkonferanse* ble avviklet i Sarpsborg i dagene 22. – 23. oktober. Konferansen ble viet to hovedtemaer:

Foreningsarbeidet – hjørnesteinen i det faglige kulturarbeidet.

Dokumentasjon av arbeiderkulturen i arkiv og museer.

På konferansen ble rapporten fra forsøksprosjektet i Nome kommune vedrørende arbeidsplassbibliotek presentert – et prosjekt som LOs Kulturvalg og Norsk Kommuneforbund har stått felles om. Prosjektleder har vært Bjørn Bringsværd.

Konferansedeltakerne ble videre orientert om planene i forbindelse med arbeiderbevegelsens lokalarkiv og museum i Østfold. Omvisning ble bl.a. foretatt på Borgarsyssel museum.

Allerede i 1983 hadde LOs Kulturutvalg nedsatt en arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å utrede nærmere lokalarkivenes finansiering og virksomhet. Arbeidsgruppens innstilling ble presentert på kulturkonferansen,

idet styrerepresentanter fra de ulike lokalarkiv sluttet seg til konferansen under behandlingen av denne saken.

Arbeidsgruppens anbefaling gikk ut på:

- a) Man bør konsentrere arbeidet om *ett* arkiv for hvert fylke.
- b) Etablering og drift av lokalarkivene bør fortsatt være den lokale arbeiderbevegelses hovedansvar.
- c) Lokalarkivenes målsetting bør være å oppspore, samle inn og ordne arbeiderbevegelsens historiske materiale.

Samlingene må oppbevares forsvarlig. Det bør utarbeides oversikter over materiell som tas vare på. Interesserte brukere må kunne få rimelig anledning til å arbeide med stoffet.

- d) Støtten til lokalarkivene bør kanaliseres gjennom Arkivet i Oslo.
- e) Det bør henstilles til Arkivets styre og til styret for Opplysnings- og Utviklingsfondet at midler blir avsatt til styrking av lokalarkivene.

LO-organisasjonenes nordiske kulturkonferanse ble avviklet i Sverige – i Norrköping – i dagene 6.–10/10.

Fra LOs Kulturutvalg deltok Liv Buck, Leif Stavik, Arne Kokkvold, Roy Bjørnstad og Odd Harald Røst.

På konferansen ble de nordiske deltakerne orientert om arbeidarstaden Norrköping med bl.a. vandring i Norrköpings industrilandskap, besøk på Norrköpings Stadsmuseum og Arbetets Museum. Man ble videre orientert om hvordan fagforbundene i Sverige arbeider med kulturspørsmålene. Folketeatertanken og hvordan det ser ut i Norden, var også ett av emnene på den nordiske kulturkonferansen.

I 1987 skal den nordiske, faglige studieuken avvikles i Norge.

Engasjementstilling – kulturarbeid på store anlegg

For å følge opp og føre videre LOs Kulturutvalgs arbeid med faglig kulturplan på nye industristeder, vedtok utvalget i sitt møte 6/5.1986 å føre videre engasjementstillingen for en sekretær. Øystein Hagen, som hittil hadde innehatt denne engasjementstillingen, fratrådte 1/6.86.

I møte 6/10.1986 i AOFs arbeidsutvalg ble Helge Olsen tilsatt i stillingen, med tiltredelse 1. november 1986 og varighet 12 måneder. Utgiftene i denne forbindelse dekkes med 50% fra henholdsvis Arbeidernes Opplysningsforbund og LOs Kulturutvalg.

Konsesjonsvern – justering av rammer til kulturarbeid nedfelt i konsesjonsloven (lov av 14/12.1917 om «Erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v.»)

Etter initiativ fra LOs Kulturutvalg har Øystein Hagen levert en utredning som nærmere belyser gjeldende forhold omkring finansieringen av

kulturarbeidet på anlegg. Utredningen konkluderer med at man bør ta initiativ til å få endret vilkårene og rammene for disse bevilgningene, og målsettingen må være å få tilgodesett kultur/velferdsarbeid i langt større grad enn i dag.

LOs Kulturutvalg vedtok i møte 6/5.1986 å drøfte saken nærmere med den politiske ledelse. En slik kontakt fant sted 26/1.1987 med statssekretær Tove Veierød i Kultur- og vitenskapsdepartementet.

Uttalelser avgitt i løpet av året

Det er i løpet av året behandlet og avgitt uttalelser om:

NOU 1985:12 – Norges offisielle kultursamarbeid med utlandet.

NOU 1985:30 – Betaling for sekundær bruk av utøvende kunstneres prestasjoner.

Ot.prp. nr. 14 – (1985-86) Lov om folkebibliotek – uttalelse utarbeidet til Stortingets Kirke- og undervisningskomité.

Utredning om et norsk nasjonalbibliotek.

LOs MEDIEUTVALG

LOs medieutvalg har i 1986 hatt følgende sammensetning:

Magne Nedregård, LO (leder)

Kolbjørn Aune, Jern og Metall

Erik Olaussen, Grafisk Forbund

Magne Thorvaldsen, Den norske Teleorg./Norsk Tele Tjeneste Forbund

Tore Nordvik, Norsk Musikerforbund

Konrad Antonsen, Norsk Tjenestemannslag

Jens Olav Simensen, Arbeiderpartiets Presseforbund

Svein-Tore Sigvaldsen, Kartellet.

Øivind T. Hansen, LOs informasjonsavdeling, har vært utvalgets sekretær.

Det er i løpet av 1986 holdt tre møter hvor utvalget har behandlet 14 saker.

Av større saker som er blitt behandlet kan nevnes:

Innstilling overfor Sekretariatet om deltakelse fra LO i NRKs planer om organisasjonsfjernsyn i perioden 4. september 1986 til 31. mai 1987. Innstilling om tildeling av oppstartingsstilskudd til nærradio/TV-drift. I 1986 kom det inn ti søknader. Seks av disse er blitt behandlet og har fått positivt tilsagn om støtte. Sekretariatet i LO vedtok i møte 3.3.86 en utvidet bevilgningsramme på 200 000 kroner til dette formålet. For 1985 og 1986 er det totalt avsatt 400 000 kroner til oppstartingsstilskudd til nærradio/TV-drift.

Andre saker: Avholdelse av nærradiokonferanse i LO. Forholdet til reklame i nærradioene. Utspill fra LO i forbindelse med vurderinger i Kultur- og vitenskapsdepartementet. Den videre behandling av forslaget om opprettelse av et mediesenter. Utspill fra Arbeiderpartiets Presseforbund om A-pressens framtidige behov for ny kapital.

LOs OLJEKARTELL

Oljekartellet består av:

- Norsk Olje og Petrokjemisk Fagforbund (NOPEF)
 - Norsk Arbeidsmandsforbund (NaF)
 - Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer (NFATF)
 - Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund (NBIF)
 - Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund (NEKF)
 - Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund (NJMF)
 - Norsk Sjømannsforbund (NSF) assosiert medlem
- Oljeseekretær i perioden har vært Jan B. M. Strømme

Sammensetningen i Oljekartellets styre har i beretningsperioden vært:

Ole Knapp, (formann) LO
Jan B. M. Strømme (sekretær), LO
Bjørn Willadssen, LO
Bjørn Kolby, LO
Lasse Jahnsen, NOPEF, avløst av Leif Sande,
Anders Bjarne Rodal, NaF
Hans J.Eriksen, NFATF
Magne Brekstad, NBIF
Kåre Haga, NEKF, avløst av Rolf Solberg Thorsen
Svein Muffetangen, NJMF
Edmund Gjennestad, NSF

Møter i Oljekartellets styre

Oljekartellet avholder månedlige styremøter. I beretningsperioden har det vært avholdt 10 møter og behandlet 127 styresaker.

Tillitsmannskonferanse

Det har vært avholdt én stor tillitsmannskonferanse for tillitsmenn offshore. Tillitsvalgte fra samtlige felt, både i produksjon og utbygging, var til stede.

Representasjon/presentasjon av Oljekartellet

Oljekartellet har fortløpende kommunikasjon med departementer og direktorater i saker av forskjellig karakter. Både i disse saker og ved representasjon på seminarer, konferanser o.l. blir Oljekartellet markedsført som fellesorganisasjon for LOs engasjement, representert ved Oljekartellforbundene, innen oljevirksomheten.

LO og dets forbund har på denne måten fått en markert plass innen organisasjonsbildet på sokkelen og Oljekartellet er nå blitt godt innarbeidet som forbundenes fellesorgan. Oljekartellet er representert i styringskomite for offentlig forskning innen oljevirksomheten. Dette gir forbundene deltakelse i behandling av søknader om forskningsmidler og påvirkning av satsningsområder for forskning. Oljekartellet representerer også forbundene og LO i Statens dykkerskole. Utviklingen på norsk sokkel vil måtte foregå på stadig større dyp og både forhold knyttet til manuell dykking og teknisk undervannsløsning, vil bli sentrale spørsmål i de kommende år.

Oljekartellutvalget i Nord-Norge

Oljekartellutvalget i Nord-Norge har avholdt et styremøte i beretningsperioden. Utviklingen av markedet i perioden har gitt kraftige endringer i aktiviteten i nordområdene, og dette har satt sitt preg på og begrenset de muligheter det har vært for aktivitet i oljekartellutvalget. Det er gjort noen mindre nye funn av gass, som oppgraderer de totale gassreserver, men dette har ikke endret mulighetene for markedsutnyttelse. Interessen for leteaktivitet er derfor sterkt redusert i beretningsperioden.

Sentrale organisatoriske spørsmål

Vernetjenesten har fortsatt vært Oljekartellrets største fellessak å få inn i etablerte former. Oljekartellet fikk i forrige beretningsperiode gjennomslag hos myndighetene for sitt syn og i inneværende periode har det vært arbeidet med innføring av nye ordninger overfor operatørselskapene. For de store feltene Ekofisk og Statfjord er forhandlinger og opprettelse av nye verneorganisasjoner gjennomført. Ved utgangen av perioden er ikke Gullfaks ferdigforhandlet. Den andre store fellesoppgaven er tillitsmannsordninger på de store feltene. Ordningen på Statfjord med tre koordinerende tillitsvalgte på heltid er blitt videreført til Gullfaks, som har samme ordning. Ved utløpet av beretningsperioden kan det registreres fremgang i forhandlingene for Ekofisk om en ordning. Det er for øvrig verdt å merke seg at ved utløpet av perioden ser man de første tegn på endringer innen virksomheten som følge av en nedgang i byggeaktiviteten og organisatoriske endringer for felt i drift grunnet kraftig fall i oljeprisen gjennom året. Dette vil komme til å stille organisasjonsapparatet overfor store utfordringer i neste periode.

Organisasjonssituasjonen på sokkelen

Organisasjonssituasjonen på sokkelen er fortsatt labil. OAF har ekspandert sin posisjon til Statoil, mens OFS er svekket totalt ved tilbakegang for OBF, CAF og ROF. Som følge av dette har OFS lagt frem forslag om sammenslåing til ett forbund. Dette forslaget vil bli behandlet ved avstemning i neste periode. NOPEF har fortsatt jevn vekst på sokkelen. NSF har hatt tilbakemeldinger fra ROF, men riggvirksomheten er sterkt redusert med opplag, permitteringer og oppsigelser som følge. NJMF og NEKF er fortsatt stabile og sterke på sokkelen, mens NBIFs posisjon ikke er styrket i innværende periode.

Offshore og samarbeidsutvalgene

Offshorekontoret i Stavanger har i en periode vært ubemannet grunnet personskifte. Kontoret er nå besluttet bemannet med en offshoresekretær mot to tidligere.

Ekofisk

Ekofisk står overfor stor aktivitet som begynte i innværende periode. Dette gjelder tiltak mot innsynkning og vanninjeksjon. En tillitsmannsordning i Samarbeidsutvalget er forventet tidlig på nyåret.

Vallhall

Gjennom forhandlinger med operatøren har nå Samarbeidsutvalget fått egne kontorer på installasjonen. Aktiviteten blant medlemmene er imidlertid lav.

Frigg/Heimdal

Produksjonen fra Heimdal startet 1. kvartal.

Det har ikke blitt gjennomslag for tillitsmannsordning eller verneorganisasjon i perioden.

Ula

Produksjonen fra Ula startet 4. kvartal. Det har vært et Samarbeidsutvalg i ferdigstillingsfasen.

Statfjord

Ordningen med tre koordinerende tillitsvalgte på heltid er videreført i perioden. Aktiviteten i Samarbeidsutvalget er meget god.

Gullfaks

Gullfaks A er kommet på plass på sokkelen og satt i drift i 4. kvartal. Det

er opprettet Samarbeidsutvalg og inngått avtale med operatøren om 3 koordinerende tillitsvalgte på heltid.

ORGANISASJONSKOMITEEN

Organisasjonskomiteen hadde ved utgangen av 1986 følgende sammensetning: Evy Buerud Pedersen, leder, LO, Magnus Midtbø, NFATF, Harald Øveraas, NaF, Anders Brevik, Bekledning, Odd Larsen, NBIF, Gunnar Andersen, NEKF, Kjell Christoffersen, NGF, Kåre Hansen, HK, Oddbjørn Møller, NJMF, Birger Blomkvist, NKIF, Arne Grøttum, NKF, Rolf Frøysland, NNN, Arne Marthinsen, NPF, Einar Engset, NSLF, Nils Totland, Statstjenestemannskartetlet, Brit Renngård, NTL, Per Ulriksen, NTF, Anton Solheim, NTIF, Bjørn Kolby, LO, Arne Furubråten, sekretær, LO.

Organisasjonskomiteen har i 1986 behandlet 49 saker.

I tillegg har organisasjonskomiteens ledelse hatt flere partsmøter mellom forbund vedrørende organisasjonsspørsmål.

Flere av disse har resultert i skriftlige avtaler mellom partene. I andre tilfeller er det oppnådd enighet på annen måte.

I løpet av året har Norsk Ballettforbund blitt delaktig i den allerede bestående samarbeidsavtale mellom Norsk Skuespillerforbund og Landsorganisasjonen i Norge.

SOSIALPOLITISK UTVALG

Utvalget har i 1986 hatt denne sammensetningen:

Liv Buck, LO, formann, Florin Olsen, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Gerd Reinsvollsvveen, Norsk Sosionomforbund, Kari Fagernæs Pedersen, Norsk Tjenestemannslag, Tore Holm, Norsk Kommuneforbund, Ruth Kolstad, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Sverre Andresen, Norsk Papirindustriarbeiderforbund, Bjørn Christiansen, Norsk Barnevernpedagogforbund, Jarand Sødahl, Norsk Vernepleierforbund, Ottar Johansen, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, Rigmor Dahl, Norsk Folkehjelp, Sverre Andersen, Norsk Pensjonistforbund, Finn Grønseth, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, Gunn Vigdis Olsen-Hagen, Stortingets Sosialkomite, Sigurd Birkelund, Arbeidernes Edruskapsforbund, Haakon Pettersen, Arbeidernes Opplysningsforbund, og Kjell Samuelsen, LO, sekretær.

Norsk Sykepleierforbund har møtt som observatør i utvalget i 1986 v/ Ellen Koren Dahl.

Det har vært holdt åtte møter i utvalget, samt en to-dagers samling.

Av de viktigste sakene som har vært behandlet i Sosialpolitisk utvalg kan nevnes:

- Forslag til endringer i Folketrygdens regler om medisinsk stønad og dekning av skyssutgifter i utlandet.
- Oppfølging av handlingsprogrammet.
- Bostøtte for pensjonister.
- Attføring
- Div. endringer i trygdebudsjettet for 1986 angående fødselspenger/ omsorgspenger ved adopsjon, utvidet rett til permisjon ved små barns sykdom, gratis høreapparater m.v.
- Trygdereguleringen 1986
- Krav til Statsbudsjettet for 1987 for pensjonistene.
- Saksgangen i Kontaktutvalget
- Lov om sosiale tjenester m.v. NOU 1985:18.
- Helseopplysning i fagbevegelsen.
- AKAN
- Fellesutvalget for forberedelse til pensjonsalderen.
- Utredning om langtidssykmeldte.
- Samordning i helse- og sosialtjenesten NOU 1986:4.
- Sykehusobduksjon NOU 1985:37.
- Folketrygdens forhold til helsetjenestene og andre ordninger NOU 1986:11
- Levekår for psykisk utviklingshemmede NOU 1985:34
- Bedrifter for vernet arbeid – Nytt støtte- og styringssystem.
- Folketrygdfondet
- RTV
- Pensjonsordninger
- Statsbudsjettet 1987 – Helse- og sosialpolitisk sektor.

Sosialpolitisk utvalg har i 1986 holdt to konferanser for LO-organiserte pensjonister på Sørmarka. Den første konferansen ble holdt 2.-4. mai og den andre 12.-14. desember. Emner som ble behandlet var:

Den sosialpolitiske situasjon, LO's internasjonale engasjement, Statens Eldreråd, Krav og forventninger i forhandlingene med Staten, Organisering av pensjonistaktiviteter, Helseopplysning m.v.

Sosialsekretæren har deltatt i Konferanse om pensjonsforhold i Europa, arrangert av ETUI i Brussel.

For øvrig har formannen og sosialsekretæren deltatt i en rekke møter og konferanser og innledet om LOs sosialpolitikk.

Formannen, sosialsekretæren og økonom Arnulf Leirpoll har vært LOs forhandlere med Staten når det gjaldt trygdeoppgjøret.

LOs UNGDOMSUTVALG

I 1986 besto LOs ungdomsutvalg av følgende personer: Leder: Evy Buverud Pedersen, LO, Grethe Fossli, HK, Harry Jørgensen, NJMF, Gørild Sæland, NTL, Kirsten Rogstad, NKF, Per Skau, NBIF, Liv Undheim, NKIF, Jan H.B. Andersen, NPF, Bjørn Kjølstad, HRAF, Martin Kolberg, DNA, Sigve Brekke, AUF, Ståle Dokken, AUF, Torgeir Bøen, Framfylkingen, Einar Mortensen, AOF, Bente Gyp Wilhelmsen, AOF, Knut Aagesen, Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole, Ingunn Olsen, LO – sekretær, Jan Lajord, LO – sekretær.

Kirsten Rogstad, NKF, og Torgeir Bøen, Framfylkingen, gikk ut av ungdomsutvalget i løpet av 1986. Bjørn Sandnes, NKF, og Arve Mannfjord, Framfylkingen, gikk inn i deres sted.

Utvalget hadde sju møter i 1986.

Arbeidsutvalget besto av: Evy Buverud Pedersen, LO, Sigve Brekke, AUF, Gørild Sæland, AUF, Per Skau, NBIF, Harry Jørgensen, NJMF, Kirsten Rogstad, NKF – senere byttet ut med Bjørn Sandnes. Utvalgets sekretær tiltrer arbeidsutvalget.

Arbeidsutvalget hadde ni møter i 1986.

SKOLERINGSVIRKSOMHETEN:

Faglig ungdomsskole (FUS):

I 1986 tok LOs ungdomsutvalg sentralt initiativet til regionale samlinger over to – tre dager for en grundig gjennomgang av forarbeidet, gjennomføring og oppfølgingen av FUS. Samlingene var beregnet på kursveiledere. Det ble dessverre noe dårlig deltakelse i enkelte regioner.

LOs ungdomsutvalg i fylkene har i 1986 avholdt FUS-kurs. FUS har, som tidligere, også i år vært ryggraden i utvalgenes aktiviteter. Kurslederpermen ble lagt til grunn også i 1986. Disse FUS-kursene tar sikte på en innføring i lokalt fagforeningsarbeid og praktisk organisasjonsarbeid, samt en innføring i arbeiderbevegelsens historie.

Sentral Faglig Ungdomsskole (SFUS):

Det har i løpet av 1986 blitt avviklet tre SFUS-kurs. Kursenes varighet er en uke. Det har ikke vært problemer med å skaffe deltakere dette året sammenlignet med tidligere år.

Temakonferanser for ungdomskontakter:

Det har i løpet av 1986 blitt avviklet to Temakonferanser for ungdomskontakter i fagforeninger og avdelinger. Disse konferansene har i hovedsak tatt for seg «Håndbok for ungdomskontakter». Konferansenes varighet er én uke. Deltakelsen har vært god.

Det ble i 1986 nedsatt en arbeidsgruppe som skulle se på skoleringsvirksomheten i sin helhet. Kursopplegget er under revisjon.

AKSJONEN: «FRIHET FOR SØR-AFRIKA»

Arbeidernes Internasjonale Støttekomite (AIS) gjennomførte første halvdel av 1986 en solidaritetsaksjon for de svarte i Sør-Afrika, under mottoet «Aksjon Frihet for Sør-Afrika». Denne aksjonen inngikk som en viktig del av LOs ungdomsutvalgs aktivitetsplan. Målsettingen for aksjonen var tosidig. På den ene siden var det å samle inn penger til de svarte fagorganisasjonene og til African National Congress (ANC). De innsamlende midler ville gå uavkortet til fagorganisasjonen i Sør-Afrika, fortrinnsvis kanalisert gjennom Frie Faglige Internasjonale (FFI) og til det politiske motstandsarbeidet, i første rekke gjennom ANC.

På den annen side ville man informere om forholdene i landet, og særlig fagorganisasjonenes rolle i frigjøringskampen. Et hovedpunkt i aksjonen var kravet om løslatelse av ANC-lederen Nelson Mandela, fagforeningsfolk, kirkeledere og andre politiske fanger.

LOs ungdomsutvalgs aktivitet i forhold til aksjonen var å koordinere aktivitetene som ble rettet spesielt mot ungdomsgrupper på arbeidsplassene, i utdanningsinstitusjonene m.v. I denne forbindelse ble noen av arrangementene gjennomført ved at LOs ungdomsutvalg bidro med å få Lindiwe Moncluse fra ANC-kontoret i Stockholm som innleder, henholdsvis i Kvinherrad 5. april, Hammerfest 17. april og Tønsberg 30. april.

I tillegg har LOs ungdomsutvalg i samarbeid med AUF arrangert en foredragstur med Dennis Goldberg fra ANC i tidsrommet 10. – 15. mars. Under besøket ble Dennis Goldberg fulgt av Jan Lajord fra LOs ungdomsutvalg og Erling Rimestad fra AUF.

Formålet skulle være av informasjonsmessig art, samt at det skulle bidra til å legge et best mulig grunnlag for organisasjonenes arbeid med AIS-kampanjen. Foredragsturnéen med Dennis Goldberg besto av et tett-pakket program. LOs ungdomsutvalg har utarbeidet en rapport med presseklipp fra gjennomføringen av aksjonen «Frihet for Sør-Afrika».

FAGBEVEGELSENS SOMMERPATRULJE

Fagbevegelsens Sommerpatrulje ble gjennomført i Østfold, Buskerud, Akershus, Hedmark og Troms. Det organisatoriske opplegget ble i stor grad gjennomført etter samme modell som i 1985, hvor det ble nedsatt en sentral styringsgruppe bestående av Jan Lajord, LOs ungdomsutvalg – Kirsten Rogstad, Norsk Kommuneforbund – Grethe Fossli, Handel og Kontor – Viktor Folvik, Norsk Transportarbeiderforbund, og Sigve Brekke fra Arbeidernes Ungdomsfylking. Denne gruppen hadde det overordnede ansvaret for gjennomføringen på alle plan. Sekretariatet ble lagt til LO. I tillegg ble det opprettet regionale styringsgrupper i hvert av de medvirkende fylker.

Fagbevegelsens Sommerpatrulje hadde som målsetting å sette søkelyset på at norsk fagbevegelse, og spesielt de medvirkende fagforbund, er opp-tatt av ungdom i arbeidslivet, og ungdom som har sommerjobb. At disse ikke skal utnyttes i arbeidslivet såvel når det gjelder arbeidstid, ufullstendige arbeidskontrakter, rett til overtidsbetaling, rett til feriepenger m.v. Det ble i tillegg til alle de ovennevnte områder som ungdom kan komme ut for, informert om de fordeler medlemsskap i fagbevegelsen ga dem og hva slags rettigheter de har i arbeidslivet som arbeidstakere.

Erfaringen med Sommerpatruljen var meget positiv, og pressedekningen var god sentralt som regionalt. Det er i tillegg utarbeidet en rapport med presseklipp fra gjennomføringen av Fagbevegelsens Sommerpatrulje i LOs ungdomsutvalg.

KULTURFESTIVAL

I samarbeid med LOs kulturutvalg, Arbeidernes Opplysningsforbund, vår familie- og barneorganisasjon Framfylkingen, og vår ungdomsorganisasjon Arbeidernes Ungdomsfylking – tok LOs ungdomsutvalg initiativet til å avholde en kulturfestival på Otta i tiden 13. – 17. august. Målet med en slik kulturfestival var å samle nye og gamle kulturkrefter i arbeiderbevegelsen til opptreden og utveksling av erfaringer.

I tillegg var det et sentralt mål å oppnå en større bevissthet i egne rekker i forhold til arbeiderkultur. Det forberedende arbeidet bar i stor grad preg av at arrangementet var en nyskapning i bevegelsen. Dette var både en fordel og en ulempe, – en fordel fordi man sto fritt til å lage noe helt nytt, og en ulempe fordi ingen hadde noen erfaringer fra tilsvarende fellesarrangementer.

En av hoved-idéene bak festivalen, var å la de ulike delene av arbeiderbevegelsen bli bedre kjent med hverandre – knytte nye kontakter.

Aktiviteten foregikk på forskjellige steder i Otta. Det er nærliggende å nevne Ottahallen, Otta Videregående skole, Otta Samfunnshus, Sell Ungdomsskole, Solvang, ungdomsklubben og paviljongen, samt at vi hadde leid plass på Øya Camping. Av aktiviteter vises det til: vise og sangverksteder, rockeverksteder, videoverksteder, nærradioverksted, rockegruppeverksted, revy- og teaterverksted.

Totalt sett deltok ca 500 på kulturfestivalen.

LOs UNGDOMSUTVALGS LANDSKONFERANSE

LOs ungdomsutvalg avholdt den årlige landskonferansen på LO-skolen, Sørmarka, i tiden 28. – 30. november. Her deltok representanter fra LOs ungdomsutvalg i fylkene og sentralt, samt de ungdomsansvarlige fra fagforbundene.

Evy Buverud Pedersen åpnet konferansen med å gi et kort tilbakeblikk i forhold til fjorårets konferanse, samt en redegjørelse for hva LOs ungdomsutvalg har fulgt opp konkret i forhold til de henstillingene som framkom på landskonferansen i 1985.

Ståle Dokken innledet om «Nye AUF», og etter innledningen var det en debatt om temaet.

Jan Lajord innledet om aktivitetsplanen for 1987. I programmet for landskonferansen var det avsatt rikelig med tid til gruppearbeid, slik at konferansen ble en arbeidskonferanse i forhold til kommende års aktivitetsplan.

Arne Furubråten innledet om det faglig/politiske samarbeidet sentralt og regionalt. Etter innledningen var det en debatt om temaet.

På landskonferansen var det 95 deltakere.

FAGLIGE UNGDOMSKONFERANSER I FYLKENE

I løpet av de seneste årene har LOs ungdomsutvalg lyktes i å få til en kontinuitet i gjennomføringen av de faglige ungdomskonferansene i fylkene, som holdes minst en gang pr. år. Disse konferansene var beregnet på ungdomskontakter i fagforeninger/-avdelinger og samorganisasjonenes styrever, samt AUFs faglige utvalg i de respektive fylker. LOs ungdomsutvalgs målsetting var å få til en bedre drøftelse av kommende års aktivitetsplan. Dette ville igjen medføre at utkastet til aktivitetsplanen for LOs ungdomsutvalg forelå på et tidligere stadium enn hva som har vært praksis de tidligere år.

LOs ungdomsutvalg anmodet fylkesutvalgene om å legge de faglige ungdomskonferansene for ungdomskontaktene etter august måned. Fra LOs ungdomsutvalg sentralt deltok arbeidsutvalgets representanter på samtlige av de faglige ungdomskonferansene i fylkene.

ØVRIGE ORGANISASJONSSAKER

En av de viktigste arbeidsoppgavene for LOs ungdomsutvalg de to siste årene har vært oppnevning/valg av ungdomskontakter i fagforeninger/avdelinger og samorganisasjoner. Det er og blir en prioritert arbeidsoppgave å gjøre ordningen med ungdomskontaktene bedre.

Dette er bakgrunnen for at vi foreslo aktivitetsplanen 1987 skrevet for og til ungdomskontaktene. Fra LOs ungdomsutvalgs side har vi fulgt de henstillinger vi fikk på landskonferansen, ved at vi allerede i januar tilskrev fagforbundene, og spesielt de forbund som skulle avholde landsmøte i perioden, slik at de kunne forandre vedtektene dithen at de ga en åpning for valg av ungdomskontakter. Men også de fagforbund som ikke avholdt landsmøte i perioden har fått en oppfordring fra LOs ungdomsutvalg om å

henstille til sine organisasjonsledd om å få oppnevnt ungdomskontakter i fagforeninger og avdelinger.

LOs ungdomsutvalg har i perioden engasjert seg sterkt i oppfølgingen av «Handlingsplan for et styrket barne- og ungdomsarbeid». Den oppgaven fulgte man opp ved å nedsette en arbeidsgruppe gjennom LOs ungdomsutvalg, bestående av leder i LOs ungdomsutvalg, AUFs organisasjonssekretær, DNAs organisasjonssekretær, LOs organisasjonssekretær og en av LOs ungdomsutvalgs faste sekretærer.

Ett av områdene som først ble prioritert å arbeide med, var å finne en løsning i forhold til ordningen med arbeiderbevegelsens ungdomssekretærer i fylkene. LOs sekretariat, AUFs landsstyre og DNAs sentralstyre har sluttet seg til ordningen. Dette innebærer at vi har kommet et stykke videre med gjennomføringen av Totland-komiteéns innstilling, «Handlingsplan for et styrket barne- og ungdomsarbeid».

Et annet område arbeidsgruppen har arbeidet med, var å finne fram til en tilknytningsform til fagbevegelsen for ungdom under utdanning. Dette arbeidet ble ikke ferdig utarbeidet i perioden.

Samarbeid med AUF

Samarbeidet med AUF har både organisatorisk og politisk utviklet seg i positiv retning, – det skyldes at vi startet med å avvikle et fellesmøte mellom LOs ungdomsutvalg og AUFs faglige utvalg 17. januar 1986. Et konkret resultat av ovennevnte møte: AUF og LOs ungdomsutvalg har helt identisk aktivitetsplan/planleggingshefte på den faglige sektoren.

Samarbeid med Framfylkingen

Kontakten med Framfylkingen har i perioden vært god. Gjennom LOs ungdomsutvalg i fylkene har samarbeidet utviklet seg positivt også på distriktsplan.

Statens Ungdomsråd (STUI)

LOs ungdomsutvalg har i perioden hatt godt samarbeid med STUI. Utvalgets kontaktperson har vært Jan Lajord.

Landsrådet for Norske Ungdomsorganisasjoner (LNU)

Kontakten med LNU har i perioden vært god, utvalgets kontaktperson har vært Gørild Sæland.

Folk og Forsvar

Konferansene «Ungdommen og Forsvaret»: LOs ungdomsutvalg har vært representert på flere av de regionale konferansene.

Samarbeid med fagforbundene

Kontakten med fagforbundene har vært god i perioden. LOs ungdomsutvalg har deltatt på flere av fagforbundenes ungdomskonferanser og kurs. LOs ungdomsutvalg har fortløpende tilskrevet fagforbundenes ungdomsansvarlige med hensyn til informasjon.

MATERIELL

LOs ungdomsutvalg har i 1986 utarbeidet aktivitetsplan for 1986.

Til fagbevegelsens Sommerpatrulje ble det utarbeidet 8 siders tabloid-avis i et opplag på 60 000. I tillegg ble det produsert 250 T-shirts og 125 College-gensere, 20 000 oblater og 10 000 sendeplater – alt med Fagbevegelsens Sommerpatruljes emblem.

Folkets Hus Landsforbund

Styret

Styret i Folkets Hus Landsforbund har i beretningsperioden hatt følgende sammensetning:

LO-oppnevnte: Svein-Erik Oxholm (formann), Liv Buck, John Stene og Odd Isaksen.

Vararepresentanter: Ole Knapp, Leif Haraldseth, Walter Kolstad og Gunnar Grimnes.

Landsmøtevalgte: Egil Nilsen (nestformann), Magne Mælumshagen og Jan Åsmul.

Vararepresentanter: Marthon Helgevold, Arvid Lundquist og Johannes Henriksen.

Som første vararepresentant for de landsmøtevalgte har Marthon Helgevold møtt fast på forbundsstyrets møter.

Det er i perioden holdt 5 styremøter, hvorav det ene ble avvirket i Stavanger Folkets Hus 5. september.

Styret har hatt 88 saker til behandling, som er 5 flere enn året før. Styret har behandlet og godkjent en søknad om overføring av medlemskap, og medlemstallet er det samme som ved utgangen av forrige år, nemlig 288.

Folkets Hus-sekretæren har i løpet av året hatt 54 reise- og møteoppdrag, som er 21 færre enn i fjoråret.

Landsforbundets virksomhet

1. Landsmøtet i 1984 vedtok at det skulle arrangeres skoleringsseminar for medlemsorganisasjonene. Disse seminarene skulle erstatte tidligere ordning med distriktskonferanser.

Skoleringsseminaret for de små forsamlingshus, som skulle vært avviklet høsten 1985, måtte utsettes p.gr.a. manglende oppslutning, og ble holdt på Dovrefjell Hotell i dagene 23. – 25. mai 1986.

I alt 32 medlemsorganisasjoner var representert på seminaret, som hadde et programinnhold tilpasset det behov for skoling de små forsamlingshus har.

I inneværende landsmøteperiode skal det avvikles tilsvarende seminarer for de mellomstore og store forsamlingshus.

2. Folkets Hus Landsforbund har i perioden utviklet videre samarbeid med tilsvarende organisasjoner både innenlands og utenlands. Samarbeidet med Noregs Ungdomslag og Landslaget for alkoholfrie serverings- og samlingssteder (LASS), som ble innledet i 1984, tar sikte på et fellesopplegg overfor Kulturdepartementet når det gjelder fordelingen av statsmidler til forsamlingshus som eies og drives av frivillige organisasjoner. På statsbudsjettet for 1987 er det avsatt 42 mill.kr. til dette formål.

Den nordiske samarbeidsgruppen hadde møte i Gøteborg 27. til 29. august, hvor det bl.a. ble drøftet opplegget for en nordisk Folkets Hus-konferanse i Helsingfors høsten 1987 under mottoet «Samverkan mellom generationerna».

3. Arbeidet med skriving av Folkets Hus historie har pågått kontinuerlig i hele perioden, og manuskriptet til boken, som får tittelen «100 år med Folkets Hus», forelå ferdig ved utgangen av året. Det endelige produkt skal presenteres på Landsforbundets jubileumslandsmøte høsten 1987.
4. I løpet av beretningsperioden er det registrert offentlige bevilgninger til våre medlemsorganisasjoner på ialt kr. 8 811 230,- hvorav kr. 7 946 230,- i form av direkte kommunale tilskudd og kr. 865 000,- som garanti på lån.

Bevilgningene har i hovedsak dreiet seg om driftstilskudd, og det samlede beløp representerer en fordobling i forhold til fjoråret.

Landsforbundet forventer økte offentlige bevilgninger til våre forsamlingshus når midlene på statsbudsjettet for 1987 skal fordeles.

Folkets Hus Fond

Det er styret i Folkets Hus Landsforbund som forvalter midlene i Folkets Hus Fond.

Ved utgangen av året var forvaltningskapitalen over 50 mill. kroner, som i alt vesentlig er plassert i obligasjonslån til medlemsorganisasjonene i Folkets Hus Landsforbund.

I beretningsperioden har forbundsstyret mottatt og behandlet 13 søknader om lån, som er 5 flere søknader enn i fjoråret. Samtlige søknader ble innvilget av LOs sekretariat etter innstilling fra Folkets Hus Landsforbund.

Det totale utlånsbeløp i 1986 var på kr. 13 495 000,- som er kr. 11 250 000,- mer enn i 1985, og som er det høyeste årsbeløp som hittil er utlånt fra Folkets Hus Fond.

Foruten søknader om lån, har forbundsstyret behandlet og innvilget:

2 søknader om pantefrafall

1 søknad om prioritetsvikelse

6 søknader om avdragsutsettelse

3 søknader om rente- og avdragsutsettelse

I tillegg har forbundsstyret behandlet og innvilget 2 søknader om ettergivelse av gjeld på tilsammen kr. 22 570,56 fra Follavatn Folkets Hus og Sørvågen Folkets Hus.

Med bakgrunn i den generelle renteøkning i samfunnet ble rentesatsen i Folkets Hus Fond økt fra 10% til 11%.

For nye lån ble renteøkningen gjort gjeldende fra 1.3.86, mens renteøkningen for løpende lån fikk virkning f.o.m. terminforfall pr. 30.11.86.

Elektronisk databehandling (EDB)

FAGDATA er et interessentskap bestående av Landsorganisasjonen i Norge og tilsluttede fagforbund og andre organisasjoner og institusjoner i arbeiderbevegelsen. Hovedformålet er å yte elektronisk tekst- og databehandlingstjenester overfor medlemmene og deres organisasjonsledd i henhold til medlemmenes formål og ønsker. Bistand i EDB-faglige spørsmål både for sentrale og lokale ledd tillegges også Interessentskapets arbeidsområde.

Prioritert er oppgaver i forbindelse med rasjonell behandling av kartoteker, kontingentsystemer, adressering og bedriftsoversikter. FAGDATA løser også en rekke administrative oppgaver ved hjelp av datateknikken. Dette gjelder elektronisk tekstbehandling, økonomisystemer med budsjett, regnskap og lønn, samt mer spesielle områder som lønnsstatistikk, teleks, regneark etc.

FAGDATA har ved utgangen av 1986 14 ansatte, hvorav 3 arbeider med masseregistrering (punching).

I 1986 har det vært arbeidet mye med overgang til «online» ajourhold av medlems- og bedriftskartotekene i flere forbund. I forbindelse med flyt-

tingen til nye lokaler i Møllergaten 20, har vi også lagt mye arbeide i å få stabilisert driftssituasjonen på vårt terminalnett. I løpet av året er det koplet opp en rekke nye terminaler til nettet, og den sentrale maskinkraften er meget godt utnyttet. FAGDATA er også ansvarlig for gjennomføringen av et pilotprosjekt mellom LO, AOF og DNA for innføring av EDB i distriktkontorsammenheng. Interessentskapet har i dette prosjektet (Gjøvikprosjektet) lagt mye arbeid i kravspesifikasjon, tilbudsinnhenting og vurdering, koordinering og informasjon. Ved årets utgang var maskinen ferdig installert og test/opplæringsfasen i full gang.

Rapporten fra prosjektet «Fagforeningenes Datasystemer» (UNITE-rapporten) var ved utgangen av 1986 klar for behandling i LO. FAGDATA har i dette året hatt en person som har brukt mye tid til å følge opp de anbefalingene som rapporten gir.

Brukere

EDB-Interessentskapet har følgende medlemmer:

Landsorganisasjonen i Norge, Arbeidernes Opplysningsforbund, Det norske Arbeiderparti, Handel og Kontor i Norge, Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet, Norsk Kommuneforbund, Norsk Arbeidsmandsforbund, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, Norsk Folkehjelp, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, Norsk Grafisk Forbund, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund, Norsk Papirindustriarbeiderforbund, Norsk Transportarbeiderforbund, Norsk Treindustriarbeiderforbund, Skolenes Landsforbund, alle forbund i A.S. Statstilsattes Hus, og FAFO.

Styret:

Svein-Erik Oxholm, formann, LO, Storm Lundberg, Handel og Kontor i Norge, John Stene, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund, Håkon Nielsen, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, Sverre Andresen, Norsk Papirindustriarbeiderforbund, Jan Werner Hansen, Norsk Tjenestemannslag, Helge Fottland, ansattes representant.

Vararepresentanter til styret:

Jan Aaboen, AOF, Hans H. Eriksen, Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer, Knut Endreson, LO.

Distriktskontorene

ØSTFOLD

Distriktssekretær: *Rolf-Thore Hildebrandt*

Organisasjonsoversikt:

I kontorets arbeidsområde var det pr. 1/1 -86 åtte samorganisasjoner og 206 fagforeninger, med et medlemstall på 47 513.

Endringer i foreningene

Lisleby Kjemiske fagforening har gått inn i Fredrikstad Jern og Metall – NTL avd. 101–94 har gått inn i NTL avd. 101–88.

Sarpsborg kommunale forening avd. 4 – Sarpsborg kommunale renholdsforening avd. 90 og Sarpsborg kommunale tjenestemannslag er slått sammen til Sarpsborg kommunale forening.

Utgåtte foreninger

Fredrikstad konfeksjonsarbeiderforening har opphørt.

Ny forening

Skolenes Landsforbund, Tune avdeling.

Møter i Tilsynsutvalget

Tilsynsutvalget har hatt 7 møter og behandlet 34 saker i 1986.

Møter i LOs samarbeidsorgan for Østfold

Det har vært arrangert to ordinære fylkeskonferanser i LOs samarbeidsorgan for Østfold.

Følgende saker har vært til behandling:

Fylkeskommunale saker. «Politisk regnskap etter 2 år». Faglig/politiske samarbeidsforhold. Plan for barnehageutbygging. Aksjon «Frihet for Sør-Afrika». «Hel-leterminalen», Halden. Bankgebyr og rentepolitikk. Fylkestingsvalget 87, Politisk program. Fagbevegelsens sommerpatrulje. Arbeidsprogram for ungdomsutvalget. Samarbeidet mellom LO og Lærerlaget.

Miljøpolitikk – Arbeid mot forurensing i vann, luft og jord. Bedriftshelsetjenesten – oppfølgingsarbeid, samt den aktuelle faglige situasjon. Innledere på fylkeskonferansene har vært:

Yngve Hågensen, Terje I. Olsson og Børre Pettersen fra LO, fylkesvaraordfører Bjørn Skaug, Tilsynsutvalgsleder Egil T. Ekhaugen, Bjørn Eriksen samt distriktssekretæren.

Andre fylkesmøter

Distriktskontoret har arrangert en konferanse for samorganisasjonenes ledere, kasserere og revisorer over tre dager om budsjettering, regnskapsførsel og revisjon. Innledere/forelesere var Inger Høgberg fra LOs revisjonskontor samt distriktssekretæren.

Det har videre blitt holdt en konferanse for samorganisasjonenes ledere og kasserere i samarbeid med Landsbanken $\frac{1}{2}$ s, Fredrikstad. Innleder i tillegg til banken og distriktskontoret var Thor-Erik Johansen fra LOs juridiske kontor.

Det har vært arrangert en konferanse for samorganisasjonene, Kommuneforbundet, Handel og Kontor og Transport i Østfold med oppsummering av erfaringer fra sommerpatruljen samt planlegging av oppfølgingstiltak.

Det er holdt fellesmøte mellom samorganisasjonene i Østfold og Østfold Lærerlag. Tilsynsutvalget/Styret for LOs samarbeidsorgan i Østfold har vært LOs representanter i samarbeidskomiteen med Østfold Lærerlag.

Tilsynsutvalget er også fagbevegelsens representanter i samarbeidskomiteen med Østfold Arbeiderparti.

Fagbevegelsens sommerpatrulje

«Fagbevegelsens sommerpatrulje» ble gjennomført i Østfold i uke 31. Sommerpatruljen ble arrangert i samarbeid med Norsk Kommuneforbund, Handel og Kontor, Norsk Transportarbeiderforbund og A.U.F.

I alt ble 306 arbeidsplasser oppsøkt: 172 H.K.-bedrifter, 56 kommunearbeidsplasser og 59 transportarbeidsplasser. I tillegg ble 19 arbeidsplasser innen Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet oppsøkt.

Til patruljemannskapet sto en dobbeldekker «Londonbuss» til disposisjon, samt en campingvogn innkjøpt av samorganisasjonene i Østfold.

Gjennomføringen lokalt skjedde i samarbeid med samorganisasjonene og de lokale fagforeningene innen de forbundsområder som deltok. I tillegg deltok lokale tillitsvalgte fra Hotell og Restaurant samt fra Østfold Lærerlag. Gruppa «Kulturfolket» deltok med kulturinnslag på gater og torg og det ble arrangert stands i alle samorganisasjonsdistrikter. Det er utarbeidet egen detaljert rapport fra aksjonen.

Distriktskontoret arrangerte 12 møter i forberedelsen av patruljen.

Lock-out/streik

Under lock-out ble det arrangert daglige møter på distriktskontoret hvor tillitsvalgte fra alle lock-out-rammede foreninger ble invitert sammen med representanter fra samorganisasjonene. Under disse møtene ble det også holdt telefonkonferanser arrangert av informasjonskontoret i LO.

Under Kommuneforbundets streik ble distriktskontorets møterom stilt til disposisjon som kontor/møterom for Kommuneforbundets fylkesforening.

Møter i samorganisasjonene

Distriktsssekretæren har deltatt i 47 møter i samorganisasjonenes styrer, felles fagforeningsstyrer, års- og halvårsmøter, planleggingskonferanser og andre fellesarrangement.

Følgende saker har vært til spesiell behandling:

Tariffrevisjon og hjelpetiltak for streikende og lock-out-rammede. Faglig/politiske samarbeidsforhold. Arbeidsprogram for Østfold Arbeiderparti for neste fylkestingsperiode. Aksjon «Frihet for Sør-Afrika». Samarbeide med lærerlagene. Skole og arbeidsliv. Fagbevegelsens sommerpatrulje. Fagbevegelsens «Høstpatrulje» – oppfølgingstiltak med agitasjonsarbeid og medlemsverving.

Miljøpolitikk – arbeid mot forurensinger. Bankenes rente- og gebyrpolitikk samt fylkespolitiske saker.

Møter i fagforeninger

Distriktsssekretæren har deltatt i ti møter i fagforeninger vedrørende ulike organisasjonsspørsmål og framstøt, faglig politiske saker samt tvistespørsmål.

Studie-/opplysningsarbeid

Distriktsssekretæren har i 1986 hatt 32 forelesninger på kurs for LO/AOF og samorganisasjonene, Norsk Papirindustriarbeiderforbund, Norsk Fængselstjenestemannsforbund, Norsk Tele Tjeneste forbund, Borregaard foreningene, Saugbrugsarbeiderforeningene, Ungdomsskolelærere, Østfold Ingeniørhøgskole, Kirkebygda skole, Våler, Begby Ungdomsskole, Borge, Halmstad Ungdomsskole, Rygge, Grøtvedt Ungdomsskole, Askim, Eidsberg Ungdomsskole, Eidsberg, samt for Arbeidsmarkedsopplæringscenteret, Lisleby.

Det har vært forelest om følgende emner:

LOs oppbygging og virksomhet, samorganisasjonenes arbeidsoppgaver, Hovedavtalen, Forhandlingskunnskap, Taleteknikk, informasjons-, verve- og agitasjonsvirksomhet, fagforeningskunnskap med møteledelse og ulike faglig/politiske temaer.

Utvalget for familiepolitikk og likestilling

Utvalget for familiepolitikk og likestilling i Østfold har hatt åtte møter i 1986 og behandlet 32 saker.

Utvalget har utarbeidet forslaget til eget handlingsprogram, som skal behandles i 1987.

Utvalgets leder har innledet på konferanse «Bygg flere barnehager», arrangert av Forbruker- og administrasjonsdepartementet.

Ungdomsutvalget

Ungdomsutvalget har hatt åtte møter i 1986 og behandlet 32 saker. Det er gjennomført sju helgekurs med i alt 149 deltakere.

Utvalget har aktivt medvirket i aksjonen «Frihet for Sør-Afrika», med både møter, stands og skoleinformasjon.

Dette arbeidet ble gjennomført i samarbeid med samorganisasjonene. Skoleinformasjonen ble gjennomført i aktivt samarbeid med Østfold Lærerslag. Utvalget har gjennomført en fylkeskonferanse for ungdomskontaktene på arbeidsplassene.

Ellers har utvalget samarbeidet med A. U.F. ved gjennomføring av ulike arrangement og lokale ungdomstreff.

Andre møter

Distriktssekretæren har i 1986 representert kontoret på 140 andre møter i: LOs representantskap, LOs arbeidsmiljøutvalg, distriktssekretærkonferanser og diverse andre møter i LO, Østfold Arbeiderpartis styre, komitéer og faglig/politisk utvalg, AOF i Østfold samt AOF-foreninger, Oscar Torp-heimens styre, styret i Folkeferie, Østfold, Landsbanken, Fredrikstad, Østfold fylkes nærings- og sysselsettingsstyre, Ankenemnda for trygdesaker, INKO-styret for Østfold, styret for Arbeidstilsynet, distrikt 1, Det regionale høgskolestyret for Østfold, Østfold Lærerslag og lokale lærerlagsmøter, Väst-Sverige LO, Arbeiderbevegelsens arkiv, Borgardsyssel museum, Arbeidermuseet i København, Stortingsgruppe for Østfold, Rakkestad Rotary samt i AUF.

Twister/Forhandlinger

Kontoret har medvirket til løsning av fire twistesaker i 1986.

Representasjon

Distriktssekretæren representerte LO ved Landsorganisasjonen i Sveriges kongress 20. – 27. september.

Verve/agitasjonsvirksomhet

Distriktssekretæren har deltatt i en rekke møter i samorganisasjoner og fagforeninger for tilrettelegging av verve- og agitasjonsarbeid, samt holdt fem agitasjonsmøter.

Som oppfølgingsarbeid fra fagbevegelsens sommerpatrulje ble det arrangert en spesiell «Fagbevegelsens høstpatrulje». I løpet av sju uker ble de samme arbeidsplasser som ble besøkt av sommerpatruljen oppsøkt på ny, hvor tilbud om medlemskap ble presentert. Denne spesielle aksjonen besøkte også flere andre arbeidsplasser med medlemskapstilbud. I samme periode ble det gjennomført et spesielt informasjonsopplegg for lærere i grunnskolen, samt for ungdomsskoleelever. Opplegget

ble gjennomført i nært samarbeid med Østfold Lærerlag. Flere forbundsområder har kunnet registrere medlemsvekst i løpet av 1986. På tross av ytterligere nedgang i den tradisjonelle industrisysseletting, har fagbevegelsen i Østfold hatt betydelig vekst i løpet av 1986.

Reisedager

Distriktssekretæren har i 1986 hatt 185 reisedager.

OSLO OG AKERSHUS

Distriktssekretær: Øivind Hvattum, og fra 29.4.86 Wenche Paulsrud

Organisasjonsoversikt

I distriktskontorets arbeidsområde er det pr. 1. januar 1986 474 fagforeninger med til sammen 161 746 medlemmer. Fordelingen på de to fylkene er følgende: Akershus har 195 fagforeninger med 29 199 medlemmer. Oslo har 279 fagforeninger med 132 547 medlemmer. Det var pr. 31.12.1986 ialt 10 lokale faglige samorganisasjoner.

Oslo faglige samorganisasjon har en betydelig egenaktivitet, og sekretæren er fastlønnet. Når det gjelder detaljer om virksomheten i Oslo faglige samorganisasjon vises til eget avsnitt i beretningen.

Møter i samorganisasjonene og fagforeningene

Distriktssekretærene har deltatt i 34 møter i samorganisasjonene, dvs styremøter, felles fagforeningsstyremøter, representantskapsmøter og årsmøter. Sekretærene har innledet til debatt på de fleste av disse møtene om aktuelle emner og orientert om LOs virksomhet.

Sekretærene har innledet til debatt og deltatt på medlemsmøter i 9 fagforeninger og deltatt på styremøter i 14 fagforeninger.

Faglig/politisk virksomhet

Sekretærene har deltatt i 42 møter av faglig/politisk karakter. Det er, sammen med Akershus Arbeiderparti, nedlagt et betydelig arbeid for å ruste opp de lokale faglig/politiske utvalgene i Akershus og fylkespartiets eget faglig/politiske utvalg.

Andre møter

Sekretærene har deltatt i 62 andre møter, bl.a. i LOs representantskap, tilsynsutvalget, sekretærkonferanser, arbeidervernnemnder, nærings- og sysselsettingsstyrrer, trykdeutvalget for Oslo og Akershus, styret for Arbeidstilsynet, fylkeskomiteen for innsamlingsaksjonen 1986, møter i Fellesforeningen for håndverk og industri i Oslo og Akershus og styremøter i INKO-tjenesten for Oslo og Akershus.

Opplysningsarbeid

Sekretærene har holdt 19 forelesninger på ukeskurs, helgekurs og kveldskurs arrangert av forbundene, AOF, samorganisasjonene og fagforeningene.

Det er videre gitt orientering om fagbevegelsen på 19 ungdomsskoler og 11 videregående skoler.

Distriktskontoret har, i samarbeid med AOF og fylkespartiene, arrangert helgekurs og informasjonskonferanser om aktuelle emner.

Med sikte på å styrke den faglige studieaktiviteten er det i samarbeid med AOF arrangert en rekke startkonferanser om basiskurs.

LOs utvalg i regionen

Det har i perioden vært god virksomhet i begge fylkers familiepolitiske utvalg og ungdomsutvalg. Familiepolitisk utvalg i Oslo har avholdt seks møter og en dagskonferanse. Familiepolitisk utvalg i Akershus har avholdt fire møter og en helgekonferanse.

Ungdomsutvalget i Oslo har hatt fire møter, en dagskonferanse for ungdomskontakter og arrangert tre FUS-kurs. Ungdomsutvalget i Akershus har avholdt fem møter, en dagskonferanse for ungdomskontakter og to FUS-kurs.

Ungdomsutvalget i Akershus har videre vært hovedansvarlig for fagbevegelsens sommerpatrulje i fylket 1986.

Tvister

Distriktskontoret har medvirket i fem forhandlingsmøter om lokale tvister, opprettelse av overenskomster og bedriftsnedleggelse.

Ut over dette har det vært en rekke henvendelser fra tillitsmenn og medlemmer om organisasjons- og fortolkningsspørsmål om ulike lover og avtaler i arbeidslivet.

OSLO FAGLIGE SAMORGANISASJON

Samorganisasjonens leder er for tiden Annar Lille-Mæhlum, Den norske Postorganisasjon. Nestleder er Marit Nybakk, Norsk Tjenestemannslag, og sekretæren er Arne Jensen, Norsk Sjømannsforbund.

Medlemstallet pr. 3.kv.86 er: 162 fagforeninger med totalt 129 536 medlemmer. Herav 82 697 heltbetalende, 12 118 halvtbetalende og 34 721 ikke yrkesaktive.

Styret har avholdt 15 møter. I tillegg har Arbeidsutvalget avholdt regelmessige møter. Det har vært avholdt 7 representantskapsmøter (inkludert årsmøtet) med følgende temaer: 1.mai – Situasjonen i Sør-Afrika – LO og aksjemarkedet – Søkelys på arbeidsmiljøet – Statsbudsjettet – Orientering om situasjonen ved 1/3 Vinnmonopolet – Situasjonen i Nicaragua – Søkelys på bomiljøet.

Det er vedtatt uttalelser om: 1/3 Sydvaranger – Sør-Afrika – Tiltak mot aksjespekulasjon – USA's militære aksjon i Libya – Tvungen lønnsnemnd – Søkelys på arbeidsmiljøet – Konflikten ved 1/3 Vinmonopolet – Statsbudsjettet – Nicaragua – Kommunebudsjettet.

Samorg er representert i følgende utvalg, nemnder og komiteer (offentlige): Arbeidervernnemnda – Inntaksnemnda for de videregående skoler – Yrkesopplæringsnemnda – Styret for lærlingenemnda for byggfag – Kontaktutvalget for skolestyret/arb.livets organisasjoner – Yrkesutvalgene – Prøvenemndene – Oslo Næringssselskap – Nærings- og sysselsettingsstyret – Oslo Vekst – Heimevernets distriktsråd – Rådgivende utvalg for arbeidsmarkedsopplæring – Statens arbeidstilsyn – Arbeidsretten (Oslo)

1. mai ble arrangert av Samorg. Etter innbydelse deltok OAP, SV, NKP, samt ungdoms- og barneorganisasjonene samt en internasjonal avdeling. Demonstrasjonen på Youngstorget samlet ca. 10 000 mennesker, og demonstrasjonstøget ca. 7 000. Talere for dagen var LOs leder Tor Halvorsen, lederen i NOSO, Gerd Reinsvollsvæn, samt appell ved Lindiwe Malduza (ANC).

Samorg har også deltatt i andre demonstrasjoner, Fakkeltog til minne om Olof Palme, Støtte til de ansatte ved Syd-Varanger, Frihet for Sør-Afrika.

Nordisk Hovedstadskonferanse er avholdt i København.

HEDMARK

Distrikssekretær: Gunnar Pettersen.

Organisasjonsoversikt

1/1-1986: 18 faglige samorganisasjoner – 358 lokale fagforeninger/avdelinger – 16 fylkesvisse fagforeninger/avdelinger – 36 723 medlemmer. 31/12-1986: 18 faglige samorganisasjoner – 337 lokale fagforeninger/avdelinger – 16 fylkesvisse fagforeninger/avdelinger – 35 334 medlemmer.

Tilsynsutvalget

Distriktsskontorets tilsynsutvalg har i 1986 bestått av:

Arne Trønnes – formann, Anne Marie Pettersen, Ole Ragnar Langen, Olav Olsen – vararepresentant, Inga Elin Wiik, Olav Lund.

Det har i perioden vært avvirket 10 møter i tilsynsutvalget.

Møter/konferanser/kurs m.v.

Sekretæren har i 1986 deltatt i følgende virksomhet utover de nevnte møter i tilsynsutvalget:

- 25 – års/styre/informasjonsmøter i samorganisasjonene
- 9 – møter i LO's ungdomsutvalg (inkl. arbeidsutvalget)
- 7 – møter i LO's familieutvalg (inkl. arbeidsutvalget)
- 2 – møter i fagforeninger/avdelinger
- 17 – kurs/konferanser/seminarer utover en dags varighet (unntatt samarbeidskonferanser m.v.)
- 2 – samarbeidskonferanser
- 3 – sekretærkonferanser
- 2 – representantskapsmøter, LO
- 17 – kontordager i Kongsvinger
- 5 – INFO-møter om bedriftshelsetjenesten
- 3 – møter i faglig/politisk utvalg (inkl. arbeidsutvalg)
- 7 – møter i nærings- og sysselsetningsstyret (inkl. befaring)
- 16 – møter i yrkesopplæringsnemnda (inkl. arbeidsutvalg)
- 3 – møter i INKO-styret
- 7 – møter i styret, Hedmark Arbeiderparti
- 1 – møte i representantskapet Hedmark Arbeiderparti
- 2 – møter i AOF's distriktutvalg
- 1 – møte i AOF sentralt (årsmøte)
- 2 – representasjoner i forbindelse med jubiléer i fagforeningene
- 3 – forhandlingsmøter
- 2 – møter, bransjer for yrkesopplæring
- 10 – foredrag/forelesninger i forbindelse med kurs/konferanser
- 5 – møter i styret, Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole
- 1 – årsmøte Hedmark Arbeiderparti
- 1 – årsmøte Hedmark Arbeiderpartis Kvinneutvalg
- 1 – årsmøte AUF
- 40 – andre møter
- 12 – møter m.v. i forbindelse med arbeidskonflikter
- 3 – møter om skole/arbeidsliv
- 3 – møter med Hedmark Lærerlag
- 4 – møter vedrørende sommerpatruljen, planlegging/evaluering
- 1 – sommerpatruljen

Samlet har distrikssekretæren deltatt i totalt 216 møter/kurs/konferanser i 1986.

LOs samarbeidsorgan i Hedmark

Det har i perioden vært avviklet to samarbeidskonferanser.

Vårkonferansen -86 ble avviklet i tiden 5. - 7. juni på Central Hotell, Elverum.

Følgende temaer ble behandlet

- Landsbanken. Bruk av bankens tjenester i distriktene av samorganisasjoner/fagforeninger - Den aktuelle faglige situasjon - Samorg. i arbeid - Åpen post.

Høstkonferansen ble avviklet i tiden 20. - 22. november på Victoria Hotell, Hamar.

Følgende temaer ble behandlet.

- Den aktuelle faglige situasjon - Åpen post. Gruppearbeide på Handlingsprogrammet. Realisering av programmet, sentralt, regionalt og lokalt - Strategi for oppfølging av LO's handlingsprogram - Helseopplysning, sentralt, regionalt, lokalt.

LOs ungdomsutvalg

Utvalget har i 1986 bestått av: *Representanter:* Dag Arne Syverinsen, Mette Helmersen, Gunnar Pettersen, Thor Arne Bjørgeli, Lothar Littmann, Håvard Aage- sen, Morten Nilsen, Sølvi Eriksrud.

Vararepresentanter: Georg Kroken, Astrid Karsteinsen

Marte Nilsson ba i brev av 21. mai om å bli fritatt for vervet som medlem av LOs ungdomsutvalg i Hedmark. I utvalgsmøte 25. juni ble Mette Helmersen foreslått som LOs tredje representant i LOs ungdomsutvalg i Hedmark.

Utvalget har i 1986 avviklet:

9 - møter, inklusive møter i arbeidsutvalget, 1 - kurs, faglig ungdomsskole, 3 - planleggingsmøter vedrørende fagbevegelsens sommerpatrulje - Deltakelse ved fagbevegelsens sommerpatrulje.

Den planlagte aktiviteten i 1986 har dessverre ikke latt seg gjennomføre fullt ut. Rekrutteringen til FUS-kursene har vært lav, hvilket har medført at to planlagte kurs av denne typen måtte avlyses.

Fra 1986 tiltre AUFs faglige utvalg ungdomsutvalgets møter, med tale- og forslagsrett. Hensikten er å trekke den faglige del av AUF mer med i LOs ungdomsutvalgs arbeide. Erfaringene så langt viser at dette har medført en positiv utvikling i vårt arbeide.

LOs utvalg for familiepolitikk, likestilling og likeverd

Utvalget har i 1986 bestått av: *Representanter:* Anni Marit Fadnes, Gunnar Pettersen, Even Østlund, Aud Juliussen, Sigbjørn Johnsen, Elin M. Struperud. *Vararepresentant:* Grethe Mikaelen.

Utvalget har i 1986 avviklet: sju ordinære utvalgsmøter, inklusive arbeidsutvalgsmøter.

Utvalget har arbeidet videre med de saker som ble påbegynt i 1985.

Fra 1. juni overtok Aud Juliussen som utvalgets leder, da Anni Marit Fadnes ba seg fritatt som følge av videreutdanning.

En planlagt konferanse i vår om kvinner og sysselsetting måtte avlyses p.g.a. lav påmelding. Utvalget har i 1986 vært med i diverse arrangementer i forbindelse med 8. mars.

I tiden 9. - 10. september ble det holdt fellesmøte/konferanse med utvalgene i Buskerud/Oppland, hvor bl.a. en handlingsplan for utvalgene ble drøftet. Fra sentralt hold deltok Jorun Christensen.

Utvalgets familiekurs ble avviklet i tiden 31. oktober - 2. november på Rena, med et deltakerantall på 59 personer. Fra sentralt hold deltok Marie Brænden fra Arbeiderpartiets Stortingsgruppe og Aase Morin fra LO sentralt.

Faglig/politisk utvalg

Distriktssekretæren har sammen med utvalget/arbeidsutvalget deltatt i planleggingen av aktiviteten i 1986.

Da partikontoret i 1986 ble styrket med en ekstra sekretær, ble sekretariatfunksjonene etter Hedmark Arbeiderpartis årsmøte overført til partikontoret.

Distriktssekretæren har deltatt/medvirket ved en faglig/politisk konferanse i Brumunddal i tiden 25. – 27. april. Sekretæren har ved flere anledninger forelest om det faglig/politiske samarbeidet i forbindelse med kurs/konferanser og møter i samorganisasjonene.

1. mai

Distriktssekretæren har sammen med partisekretæren medvirket til gjennomføringen av 1. mai-arrangementene i fylket. Herunder teknisk gjennomføring og taleformidling.

Twister

Kontoret har i 1986 vært engasjert i tre tvistesaker, som alle har vært overført til forbundene.

En står fortsatt uløst.

En er forlikt i arbeidsretten, mens den siste er forlikt gjennom forhandlinger.

Informasjon og opplysningsarbeid

Distriktssekretæren har i perioden vært med i planleggingen og gjennomføringen av en rekke tiltak som kurs/konferanser og møter hvor opplysnings- og informasjonsarbeidet har stått sentralt.

Samarbeidspartnere har vært AOF i Hedmark og Hedmark Arbeiderparti. Videre har dette arbeidet i 1986 vært intensivert i fagforeninger/samorganisasjoner.

Dette arbeidet har spesielt vært fokusert omkring følgende temaer: – Studiearbeide – Verve/agitasjonsarbeide – Styrking av samorganisasjonene – Faglig/politisk samarbeide – bedriftshelsetjenesten – Juridisk rådgiving – Skole/arbeidsliv.

Skole/arbeidsliv

Kontoret har i 1986 videreført arbeidet med tilknytning til skole/arbeidsliv. Etterarbeidet fra seminaret på Sjusjøen i fjor er forsøkt videreført.

Distriktssekretæren m.fl. har deltatt på et seminar om temaet i Trondheim/Heimdal, høsten -86.

Det er etablert et kontaktutvalg mellom Hedmark Lærerlag og distriktskontoret på fylkesplan. Lignende utvalg er under etablering lokalt (kommunen) og Hamar og Vang faglige samorg. samt Øvre Solør faglige samorg. er utsett som prøveorganisasjoner/områder for dette arbeidet i 1986/87.

Distriktssekretæren har deltatt på en rekke kurs/konferanser i 1986, arrangert av Hedmark Lærerlag, og forelest om LO. Videre på temauken som har vært arrangert på Hamar Lærershøyskole, og hvor organisasjonene i arbeidslivet har vært representert.

Distriktskontoret har videre deltatt i diverse seminarer hvor temaet har vært drøftet, samt forelest om dette i videregående såvel som i ungdomsskoler.

Fagbevegelsens sommerpatrulje:

Distriktssekretæren har sammen med LOs ungdomsutvalg og representanter for Handel og Kontor, Transport og Kommuneforbundet planlagt og gjennomført fagbevegelsens sommerpatrulje i Hedmark.

Opplegget ble gjennomført i uke 31. (28. juli – 2. august). Det er utarbeidet en egen

rapport for sommerpatruljens gjennomføring, og det vises i den sammenheng til denne.

Distriktssekretæren vil imidlertid nevne at sommerpatruljens organisering og gjennomføring var resultatet av et grundig samarbeide, hvor ikke minst samorganisasjonene sammen med fagforeninger/avdelinger utførte et grundig organisasjonsmessig arbeide.

Arbeidskonflikt

I forbindelse med arbeidskonflikten i april ble det organisert faste informasjonsmøter med berørte forbundsområder (fagforeninger/avdelinger).

Videre ble samorganisasjonene fortløpende informert om utviklingen. Samorganisasjonene bidro også med hjelp og støtte til øvrige organisasjonsledd under konflikten. Distriktssekretæren deltok ved flere markeringer ved bedrifter som benytter ulovlig arbeidskraft.

Mediainteressen i konfliktsperioden var stor, og det ble brukt betydelig tid/innsats overfor media. Råd og veiledning til organisasjonsleddene i forbindelse med konflikten var en prioritert oppgave. I ettertid kan det konstateres at organisasjonsleddene samvirket tilfredsstillende i en ellers presset situasjon.

Generelt

De prioriterte arbeidsoppgaver i 1985 har vært ført videre i 1986. Arbeidet med å få til økt aktivitet i samorganisasjonene har vært og vil være en prioritert oppgave.

Bedriftshelsetjenesten er blitt ytterligere utbygget i Hedmark i året som har gått. I dette arbeidet har samorganisasjonene arbeidet aktivt. Geografisk er fylket dekket med fellesordninger/egenordninger som virker tilfredsstillende. Imidlertid er bare en tredjedel av arbeidstakerne totalt tilknyttet eksisterende ordninger. Derfor vil arbeidet med å få flere arbeidstakere tilknyttet ordningene fortsatt være en prioritert oppgave for distriktskontorene.

Ordningen med juridisk rådgivning i regi av samorganisasjonene er videreutbygget i 1986. Det er opprettet nye ordninger, mens nye samorg.-områder er tilknyttet eksisterende ordning som var etablert i 1985.

En annen prioritert oppgave i 1986 har vært å få til økt studiearbeide i organisasjonsleddene. Skolerings- og studiearbeidet i fagbevegelsen bør kunne økes i forhold til tidligere nivå. Utviklingen i 1986 i forhold til 1985 har vært negativ på tiltakssiden, men positiv i forhold til antall studietimer.

Kontordagene i Kongsvinger har vært videreført i 1986 i samråd med samorganisasjonene/fagforeningene. En rekke saker er avklart gjennom denne ordningen, ved at medlemmene har hatt anledning til å oppsøke kontoret for råd og informasjon.

Samarbeidet med andre organisasjonsledd på kontorfellesskapet i Kongsvinger har virket tilfredsstillende og positivt.

Reisedager/møter m.v./kjøring

Distriktssekretæren har i 1986 hatt:

57 reisedager m/overnatting, 96 reisedager u/overnatting, 216 møter/kurs/konferanser, kjørt 22 094 km i LOs tjeneste.

OPPLAND

Distriktssekretær: Åge V. Norby

Organisasjonsoversikt.

I Oppland var det pr. 1/1-86 205 fagforeninger med i alt 28 965 medlemmer.

Møter i tilsynet

Det har vært fem møter i utvalget i løpet av året, og 26 saker er behandlet.

LOs ungdomsutvalg

Utvalget hadde problemer med å fungere i de tre første kvartaler på grunn av elendig frammøte. Etter at to av LOs representanter ble skiftet ut, har vi hatt to møter i utvalget, slik at det totalt er holdt tre møter i 1986. De planlagte aktiviteter for 1986 er blitt avlyst. Utvalget har lagt et godt grunnlag for en bedre aktivitet i 1987.

Utvalg for familie/politikk og likestilling

Utvalget har hatt i alt fire møter i dette året. Utvalget var representert på landskonferansen og i felles konferanse med Hedmark og Buskerud. Av saker som er behandlet kan nevnes: Rettigheter for deltidsarbeidende og for hjemmeværende. Kvinnearbeidsplasser i relasjon til fraflytting i distriktene. Vurdering av en likestillingsavtale.

Utvalget arrangerte familiekonferanse med hovedtema: «Arbeiderbevegelsen og fredsarbeidet» – innleder var Vidar Bjørnstad. Aase Morin representerte det sentral utvalg. Det var aktivitets- og kulturarbeide under ledelse av AUF og Framfylkingen. En svært vellykket konferanse. Utvalget har startet arbeidet med et eget program for sitt arbeide.

LOs samarbeidsorgan

Vårens konferanse ble holdt på Beito 24. og 25. april med følgende temaer: «Tariffoppgjøret» ved Yngve Hågensen. Informasjon om Framfylkingen ved Terje Havrøy. For øvrig var det gruppearbeide på et hefte om vårt eget organisasjonsarbeide.

Høstens konferanse ble holdt på Hadeland Turisthotell 30.–31. oktober. Følgende temaer ble behandlet: «De politiske sakene i valgkampen» ved fylkesordfører Ola Dahl. «Fagbevegelsen og valgkampen» ved Per Karlsten. «Lokale faglige valgsaker» ved Arne Sveen. «Organisasjon av valgkampen» ved Thorbjørn Jagland.

Konferansen har fått bedre oppslutning og representantene gir uttrykk for at de er svært nyttige.

Kontakten med og arbeidet i samorganisasjonene

Sekretæren har hatt i alt 16 møter med samorganisasjonene i 1986. Det er holdt innledninger om: Organisasjon, forhandlinger, tariffoppgjøret og den aktuelle situasjonen.

De fleste samorganisasjonene i Oppland har nå etablert kontingenttrekk gjennom Landsbanken. Dette er så langt svært vellykket. Kontoret har hatt et eget opplegg overfor samorganisasjonene på skoleinformasjonsarbeidet. Opplegget har gått over hele året og er gjennomført i fem forskjellige faser. Samorganisasjonene er nå satt i stand til å yte god service på skolefronten. Egen aktivitetsoversikt på dette feltet er tidligere sendt skolesekretæren.

Arbeidet med Bedriftshelsetjenesten har også fortsatt i 1986. Det er startet opp til nye fellesordninger i 1986. Alle disse ser ut til å bli ordninger med fra 800-1200 arbeidstakere i hver ordning. Forberedelser for ytterligere et område er startet opp. Det er nå bare Lillehammer-regionen som ikke har fellesordning.

Flere av samorganisasjonene trenger hjelp for å få tilfredsstillende aktivitet.

Deltakelse i andre møter

Sekretæren har deltatt i fem møter for å «redde» Folkets Hus, Hunndalen, 10 møter av faglig/politisk karakter, 10 møter om datautviklingen for distriktskonto-

rene, fem møter i forbindelse med tariffoppgjøret og en rekke møter med Arbeidstilsynet i forbindelse med Bedriftshelsetjenesteutbyggingen.

Forelesninger

Sekretæren har i alt holdt ni forelesninger i foreninger/klubber og på bevegelses kurs. Videre to forelesninger på Oppland Distrikthøgskole. En forelesning: YOU-aksjonen. Av temaer som er dekket kan nevnes: Datateknikk/avtaler. Forhandlingsteknikk, Hovedavtalen, LOs oppbygging og virke, Faglig/politisk arbeide, Industripolitikk, Bedriftshelsetjeneste.

Representasjon

Sekretæren har representert LO i fire årsjubileer med merkeutdeling og i NNNs 1.regionkonferanse for Oppland. Videre en 14-dagers delegasjonsreise til Sovjet, og som representant for LO på ILOs 72. sesjon i 3 uker.

For disse to aktiviteter er det tidligere sendt egne rapporter til LO.

Kontoret

AUFs landslotteri lånte kontor av oss et par måneder. Det er arbeidet med å få en Landsbank-konsulent knyttet til kontoret. Vårt kontor er tatt ut som prøveprosjekt for innføring av data. Alle ansatte har mot slutten av året vært engasjert i dette arbeidet.

Utstyret ble installert 15/12:86.

Reisevirksomheten

Sekretæren har i året hatt 23 møter, reist i 151 dager og i alt kjørt 11 215 km for LO.

BUSKERUD

Distriktssekretær: Roar Løver

Organisasjonsoversikt:

I distriktskontorets arbeidsområde var det pr. 1. januar 1986 11 samorganisasjoner og 228 fagforeninger med til sammen 41 184 medlemmer, en økning siste år med 455.

Møte i Tilsynsutvalget:

Tilsynsutvalget har i 1986 holdt 10 møter og behandlet 58 saker.

Møte i samorganisasjoner – fagforeninger:

LOs distriktssekretær har deltatt i 37 møter i samorganisasjoner og fagforeninger. Emner på møtene har blant annet vært: den aktuelle faglige og politiske situasjon, fagbevegelsens sommerpatrulje, bedriftshelsetjenesten samt aktuelle saker og tariffoppgjøret.

Faglig – politiske møter:

Det er i faglig-politisk sammenheng fra kontorets side deltatt i 27 møter/konferanser.

LOs Samarbeidsorgan i Buskerud:

Det er holdt to konferanser i LOs Samarbeidsorgan i Buskerud. Begge konferanser i Folkets Hus i Drammen.

Innledere og emner: den aktuelle faglig/politiske situasjon, Bedriftshelsetjenesten, den aktuelle situasjon i fylket, energipolitikk, samorganisasjonenes kontin-

gentordning, Norge som industrinasjon, familiepolitikk og likestilling, Morgenavisen Fremtiden 4s, og åpen post. Innledere: Svein-Erik Oxholm, Rune Gerhardsen, Jan Kr. Balstad, Bjørn Willadssen, Aase Morin m.fl.

LOs lokale utvalg for familiepolitikk og likestilling i Buskerud:

Det er holdt seks møter og behandlet 12 saker. Videre har tre medlemmer av utvalget deltatt på familiepolitisk landskonferanse på Sørmarka. Utvalget har videre deltatt i felleskonferanse med utvalgene i Oppland og Hedmark.

LOs ungdomsutvalg:

LOs ungdomsutvalg har i 1986 holdt fire møter og flere arbeidsutvalgsmøter. I tillegg har tre representanter deltatt på Landskonferansen på Sørmarka. LOs ungdomsutvalg arrangerte et FUS-kurs på Nesbyen med 33 deltakere. Videre har vi engasjert en person for oppsøkende virksomhet én uke, med bra resultat. I tillegg var LOs ungdomsutvalg i samarbeid med NKF-HK-Norsk Transportarbeiderforbund og AUF med på fagbevegelsens sommerpatrulje fra 28/7 – 2/8 rundt i hele Buskerud.

Opplysningsarbeidet:

Sekretæren har forelest/orientert på dag/kveldstid ved følgende kurs/konferanser: Røyken videregående skole-YOU 2000. Drammen Tekniske fagskole – LOs virksomhet. Ringerike AOF forening ukeskurs-AML, Hallingdal AOF/Samorganisasjon-LOs Handlingsprogram. Drammen faglige samorganisasjon-tariff oppgjøret 1986. Forelest på Dovrefjell Hotell for NBIF i HA forhandlingsteknikk. Sørmarka-Oljekartellet i forhandlingsteknikk. Kartellets studier og samarbeidsråd for Vestfold, Buskerud og Telemark, Faglig politisk virksomhet.

Twister-Forhandlinger:

Distriktssekretæren har bistått fagforeninger, klubber og enkeltpersoner i diverse saker. I tillegg har kontoret hatt en rekke henvendelser og konsultasjoner fra tillitsvalgte, enkeltmedlemmer og eiere/ledere av virksomheter angående organisasjonssaker-lover-avtaler o.s.v.

Representasjon:

Distriktssekretæren har representert kontoret ved følgende tilstelninger/arrangementer: årsmøte i BAP, årsmøte i AUF, årsmøte i Morgenavisen Fremtiden 4s, årsmøte i Folkets Hus, Drammen.

Andre møter konferanser:

Sekretæren har deltatt på 73 forskjellige møter/konferanser i og utenfor kontorstedet i noe større/aktuell sammenheng. I denne forbindelse må nevnes kontorets kontordager på Gol og Hønefoss, henholdsvis 1. tirsdag og 2. onsdag i måneden.

Reisedager:

LOs distriktssekretær har i 1986 hatt 112 reisedager/kvelder og kjørt 15 820 km i LOs tjeneste.

VESTFOLD

Distriktssekretær Richard Trælves

Organisasjonsoversikt

I distriktskontorets arbeidsområde var det pr. 1. januar 1986 i alt 7 samorganisasjoner og 150 fagforeninger med til sammen 28 256 medlemmer.

Ingen fagforeninger er oppløst i året, og det er heller ikke skjedd sammenslutninger av foreninger/avdelinger.

Møter i tilsynsutvalget

Tilsynsutvalget har hatt 14 møter og behandlet i alt 145 saker.

Møter i samorganisasjoner/fagforeninger

LOs distriktssekretær har deltatt på 37 møter i samorganisasjoner og fagforeninger. I tillegg har distriktssekretæren deltatt i en rekke faglig/politiske møter, kurs og konferanser.

Arbeidet i samorganisasjonene

Alle samorganisasjonene har vært aktive i sitt arbeid i 1986. Det har vært flere fellesmøter hvor det har deltatt en representant fra hver samorganisasjon. I tillegg har det vært en konferanse/kurs for samorganisasjonsstyrene hvor man særlig drøftet aktivitetsplanene og planene for fagbevegelsens uke.

LOs samarbeidsorgan i Vestfold

Det er avholdt to konferanser i LOs samarbeidsorgan i Vestfold. Begge konferansene har vært lagt opp slik at deler av konferansen har vært felles med Telemark. Vårkonferansen ble avholdt på Gautefall, Telemark, og høstkonferansen på Grand Hotell, Larvik.

I alt har de to konferansene behandlet 14 forslag fremmet av samorganisasjoner, utvalg eller av styret for LOs samarbeidsorgan. Forslagene var:

- Fra Tønsberg og omland faglige samorganisasjon om samorganisasjonenes valgte representanter i skadereguleringsutvalgene for Samvirke Forsikring.
- Fra Horten og omland faglige samorganisasjon om henvendelse til LO sentralt om å ta initiativ til utarbeidelse av en arbeidslivets håndbok.
- Fra styret for LOs samarbeidsorgan i Vestfold om yrkesmedisin.
- Fra styret for LOs samarbeidsorgan i Vestfold om opprettelse av fagbevegelsens medieutvalg i Vestfold.
- Fra styret for LOs samarbeidsorgan i Vestfold med forslag om en henvendelse til AOF-foreningene i fylket om at samorganisasjonenes styrer blir oppnevnt som faglige utvalg.
- Fra LOs ungdomsutvalg i Vestfold om valg av ungdomskontakter.
- Fra Sandefjord Faglige samorganisasjon om Sovjet ut av Afghanistan.
- Fra styret i LOs samarbeidsorgan i Vestfold om fagbevegelsens uke i Vestfold 1987.
- Fra Tønsberg og omland faglige samorganisasjon om overgang til innkreving av samorganisasjonenes kontingent gjennom Landsbanken 4%.
- Forslag fra utvalget for familiepolitikk og likestilling i Vestfold om program for familiepolitikk og likestilling i Vestfold.
- Fra Tønsberg og omland faglige samorganisasjon om arrangementet av 1. mai
- Fra Tønsberg og omland faglige samorganisasjon om utredning om bygge- og anleggsbransjen.
- Fra Holmestrand og omland faglige samorganisasjon om utlåns- og rentepolitikken.
- Fra Holmestrand og omland faglige samorganisasjon om at uorganiserte skal betale forhandlingsavgift.

Temaene som konferansene behandlet var:

- Svake grupper på arbeidsmarkedet
- Vestfold som industrifylke
- Den faglige situasjon
- Fagbevegelsens sosialpolitiske krav
- Har fagbevegelsen noen rolle i det fremtidige mediebildet?

- Yrkesmedisin
- Program for familiepolitikk og likestilling i Vestfold
- Den faglige og politiske situasjonen

I tilknytning til de enkelte temaene og med bakgrunn i innledningen om den faglig/politiske situasjonen vedtok konferansene uttalelser om:

- Yrkesmedisin
- Stans i atomopprustninga
- Bedriftshelsetjenesten
- Stopp stormaktsvergrepene
- Den faglige/politiske situasjon
- Problemene ved Tinfos Jernverk
- Vestfold som industrifylke
- Sjøfartsmeldingen
- Svake grupper på arbeidsmarkedet
- Årdal og Sunndal Verk og Norsk Hydro

Et fellesmøte mellom styrene i samarbeidsorganene i Telemark og Vestfold behandlet situasjonen ved yrkesmedisinsk avdeling ved Telemark sentralsjukehus, og vedtok en uttalelse rettet til LO.

LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling i Vestfold

Det er avholdt 9 møter i utvalget og behandlet i alt 68 saker.

Utvalgets viktigste oppgave har vært utarbeidelsen av et program for familiepolitikk og likestilling i Vestfold. Arbeidet har vært meget omfattende og som ledd i dette arbeidet ble likestillingskonferansen våren 1986 helt og holdent viet programarbeidet.

Programmet ble presentert under fagbevegelsens uke i Vestfold i september, og høsten har vært viet arbeidet med oppfølging og gjennomføring av programmet.

Programmet ble behandlet på samarbeidsorganets høstkonferanse, og det ble vedtatt hvordan man i samorganisasjonene vil arbeide med oppfølgingen av programmet.

Programmet er i første omgang trykt i et opplag på 5000.

I tillegg til arbeidet med programmet har utvalget reist flere viktige saker, bl.a. har merking av medisiner vært en arbeidskrevende oppgave.

Utvalget har videre arrangert familiekurs med 40 deltakere. Tema her var også programmet for familiepolitikk og likestilling i Vestfold. Innledere var Aase Morin fra LO sentralt og lederen av det lokale utvalget, Jorunn Halvorsen.

Utvalgets medlemmer deltok aktivt i markeringen av 8. mars. Det var stands med appell i alle byene i fylket. Arrangementene ble delvis gjennomført i samarbeid med Vestfold Arbeiderpartis kvinneutvalg.

LOs ungdomsutvalg i Vestfold

LOs ungdomsutvalg har ikke fungert like aktivt og positivt som utvalget for familiepolitikk og likestilling. Det har vært avholdt 8 møter og behandlet i alt 59 saker.

Ett ungdomskurs er gjennomført, mens det andre som var planlagt måtte avlyses på grunn av manglende deltakelse.

Ungdomskonferansen som var innkalt for å drøfte LOs ungdomsutvalgs aktivitetsplan for 1987 ble avvirket med god deltakelse, 29 deltakere. Denne oppslutningen kom først etter sterk mobilisering fra fagforeninger og samorganisasjoner.

To av utvalgets medlemmer har ikke deltatt på noen av utvalgets møter i 1986.

«Vestfold som industrifylke»

En prosjektgruppe med representanter fra Vestfold Industriforening, LO i Vest-

fold og næringssjefen i fylket fullførte i 1986 rapporten om Vestfold som industrifylke.

Rapporten er en oppfølging av den sentrale rapporten om «Norge som industrinasjon», og gir en oversikt over industriutviklingen i fylket, hvilke muligheter de forskjellige industriområder har og hvilke krav som bør reises både overfor industrien selv, og overfor kommunale og fylkeskommunale organer.

Rapporten har nå vært på høring i alle instanser i fylket, og Industriforeningen og LO i fylket skal på denne bakgrunnen fremme konkrete forslag til oppfølging av rapporten.

Bedriftshelsetjenesten

Det ble mot slutten av året arrangert en konferanse om bedriftshelsetjenesten i fylket. Det møtte representanter fra alle samorganisasjonene, og etter en gjennomgang av situasjonen drøftet man i grupper hvordan man nå skal arbeide for økt oppslutning om etablerte bedriftshelsetjenesteordninger og hvordan man skal etablere nye ordninger.

Arbeidet ble fulgt opp overfor hver enkelt samorganisasjon, og det er forutsetningen at dette arbeidet skal skje i samarbeid med Arbeidstilsynet. Det vil videre bli etablert samarbeid med Vestfold Industriforening og N.A.F. Vestfold/Telemark distrikt.

Opplysningsarbeidet

Distriktssekretæren har vært formann i AOFs distriktsutvalg og deltatt på en del kurs og konferanser med forelesninger og innledninger.

Twister og forhandlinger

Distriktssekretæren har bistått ved forhandlinger i en del tvister. Ellers har det vært en rekke henvendelser til kontoret om lover, avtaler og andre organisasjonsaker. Særlig mange henvendelser var det i forbindelse med nedsettelsen av arbeidstiden fra 40 til 37,5 timer pr. uke.

To informasjonskonferanser ble arrangert i samarbeid med Norsk Arbeidsgiverforenings distriktskontor for Vestfold/Telemark. Tema var arbeidstidsforkortelsen, og i alt møtte det ca. 250 representanter fra fagbevegelsen og bedriftsledelsen i fylket.

Representasjon

Distriktssekretæren har representert LO i fylket ved en rekke tilstelninger/arrangementer. Det gjelder bl.a. årsmøter, konferanser og jubileer.

Fagbevegelsens uke i Vestfold

I dagene 8. til 14. september gjennomførte fagbevegelsen i Vestfold en egen aktivitetsuke, «Fagbevegelsens uke i Vestfold».

Målsettingen med uka var:

- å gjøre fagbevegelsen bedre kjent utad,
- å vise bredden i fagbevegelsens virksomhet,
- å aktivisere flest mulig av fagbevegelsens lokale ledd,
- å nå ut til arbeidsplassene med informasjon,
- å markere fagbevegelsens interesser i viktige lokale og fylkeskommunale oppgaver.

På fylkesplan ble uka ledet av et koordineringsutvalg, mens samorganisasjonene hadde ansvaret for den lokale virksomheten.

Det ble arrangert to konferanser med deltakelse fra hele fylket, og hvor både arbeidsgiversiden og arbeidstakersiden var representert. Den ene konferansen hadde skole/arbeidsliv som tema, mens den andre gjaldt helsefarlige stoffer i arbeidslivet.

På fylkesplan var det videre et kulturarrangement i Tønsberg, og et familiearrangement i Sandefjord.

De fleste samorganisasjonene gjennomførte tiltak hver eneste dag hele uka. Størst oppslutning – totalt 12 000 til 15 000 – var det på arrangementene lørdag, hvor det i alle byer i fylket var tiltak på gater og torg, med servering, stands, utdeling av materiell og appeller.

En rekke fagforeninger hadde egne arrangementer, egne stands og andre tiltak. I Tønsberg arrangerte Jern og Metall og Bygningsindustriarbeiderforeningen en egen messe med informasjon til skoler, og hadde besøk av nærmere 5000 skoleelever i løpet av en dag.

Materiell ble utarbeidet av koordineringsutvalget. Bl.a. ble det laget en egen avis, som ble trykt i et opplag på 30 000.

Det ble lagt stor vekt på informasjon til skoleelever under uka, og det ble gjennomført besøk på skoler, samtidig som bedrifter også inviterte skoleklasser ut på bedriftene.

Andre møter/konferanser

Distriktssekretæren har deltatt på ca. 170 møter og konferanser i løpet av året. De fleste av disse innenfor fylket, men det har også vært en rekke mindre møter.

Reisedager

LOs distriktssekretær har i 1986 hatt 113 reisedager/-kvelder og kjørt i alt 8.493 km i LOs tjeneste.

TELEMARK

Distriktssekretær: *Gerhard Lunde Larsen*

Organisasjonsoversikt:

Pr. 31 desember 1986 var det i distriktskontorets virkeområde sju samorganisasjoner, og 192 fagforeninger, med ca 33 000 medlemmer.

Møter/konferanser:

Sekretæren har deltatt i 132 møter/konferanser vedrørende agitasjon/nyorganisering, tvistesaker, samorgs styre- og representantskapsmøter, konferanser og planleggingsmøter i AOF's distriktsutvalg. Møter/konferanser i Telemark Arbeiderparti og faglig/politisk utvalg. Møter i fagforeninger, møter vedr. Bedriftshelsetjenesten og yrkesmedisin, møter innen fylkeskommunale og kommunale utvalg og komiteer. Det må her også tas med den økende besøksmengde til kontoret – om bistand til saker vedr. permitteringer, oppsigelser og avskjedigelser, bistand under konfliktsituasjonen våren 1986 og om nedsettelse av arbeidstiden.

Representasjon:

Kontoret har vært representert ved:
Telemark Arbeiderpartis årsmøte
Telemark Lærerlags kurs for tillitsvalgte
N.A.F.s distriktskontors årsmøte
NKF – Telemarks årsmøte.

Opplysningsarbeidet:

Det har vært holdt diverse innledninger/forelesninger på kurs og møter arrangert av samorganisasjoner, fagforeninger og egne arrangementer. Orienteringer om LO ved skoler og ved Arbeidsformidlingens yrkesretta kursvirksomhet.

LOs Samarbeidsorgan:

LOs Samarbeidsorgan har holdt to konferanser. Følgende saker har vært til behandling:

Vedtekter for samorganisasjonenes kontingent fra fylkes-/distriktsforeninger.

Fagbevegelsen i Latin-Amerika – politiske flyktninger – innledn. v/Eidar Trulsen, LO

Fagbevegelsens sosialpolitiske krav – innledning v/Kjell Samuelsen, LO

Har Fagbevegelsen noen plass i det fremtidige mediebildet? v/Magne Nedregård, LO, og kulturminister Hallvard Bakke.

Yrkesmedisin – innledning v/Bjørn Erikson, LO.

Bedriftshelsetjenesten – innledning v/Bjørn Willadssen, LO

Den aktuelle faglige og politiske situasjonen – innledning v/Yngve Hågensen, LO

Andre kurs/konferanser

Distriktskontoret har arrangert kurset «Samorg i arbeid» med 18 deltakere, kurset Norge og Utviklingslandene med 16 deltakere.

I samarbeid med N.A.F.s distriktskontor er det arrangert to dagskonferanser om «Nedsettelse av arbeidstiden», med i alt 170 deltakere, og en kartleggingskonferanse for bedrifter målrettet mot Hovedavtalens tilleggsavtale I (HABUT), med 23 deltakere. Videre har distriktskontoret i samarbeid med Telemark Industriforening, Arbeidstilsynet, Porsgrunn Samorg, og den lokale arbeidervernemnda arrangert den årlige «Verne- og Miljødag», med i alt ca. 300 deltakere.

LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling

Utvalget har i 1986 holdt fem møter i tillegg til samarbeidsorganets møter og landskonferansen.

Utvalget arbeider tungt grunnet dårlig respons fra fagforeningene og samorganisasjonene. En likestillingskonferanse med 28 deltakere er arrangert, og en håper nå på en mer aktiv periode i kommende år.

LOs Ungdomsutvalg

LOs ungdomsutvalg har i 1986 holdt åtte møter i tillegg til Landskonferansen, og utvalget har arrangert to kurs – Faglig Ungdomskole med i alt 58 deltakere. Arbeidet med opprettelse av faglige ungdomskontakter på den enkelte arbeidsplass fortsetter, med relativt godt resultat.

Kontoret er representert i følgende styrer/utvalg

Telemark Nærings- og sysselsettingsstyre

Telemark Industriråd/INKO-styret

Ankenemnda for arbeidsledighetsstrygd

Styret for arbeidstilsynets 5. distrikt

Sekretariat for LO-funksjonærenes og

Hydroarbeidernes Samarbeidskomite (Norsk Hydro),

Styret for attføringssenteret i Rauland ^{As}.

Reisedager/møtekvelder

Gerhard Lunde Larsen har hatt 128 reisedager/møtekvelder.

Tilsynsutvalget har i 1986 hatt 5 møter.

AUST-AGDER

Distriktssekretær: *Arild Stokken*

I distriktet er det 90 fagforeninger med nær 12 000 medlemmer. Det er seks samorganisasjoner i fylket.

Medlemmer som er i arbeid i Aust-Agder fylke, tilhørende Norsk Arbeidsmandsforbund og Jernbaneforbundet, registreres som medlemmer i Vest-Agder. Det samme gjelder medlemmer av Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund som har sine arbeidsplasser i Birkenes og Setesdal samt til dels i Arendal. NJ&MFs medlemmer i Setesdal er registrert i Kristiansand.

Møter hvor distriktssekretæren har deltatt:

Samorganisasjonene: 22
Agitasjon/nyorganisering: 26
Fagforeningsmøter: 12
Tvister: 12
Faglig/politisk utvalg: 2
AOFs distriktsutvalg: 5

Representasjon

Aust-Agder Arbeiderpartis årsmøte, AUFs årsmøte, FRAMs årsmøte, AOFs årsmøte, Diverse årsmøter/jubileumsmøter i fagforeningene.

Opplysningsarbeidet

Distriktssekretæren har deltatt på en rekke kurs og har forelest/innledet i og for AOF, Informasjon om LO i skoleverket, Kurs for Arbeidsformidlingskontoret, Deltatt på fagforeningsmøter/innledet om Hovedavtalen.

Skole-/arbeidsliv

Det er nedsatt en prosjektgruppe mellom LO/Aust-Agder Industriforening/Aust-Agder Lærerlag/Norsk Arbeidsgiverforening, Sørlandet, for å bedre kontakten mellom skole-/arbeidsliv. Et prøveprosjekt på 7 klasser/bedrifter er iverksatt.

Tilsynsutvalget

Leder: Kai Anonsen, handlet 28 saker. Det har vært holdt to fylkeskonferanser. Samarbeidsorganet har utarbeidet, og fylkeskonferansen har vedtatt, Handlingsprogram for Aust-Agder.

Familiepolitisk utvalg

Det har vært holdt fire møter og behandlet 20 saker. Det har vært holdt to fellesmøter med Aust-Agder Arbeiderpartis kvinnegruppes arbeidsutvalg. Utvalget har også vært representert på Landskonferansen.

Ungdomsutvalget

Det har vært holdt åtte møter og behandlet 61 saker. Arrangert to faglige ungdomsskoler og en faglig ungdomskonferanse. Utvalget har vært representert på Landskonferansen.

Diverse

Distriktskontoret har arrangert møte for samorganisasjonenes ledere og kasserere vedrørende regnskap. På dette deltok revisor Inger Høgberg. Det er i 1986 innført kontingenttrekk via Landsbanken, Skien, for samorganisasjonene i Aust-Agder.

I forbindelse med lock-out og konflikt var det stor aktivitet fra distriktskontoret, og etter konflikten har medlemstallet økt og antall avtaler likeså.

Kontoret er representert i følgende utvalg, styrer og råd:

Aust-Agder nærings- og sysselsettingsstyre
Yrkesopplæringsnemnda i Aust-Agder
Hovedarbeidsmiljøet for Aust-Agder fylkeskommune
Styret for Arbeidstilsynet, 6. distrikt
Høringsgruppe for distriktshøgskolen i Agder
Prosjektgruppe skole-/arbeidsliv
AOFs distriktsutvalg
Aust-Agder Arbeiderparti's styre
Aust-Agder Arbeiderparti's faglig/politiske utvalg
Rådsforsamling ATIK (Teknisk industrielt kompetansesenter, Agderforskning)
Styringsgruppe i teknologi

Reisevirksomheten

I alt har sekretæren kjørt 10.143 km i 1986.

Møter uten overnatting: 84

Reisedøgn med overnatting: 42

VEST-AGDER

Distriktssekretær: *Gudmund Gyberg*

Organisasjonsoversikt:

I distriktskontorets arbeidsområde, Vest-Agder, var det pr. 1. januar 1986, – 128 fagforeninger og 6 grupper direktmedlemmer med 21 952 medlemmer og 7 samorganisasjoner.

Møter/konferanser:

Kontoret v/sekretæren har deltatt eller medvirket i:

- 19 møter – Agitasjon/Nyorganisering
- 38 møter i Fagforeninger
- 18 møter i Samorganisasjonene
- 18 møter i Komité for SLEIPNER TIL SØRLANDET
- 51 møter i andre organisasjoner
- 14 møter Skole/Arbeidsliv
- 3 møter/konferanser – AOF
- 12 andre møter/konferanser i Arbeiderbevegelsen
- 39 bedriftsbesøk

LOs samarbeidsorgan

Styret har avholdt seks møter og arrangert to faglige Fylkeskonferanser.

LOs lokalutvalg for familiepolitikk – likestilling

Fem utvalgsmøter er avholdt og utvalget har deltatt i to fellesarrangementer i fylket, samt Landskonferansen.

LOs ungdomsutvalg

Ungdomsutvalget har avholdt seks ordinære møter. *Ett* møte sammen med styret i Vest-Agder AUF. *Ett* møte angående sekretærordningen og *en* dagskonferanse er avholdt for Utvalget og ungdomskontaktene i fagforeningene, samt Landskonferansen.

Nye fagforeninger

Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet:

Avd. 7 Flekkefjord og Kvinesdal Hotell- og Restaurantarbeiderforening.

Avd. 9 Farsund og Lyngdalen Hotell- og Restaurantarbeiderforening.

Styrer/nemnder/råd og utvalg

Kontoret er representert i: Nærings- og Sysselsettingsstyret i Vest-Agder, Representantskapet i Kristiansand Næringsråd. Vest-Agder Arbeiderpartis styre, Vest-Agder Arbeiderpartis Faglig/Politiske Utvalg, AOFs arbeidsutvalg og distriktsutvalg, Komite vedrørende Skole/Arbeidsliv, Representantskapet i «Sørlandsbanken», Arbeidskomite for «SLEIPNER TIL SØRLANDET».

Tilsynsutvalget

Utvalget har avholdt fem møter og behandlet 18 saker, samt *ett* fellesmøte med Ungdomsutvalget og Familiepolitisk Utvalg, vedrørende «Kvinner og Pensjon», *ett* fellesmøte med Tilsynsutvalget for Aust-Agder angående lønnskonto og sjekkgebyr.

Reisedager

Gudmund Gyberg: Med overnatting: 24, uten overnatting: 75. Kjørte km. i 1986: 14 167.

ROGALAND

Distriktssekretær: *Erling Høiland*

Organisasjonsoversikt:

Pr. 31. desember 1986 hadde Rogaland 256 fagforeninger, et medlemstall på 54 524, med 9 samorganisasjoner – og oljeforbundet NOPEF.

Agitasjonsmøter:

LO-sekretæren har medvirket i flere møter for forskjellige fagforbund i fylket.

Møter/konferanser

Distriktssekretæren har deltatt på følgende møter:

- 2 møter i Familiepolitisk utvalg
- 23 møter i Samorganisasjonene i fylket
- 65 møter med fagforeninger/klubber og politiske foreninger
- 42 møter i fylkeskommunale nemnder/utvalg og Rogalandsforskning
- 7 møter med Lærerhøgskolen
- 6 møter/konferanser i Ungdomsutvalget
- 3 møter i Tilsynsutvalget
- diverse valgkampkonferanser
- 2 Konferanser for LOs Samarbeidsorgan i Rogaland
- 5 møter/konferanser med skoledirektøren/Lærerhøgskolen
- LOs representantskap
- Sekretærkonferanser
- Felleskonferanse LO – DNA – AOF
- Felleskonferanse LO – NAF
- Faglig/politisk konferanse Sørmarka
- Familiepolitisk konferanse

Opplysningsarbeid

Distriktssekretæren har forelest på en rekke kurs i faglig/politisk virksomhet, for AOF, AUF og andre organisasjoner.

Sekretæren har orientert om LO og fagforbundene på en rekke skoler i fylket.

Representasjon

Distriktssekretæren har representert LO på tre jubileer: Norsk Transportarb. for avd. 14, 75 år, Figgjo kjemiske 40 år, Fagforeningenes pensjonistlag 10 år. Distriktssekretæren representerte LO ved avduking av «Gruvearbeiderstatue» ved «Vigsnes Grubemuseum», Karmøy.

Kontordager Haugesund/Karmøy

Distriktssekretæren har hatt to kontordager pr. måned.

Reisedager/kvelder

Distriktssekretæren har i 1986 hatt 104 reisedager/kvelder og kjørt 3448 km.

HORDALAND

Distriktssekretær: *Vigdis Ravnøy til 20/5, fra 21.5 Odd Klemetsen*

Organisasjonsoversikt:

Organisasjonsstrukturen i Hordaland fylke er i det vesentlige uendret i forhold til tidligere år.

Det er ikke registrert store endringer i antall fagforeninger, og rundt årsskiftet hadde vi ca. 313 fagforeninger med rundt 70 000 medlemmer. De fleste foreningene er tilsluttet en av samorganisasjonene i fylket.

Virksomheten i samorganisasjonene må betegnes som aktiv i året. Fremdeles tar bedriftshelsetjenesten en stor del av arbeidskapasiteten til samorganisasjonene. Det er ved årsskiftet registrert 15 fellesordninger i Hordaland som omfatter rundt 20 000 arbeidstakere. Foruten fellesordningene har en del bedrifter opprettet egen bedriftshelsetjeneste som Arbeidstilsynet har problemer med å få registrert.

Kontorets virksomhet

Distriktssekretær Vigdis Ravnøy fikk innvilget permisjon fra 20. mai for å arbeide som politisk rådgiver for statsråd Anne Lise Bakken. Fra denne dato fungerte Odd Klemetsen som distriktssekretær.

Hovedtyngden av sekretærenes arbeid har vært deltakelse i møter, konferanser og representasjonsoppdrag av en eller flere dagers varighet.

LOs tilsynsutvalg har hatt fire møter.

LOs samarbeidsorgan har hatt to konferanser – til sammen over fire dager. Temaer på konferansene har vært:

LOs internasjonale engasjement – Norsk Sykepleierforbund presenterer seg – Arbeidstilsynets aksjon mot belastningslidelser – den faglige situasjonen – LOs skolepolitiske engasjement – Fagopplæring i yrkeslivet – Norsk Lærerlag presenterer seg – den faglig/politiske situasjon – Synspunkter om organisasjonsveier etter Jern- og Metalls landsmøte – Landsbanken som verktøy – hvordan bruke den?

LOs ungdomsutvalg har hatt seks møter, en dagskonferanse om arbeidet i ungdomsutvalget, samt en faglig ungdomsskole med 50 deltakere. Distriktssekretæren og tre av utvalgets medlemmer deltok på Landskonferansen for ungdomsutvalgene.

LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling har hatt fem møter, samt en dagkonferanse om deltidsarbeid.

Distriktskontoret har dessuten hatt en felleskonferanse med Norsk Lærerlag vedrørende fagbevegelsen og skolen.

Møter i tilknytning til tvister/forhandlinger har i det vesentlige vært knyttet til konsultasjoner i forbindelse med oppsigelser, permitteringer og konkurser.

Opplysningsvirksomhet

Distriktssekretærene har forelest på kurs/konferanser arrangert av AOF, samorganisasjoner, fagforeninger og på faglig/politiske konferanser.

Det har vært mange forespørsler fra skoler vedrørende informasjon om fagbevegelsen, og disse er fulgt opp fra kontorets side med forelesninger både på grunn-skole, videregående skoler og privatskoler.

Generelt

Kontoret har et stort antall henvendelser i ulike spørsmål enten ved personlig fremmøte eller pr. telefon. Det kan være medlemmer, tillitsvalgte, studenter, eller andre.

Det har også vært henvendelse til kontoret fra uorganiserte som ønsker tilmelding til et LO-forbund. Særlig var dette tiltakende etter vårens lock-out.

Distriktssekretær Vigdis Ravnøy har representert LO i Yrkesopplæringsnemnda hele året, mens møtene i Nærings- og Sysselsettingsstyret og Statens Arbeidstilsyn har vært ivarettatt av hennes varamedlem fra mai og ut året.

Det har i løpet av året vært god kontakt mellom LO-kontoret og forbundenes distriktskontorer, samt mellom kontoret og ansatte i arbeiderbevegelsen i fylket.

SOGN OG FJORDANE

Distriktssekretær: John Bjarne Hjelmeland

Ikontorets arbeidsområde var det pr. 1. januar 1986 11 Samorganisasjoner og 161 fagforeninger/grupper, med et samlet medlemstall på 15 100.

Pr. 31. desember 1986 var det 11 Samorganisasjoner og 160 fagforeninger/grupper, med samlet medlemstall på 15 422.

Nye foreninger:

NRK Sogn og Fjordane Avd. 31-32.

Byrknesøy NNN.

Sammenslåtte foreninger:

Sandane Jern og Metall er sammenslått med Eid Jern og Metall, Sandane Transportarbeidergruppe med Firda Sjåførforening, og Vik Elektrikerforening med Sogn Elektrikerforening.

Leikanger Elektrikerforening har endret navn til Sogn Elektrikerforening:

Tilsynsutvalget har hatt 5 møter og behandlet 15 saker.

LOs utvalg for Familiepolitikk – Likestilling:

Utvalget har i 1986 holdt fire møter og behandlet 26 saker.

LOs Ungdomsutvalg:

har holdt tre møter og behandlet 17 saker. Utvalget har ellers stått som arrangør av konferanser for ungdomskontaktene og en faglig ungdomskonferanse, hvor Per Skau innledet om Aktivitetsplanen for 1987.

LOs Samarbeidsorgan i Sogn og Fjordane:

Det har vært holdt to fylkeskonferanser i 1986.

Hovedtema har vært: Den faglige situasjonen – Skoleinformasjon – Helse- og Sosialpolitikk – Belastningslidelser i arbeidslivet – Kontingentinnkreving gjennom Landsbanken – Aktuelt faglig arbeid.

Innledere har vært: Arne Furubråten – Kay Olav Winther – Kjell Samuelson – Henrik Aasved – Olaf Sandahl og John Bjarne Hjelmeland.

Møter

Sekretæren har deltatt i 134 møter/konferanser av en eller flere dagers varighet, som fordeler seg slik:

- 2 representasjonsoppdrag
- 3 agitasjonsmøter
- 39 møter i Samorganisasjoner/fagforeninger
- 2 faglig/politiske møter
- 8 Nærings- og Sysselsettingsstyret
- 2 Ankeutvalget for Trygdesaker
- 2 INKO-styret
- 70 andre møter og konferanser.

Opplysningsarbeidet:

Distriktskontoret har medvirket til og forelest på ti ulike kurs arrangert av: AOF – Samorganisasjonenene – Norsk Kommuneforbund – Videregående skole – Arbeidsformidlingen – Norsk Kjemisk forbund – Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund.

Det har vært forelest om:

Lover og avtaler – Møteledelse – LOs oppbygging og arbeid – Fagbevegelsens plass i samfunnet – Lov om Arbeidsmiljø – Hovedavtalen og Handlingsprogrammet.

Reisedager:

Sekretæren har i 1986 hatt i alt 121 reisedager/møtekvelder og kjørt 10.045 km. i LOs tjeneste.

MØRE OG ROMSDAL

Distriktssekretær: *Johnny Røed*

Pr. 1. januar 1986 var det i Møre og Romsdal 15 samorganisasjoner med 269 fagforeninger/grupper med ca. 33 550 medlemmer.

Pr. 31. des. 1986 fortsatt 15 samorganisasjoner med 261 fagforeninger og ca. 34 600 medlemmer.

Oppløste fagforeninger

Sunnmøre Kommunale forening avd. 214 (delt i to avdelinger).

Følgende avdelinger av Bygning har gått sammen til fylkesavdeling:

Rauma Bygningsarbeiderforening

Ørsta og Volda Bygningsarbeiderforening
Ulstein Bygningsarbeiderforening
Herøy Bygningsarbeiderforening
Sunnal Bygningsarbeiderforening
Surnadal Bygningsarbeiderforening
Kristiansund Bygningsarbeiderforening
Frei Bygningsarbeiderforening
Ålesund Bygningsarbeiderforening
Molde Bygningsarbeiderforening

Nye fagforeninger

Ålesund Kommunale forening
Sula Kommunale forening
Møre og Romsdal Bygningsarbeiderforening avd. 333

Representasjon

Sekretæren representerte LOs distriktskontor på årsmøtene til AUFs D-lag, Arbeiderpartiets Kvinneutvalg og Møre og Romsdal Arbeiderparti, samt ved faglig/politisk fylkeskonferanse. Videre ved 50 års jubileet til henholdsvis Molde Næringsmiddelarbeiderforening og Molde Handel og Kontor.

Twister

Distriktskontoret har vært engasjert i fire tvistesaker. Tre av sakene ble ordnet lokalt, en oversendt forbundet.

Møtevirkksomhet

Sekretæren har deltatt/innledet på 28 møter i samorganisasjonene. 18 møter i fagforeninger/klubber og 41 møter i andre av våre organisasjoner. I kommunale og fylkeskommunale styrer og utvalg, 24 møter.

Opplysningsarbeid

Sekretæren har forelest på 11 forskjellige kurs/konferanser arrangert av AOF, forbund, samorganisasjoner og utvalg. Kontoret har foruten de to konferansene for LOs samarbeidsorgan i fylket, arrangert ett likestillingskurs og to ungdomskurs.

Annen møtevirkksomhet

LOs ungdomsutvalg har hatt tre møter samt deltakelse på ungdomskonferanse på Sørmarka. Utvalget for familiepolitikk og likestilling har hatt to møter. Tilsynsutvalget har hatt fem møter.

Sekretæren har hatt 85 reisedager og kjørt 2.435 km i LOs tjeneste.

SØR-TRØNDELAG

Distriktssekretærer: *Rikard Haugen og Kjell Flønes*

I kontorets arbeidsområde var det pr. 1. januar 1986 12 samorganisasjoner med til sammen 278 fagforeninger/klubber.

Pr. 31. desember var det 10 samorganisasjoner med til sammen 275 fagforeninger/klubber med ca. 49 100 medlemmer.

Hemne fagl. samorg. er nedlagt. Melhus og Skaun fagl. Samorg. og Støren fagl. Samorg. er slått sammen og heter Gauldal fagl. Samorg.

Fra 2. kvartal overtok Landsbanken innkreving av samorgskontingenten.

Nye foreninger

Lysøysund Næringsmiddelarb. for. avd 55, Skolenes Landsforb., forening Fosen, Skolenes Landsforb., forening Orkdal, Skolenes Landsforb., forening Røros, Skolenes Landsforb., forening Midtre Gauldal, NOPEF avd. 119.

Utgåtte foreninger:

Trondheim Tanntekn. forening – medl. overf. NJMF, Bekledningsarb. for. avd. 102 – medl. overf. annen avd., Melhus Handel og Kontor – medl. overf. annen avd., NJMF avd. 215 Fosen – medl. overf. annen avd., Muruvik Fagforening avd. 24 – opphørt, Orkdal Næringsm.arb. for. avd. 194 – opphørt, Støren Trearb. for. avd. 138 – opphørt, For. 1 NTL, Norsk fyrtenestemannslag – opphørt, Børsa Kraftarb.for. – opphørt.

Møtevirkksomhet:

Tilsynsutvalget har avholdt fem møter og LOs samarbeidsorgan to konferanser over to dager.

Samarbeidet med Statens Arbeidstilsyn 10. distrikt har også i år vært tilfredsstillende. Spesielt i forhold til bedriftshelsetjenesten. Men på grunn av uklare forhold om arbeidstilsynets hjemmel om pålegg, har antall ordninger ikke hatt den økning som kunne forventes.

Sekretærene har vært til stede på årsmøtene i samorganisasjonene, styremøter og møter i fagforeninger og klubber av forskjellig art. Videre en rekke møter i forbindelse med representasjon, opplysningsarbeide og faglige spørsmål i ulike organisasjoner.

Utvalget for familiepolitikk og likestilling har avholdt fem møter og vært representert på Landskonferansen for utvalget. Har deltatt i fellesarrangement med Sør-Trøndelag AP 8. mars.

Ungdomsutvalget har avholdt i alt seks møter, en konferanse for ungdomskonakter og to ungdomskurs. De har vært representert på Landskonferansen for ungdomsutvalg.

Distriktskontoret har vært representert i: Nærings- og sysselsettingsstyret, Trygdeutvalget, Distriktsstyret for arbeidstilsynet, Sør-Trøndelag Næringservice, Overligningsnemnda i Trondheim, Fylkesskolestyret, Yrkessopplæringsnemnda, Styret for sikkerhetsopplæring ved de Maritime skoler, Arbeids- og Tiltaaksnemnda for Trondheim og omland, Distriktsrådet for HV-12.

Arbeiderbevegelsens arkiv avd. Trøndelager reorganisert og nytt styre er opprettet.

Opplysningsvirksomhet og informasjon:

Av forelesninger kan blandt annet nevnes Arbeidsmiljøloven, Ferieloven, skole-spørsmål og LOs Handlingsprogram. Felles arrangement med NAF om tilleggssavtale i Hovedavtalen har ført til at flere bedrifter har søkt om støtte til utviklingsstipendiatstøtte fra fondet.

Reisedager:

Rikhard Haugen 51, Kjell Flønes 66.

Haugen har kjørt 4546 km. og Kjell Flønes 6716 km i LOs tjeneste.

NORD-TRØNDELAG

Distriktssekretær: *Liv Thun*

Organisasjonsoversikt:

Distriktskontorets arbeidsområde pr. 31.12.86 var 11 samorganisasjoner med til sammen ca. 20 000 medlemmer, fordelt på 224 fagforeninger.

Tilsynsutvalget har hatt fem møter og behandlet 145 saker.

LOs samarbeidsorgan for Nord-Trøndelag har arrangert to konferanser, begge over to dager.

Saker som har vært til behandling er følgende:

Den faglige situasjonen

Energi i Nord-Trøndelag

Namdal Arbeiderblads utvikling i fylket

Norsk Folkehjelp

Samarbeid Norsk Lærerlag/Norsk Sykepleierforbund

Bedriftshelsetjenesten i fylket

Samvirke Forsikring

Samorganisasjonen i lokalsamfunnet

Innledere på fylkeskonferansene har vært: Magne Nedregård, (LO), Lars Juul, (NTE), Jan Balstad (LO), Bjørn Willadsen (LO), Magne Vang og Ola Halseth, Samvirke Forsikring, Svein Svensson (Lærerlaget), Marit Myrhaug (Sykepleierforbundet), samt distriktssekretæren.

Andre fylkesmøter:

Samarbeid skole/arbeidsliv. LO/NAF/Norsk Lærerlag hadde konferanse i mars 1986 for å drøfte samarbeid/utvikling rettet mot de enkelte kommuner.

Møter i samorganisasjoner/fagforeninger

Til sammen 38 møter. Emner på møtene har bl.a. vært: Kontingentordningen med Landsbanken, BHT i enkelte kommuner, samarbeid skole/arbeidsliv, situasjonen ved Salsbruket m.v.

Faglig/Politiske møter/konferanser

Det har vært gjennomført to faglig/politiske konferanser, fire fellesmøter med LO-AP-AOF-AUF i Steinkjer-Levanger-Verdal og Stjørdal. I tillegg har sekretæren deltatt på 15 møter i faglig/politisk sammenheng.

Andre møter og kurs

Fellesmøte AOF i Nord-Trøndelag og Meråker samorganisasjon. Forelest på kurs NKF, regionkonferanse NNN, FPU Overhalla, H&K's fylkesorgan. Indre Namdal faglige samorganisasjons kurs «Samorg i arbeid», Malmo Grubearbeiderforening, bedriftsutviklingstiltak. Det har vært holdt to dagskonferanser i fylket (Verdal og Namsos), samarbeid LO/NAF vedrørende kortere arbeidstid fra 1.1.87, med 98 deltakere, hvor 50 deltakere var fra vår side.

Møte med Nord-Trøndelag AP's faglig/politiske utvalg og Landsbanken 4/8. To møter i LO's representantskap og to konferanser for distriktssekretærer.

Videre har distriktssekretæren vært med FPU på sju bedriftsbesøk hvor storingsrepresentantene fra fylket har deltatt.

LO's ungdomsutvalg:

Utvalget har i 1986 holdt seks møter. Det er gjennomført to faglige ungdomskurs, en faglig ungdomskonferanse. To medlemmer av utvalget deltok på landskonferansen på Sørmarka.

Utvalg for familiepolitikk og likestilling:

Utvalget har i 1986 holdt tre møter, ett fellesmøte med utvalget i Sør-Trøndelag. Det er gjennomført to dagers konferanse der Aase Morin fra LO foreleste. To av utvalgets medlemmer deltok på landskonferansen på Sørmarka.

Representasjon:

Årsmøte i NTAP's kvinneutvalg
Årsmøte AUF i Nord-Trøndelag
Årsmøte Framfylkingen i Nord-Trøndelag
Årsmøte Steinkjer AP
50 års jubileum Steinkjer jern og metall.
50 års jubileum Inderøy NNN.
Årsmøte Nord-Trøndelag Arbeidsmannsforening
Oljekonferanse i Rørvik
AKAN-konferanse i Trondheim
Konferanse Trondheim Lærershøgskole – LO- NAF

I tillegg har sekretæren deltatt i:

10 møter i Yrkesopplæringsnemnda i Nord-Trøndelag
4 styremøter i Arbeidstilsynets 10. distrikt
3 møter i bedriftsforsamlingen ASV
1 møte i Midtnordenkomiteen
Utdeling av fag/svennebrev for hele fylket.

Sekretæren har hatt 145 reisedager i 1986 og kjørt 10 573 km.

NORDLAND

Distriktssekretærer: *Hans Nordal Jensen og Odd M. Bakkejord*

Organisasjonsoversikt

I Nordland var det pr. 31/12 -86 20 samorganisasjoner med 278 avdelinger og 45 avdelinger utenom samorganisasjonene, med om lag 45 000 medlemmer. Her inkludert 500 ansatte ved Jernbanen, som bor i Nordland, men er registrert i Sør-Trøndelag, og 500 ansatte i Staten, som er tilsluttet landsomfattende NTL-avdelinger.

Representasjon

Sekretærene har deltatt på arrangementer i følgende organisasjoner/institusjoner: Industriprosjektgruppen for Nord-Norge – Studieselskapet for Nord-Norsk Næringsliv – Nord-Norsk Oljeråd – NKF's distriktsstyre – Ankenemnda for A-trykksaker – Arbeiderbevegelsens Nordkalottsamarbeid – Nordland Arbeiderparti – Nordland Fylkes Fiskarlag – Nordland Bonde- og Småbrukerlag – Nordland Lærerlag – TV-innsamlingen 1986 – Statens Arbeidstilsyn 11. distrikt – Nordland Arbeiderpartis FPU – AOF's distriktsstyre – Bedriftsforsamlingen Statoil – Aspåsen videregående skole – LO's oljekartellutvalg for Nord-Norge – DNAs fiskeriutvalg – Arbeiderbevegelsens Arkiv, Tromsø – Fylkesarbeidskontoret – AUF i Nordland – Nærings- og sysselsettingsstyret – Nordland Kooperative Fylkeslag – Nordland Industriforening – Styringsgruppa for fagopplæring i fiskeindustrien – Seminar om eksport av fisk – NBIF's seksjon Nordland – Høgskolesenteret – Bodø Lærershøgskole – Sekretærkonferanse for Nord-Norge – Nordland Pensjonistfore-

ning – Norges Fiskarlags landsmøte – Råfisklaget – Fiskeriforskningsfondet for Nordland – Samarbeidsrådet LO/NAF – Opplegg yrkesopplæringsuke – Bodø Rotary – Bodø Politiske Forum – Bodø Bedrifts-helsetjeneste – Norsk Folkehjelp Nordland – Siviløkonomstudiet Bodø – Arbeidsformidlingens etatskole – Nordkalottseminar om arbeidsvitenskap i Tromsø – Arbeiderbevegelsens historielag for Salten – Energikonferanse i Mosjøen – NKIFs bransjekonferanse for sildoljeindustrien – LO i Lappland – LOs historielag Norrbotten – Fellesmøte FPU Nordland-Norrbotten – Skandinavisk Allianse – Historieseminar i Kiruna – LO-distriktet Norrbotten – Stortingets Industrikomité – Statoil/Hydro – Nordland Arbeiderpartis Energiutvalg.

Opplysningsarbeidet

Sekretærene har forelest på to kurs. Det er arrangert et kurs for samorganisasjonene i Helgeland.

Ungdomsarbeidet

Det er holdt ett møte i LOs ungdomsutvalg. Ungdomsutvalget var representert med fem representanter på Landskonferansen for LOs ungdomsutvalg på Sørmarka 28–30. november. Det er holdt en Nord-Norge-konferanse for LOs ungdomsutvalg 30. mai – 1. juni.

LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling

Det er holdt ett møte og en felles konferanse for Nord-Norge, 28.–30. september. Utvalget var representert på landskonferansen på Sørmarka 1.–2. mars.

Sysselsettingssituasjonen

Ved begynnelsen av hver måned holdes møte med Fylkesarbeidskontoret om ledighetstall og sysselsettingstiltak.

Diverse møter

Det er holdt ett møte i LOs oljekartellutvalg for Nord-Norge, tre møter i LOs fiskeriutvalg og ett seminar om fiskeeksport.

Sekretærene har dessuten deltatt på ett forhandlingsmøte og ti møter i lokale faglige organisasjoner. Odd M. Bakkejord holdt 1. mai tale på Terråk i Bindalen og Hans N. Jensen på Sømna.

Reisedager

Odd M. Bakkejord: 88
Hans N. Jensen: 100

TROMS

Distriktssekretær: *Svein Rasmussen*

Organisasjonsoversikt:

I Troms fylke var det pr. 31/12-86 191 fagforeninger, med ca. 24 000 medlemmer. I fylket var det samme tid 8 faglige samorganisasjoner.

Nye fagforeninger:

Målselv Hotell- og Restaurantarbeiderforening, avd. 96, Andselv og Lavangen kommunale forening.

Oppløste fagforeninger:

Avd. 620 og 111 av NNN er sammensluttet med avd. 88, Harstad Næringsmiddelarbeiderforening.

Møter:

Kontorets tilsynsutvalg har i 1986 hatt ni møter.

LOs faglige samarbeidsorgan har hatt to møter.

LOs ungdomsutvalg har hatt fem møter, medregnet fellesmøte med utvalgene i Nordland og Finnmark.

LOs lokale utvalg for familierpolitikk og likestilling har hatt tre ordinære møter, samt ett fellesmøte sammen med utvalgene i Nordland og Finnmark.

22 møter i samorganisasjonene.

14 møter i fagforeningene.

179 andre møter og konferanser.

Representasjon:

Representert LO på følgende møter og arrangementer: Årsmøte i Troms Arbeiderparti – årsmøte i Troms Bonde- og Småbrukarlag – årsmøte i Troms distriktslag av Norsk Folkehjelp – årsmøte i Troms distriktsstyre av Norsk Kommune- forbund – åpningen av Tromsø-messa 1986, og på årsmøte i Troms Arbeiderparti's Kvinneutvalg.

Faglig virksomhet:

I løpet av 1986 har alle åtte faglige samorganisasjoner vært intakt og i drift. Enkelte samorganisasjoner har hatt relativt høy aktivitet.

Samarbeidsorganet har hatt sine to konferanser, vår og høst, hvor en rekke saker av stor betydning for de fagorganiserte har vært oppe til debatt, og hvor det har vært avgitt en rekke uttalelser.

Sekretæren har også i 1986 gjennomført en kontordagsordning i Harstad, med én dag pr. måned, som også kombineres med styremøter i Harstad faglige Samorganisasjon, eventuelt arbeidsutvalg, om kvelden.

Ordnningen synes hittil å fungere bra, og det er ønskelig å fortsette med denne også i 1987.

Nye fagforeninger:

Det er i løpet av 1986 dannet to nye fagforeninger i fylket.

Oppløste fagforeninger:

Det er oppløst to fagforeninger i fylket 1986.

Faglig/Politisk virksomhet:

Sekretæren har deltatt i flere møter i Troms Arbeiderpartis faglig/politiske utvalg, samt en rekke andre møter, arrangert av fylkepartiet og kommunepartiene. Det har også vært arrangert faglig/politiske regionkonferanser, som vi anser for å ha stor verdi for det faglig/politiske arbeidet.

Det har også i 1986 vært arrangert møter i Arbeiderbevegelsens Nordkalottvirksomhet, møter som er holdt både i Norge, Sverige og Finland.

Studiearbeidet:

Sekretæren har forelest om Landsorganisasjonen og fagbevegelsen på en rekke videregående skoler og ungdomsskoler i fylket, og har deltatt og forelest på flere faglige og politiske konferanser og kurs i fylket – arrangert av fagforbund og kommuneparti. Kursaktiviteten i LOs ungdomsutvalg har også i 1986 vært meget bra.

LOs lokale utvalg for familierpolitikk og likestilling har i 1986 arrangert én likestillingskonferanse.

Kontoret:

I 1986 har sekretæren hatt 213 møtedager/reisedager.

FINNMARK

Distriktssekretær: Leif Laurila

Organisasjonsoversikt:

I kontorets distrikt var det i 1986 12 samorganisasjoner, 226 fagforeninger og klubber med til sammen 14 828 fagorganiserte pr. 1.1.86. Etter dette har medlems-tallet fra 1.1.85 til 1.1.86 i Finnmark øket med 469 medlemmer.

Det som har passert i året 1986 – og kontorets virksomhet

Virksomheten i seks av samorganisasjonene kan betegnes som tilfredsstillende, mens det har vært vanskelig å få opp aktiviteten i de resterende seks samorganisasjoner. Usikker sysselsettingssituasjon og arbeidsmiljøforhold på arbeidsplassene har vært saker som samorganisasjonene har engasjert seg i. Likeså er det også i 1986 arbeidet mye for å få til en fullgod bedriftslegeordning i bedriftene i fylket. Vanskelighetene med å få dette til er like problematiske som det har vært tidligere. Det største problemet er fortsatt å få leger til å samarbeide om opprettelse av bedriftshelsetjeneste i bedriftene basert på de lover og forskrifter som gjelder for denne virksomhet. Særdeles vanskelig er det å få leger til å søke på jobber i bedriftshelsetjenesten. Den negative holdningen fra legehold antas å være en viktig årsak til at det også er vanskelig å få annet nøkkelpersonell til disse stillingene.

Hovedtyngden av distriktssekretærens deltakelse i møter og konferanser har vært i samorganisasjoner, fagforeninger og samarbeidende organisasjoner, samt statlige og fylkeskommunale styrever og utvalg. Videre har distriktssekretæren engasjert seg sterkt i utarbeidelsen av næringsutviklingsplan for Finnmark. I denne sammenheng kan nevnes at utrednings- og utviklingsfasen for samarbeidsprosjektet mellom LO i Finnmark og Finnmark fylkeskommune, Norske Shell AS og FAFO nå er avsluttet. Bedriften (Fideco) går nå inn i sin industrialiseringsfase. Honningsvåg er pekt ut som første etableringssted, og det er grunn til å tro at bedriften kommer i produksjon i løpet av 1987.

Mindre positivt har vært den forsterkede flyttestrømmen ut av fylket. Årsaken til dette kan med stor sikkerhet sies å være den usikkerheten man har hatt spesielt i fylkets to hovednæringer – fiskeriene og bergverk. Det er derfor fortsatt i årene fremover en hovedoppgave for den samlede fagbevegelse i Finnmark å prioritere arbeidet med å finne løsninger som kan gi stabil beskjeftigelse og inntekt for befolkningen i fylket, både i nevnte hovednæringer og i andre virksomheter.

Oppståtte tvistesaker i 1986 er løst ved samtaler og forhandlinger mellom partene.

Distriktssekretæren har dessuten deltatt i en rekke møter/konferanser, og vil bl.a. nevne:

- seminar om fiskeeksport,
- LOs representantsskapsmøte
- sekretærkonferanse for Nord-Norge
- Landskonferanse for LOs utvalg for familiepolitikk og likestilling.
- Arbeiderbevegelsens arkiv for Nord-Norge.
- Nord-Norsk kvinnekongress.
- Partilederkongress i Finnmark.
- Likestillingskurs i Finnmark.
- FAP faglig/politisk utvalg.
- FAP styremøte og årsmøte
- Arbeidsmarkedsopplæring v/Statens Arbeidstilsyn.
- Åpningen av Leirvikbasen, Hammerfest
- Konferanse Helse – og ulikhet

- Felleskonferanse for LOs ungdomsutvalg i Nord-Norge.
- Møter med representanter fra LO i Nord-Finland.
- Møter med representanter fra LO i Murmansk, Sovjet.

Tilsynsutvalget

Det har i året vært avholdt åtte møter og arrangert to konferanser i LOs Samarbeidsorgan for Finnmark. Utvalget har behandlet 61 saker og 161 søknader om LO-stipend for fagorganiserte og fagorganisertes barn i Finnmark.

For øvrig vil nevnes at utvalget bl.a. har fremmet følgende saker til behandling i samarbeidsorganet:

- Utvikling av arbeidsmiljølovens bestemmelser.
- Levekår i Finnmark.
- Gebyr på sjekk
- Oljevirksomheten utenfor kysten av Nord-Norge
- Styrking av kommunikasjoner i Finnmark.
- Apartheid-regimet i Sør-Afrika.
- Legedekningen i Finnmark.
- Varning av rettigheter for tillitsvalgte.
- 1/2 Sydvarangers situasjon.
- Atomvåpenfrie havner i Finnmark.
- Loddefiske og konsumloddeproduksjon – videreføring av råstoff ombord i fiskeflåten.
- Fremtidsutsikter for sysselsetting – mulige arbeidsoppgaver i anleggssektoren.
- Oppbygging av ny fabrikktrålerflåte.
- Opprettelse av skipsreparasjonsverksted i Kirkenes.
- Strålingsfaren fra kjernekraftverk og andre kjernekraftinstallasjoner.

Utvalget for familiepolitikk og likestilling

Utvalget har holdt fire møter og ett fellesmøte med Troms og Nordland.

Av spesielle saker utvalget har behandlet kan nevnes:

- Handlingsprogram med spesiell vekt på arbeidstidsprioritering og det videre arbeid med lokale likestillingsavtaler.
- Revisjon av utvalgets Handlingsprogram.
- Forhold til kommunale og fylkeskommunale likestillingsutvalg.

Ungdomsutvalget

Det har vært holdt fire møter og arrangert to konferanser/kurs. Spesielt nevnes følgende saker utvalget har behandlet:

- Sør-Afrika-aksjon
- Faglig/politisk arbeid og samarbeid.
- Framfylkingens situasjon
- Opplysningsvirksomhet om alkohol og narkotika.
- Ungdomskontaktens aktivitet.
- Aktivitetplan for utvalget.

Kurs/informasjoner

Distriktsekretæren har forelest på arbeidsmiljøkurs, og har deltatt på en rekke møter og gitt informasjon om LOs plass i samfunnet til skoleungdom og arbeidsløse ungdom.

Reisedager

Distriktsekretæren har hatt 142 reisedager og kjørt 20 323 km i LOs tjeneste.

LO-KONTORET KÅRSTØ

LO-sekretær på Kårstø: Kåre Lunde

Generelt om LO-sekretærens arbeidsområde

I året som er gått har LO-sekretæren vekselvis vært én uke på Kårstø og én på Mongstad.

Fra Kårstø har en betjent K-LAB-prosjektet og K IV-prosjekt, Karmøy Fabrikker. På sistnevnte prosjekt har Lunde vært fast to dager annen hver uke, med eget kontor på anlegget. Her var det også behov for å etablere LO-utvalg. Dette har fungert tilfredsstillende. På Kårstø har det vært et godt samarbeide med NOPEF avd. 103.

I tillegg til Mongstad- anlegget har jeg også ved flere anledninger besøkt Norsk Hydros anlegg på Sture, – da stort sett sammen med sekretær Kåre Karlsen.

LO-utvalget ved K IV prosjekt

Formann i LO-utvalget: Sten Ludvigsen, NBIF, Sekretær i LO-utvalget: Leif Helland, NJMF, Møterefereent: Tor Langmyr, NJMF.

LO-utvalget ble konstituert på møte den 25. februar, og har i løpet av året avholdt sju møter.

Anleggsledelsen har med jevne mellomrom orientert utvalget om kontrakter og framdrift, likeledes har verneavdelingen vært representert på møtene. Dette har i stor grad erstattet separate kontaktmøter.

Saker som har vært drøftet i utvalget:

- Lister over overtid
- Rutiner for søknader til Arbeidstilsynet
- Vernearbeidet
- Framdriften på prosjektet
- Kurs og velferdstilbud
- Faglig aksjon mot atomvåpen
- LOs anleggspendlerutvalg
- Orientering om lønnsoppgjøret
- Trygghetsforsikring
- Rapportering fra tillitsvalgte
- Arbeidstidsforkortelsen
- Arbeidstidsordninger med avspasering
- Telefoner i brakkeforlegningen
- Fordeling av utgifter for braketillitsvalgt
- Servering i brakkeforlegningen i helgene
- Velferdsmidler fra Norsk Hydro

På ett av møtene i utvalget deltok verneleder Leif Martinsen og verneinspektør Ingleif Iversen fra Karmøy Fabrikker. Følgende saker ble drøftet:

Vakthold, innskjerping av tilkomst til fabrikken – Bruk av personlig verneutstyr – Arbeidstilsynets forskrifter om arbeid i høyden, stillaser og løfteredskap – Bruk av riktig sikkerhetsutstyr – Hjelmbruk – Samordning av vernearbeidet/vernerunder – Rutiner for skademeldinger – Arbeidstidsordninger – 2 skiftsordning – Utenlandsk arbeidskraft som arbeider 54 timers uke og avspaserer – Forbud mot å gå gjennom elektrolysen p.g.a. strømførende skinner – Innskjerpning av vernearbeidet blandt underentreprenørene – Helsetjenesten ved Karmøy Fabrikker kan benyttes av anleggsarb. – Håndtering av brudd på sikkerhetsbestemmelsene.

Saker som er tatt opp og diskutert med anleggsledelsen

- Velferdsarbeid for de som bor i brakkeforlegningen, bl.a. kurs og kulturkvelder
- LO kontoret vil benytte AOF Haugaland til å arrangere kurser og kulturaktiviteter

- Innleie av arbeidskraft. Det presiseres fra begge parter at dette blir gjort i lovlige former
- Oppdaterte firmalister (Entreprenører)
- Kontaktmøter med Anleggsleder og LO-sekretær. Gjensidig orientering
- Velferdstiltak i brakkeleiren.
- Entreprenørenes bruk av leiefirmaer
- Bruk av forskjøvet arbeidstid
- Arbeidstidsordning med avspasering for Husø Verk Ås. LO kontoret/utvalget hadde ingen bemerkninger til arbeidstidsordningen, men fagforeningen ved Karmøy fabrikk ville ikke anbefale den. Den ble innvilget av Arbeidstilsynet.

Velferd

Karmøy Fabrikker (K IV Prosjekt) har kjøpt båt med motor, biljardbord, hagemøbler og anskaffet videoutstyr og gratis videofilmer som et velferdstilbud for anleggsarbeiderne som må bo i brakkeforlegningen. Belegget i leiren har variert fra 30 - 80 personer.

LO kontoret i samarbeid med anleggsledelsen arrangerte den 21. okt. underholdningskveld i brakkeforlegningen. AOF Haugaland formidlet og betalte for underholdningen. En godt besøkt og vellykket kveld.

Kurs

24. - 26. oktober arrangerte LO kontoret helgekurs på Skånevik Fjordhotell. Emnet var Forhandlingsteknikk, der en gav «førstehjelp» for tillitsmenn på anlegg i Hovedavtalen, Verkstedoverenskomsten og avtaleverket for Bygg og anlegg.

Kursleder: Kåre Lunde. Forelesere: Tor Langmyr, NJMF, og Willy Pavlic, NBIF.

7. november var LO sekretæren foreleser på AOFs Basiskurs. Kurset var arrangert på AOFs studiesenter i Haugesund. Emne for forelesningen var LOs oppbygging og virkeområde.

K-LAB prosjekt/Kårstø

Byggingen av gasslaboratoriet startet medio juni 1986, dette er et laboratorium for måling og teknologi. K-LAB er et samarbeidsprosjekt mellom Statoil og det franske Total. Det regner med å være i drift i slutten av 1987. Bygningskontraktene er gitt til Stoltz Røthing.

Prefabrikerings og monteringskontrakten er gitt til Haugesunds Mekaniske Verksted Ås.

LOs anleggspendlerutvalg

Som resultat av arbeidet til Arbeidstids/Pendlerkomiteen på Kårstø, nedsatte LO et anleggspendlerutvalg med representanter fra NaF, NBIF, NEKF, NJMF og NOPEF. Jan Kr. Balstad er formann med Anthony Kallevig som sekretær, begge fra LO. Som medlem av Kårstø-komiteen tiltrådte Kåre Lunde utvalget. Det har i året vært avholdt 3 møter i Oslo og 1 på Mongstad, det siste fellesmøte med tillitsmennene på anlegget. Bjørn Kolby, LOs juridiske kontor, har utarbeidet forslag til avtale om ordninger av den alminnelige arbeidstid ved større anlegg. Dette forslaget har utvalget anbefalt. Forslaget ble framlagt på Mongstad-møtet, der en ba om kommentarer fra det stedlige pendlerutvalg.

Representasjon

LO-sekretæren var innbudt og møtte som LOs representant til den offisielle åpningen av Statpipe på Kårstø den 25. august.

Møter/konferanser

LO sekretæren har deltatt i 26 ulike møter av en eller flere dagers varighet i forbindelse med sin virksomhet.

En bør fortsatt opprettholde LO-kontoret på Kårstø. Ut fra at der fortsatt foregår anleggsarbeide i forbindelse med bygging av gasslaboratoriet, dette er isolert sett et forholdsvis lite anlegg. Men når man er kjent med Statkraft/Statoils planer om bygging av gasskraftverk er det straks snakk om andre dimensjoner. Dessuten ligger kontoret forholdsvis nære NC og Aker Contracting sine anlegg i Vats og Yrkesfjorden, dette er arbeidsplasser med ca. 2000 mann i løpet av sommeren og høsten 1987. Dette gjelder byggingen av »Gullfaks C».

Når det gjelder »Gullfaks C» er velferdsarbeidet medregnet i kontraktene til NC og AC.

Her må en regne med betydelig lavere satsing enn det en er vant til fra Statoils anlegg på Kårstø og Mongstad.

LO-KONTORENE, MONGSTAD OG STURE

Mongstad:

Ved utbyggingen av raffineriet på Mongstad, var det pr. 1.1.1987 en bemanning på 1050 personer.

Det er planlagt en økning i bemanningen frem til 1.6.1987. Dette tallet er oppgitt til 1800 personer. Det tilsier at vi får en ganske kraftig økning i antallet personer i de første 6 mnd. av 1987.

Hovedtyngden av denne planlagte økningen blir engasjert i montering av utstyr på raffineriområder, samt endel elektriske arbeider. Ellers foregår det fremdeles endel kaiarbeider, bygging av div. banker og planeringsarbeider.

AOF Nord-Hordaland har gjennomført endel kurs. Det som har vært mest populært er engelsk- og norsk-kurs, samt kurs til førerprøven. I tillegg har det vært arrangert to helgekurs i samarbeid med LO-kontoret.

Dette har vært kurs hvor en har prøvd å gi de tillitsvalgte fra anleggene en innføring i forhandlingsteknikk, og tolkninger i Hovedavtalen og Arbeidsmiljøloven.

Det er nå på Mongstad to tillitsvalgte på full tid. Dette er formannen i LO-utvalget og Hovedverneombudet.

I LO-utvalget er det avholdt åtte møter. Av de viktigste saker som har vært behandlet kan nevnes: Valg av kulturutvalg, Velferdssaker, Kurstilbud, Ventecelle ved anlegget, Brudd på Arbeidsmiljøloven, Innkvartering i leiren, Sysselsettingsloven § 27, Arbeidstidsordninger.

Dessuten har vi arrangert fire såkalte »Tema-kvelden» på anlegget. Av de som har vært invitert som foredragsholdere, kan nevnes: Kjell Bohlin, Aase Morin og Sigbjørn Johnsen.

Sture:

Dette anlegget har hatt en forholdsvis jevn bemanning i 1986, bortsett fra en liten økning før årsskiftet 86-87. Pr. 1.1.87 var det engasjert ca. 300 personer.

På dette anlegget er det valgt en person som ivaretar vervene som formann i LO-utvalget og Hovedverneombud.

Vi har her funnet det mer formålstjenlig å ha felles møter med tillitsmenn og verneombud. Dette må vurderes på nytt når anlegget blir økt på bemanningsiden.

Dette utvalget har i 1986 holdt fire møter.

Informasjon ved anleggene fra LO-kontoret:

Det har på Mongstad i 1986 blitt produsert én videokasett pr. uke. Denne har inneholdt opplysninger om anlegget, tillitsmannssaker og informasjon om velferd etc.

Vi regner med å få til en lignende ordning på Sture fra og med sommeren 87.

Kontaktmøter med anleggsledelse og vernetjenesten: Mongstad: 8 møter, Sture: 8 møter.

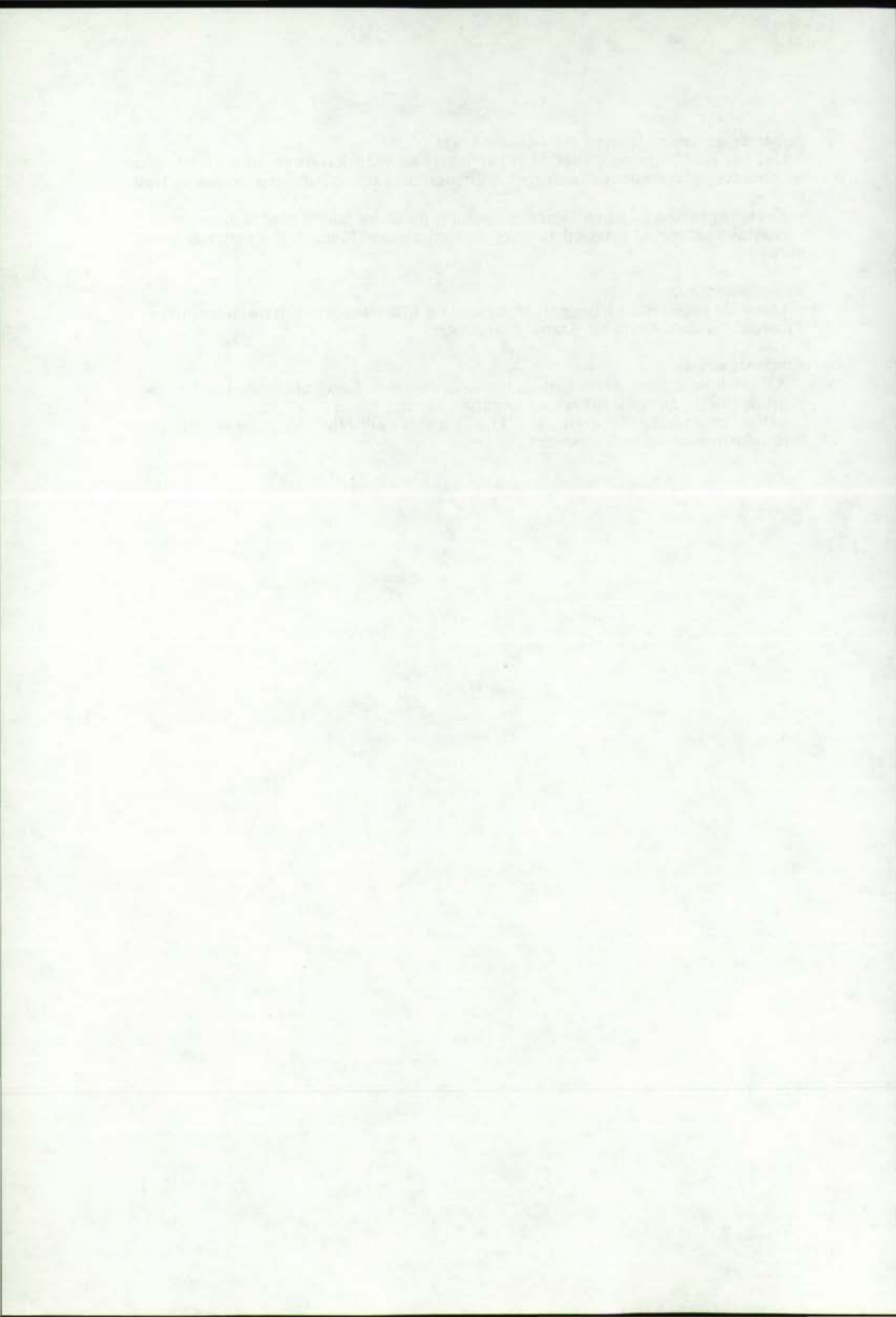
Besøk på anlegg:

LO-sekretæren har i tillegg til Mongstad og Sture besøkt: Kårstø, Ilemenitten-Tyssedal, Sinken-Odda og Karmøy fabrikker.

Konferanser/møter:

AKAN-konferanse, Alver Hotell, Nord-Hordaland. Fagopplærings-konferanse, Neptun Hotell, Bergen, Sikkerhetsseminar, Hydro, Sture.

LO-sekretæren har for øvrig deltatt på 23 møter av én eller flere dagers varighet i forbindelse med sin virksomhet.

9. Statistisk oversikt

Tabell I

er en oppstilling av Landsorganisasjonens medlemstall fra 31. desember 1930 til 31. desember 1985. I perioden 1930 til 1939 var det en jevn stigning. I krigsårene fra april 1940 til mai 1945 sank medlemstallet, men ved utgangen av 1945 hadde medlemstallet steget igjen.

I 10-årsperioden 1965–1975 steg medlemstallet med 80 735 medlemmer eller 14.1 prosent og i perioden 1975–1985 med 113 748 medlemmer eller 17.4 prosent.

Tabell II

viser medlemsbevegelsen for de enkelte forbund 1975–1985.

Tabell III

viser forandring i medlemstallet fra 31. desember 1984 til 31. desember 1985 innenfor de enkelte fylker både i absolutte og relative tall.

Tabell IV

er utarbeidet på grunnlag av forbundenes årsrapporter og viser antall avdelinger/foreninger og medlemmer i de ulike forbund pr. 31 desember i 1984 og 1985 samt endringer i året.

Ved utgangen av 1984 sto 32 forbund (av dem 2 fellesforbund) med til sammen 759 287 medlemmer fordelt på 3 711 avdelinger/foreninger tilsluttet Landsorganisasjonen. Pr. 31. desember 1985 var de tilsvarende tall 32 forbund (av dem 2 fellesforbund) med 768 778 medlemmer fordelt på 3 667 avdelinger/foreninger.

Medlemstallet viser en stigning på 9 491 eller pluss 1,2 prosent fra 1984 til 1985.

Tabell V

gir et bilde av organisasjonsforholdene, ordnet geografisk. Medlemmer i alle forbund er fordelt på byene og enkelte herreder innenfor hvert fylke. Medlemmer i avdelinger på Svalbard, avdelinger i utlandet og i landsomfattende avdelinger og direkte medlemmer er ført opp for seg. Landet sett under ett viser at det i byene var 482 866 medlemmer og i landsdistriktene 254 158 medlemmer. På Svalbard og Jan Mayen var det 605 medlemmer og i utenlandsavdelinger 345 medlemmer. Antall direkte medlemmer var 24 286.

Det er til sammen 31 754 medlemmer som ikke kan fordeles på fylker.

Tabell VI

viser en fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemmer i alt innenfor de ulike forbund. Antall kvinnelige medlemmer i Landsorganisasjonen utgjør pr. 31. desember 1985 – 264 861 eller 34,5 prosent av samlet medlemstall i 1985. Tilvarende tall i 1984 var: 256 277 eller 33,8 prosent.

Tabell VII

gir en oversikt over fagblader, antall nummer og gjennomsnittlig opplag i året 1985.

Tabell VIII

gir en oversikt over tariffsaker behandlet i Landsorganisasjonen i løpet av 1986.

Tabell IX

gir en oversikt over godkjente/tariffrettslige konflikter i 1986.

Tabell I, 1985

**Sammendrag av Landsorganisasjonens medlemstall
pr. 31. desember 1930 – 1985**

		Antall avdelinger	Antall medlemmer
31. desember	1930	1 861	139 591
—>	1935	2 635	224 340
—>	1940	3 556	306 341
7. mai	1945	3 199	267 726
31. desember	1945	3 704	339 920
—>	1950	4 605	488 442
—>	1951	4 747	503 397
—>	1952	4 871	515 593
—>	1953	5 020	526 016
—>	1954	5 079	538 587
—>	1955	5 119	542 105
—>	1956	5 175	545 416
—>	1957	5 172	540 878
—>	1958	5 193	543 513
—>	1959	5 207	541 408
—>	1960	5 129	541 549
—>	1961	5 116	562 019
—>	1962	5 128	565 062
—>	1963	5 091	566 970
—>	1964	4 995	570 953
—>	1965	4 922	574 295
—>	1966	4 776	574 030
—>	1967	4 683	570 210
—>	1968	4 599	574 113
—>	1969	4 982	582 289
—>	1970	4 448	594 377
—>	1971	4 367	601 920
—>	1972	4 202	603 742
—>	1973	4 110	613 803
—>	1974	4 065	635 801
—>	1975	4 054	655 030
—>	1976	3 971	673 694
—>	1977	3 973	692 209
—>	1978	3 942	712 699
—>	1979	3 846	721 042
—>	1980	3 798	748 040
—>	1981	3 767	754 985
—>	1982	3 758	751 357
—>	1983	3 761	745 101
—>	1984	3 711	759 287
—>	1985	3 667	768 778

Tabell II, 1985

Medlemsbevegelsen

Forbund	Medlemstall			
	Pr. 31. des. 1975	Pr. 31. des. 1976	Pr. 31. des. 1977	Pr. 31. des. 1978
1 Arbeiderpartiets Presseforbund	573	613	694	725
2 Forbund for Arb.1. og Tekn.Funksj.	10 900	11 710	12 274	12 713
3 Arbeidsmandsforbundet	31 002	32 743	32 033	32 177
4 Barnevernpedagogforbundet ⁴⁾	—	—	—	—
5 Befalsforbundet ⁵⁾	3 045	2 994	2 791	4 140
6 Bekledningsarbeiderforbundet	18 787	19 235	19 525	17 781
7 Bygningsindustriarbeiderforb. ¹⁾	49 574	53 613	54 774	55 484
8 Elektriker-og Kraftasjonsforb.	17 882	18 658	19 371	20 513
9 Fengselstjenestemannsforbundet	1 226	1 323	1 449	1 537
10 Grafisk Forbund	14 182	14 123	14 200	14 101
11 Gullsmedarbeiderforbundet ¹⁰⁾	936	955	941	921
12 Handel og Kontor i Norge	46 953	50 211	53 284	54 857
13 Hotell-og Restaurantarbeiderforb.	10 035	11 039	11 461	12 545
14 Jern- og Metallarbeiderforbundet ¹⁰⁾ ..	104 737	106 035	108 128	105 247
15 Jernbaneforbundet	15 031	14 919	14 758	21 869
16 Kjemisk Industriarbeiderforbund	38 400	39 037	38 993	38 803
17 Kommuneforbundet	107 747	115 634	122 557	131 744
18 Lensmannsetatens Landslag ⁹⁾	870	912	944	975
19 Lokomotivmannsforbundet	1 840	1 840	1 936	1 920
20 Luftforsvarets Befalsforb. ⁴⁾	1 512	1 511	1 489	—
21 Murerforbundet	3 181	—	—	—
22 Musikerforbundet	1 404	1 430	1 373	1 513
23 Norsk Olje- og Petrokjem. Fagforb. ²⁾ ..	—	170	1 059	2 455
24 Nærings- og Nytelsesmiddelarb.f.	29 873	30 900	31 404	32 152
25 Papirindustriarbeiderforbundet	16 907	16 954	16 448	16 280
26 Politiforbundet ³⁾	2 519	—	—	—
27 Postfolkenes Fellesforbund	15 784	16 189	16 883	17 944
28 Sjømannsforbundet	27 967	25 534	25 038	23 433
29 Skog- og Landarbeiderforbundet	11 774	11 711	11 548	11 095
30 Skolenes Landsforbund ⁷⁾	—	—	—	—
31 Sosionomforbundet	1 905	2 057	2 322	2 608
32 Sufførforbundet ⁸⁾	24	27	31	27
33 Telefolkenes Fellesforbund	12 100	12 650	13 303	14 152
34 Tjenestemannslaget	31 300	33 178	34 791	36 683
35 Tolltjenestemannsforbundet ³⁾	826	793	786	765
36 Transportarbeiderforbundet	18 512	18 988	19 178	19 173
37 Treindustriarbeiderforbundet	5 697	5 983	6 418	6 353
38 Urmaker Svenneforbundet	25	25	25	14
39 Vernepleierforbundet ¹¹⁾	—	—	—	—
Riket	635 801	655 030	673 694	692 209

1) Murerforbundet sluttet sammen med N. Bygningsindustriarbeiderforbund 1. januar 1976. 2) Norsk Olje- og Petrokjem. Fagforbund (NOPEF) gikk inn i LO 1. april 1977. Petrokjemisk forening - Rafnes gikk med i NOPEF 1. mai 1977. 3) Politiforbundet utmeldt av LO 31. desember 1975. 4) Norges Befalslag og Luftforsvarets Befalsforbund gikk sammen til et forbund, Norges Befalsforbund, 1. juni 1978. 5) Tolltjenestemannsforbundet gikk ut av LO fra 1. januar 1979. 6) Norsk Barnevernpedagogforbund gikk

1975-1985

Medlemstall

Pr. 31. des. 1979	Pr. 31. des. 1980	Pr. 31. des. 1981	Pr. 31. des. 1982	Pr. 31. des. 1983	Pr. 31. des. 1984	Pr. 31. des. 1985	
757	807	833	848	825	824	846	1
12 991	13 820	14 089	14 073	14 150	14 477	14 628	2
32 725	37 882	38 897	38 287	38 021	38 344	38 396	3
-	165	508	653	905	1 102	1 229	4
3 908	3 794	3 832	3 832	3 872	3 989	3 964	5
17 791	18 697	18 169	15 801	14 690	14 069	13 455	6
54 247	55 836	54 504	55 079	54 195	56 391	58 105	7
21 227	22 247	23 292	24 131	24 565	25 834	26 112	8
1 564	1 638	1 604	1 626	1 654	1 699	1 684	9
14 093	14 417	14 356	14 238	13 996	14 190	14 479	10
925	1 007	959	938	911	847	-	11
55 861	58 766	58 164	57 747	57 249	57 761	57 922	12
12 549	14 832	15 052	13 957	13 582	13 859	14 328	13
104 296	106 779	106 709	103 277	98 914	99 077	101 630	14
22 144	22 443	22 535	22 637	22 445	22 300	21 965	15
38 795	39 120	38 668	37 784	37 286	38 072	37 951	16
139 257	143 789	148 777	153 423	156 246	163 935	167 328	17
971	1 027	1 116	1 206	1 253	-	-	18
1 917	1 932	1 945	1 934	1 924	1 799	2 460	19
-	-	-	-	-	-	-	20
-	-	-	-	-	-	-	21
1 589	1 676	1 749	1 805	1 957	2 049	1 997	22
2 778	2 779	2 914	3 116	3 356	4 099	4 437	23
32 127	33 708	32 719	32 542	31 493	32 570	33 431	24
16 095	16 042	15 297	14 837	14 264	13 727	13 478	25
-	-	-	-	-	-	-	26
19 031	20 692	22 050	23 124	23 955	24 964	25 876	27
21 995	20 622	21 743	19 974	19 043	17 964	16 100	28
10 706	10 448	10 025	9 648	8 995	8 632	8 143	29
-	-	-	2 198	2 518	2 871	3 064	30
2 853	3 131	3 302	3 411	3 832	3 944	4 190	31
31	34	34	-	-	-	-	32
15 337	15 885	16 173	16 303	16 528	16 500	16 560	33
37 564	39 048	40 627	39 627	39 845	40 524	41 015	34
-	-	-	-	-	-	-	35
18 696	18 895	18 491	17 689	17 139	17 148	16 899	36
6 208	6 071	5 814	5 603	5 484	5 526	5 736	37
14	11	11	9	9	-	-	38
-	-	-	-	-	-	1 370	39
712 699	721 042	748 040	754 985	751 357	745 101	768 778	

in i LO 1. juli 1980. 7) Skolenes Landsforbund gikk ut av Norsk Tjenestemannslag og dannet eget forbund 1. januar 1982. 8) Sufflørforbundet gikk inn i Musikerforbundet 1. juni 1982. 9) Lensmannstans Landslag gikk ut av LO fra 1. januar 1984. 10) Gullsmedarbeiderforbundet gikk inn i Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund 1/1-1985. 11) Norsk Vernepleierforbund gikk inn i LO 1/1-1985.

Tabell III, 1985

Medlemstallets forandring 1984–1985
geografisk satt opp

	Pr. 31. des. 1985		Pr. 31. des. 1984		Medl.tallets forandr.	
	Av- delinger	Med- lemmer	Av- delinger	Med- lemmer	Absolutt + ell. –	Prosentvis + ell. –
Østfold	197	48 860	197	48 417	443	0,91
Akershus	183	29 199	189	30 514	– 1 315	– 4,31
Oslo	165	132 547	165	133 202	– 655	– 0,49
Hedmark	275	36 446	283	36 215	231	0,64
Oppland	205	28 965	211	28 325	640	2,26
Buskerud	216	41 184	217	40 729	455	1,12
Vestfold	126	28 256	128	27 667	589	2,13
Telemark	181	32 892	176	31 914	978	3,06
Aust-Agder	79	10 251	82	9 857	394	4,00
Vest-Agder	119	21 952	121	22 150	– 198	– 0,89
Rogaland	237	54 524	236	53 273	1 251	2,35
Hordaland	261	69 916	267	69 410	506	0,73
Sogn og Fjordane	146	15 121	146	14 733	388	2,63
Møre og Romsdal	230	34 606	240	33 543	1 063	3,17
Sør-Trøndelag	219	50 132	218	49 093	1 039	2,12
Nord-Trøndelag	159	20 176	161	19 609	567	2,89
Nordland	314	43 991	317	43 452	539	1,24
Troms	150	23 178	152	22 653	525	2,32
Finnmark	145	14 828	145	14 359	469	3,27
Svalbard og Jan Mayen	1	605	1	584	21	3,60
Utlandet	7	345	8	448	– 103	– 22,99
Direkte medlemmer	–	24 286	–	23 438	848	3,62
Landsomfattende avd.	52	¹⁾ 6 518	51	¹⁾ 5 702	816	14,31
Riket	²⁾ 3 667	768 778	²⁾ 3 711	759 287	9 491	1,25

1) I 1984 er 31 470 medlemmer og i 1985 – 33 394 medlemmer i landsomfattende foreninger i Tjenestemannslaget ført opp under underavdelinger i fylkene der de hører hjemme.

2) Summen av avdelinger i 1984 er 4 106 og i 1985 – 4 078. Det skyldes at i 1984 er 395 og i 1985 – 411 underavdelinger i landsomfattende foreninger i Tjenestemannslaget ført opp som egne avdelinger i fylkene der de hører hjemme.

Tabell IV, 1985

Avdelings- og

Forbund	Antall avdelinger/foreninger/grupper			
	Pr. 31. des. 1984	Tilsluttet i årets løp	Utgått eller nedlagt i årets løp	Pr. 31. des. 1985
1 Arbeiderpartiets Presseforbund	36	1	—	37
2 Forb. for Arb.ledere og Tekn. F.	134	1	1	134
3 Arbeidsmandsforbundet	30	—	—	30
4 Barnevernpedagogforbundet	17	1	—	18
5 Befalsforbundet	76	—	3	73
6 Bekledningsarbeiderforbundet	125	—	1	124
7 Bygningsindustriarbeiderforb.	274	1	20	255
8 Elektriker- og Kraftstasjonsforb.	240	—	3	237
9 Fengeseltjenestemannsforb.	24	3	2	25
10 Grafisk Forbund	70	—	—	70
11 Gullsmedarbeiderforbundet ¹⁾	21	—	21	—
12 Handel og Kontor i Norge	207	—	8	199
13 Hotell- og Restaurantarb.forb.	78	1	—	79
14 Jern- og Metallarbeiderforb. ¹⁾	212	—	10	202
15 Jernbaneforbundet	115	—	—	115
16 Kjemisk Industriarbeiderforb.	210	3	4	209
17 Kommuneforbundet	568	16	—	584
18 Lokomotivmannsforbundet	9	—	—	9
19 Musikerforbundet	17	1	—	18
20 Norsk Olje- og Petrokjem. Fagforb.	73	14	6	81
21 Nærings- og Nytelsesm.arb.forb.	314	6	9	311
22 Papirindustriarbeiderforb.	45	—	1	44
23 Postfolkenes Fellesforbund: Postforbundet	34	—	—	34
Den norske Postorganisasjon	27	—	—	27
24 Sjømannsforbundet	30	—	1	29
25 Skog- og Landarbeiderforbundet	259	1	9	251
26 Skolenes Landsforbund	86	4	1	89
27 Sosionomforbundet	19	—	—	19
28 Telefolkenes Fellesforbund: Tele Tjeneste Forbundet	31	—	—	31
Den norske Teleorganisasjon	19	2	—	21
29 Tjenestemannslaget	65	1	7	59
30 Transportarbeiderforbund	133	—	2	131
31 Treindustriarbeiderforbundet	104	—	1	103
32 Vernepleierforbundet ²⁾	0	19	—	19
Riket	3 711			3 667

1) Gullsmedarbeiderforbundet gikk inn i Jern- og Metall 1/1-1985.

2) Vernepleierforbundet gikk inn i LO 1/1-1985

3) Anslått tall. Forbundet skiller ikke menn og kvinner.

medlemsbevægelsen 1985

Antall medlemmer

Pr. 31. des. 1984		Inntrådt i årets løp	Uttrådt i årets løp	Pr. 31. des. 1985		Løpe- nr.
I alt	Hervav kvinner			I alt	Hervav kvinner	
824	102	22	—	846	116	1
14 477	833	1 063	912	14 628	758	2
38 544	10 558	—	148	38 396	10 717	3
1 102	771	127	—	1 229	866	4
3 989	27	410	435	3 964	34	5
14 069	10 314	—	614	13 455	10 032	6
56 391	1 156	7 388	5 674	58 105	1 304	7
25 834	456	278	—	26 112	509	8
1 699	287	118	133	1 684	294	9
14 190	3 810	289	—	14 479	3 927	10
847	211	—	847	—	—	11
57 761	39 762	—	161	57 922	40 308	12
13 859	10 975	3 945	3 476	14 328	11 411	13
99 077	10 885	13 268	10 715	101 630	11 713	14
22 300	³⁾ 1 000	556	891	21 965	³⁾ 1 000	15
38 072	6 666	3 354	3 475	37 951	6 862	16
163 935	103 180	12 343	8 950	167 328	111 172	17
1 799	4	661	—	2 460	5	18
2 049	538	99	151	1 997	592	19
4 099	904	1 120	782	4 437	1 133	20
32 570	13 190	861	—	33 431	13 795	21
13 727	1 506	—	249	13 478	1 503	22
11 549	3 398	536	—	12 028	3 934	23
13 415	³⁾ 6 707	433	—	13 848	³⁾ 6 924	
17 964	³⁾ 2 000	1 632	3 496	16 100	³⁾ 2 000	24
8 632	439	629	1 118	8 143	400	25
2 871	711	341	148	3 064	782	26
3 944	2 821	246	—	4 190		27
12 426	3 900	21	—	12 447	4 051	
4 074	545	39	—	4 113	570	
40 524	20 999	491	—	41 015	21 563	29
17 148	1 168	1 166	1 415	16 899	1 168	30
5 526	1 161	750	540	5 736	1 305	31
0	—	1 370	—	1 370	981	32
759 287	265 984			768 778	274 785	

Tabell V, 1985

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Østfold						
	Fylket	Fr.stad	Halden	Moss	Sarpsborg	Askim	Øvrige komm. tils.
	avd. medl.	avd. medl.	avd. medl.	avd. medl.	avd. medl.	avd. medl.	avd. medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	5 76	1 17	1 17	1 8	1 26	1 8	- -
Forb. for Arb.led. og Tekn. Funk.	6 1 341	1 380	1 231	1 135	1 429	1 125	1 41
Arbeidsmandsforbundet	1 1 654	- -	- -	1 1 654	- -	- -	- -
Barnevernpedagogforbundet	1 56	- -	- -	- -	- -	- -	1 56
Befalsforbundet	6 292	1 26	1 9	- -	- -	- -	4 257
Bekleddingsarbeiderforbundet	10 1 487	1 342	1 402	3 589	1 83	1 19	3 52
Bygningsindustriarbeiderforbundet	16 3 616	4 911	2 401	1 622	1 821	2 354	6 507
Elektriker- og Kraftst. forbundet	10 1 826	2 441	1 201	1 343	2 313	3 517	1 11
Fengselstjenestemannsforbundet	1 39	- -	- -	- -	- -	- -	1 39
Grafisk Forbund	5 1 525	1 154	1 219	1 102	1 891	1 159	- -
Handel og Kontor i Norge	7 3 153	1 1 042	1 376	1 470	1 950	2 296	1 19
Hotell- og Restaurantarb. forbundet	5 620	1 241	1 65	1 118	1 157	- -	1 39
Jern- og Metallarbeiderforbundet	8 7 932	1 3 143	1 848	1 2 079	1 670	1 410	3 782
Jernbaneforbundet	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Kjemisk Industriarbeiderforbund	18 3 988	7 1 396	1 234	4 821	1 252	1 929	4 356
Kommuneforbundet	31 9 462	6 2 684	2 1 270	2 837	5 1 136	1 487	15 3 048
Lokomotivmannsforbundet	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Musikerforbundet	3 41	1 11	1 23	- -	1 7	- -	- -
Norsk Olje- og Petrok. fagforb.	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Nærings- og Nytelsesmiddelarb. forb.	7 1 955	1 851	- -	2 318	2 384	1 258	1 144
Papirindustriarbeiderforbundet	12 5 128	- -	3 1 444	1 814	7 2 534	- -	1 336
Postforbundet	4 440	1 131	1 57	1 119	1 133	- -	- -
Den norske Postorganisasjon	1 497	- -	- -	1 497	- -	- -	- -
Sjømennsforbundet	1 426	1 426	- -	- -	- -	- -	- -
Skog- og Landarbeiderforbundet	11 269	1 49	1 29	1 5	1 35	- -	7 151
Skolens Landsforbund	6 101	1 20	1 9	1 30	1 32	- -	2 10
Sosionomforbundet	1 146	- -	- -	- -	- -	- -	1 146
Tele Tjeneste Forbundet	1 393	- -	- -	- -	1 393	- -	- -
Den norske Teleorganisasjon	1 110	- -	- -	- -	- -	- -	1 110
Tjenestemannslaget	13 973	1 64	3 120	- -	- -	- -	9 789
Transportarbeiderforbundet	10 884	2 224	2 138	2 185	3 264	- -	1 73
Treindustriarbeiderforbundet	8 298	1 39	1 135	- -	2 80	1 5	3 39
Vernepleierforbundet	1 132	- -	- -	- -	- -	- -	1 132
Til sammen	210 48 860	37 12 592	27 6 228	27 9 746	35 9 590	16 3 567	68 7 137

Tabell V, 1985

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	Akershus															
	Fylket		Asker		Bærum		Eidsvoll		Frogn		Nes		Skedsmo		Ski	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	1	49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	49	-	-
Forb. for Arb. led. og Tekn. Funk.	6	455	-	-	1	114	-	-	1	10	-	-	2	213	-	-
Arbeidsmandsforbundet	1	1 795	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1 795	-	-
Barnevernpedagogforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Befalsforbundet	8	296	1	5	-	-	-	-	1	17	-	-	2	98	-	-
Bekledningsarbeiderforbundet	5	353	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	214	1	71
Bygningsindustriarbeiderforbundet	20	2 758	1	136	2	421	4	524	1	31	2	175	2	927	1	120
Elektriker- og Kraftst. forbundet	18	1 134	1	72	2	257	1	44	1	32	1	49	2	225	1	90
Fengselstjenestemannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grafisk Forbund	3	154	-	-	-	-	1	20	-	-	-	-	1	68	-	-
Handel og Kontori Norge	7	1 705	-	-	1	398	1	96	1	132	1	88	1	858	1	51
Hotell- og Restaurantarb. forbundet	1	46	-	-	-	-	1	46	-	-	-	-	-	-	-	-
Jern- og Metallarbeiderforbundet	12	4 843	1	120	2	2 120	1	432	-	-	1	456	2	1 265	1	69
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	14	1 162	1	63	1	102	1	51	1	7	-	-	1	243	2	97
Kommuneforbundet	40	9 975	3	633	9	2 212	2	640	1	188	1	412	4	1 110	1	418
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nytelsesmiddelarb. forb.	8	375	-	-	-	-	2	118	-	-	1	7	2	75	1	22
Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Postforbundet	1	203	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Postorganisasjon	1	459	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sjømannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet	23	710	1	12	2	12	2	67	-	-	1	77	-	-	1	7
Skolenes Landsforbund	5	163	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	35	1	28
Sosionomforbundet	1	306	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tele Tjeneste Forbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	125	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tjenestemannslaget	12	1 788	-	-	1	105	-	-	1	51	1	34	4	394	-	-
Transportarbeiderforbundet	1	22	-	-	1	22	-	-	-	-	-	-	-	-	2	681
Treindustriarbeiderforbundet	5	166	1	8	-	-	-	-	-	-	-	-	1	13	1	25
Vernepleierforbundet	1	157	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Til sammen	195	29 199	10	1 049	22	5 763	16	2 038	8	468	9	1 298	29	7 582	8	779
															15	1 752
															78	8 470

Tabell V, 1985

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	HEDMARK																			
	OSLO		Fylket		Hamar		Kongs- vinger		Elve- rum		Rings- aker		Stange		Åmot		Åsnes		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	1	139	2	88	1	52	1	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forb. for Arb.led. og Tekn. Funk.	5	2 572	7	403	1	116	1	39	1	14	1	82	-	-	-	-	-	-	3	152
Arbeidsmandsforbundet	1	2 472	2	1 493	1	1 213	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	280
Barnevernpedagogforbundet	2	416	1	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	35
Befalsforbundet	5	332	6	127	2	33	1	19	1	20	-	-	-	-	-	1	48	1	7	7
Bekledningsarbeiderforbundet	1	1 106	11	605	3	255	1	25	1	13	2	109	-	-	-	-	-	-	4	203
Bygningsindustriarbeiderforbundet	12	8 239	24	6 127	3	637	1	1 918	1	391	4	2 004	5	409	-	-	-	-	10	768
Elektriker- og Kraftst.forbundet	5	3 253	15	991	2	225	1	152	2	157	1	75	1	44	-	-	-	-	8	338
Fengselstjenestemannsforbundet	1	531	1	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	46
Grafisk Forbund	1	5 594	3	228	1	80	1	94	1	54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Handel og Kontor i Norge	3	14 122	18	2 611	1	1 115	1	318	1	222	2	192	-	-	1	85	1	114	11	565
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	3	3 014	4	509	1	306	1	89	1	81	-	-	-	-	-	-	-	-	1	33
Jern- og Metallarbeiderforbundet	3	13 854	14	3 073	1	765	1	562	1	247	2	704	2	141	1	11	-	-	6	643
Jernbaneforbundet	16	4 973	13	991	13	991	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	9	940	11	685	2	74	2	304	1	93	-	-	1	70	-	-	-	-	5	144
Kommuneforbundet	46	29 778	31	7 847	4	1 148	2	826	2	700	1	738	3	1 430	1	142	2	305	16	2 558
Lokomotivmannsforbundet	1	526	1	168	1	168	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	3	1 009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	4	447	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	11	4 111	20	1 507	5	405	1	14	2	134	1	463	1	73	-	-	1	15	9	403
Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	1	444	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	444	-	-	-	-
Postforbundet	1	3 925	3	471	1	196	1	145	1	130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dennorske Postorganisasjon	1	4 472	1	791	1	791	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sjømannsforbundet	1	3 041	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet	3	81	60	3 053	-	-	5	255	2	166	4	397	3	289	5	103	7	242	34	1 601
Skolenes Landsforbund	5	501	3	148	-	-	1	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	117
Sosionomforbundet	1	1 026	1	102	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	102
Tele Tjeneste Forbundet	2	2 975	2	1 052	1	366	1	686	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	1 326	1	95	1	95	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tjenestemannslaget	124	12 752	17	1 485	3	305	2	261	1	109	-	-	-	-	1	17	-	-	10	793
Transportarbeiderforbundet	4	4 434	6	648	1	444	1	50	1	15	1	50	-	-	1	28	-	-	1	61
Treindustriarbeiderforbundet	2	352	11	601	1	37	-	-	2	205	1	71	-	-	-	-	-	-	7	288
Vernepleierforbundet	1	234	1	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	22
Til sammen	279	132 547	291	36 446	51	9 817	26	5 824	22	2 751	20	4 885	16	2 456	11	830	12	724	133	9 159

Tabell V, 1985

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	OPPLAND										
	Fylket		Gjøvik		Lillehammer		V. Toten		Ø. Toten		Øvrige komm. tils.
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	54	1	31	1	23	-	-	-	-	-
Forb. for Arb.l.ed. og Tekn. Funk.	8	554	1	107	1	28	2	293	-	-	4 126
Arbeidsmandsforbundet	1	1 794	-	-	1	1 794	-	-	-	-	-
Barnevernpedagogforbundet	1	27	-	-	-	-	-	-	-	-	1 27
Befalsforbundet	2	39	-	-	1	30	-	-	-	-	1 9
Bekledningsarbeiderforbundet	7	1 055	1	313	1	250	-	-	2	250	3 242
Bygningsindustriarbeiderforbundet	27	3 042	4	1 003	3	830	-	-	2	39	18 1 170
Elektriker- og Kraftst.forbundet	16	1 126	1	162	2	163	1	67	1	65	11 669
Fengselstjenestemannsforbundet	1	11	-	-	-	-	-	-	-	-	1 11
Grafisk Forbund	6	475	1	246	1	65	1	67	-	-	3 97
Handel og Kontor i Norge	17	2 492	1	923	1	429	2	260	-	-	13 880
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	6	452	1	122	1	81	-	-	-	-	4 249
Jern- og Metallarbeiderforbundet	8	4 701	2	1 404	1	376	1	2 552	-	-	4 369
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	6	412	1	31	1	43	-	-	-	-	4 338
Kommuneforbundet	18	6 704	2	1 188	3	1 205	2	589	1	465	10 3 257
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	1	13	1	13	-	-	-	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	18	983	2	307	2	344	-	-	2	28	12 304
Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Postforbundet	3	368	1	68	1	157	-	-	1	143	-
Den norske Postorganisasjon	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sjømannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet	25	1 138	1	126	1	41	-	-	1	191	22 780
Skolenes Landsforbund	5	93	1	39	1	23	-	-	-	-	3 31
Sosionomforbundet	1	115	-	-	-	-	-	-	-	-	1 115
Tele Tjeneste Forbundet	1	530	1	530	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	134	-	-	-	-	-	-	-	-	1 134
Tjenestemannslaget	14	953	1	32	4	307	-	-	1	20	8 594
Transportarbeiderforbundet	10	751	3	169	2	275	-	-	1	4	4 303
Treindustriarbeiderforbundet	13	928	3	178	1	133	-	-	-	-	9 617
Vernepleierforbundet	1	21	-	-	-	-	-	-	-	-	1 21
Til sammen	219	28 965	30	6 992	30	6 597	9	3 828	12	1 205	13810 343

Tabell V, 1985

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	BUSKERUD														Øvrige komm. tils.
	Fylket		Drammen		Kongs-berg		Ringe-rike		Modum		Nedre Eiker		Øvre Eiker		
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	36	1	33	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—
Forb. for Arb.led.og Tekn. Funk.	8	1 032	1	185	2	529	1	163	—	—	—	—	1	37	3 118
Arbeidsmandsforbundet	1	1 198	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1 198	—
Barnevernspedagogforbundet	1	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 33
Befalsforbundet	3	86	—	—	1	28	2	58	—	—	—	—	—	—	—
Bekledningsarbeiderforbundet	8	544	2	192	—	—	1	166	—	—	2	140	—	—	3 46
Bygningsindustriarbeiderforbundet	14	3 178	3	1 156	1	309	2	806	1	144	2	188	2	115	3 460
Elektriker- og Kraftst. forbundet	23	1 578	3	562	4	131	3	196	3	108	—	—	1	48	9 533
Fengselstjenestemannsforbundet	1	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 36
Grafisk Forbund	8	1 466	1	776	1	67	2	308	2	212	—	—	—	—	2 103
Handel og Kontor i Norge	10	2 253	1	1 272	2	248	1	272	1	141	—	—	1	59	4 261
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	4	395	1	158	1	61	1	62	—	—	—	—	—	—	1 114
Jern- og Metallarbeiderforbundet	13	7 657	1	2 799	1	3 327	2	504	4	406	—	—	1	288	4 333
Jernbaneforbundet	14	2 410	14	2 410	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kjemisk Industriarbeiderforbund	19	2 770	5	1 028	—	—	—	—	2	78	1	389	2	211	9 1 064
Kommuneforbundet	21	8 506	9	3 677	1	562	1	1 070	1	523	1	433	1	321	7 1 920
Lokomotivmannsforbundet	1	309	1	309	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Musikerforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	10	545	3	430	1	8	2	67	—	—	—	—	—	—	4 40
Papirindustriarbeiderforbundet	13	3 206	5	732	—	—	3	1 264	1	203	1	84	1	147	2 776
Postforbundet	3	458	1	282	1	45	1	131	—	—	—	—	—	—	—
Den norske Postorganisasjon	1	586	1	586	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjømannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skog- og Landarbeiderforbundet	17	465	1	9	2	46	4	231	2	22	1	21	—	—	7 136
Skolenes Landsforbund	4	164	1	98	1	43	1	9	—	—	—	—	1	14	—
Sosionomforbundet	1	156	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 156
Tele Tjeneste Forbundet	1	431	1	431	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Den norske Teleorganisasjon	1	142	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	142	—
Tjenestemannslaget	12	898	—	—	2	174	1	240	—	—	—	—	—	—	9 484
Transportarbeiderforbundet	5	364	2	294	—	—	2	45	—	—	—	—	—	—	1 25
Treindustriarbeiderforbundet	8	252	1	82	1	21	1	48	3	47	1	10	—	—	1 44
Vernepleierforbundet	1	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 30
Til sammen	228	41 184	59	17 501	22	5 599	31	5 640	21	1 887	9	1 265	13	2 580	73 6 712

Tabell V, 1985

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	VESTFOLD																		Øvrige komm. tils.
	Fylket		Holme- strand		Horten		Larvik		Sande- fjord		Stavern		Tønsberg		Svelvik				
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.			
Arbeiderpartiets Presseforbund	1	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	17	-	-	-	-	
Forb. for Arb.l.ed. og Tekn. Funk.	6	559	-	-	1	217	1	139	1	84	-	-	1	48	-	-	2	71	
Arbeidsmandsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Barnevernpedagogforbundet	1	61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	61	
Befalsforbundet	4	127	-	-	1	42	-	-	-	-	1	54	2	31	-	-	-	-	
Bekledningsarbeiderforbundet	4	495	-	-	-	-	1	51	1	79	-	-	1	278	1	87	-	-	
Bygningsindustriarbeiderforbundet	13	3 235	-	-	1	187	4	1 089	2	717	1	194	2	849	2	111	1	88	
Elektriker- og Kraftst.forbundet	7	795	1	24	1	47	1	65	1	166	-	-	2	483	1	10	-	-	
Fengselstjenestemannsforbundet	2	126	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	126	
Grafisk Forbund	5	502	-	-	1	64	1	86	1	58	-	-	1	272	-	-	1	22	
Handel og kontor i Norge	6	1 193	1	114	2	324	1	240	1	157	-	-	1	358	-	-	-	-	
Hotell- og Restaurantarb forbundet	4	427	-	-	1	30	1	102	1	151	-	-	1	144	-	-	-	-	
Jern- og Metallarbeiderforbundet	9	8 925	1	1 207	1	2 064	1	978	1	1 649	1	75	2	2 658	1	218	1	76	
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kjemisk Industriarbeiderforbund	12	1 395	2	90	1	15	3	164	1	871	1	26	1	40	-	-	3	189	
Kommuneforbundet	19	5 934	2	591	1	725	2	844	2	992	1	49	1	1 114	1	141	9	1 478	
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Musikerforbundet	1	22	-	-	1	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	1	16	-	-	1	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	7	687	-	-	1	-	1	281	2	44	-	-	3	311	-	-	1	51	
Papirindustriarbeiderforbundet	2	311	-	-	-	-	1	112	-	-	-	-	-	-	-	-	1	199	
Postforbundet	1	355	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	355	-	-	-	-	
Den norske Postorganisasjon	1	418	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	418	-	-	-	-	
Sjømannsforbundet	1	463	-	-	-	-	-	-	1	463	-	-	-	-	-	-	-	-	
Skog- og Landarbeiderforbundet	3	211	-	-	-	-	1	197	-	-	-	-	-	-	-	-	2	14	
Skolenes Landsforbund	1	77	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	77	
Sosionomforbundet	1	131	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	131	
Tele Tjeneste Forbundet	1	392	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	392	-	-	-	-	
Den norske Teleorganisasjon	1	127	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	127	-	-	-	-	
Tjenestemannsløget	9	779	-	-	1	164	-	-	-	-	1	100	-	-	-	-	7	515	
Transportarbeiderforbundet	8	215	2	13	1	23	2	63	1	7	-	-	2	109	-	-	-	-	
Treindustriarbeiderforbundet	3	205	1	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	26	1	166	
Vernpleierforbundet	1	56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	56	
Til sammen	135	28 256	10	2 052	15	3 940	21	4 411	16	5 438	6	498	25	8 004	7	593	35	3 320	

Tabell V, 1985

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	TELEMARK													
	Fylket		Not-		Pors-		Skien		Kragere		Tinn		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	44	—	—	—	—	1	42	—	—	1	2	—	—
Forb. for Arb. led. og Tekn. Funk.	12	1 570	2	124	3	903	2	208	1	59	2	165	2	111
Arbeidsmandsforbundet	1	1 339	—	—	1	1 339	—	—	—	—	—	—	—	—
Barnevernpedagogforbundet	1	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	21
Befalsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Beklekningsarbeiderforbundet	5	217	1	32	—	—	1	80	—	—	1	82	2	23
Bygningsindustriarbeiderforbundet	14	2 274	2	233	—	—	3	1 365	1	65	1	77	7	534
Elektriker- og Kraftst. forbundet	21	1 058	3	71	5	481	2	134	1	57	2	89	8	226
Fengselstjenestemannsforbundet	2	22	—	—	—	—	1	17	1	5	—	—	—	—
Grafisk Forbund	6	390	1	11	1	58	1	163	1	90	1	4	1	64
Handel og Kontor i Norge	9	2 045	1	125	2	932	1	615	1	89	1	175	3	109
Hotell- og Restaurantarb. forbundet	4	476	1	86	1	171	1	190	—	—	1	29	—	—
Jern- og Metallarbeiderforbundet	8	2 991	—	—	2	1 076	1	735	3	540	—	—	2	640
Jernbaneforbundet	1	35	—	—	—	—	—	—	—	—	1	35	—	—
Kjemisk Industriarbeiderforbund	17	7 097	5	1 223	6	4 821	3	297	1	60	2	696	—	—
Kommuneforbundet	16	7 484	1	554	1	1 454	4	2 748	1	405	1	450	8	1 873
Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Musikerforbundet	1	24	—	—	—	—	1	24	—	—	—	—	—	—
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	2	782	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	782
Nærings- og Nytelsesmiddelarb. forb.	11	602	3	27	2	106	2	439	—	—	—	—	4	30
Papirindustriarbeiderforbund	6	1 038	—	—	—	—	3	868	3	170	—	—	—	—
Postforbundet	3	390	1	113	1	56	1	221	—	—	—	—	—	—
Den norske Postorganisasjon	1	455	—	—	—	—	1	455	—	—	—	—	—	—
Sjømannsforbundet	2	230	—	—	1	228	—	—	1	2	—	—	—	—
Skog- og Landarbeiderforbundet	18	304	1	13	—	—	1	86	1	2	1	29	14	174
Skolenes Landsforbund	4	117	—	—	1	68	—	—	—	—	—	—	3	49
Sosionomforbundet	1	105	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	105
Tele Tjeneste Forbundet	2	370	—	—	—	—	1	254	—	—	—	—	1	116
Den norske Teleorganisasjon	1	109	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	109
Tjenestemannslaget	12	671	1	28	—	—	1	9	—	—	—	—	10	634
Transportarbeiderforbundet	8	608	—	—	2	144	2	377	1	18	1	8	2	61
Treindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vernepleierforbundet	1	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	24
Til sammen	192	32 892	23	2 640	29	11 837	34	9 327	17	1 562	16	1 841	73	5 685

Tabell V, 1985

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	AUST-AGDER													
	Fylket		Arendal		Grimstad		Risør		Lille- sand		Tvede- strand		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forb. for Arb.l.ed. og Tekn. Funk.	4	229	1	116	-	-	-	-	1	48	-	-	2	65
Arbeidsmandsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Barnevernpedagogforbundet	1	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	11
Befalsforbundet	1	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	27
Bekledningsarbeiderforbundet	3	160	-	-	-	-	1	28	-	-	1	17	1	115
Bygningsindustriarbeiderforbundet	5	631	3	523	1	62	-	-	1	46	-	-	-	-
Elektriker- og Kraftst.forbundet	4	538	2	469	-	-	-	-	-	-	-	-	2	69
Fengselstjenestemannsforbundet	1	26	1	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grafisk Forbund	1	62	1	62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Handel og Kontor i Norge	4	323	1	214	1	51	1	36	1	22	-	-	-	-
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	1	91	1	91	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jern- og Metallarbeiderforbundet	7	2 495	2	1 372	1	489	1	433	1	42	1	139	1	20
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	6	867	1	80	-	-	1	4	1	166	1	9	2	608
Kommuneforbundet	9	2 698	1	441	1	293	1	318	1	215	1	127	4	1 304
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	4	169	2	139	2	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Papirindustriarbeiderforbund	3	187	-	-	-	-	1	54	-	-	1	41	1	92
Postforbundet	1	151	1	151	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Postorganisasjon	1	143	1	143	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sjømannsforbundet	2	41	1	39	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet	9	117	-	-	1	5	-	-	-	-	-	-	8	112
Skolenes Landsforbund	1	68	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	68
Sosionomforbundet	1	66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	66
Tele Tjeneste Forbundet	1	239	1	239	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	133	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-1	133
Tjenestemannslaget	7	358	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	358
Transportarbeiderforbundet	5	392	2	341	-	-	1	4	1	5	-	-	1	42
Treindustriarbeiderforbundet	1	12	1	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vernepleierforbundet	1	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	17
Til sammen	85	10 251	23	4 458	7	930	8	879	7	544	5	333	35	3 107

Tabell V, 1985

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	VEST-AGDER													
	Fylket		Farsund		Flekk- fjord		Kr.sand		Mandal		Vennesla		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	1	6	—	—	—	—	1	6	—	—	—	—	—	—
Forb. for Arb.led. og Tekn. Funk.	3	440	—	—	—	—	1	330	1	64	—	—	1	46
Arbeidsmandsforbundet	1	1 664	—	—	—	—	1	1 664	—	—	—	—	—	—
Barnevernpedagogforbundet	1	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	42
Befalsforbundet	3	168	1	10	—	—	2	158	—	—	—	—	—	—
Beklekningsarbeiderforbundet	9	586	1	3	4	73	3	414	1	96	—	—	—	—
Bygningsindustriarbeiderforbundet	8	1 524	1	83	1	22	2	947	1	132	2	260	1	80
Elektriker- og Kraftst.forbundet	5	868	1	307	—	—	2	462	1	41	—	—	1	58
Fengselstjenestemannsforbundet	1	22	—	—	—	—	1	22	—	—	—	—	—	—
Grafisk Forbund	4	255	1	17	1	44	1	178	1	16	—	—	—	—
Handel og Kontor i Norge	7	974	2	176	1	56	1	582	1	87	1	37	1	36
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	2	394	—	—	—	—	1	352	1	42	—	—	—	—
Jern- og Metallarbeiderforbundet	7	3 244	1	78	1	305	2	1 699	1	917	—	—	2	245
Jernbaneforbundet	12	473	—	—	—	—	12	473	—	—	—	—	—	—
Kjemisk Industriarbeiderforbund	9	2 217	1	545	—	—	5	1 398	—	—	—	—	3	274
Kommuneforbundet	16	4 231	1	197	1	373	7	2 423	1	523	1	278	5	437
Lokomotivmannsforbundet	1	97	—	—	—	—	1	97	—	—	—	—	—	—
Musikerforbundet	1	46	—	—	—	—	1	46	—	—	—	—	—	—
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	7	579	—	—	1	12	4	548	1	13	—	—	1	6
Papirindustriarbeiderforbundet	1	803	—	—	—	—	—	—	—	—	1	803	—	—
Postforbundet	1	295	—	—	—	—	1	295	—	—	—	—	—	—
Den norske Postorganisasjon	1	374	—	—	—	—	1	374	—	—	—	—	—	—
Sjømannsforbundet	1	982	—	—	—	—	1	982	—	—	—	—	—	—
Skog- og Landarbeiderforbundet	2	28	—	—	—	—	1	13	—	—	—	—	1	15
Skolenes Landsforbund	4	79	—	—	—	—	2	46	1	24	—	—	1	9
Sosionomforbundet	1	85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	85
Tele Tjeneste Forbundet	1	284	—	—	—	—	1	284	—	—	—	—	—	—
Dennorske Teleorganisasjon	1	112	—	—	—	—	1	112	—	—	—	—	—	—
Tjenestemannslaget	9	676	1	56	—	—	4	397	—	—	—	—	4	223
Transportarbeiderforbundet	4	325	—	—	—	—	2	290	—	—	—	—	2	35
Treindustriarbeiderforbundet	3	39	—	—	—	—	2	37	1	2	—	—	—	—
Vernepleierforbundet	1	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	40
Til sammen	128	21 952	11	1 472	10	885	64	14 629	12	1 957	5	1 378	26	1 631

Tabell V, 1975

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	ROGALAND															
	Fylket		Eiger-sund		Hauge-sund		Sandnes		Stav-anger		Karmøy		Sauda		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	35	—	—	—	—	—	—	1	32	1	3	—	—	—	—
Forb. for Arb.l.ed. og Tekn. Funk.	9	1 004	1	96	1	22	1	130	1	494	—	—	1	39	4	223
Arbeidsmandsforbundet	3	3 949	—	—	—	—	—	—	1	3 113	—	—	—	—	2	836
Barnevernpedagogforbundet	1	174	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	174
Befalsforbundet	1	112	—	—	—	—	—	—	1	112	—	—	—	—	—	—
Bekledningsarbeiderforbundet	5	1 128	—	—	—	—	1	758	—	—	1	33	—	—	3	337
Bygningsindustriarbeiderforbundet	13	4 529	1	176	2	731	1	966	4	2 144	—	—	1	37	4	475
Elektriker- og Kraftst.forbundet	8	1 760	—	—	1	268	—	—	4	1 204	1	136	1	54	1	98
Fengselstjenestemannsforbundet	4	125	—	—	1	5	—	—	1	35	—	—	—	—	2	85
Grafisk Forbund	2	1 055	—	—	1	144	—	—	1	911	—	—	—	—	—	—
Handel og Kontor i Norge	5	2 944	—	—	1	406	—	—	1	2 268	—	—	1	51	2	219
Hotell- og Restaurantarb. forbundet	3	806	—	—	1	198	—	—	1	566	—	—	1	42	—	—
Jern- og Metallarbeiderforbundet	10	9 742	1	374	1	1 795	1	1 203	1	4 125	1	203	1	74	4	1 968
Jernbaneforbundet	14	643	—	—	1	80	—	—	13	563	—	—	—	—	—	—
Kjemisk Industriarbeiderforbund	9	3 068	1	165	—	—	1	231	2	351	3	1 510	1	783	1	28
Kommuneforbundet	44	10 049	2	354	6	1 318	2	1 294	13	4 125	1	550	1	248	19	2 160
Lokomotivmannsforbundet	1	70	—	—	—	—	—	—	1	70	—	—	—	—	—	—
Musikerforbundet	1	106	—	—	—	—	—	—	1	106	—	—	—	—	—	—
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	50	2 346	—	—	1	141	2	78	43	1 917	1	43	—	—	3	167
Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	17	1 787	2	78	3	250	—	—	6	1 291	1	20	—	—	5	148
Papirindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Postforbundet	2	761	—	—	1	187	—	—	1	574	—	—	—	—	—	—
Den norske Postorganisasjon	2	645	—	—	1	186	1	459	1	459	—	—	—	—	—	—
Sjømannsforbundet	3	3 293	1	1	1	221	—	—	1	3 071	—	—	—	—	—	—
Skog- og Landarbeiderforbundet	1	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	11
Skolenes Landsforbund	7	125	1	11	—	—	2	28	1	44	1	26	1	13	1	3
Sosionomforbundet	1	262	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	262
Tele Tjeneste Forbundet	2	734	—	—	1	243	—	—	1	491	—	—	—	—	—	—
Den norske Teleorganisasjon	2	342	—	—	—	—	—	—	1	243	—	—	—	—	1	99
Tjenestemannslaget	20	1 497	—	—	—	—	—	—	7	339	—	—	—	—	13	1 158
Transportarbeiderforbundet	8	1 026	1	29	2	125	2	139	2	730	1	3	—	—	—	—
Treindustriarbeiderforbundet	5	288	1	11	1	10	1	15	1	235	—	—	—	—	1	17
Verneplieirforbundet	1	108	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	108
Til sammen	256	54 524	12	1 295	27	6 330	14	4 842	112	29 613	12	2 527	9	1 341	70	8 576

Tabell V, 1985

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	HORDALAND																		Øvrige komm. tils.	
	Fylket		Bergen		Kvam		Kvin-herad		Odda		Stord		Vaksdal		Voss					
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.				
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	27	1	22	—	—	—	—	1	5	—	—	—	—	—	—	—	1	118	
Forb. for Arb.led.og Tekn. Funk.	6	954	1	607	—	—	1	18	—	—	1	152	2	59	—	—	—	—	—	
Arbeidsmandsforbundet	1	3 346	1	3 346	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Barnevernpedagogforbundet	1	95	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	95	
Befalsforbundet	4	376	3	358	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	18	—	—	—	
Bekledningsarbeiderforbundet	22	3 063	7	1 597	2	13	—	—	—	—	—	—	1	744	1	40	11	669		
Bygningsindustriarbeiderforbundet ..	13	5 277	8	4 394	1	25	—	—	1	89	1	420	—	—	1	220	1	129		
Elektriker- og Kraftst. forbundet	15	3 202	3	2 110	1	45	1	35	3	194	2	564	1	19	1	77	3	158		
Fengselstjenestemannsforbundet	2	58	1	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	21		
Grafisk Forbund	3	1 037	1	1 017	—	—	—	—	1	15	—	—	—	—	1	5	—	—		
Handel og Kontor i Norge	11	4 724	2	3 951	1	64	1	41	1	172	1	67	1	94	1	220	3	115		
Hotell- og Restaurantarb. forbundet	5	1 638	3	1 532	—	—	—	—	1	33	—	—	—	—	—	73	—	—		
Jern- og Metallarbeiderforbundet	16	10 796	4	7 221	2	196	1	421	1	165	1	1 825	—	—	1	235	6	733		
Jernbaneforbundet	15	1 006	15	1 006	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Kjemisk Industriarbeiderforbund	13	3 195	2	567	1	445	1	468	3	1 324	—	—	1	9	1	6	4	376		
Kommuneforbundet	57	15 538	26	10 682	1	200	2	553	1	493	1	314	1	195	1	426	24	2 675		
Lokomotivmannsforbundet	1	156	1	156	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Musikerforbundet	1	195	1	195	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	12	673	5	334	—	—	—	—	1	14	1	17	—	—	—	—	5	308		
Nærings- og Nytelsesmiddelarb. forb.	25	2 359	7	1 601	—	—	1	71	—	—	1	13	1	132	3	142	12	400		
Papirindustriarbeiderforbundet	1	63	1	63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Postforbundet	1	1 293	1	1 293	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Dennorske Postorganisasjon	1	1 097	1	1 097	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Sjømannsforbundet	2	1 994	1	1 988	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	6		
Skog- og Landarbeiderforbundet	5	48	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	43		
Skolenes Landsforbund	4	340	2	95	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	245		
Sosionomforbundet	1	268	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	268		
Tele Tjeneste Forbundet	2	1 208	1	1 097	—	—	—	—	—	—	1	111	—	—	—	—	—	—		
Den norske Teleorganisasjon	1	316	1	316	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—		
Tjenestemannslaget	25	3 089	17	2 332	—	—	—	—	—	—	2	46	—	—	1	100	5	611		
Transportarbeiderforbundet	6	1 853	3	1 812	—	—	—	—	—	—	1	14	—	—	—	7	1	20		
Treindustriarbeiderforbundet	9	457	2	149	1	71	—	—	1	23	—	—	2	36	—	—	3	178		
Vernepleierforbundet	1	175	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	175		
Til sammen	284	69 916	123	50 980	10	1 059	8	1 607	15	2 527	13	3 543	10	1 288	15	1 569	90	7 343		

Tabell V, 1985

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbundet	SOGN OG FJORDANE															
	Fylket		Flora		Førde		Høy- anger		Sognndal		Vågsøy		Årdal		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	15	1	6	—	—	1	9	—	—	—	—	—	—	—	—
Forb. for Arbled. og Tekn. Funk.	6	421	1	12	1	15	1	76	—	—	—	—	1	235	2	83
Arbeidsmandsforbundet	1	1 271	—	—	1	1 271	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Barnevernpedagogforbundet	1	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	11
Befalsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bekledningsarbeiderforbundet	8	284	—	—	1	33	—	—	—	—	—	—	—	—	7	251
Bygningsindustriarbeiderforbundet ..	12	644	1	85	1	135	1	19	1	37	1	30	1	87	6	251
Elektriker- og Kraftist.forbundet ..	12	444	1	64	1	82	1	32	1	15	1	20	1	71	6	160
Fengselstjenestemannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grafisk Forbund	1	66	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	66
Handel og Kontori Norge	11	994	1	115	1	244	1	94	1	168	1	65	1	167	5	141
Hotell- og Restaurantarb.forbundet ..	2	54	—	—	—	—	—	—	1	13	—	—	1	41	—	—
Jern- og Metallarbeiderforbundet	13	1 715	1	558	1	281	—	—	—	—	1	82	1	94	9	700
Jernbaneforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kjemisk Industriarbeiderforbund	10	3 022	1	25	1	12	2	874	—	—	1	82	2	1 617	3	412
Kommuneforbundet	30	3 572	1	424	2	242	2	333	2	195	1	212	1	311	21	1 855
Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Musikerforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norsk Olje- og Petrokji. Fagforb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	18	780	1	93	2	104	1	5	2	114	2	194	—	—	10	270
Papirindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Postforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Den norske Postorganisasjon	1	344	—	—	1	344	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjømennsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skog- og Landarbeiderforbundet	5	87	1	21	1	8	—	—	1	37	—	—	—	—	2	21
Skolenes Landsforbund	1	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	19
Sosionomforbundet	1	56	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	56
Tele Tjeneste Forbundet	1	415	—	—	1	415	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Den norske Teleorganisasjon	1	83	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	83
Tjenestemannslaget	9	313	—	—	—	—	—	—	1	21	—	—	—	—	8	292
Transportarbeiderforbundet	3	396	1	42	—	—	—	—	1	44	—	—	—	—	1	310
Treindustriarbeiderforbundet	5	103	—	—	—	—	—	—	—	—	1	8	—	—	4	95
Vernepleierforbundet	1	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	12
Til sammen	155	15 121	11	1 445	15	3 186	10	1 442	11	644	9	693	9	2 623	90	5 088

Tabell V, 1985

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	MØRE OG ROMSDAL															
	Fylket		Kristian- sund		Molde		Ålesund		Rauma		Sunndal		Volda		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	3	39	1	22	1	12	-	-	-	-	1	5	-	-	-	-
Forb. for Arbled. og Tekn. Funk.	7	568	1	73	1	36	1	81	-	-	1	162	-	-	3	216
Arbeidsmandsforbundet	1	2 151	-	-	1	2 151	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Barnevernspedagogforbundet	1	108	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	108
Befalsforbundet	1	8	-	-	1	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bekledningsarbeiderforbundet	15	1 420	1	162	1	377	2	495	1	41	-	-	1	21	9	324
Bygningsindustriarbeiderforbundet	1	1 853	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1 853
Elektriker- og Kraftst. forbundet	17	1 615	1	247	1	254	1	451	1	31	2	250	1	52	10	330
Fengselstjenestemannsforbundet	2	21	-	-	1	9	1	12	-	-	-	-	-	-	-	-
Grafisk Forbund	4	260	1	59	1	57	1	127	-	-	1	17	-	-	-	-
Handel og Kontor Norge	12	2 321	1	520	1	338	1	781	1	21	2	195	1	136	5	330
Hotell- og Restaurantarb. forbundet	4	408	1	143	1	91	1	138	-	-	1	36	-	-	-	-
Jern- og Metallarbeiderforbundet	25	5 740	1	958	2	929	1	663	-	-	1	59	1	162	19	2 969
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	11	1 844	1	188	1	32	1	213	1	60	1	1 150	-	-	6	201
Kommuneforbundet	43	7 749	5	1 179	5	1 161	4	1 536	1	120	1	329	1	96	26	3 328
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	1	21	1	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nytelsesmiddelarb. forb.	26	1 287	3	271	3	172	4	320	2	24	1	19	-	-	13	481
Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Postforbundet	3	557	1	160	1	134	1	263	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Postorganisasjon	3	672	-	-	2	351	1	321	-	-	-	-	-	-	-	-
Sjømannsforbundet	2	1 378	-	-	-	-	1	1 361	-	-	-	-	-	-	1	17
Skog- og Landarbeiderforbundet	5	80	-	-	1	25	-	-	1	8	-	-	-	-	3	47
Skolenes Landsforbund	4	96	1	32	-	-	1	12	-	-	-	-	-	-	2	52
Sosionomforbundet	1	120	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	120
Tele Tjeneste Forbundet	3	505	1	121	1	156	1	228	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	154	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	154
Tjenestemannslaget	18	814	2	31	3	100	1	23	1	26	-	-	-	-	11	634
Transportarbeiderforbundet	12	1 013	3	243	2	141	3	453	-	-	1	62	1	26	2	88
Treindustriarbeiderforbundet	21	1 753	-	-	4	213	-	-	1	9	-	-	1	30	15	1 501
Vernepleierforbundet	1	51	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	51
Til sammen	248	34 606	26	4 430	35	6 747	27	7 478	10	340	13	2 284	7	523	130	12 804

Tabell V, 1985

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	SØR-TRØNDELAG													
	Fylket		Tr.heim		Oppdal		Orkdal		Røros		Ørland		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	39	1	33	-	-	-	-	1	6	-	-	-	-
Forb. for Arbled. og Tekn. Funk.	6	668	1	470	-	-	1	34	1	16	-	-	3	148
Arbeidsmandsforbundet	2	2 885	1	2607	-	-	-	-	-	-	-	-	1	278
Barnevernpedagogforbundet	1	77	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	77
Befalsforbundet	4	227	2	104	-	-	-	-	-	-	1	116	1	7
Bekledningsarbeiderforbundet	3	272	1	224	-	-	-	-	1	29	-	-	1	19
Bygningsindustriarbeiderforbundet	18	4 012	6	2 884	1	87	1	189	1	181	1	67	8	604
Elektriker- og Kraftst.forbundet	17	1 869	3	1 359	1	25	1	25	1	41	1	48	10	371
Fengselstjenestemannsforbundet	1	74	1	74	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grafisk Forbund	3	785	1	696	-	-	1	75	1	14	-	-	-	-
Handel og kontor i Norge	14	5 478	2	4 444	1	104	1	216	1	159	1	111	8	444
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	6	1 677	3	1 489	1	58	-	-	1	93	-	-	1	37
Jern- og Metallarbeiderforbundet	7	4 320	2	3 404	-	-	-	-	1	263	-	-	4	653
Jernbaneforbundet	15	2 139	15	2 139	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	8	1 053	2	419	-	-	1	357	-	-	-	-	5	277
Kommuneforbundet	36	11 547	20	7 502	1	163	1	538	1	209	1	560	12	2 575
Lokomotivmannsforbundet	1	310	1	310	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	1	175	1	175	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	3	37	2	35	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2
Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	25	2 216	8	1 854	1	31	1	7	1	7	-	-	14	317
Papirindustriarbeiderforbundet	1	533	1	533	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Postforbundet	1	1 024	1	1 024	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Postorganisasjon	1	874	1	874	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sjemannsforbundet	1	677	1	677	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet	20	423	1	29	1	11	-	-	1	74	1	8	16	301
Skolenes Landsforbund	6	281	1	214	-	-	1	19	1	13	-	-	3	35
Sosionomforbundet	1	262	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	262
TeleTjeneste Forbundet	1	806	1	806	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	302	1	302	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tjenestemannslaget	27	3 307	19	2 271	-	-	-	-	-	-	1	146	7	890
Transportarbeiderforbundet	4	1 553	2	1 468	-	-	-	-	-	-	-	-	2	85
Treindustriarbeiderforbundet	5	89	1	23	1	18	-	-	-	-	-	-	3	48
Vernepleierforbundet	1	141	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	141
Til sammen	243	50 132	103	38 443	8	497	9	1 460	13	1 105	7	1 056	103	7 571

Tabell V, 1985

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	NORD-TRØNDELAG													
	Fylket		Namsos		Steinkjer		Levanger		Stjørdal		Verdal		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	23	1	17	—	—	—	—	1	6	—	—	—	—
Forb. for Arb led. og Tekn. Funk.	6	260	1	3	1	33	1	103	—	—	—	—	3	121
Arbeidsmandsforbundet	3	2 022	—	—	1	1 514	—	—	—	—	—	—	2	508
Barnevernpedagogforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Befalsforbundet	3	124	—	—	1	42	1	8	1	74	—	—	—	—
Bekledningsarbeiderforbundet	1	57	1	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bygningsindustriarbeiderforbundet	15	2 421	3	556	1	436	2	184	1	347	3	524	5	374
Elektriker- og Kraftst. forbundet	7	911	1	202	1	437	1	24	1	44	1	142	2	62
Fengselstjenestemannsforbundet	1	12	—	—	—	—	—	—	—	—	1	12	—	—
Grafisk Forbund	3	137	1	46	1	75	1	16	—	—	—	—	—	—
Handel og Kontor i Norge	9	1 795	1	288	1	447	1	250	1	251	1	363	4	196
Hotel l- og Restaurantarb. forbundet	5	356	1	41	1	155	1	32	1	89	1	39	—	—
Jern- og Metallarbeiderforbundet	7	2 150	1	245	1	289	—	—	1	424	—	—	4	1 192
Jernbaneforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kjemisk Industriarbeiderforbund	8	681	2	45	1	9	1	42	1	151	—	—	3	434
Kommuneforbundet	19	4 914	2	907	1	534	2	874	1	483	1	393	12	1 723
Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Musikerforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nærings- og Nytelsesmiddelarb. forb.	16	734	3	154	3	197	2	81	1	33	2	95	5	174
Papirindustriarbeiderforbundet	4	914	—	—	1	54	1	598	—	—	—	—	2	262
Postforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Den norske Postorganisasjon	1	269	—	—	1	269	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjømannsforbundet	1	58	1	58	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skog- og Landarbeiderforbundet	30	710	1	64	5	78	2	42	1	85	3	82	18	359
Skolenes Landsforbund	5	93	1	24	1	36	1	22	1	8	—	—	1	3
Sosionomforbundet	1	86	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	86
Tele Tjeneste Forbundet	1	341	—	—	1	341	—	—	—	—	—	—	—	—
Den norske Teleorganisasjon	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tjenestemannslaget	9	694	—	—	2	119	2	103	1	154	—	—	4	318
Transportarbeiderforbundet	8	323	2	45	2	117	1	5	1	18	—	—	2	138
Treindustriarbeiderforbundet	2	73	—	—	1	62	1	11	—	—	—	—	—	—
Vernepleierforbundet	1	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	18
Til sammen	168	20 176	23	2 752	28	5 244	21	2 395	14	2 167	13	1 650	69	5 968

Tabell V, 1985

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	NORDLAND																				Øvrige komm. tils.
	Fylket		Bodø		Narvik		Andøy		Brønnø		Fauske		Rana		Vefsn		Vågan				
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	
Arbeiderpartiets Presseforbund	4	64	1	21	1	16	—	—	—	—	—	—	1	12	1	15	—	—	—	—	
Forb. for Arb. led. og Tekn. Funk.	13	899	1	47	1	86	—	—	—	—	—	1	6	1	370	1	77	1	24	7	
Arbeidsmandsforbundet	5	4 917	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	614	3	4 201	—	—	—	—	1	
Barnevernspedagogforbundet	1	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Befalsforbundet	7	596	1	431	2	24	1	93	—	—	—	—	—	—	1	12	—	—	—	2	
Bekleddningsindustriarbeiderforbundet ...	3	143	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	127	—	—	—	2	
Bygningsindustriarbeiderforbundet	18	2 595	1	698	1	176	1	62	1	15	1	148	1	330	2	260	—	—	10	906	
Elektriker- og Kraftst. forbundet	23	1 597	2	239	1	134	1	14	1	29	2	137	1	170	3	186	1	155	11	533	
Fengselstjenestemannsforbundet	1	17	1	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Grafisk Forbund	7	231	1	83	1	52	—	—	1	10	—	—	1	26	1	26	1	19	1	15	
Handel og Kontor i Norge	26	3 584	1	750	1	334	1	69	1	99	2	289	1	671	1	323	1	121	17	928	
Hotell- og Restaurantarb. forbundet	11	1 085	1	285	1	173	1	26	1	24	1	137	1	192	1	110	1	56	3	82	
Jern- og Metallarbeiderforbundet	19	5 591	1	452	2	416	1	86	—	—	1	93	1	3 344	1	133	1	100	11	967	
Jernbaneforbundet	13	339	—	—	13	339	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kjemisk Industriarbeiderforbund	16	2 448	1	41	1	4	—	—	1	4	—	—	1	265	1	887	2	40	9	1 207	
Kommuneforbundet	50	10 530	3	1 213	3	1 102	1	278	—	—	1	412	3	901	2	597	1	367	36	5 660	
Lokomotivmannsforbundet	2	75	—	—	2	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Musikerforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Norsk Olje- og Petrokji, Fagforb.	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	
Nærings- og Nytelsesmiddelarb. forb.	33	1 633	1	206	1	70	2	90	3	76	1	9	1	79	1	111	2	78	21	914	
Papirindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Postforbundet	3	688	1	362	1	83	—	—	—	—	—	—	1	243	—	—	—	—	—	—	
Den norske Postorganisasjon	4	883	1	277	1	122	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	484	
Sjømannsforbundet	5	614	1	266	1	128	—	—	1	57	—	—	—	—	—	—	—	—	2	163	
Skog- og Landarbeiderforbundet	10	240	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	9	1	7	—	—	8	224	
Skolenes Landsforbund	9	226	1	31	1	50	—	—	—	—	1	28	1	56	1	26	—	—	4	35	
Sosionomforbundet	1	170	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	170	
Tele Tjeneste Forbundet	3	655	1	275	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	380	
Den norske Teleorganisasjon	3	338	1	104	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	234	
Tjenestemannslaget	39	2 506	10	792	6	488	1	218	1	35	1	28	—	—	1	40	—	—	19	905	
Transportarbeiderforbundet	19	1 254	2	132	3	665	1	7	2	36	1	100	2	129	2	29	1	18	5	138	
Treindustriarbeiderforbundet	2	12	1	6	1	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vernepleierforbundet	1	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	34	
Til sammen	352	43 991	35	6 728	45	4 543	11	943	13	385	14	2 001	21	10 998	22	2 966	12	978	179	14 449	

Tabell V, 1985

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	TROMS													
	Fylket		Harstad		Tromsø		Bardu		Lenvik		Målselv		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	1	43	-	-	1	43	-	-	-	-	-	-	-	-
Forb. for Arb. led. og Tekn. Funk.	5	215	1	44	1	42	-	-	1	39	-	-	2	90
Arbeidsmandsforbundet	2	1 442	-	-	1	1 317	-	-	-	-	-	-	1	125
Barnevernpedagogforbundet	1	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	23
Befalsforbundet	8	476	2	146	1	57	1	95	-	-	3	152	1	26
Bekledningsarbeiderforbundet	2	179	-	-	1	18	-	-	1	161	-	-	-	-
Bygningsindustriarbeiderforbundet	6	1 549	1	350	1	867	1	74	1	81	-	-	2	177
Elektriker- og Kraftst.forbundet	6	657	1	122	2	275	1	221	-	-	-	-	2	39
Fengselstjenestemannsforbundet	1	16	-	-	1	16	-	-	-	-	-	-	-	-
Grafisk Forbund	3	177	1	48	1	107	1	22	-	-	-	-	-	-
Handel og Kontori Norge	8	1 943	1	439	1	933	1	131	1	205	1	98	3	137
Hotell- og Restaurantarb. forbundet	3	540	1	200	1	296	-	-	-	-	1	44	-	-
Jern- og Metallarbeiderforbundet	9	1 441	1	722	1	397	1	14	1	74	1	65	4	169
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	8	308	1	60	2	44	-	-	1	105	-	-	4	99
Kommuneforbundet	34	6 729	3	976	6	2 429	1	119	1	344	1	209	22	2 652
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	2	66	1	34	1	32	-	-	-	-	-	-	-	-
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	4	75	1	62	3	13	-	-	-	-	-	-	-	-
Nærings- og Nytelsesmiddelarb. forb.	22	1 476	4	318	2	503	-	-	2	72	1	14	13	569
Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Postforbundet	2	471	1	88	1	383	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Postorganisasjon	3	558	1	128	1	281	-	-	1	149	-	-	-	-
Sjømannsforbundet	1	1 265	-	-	1	1 265	-	-	-	-	-	-	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet	2	27	-	-	-	-	-	-	-	-	1	17	1	10
Skolenes Landsforbund	7	192	1	56	1	44	-	-	1	8	1	35	3	49
Sosionomforbundet	1	120	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	120
TeleTjeneste Forbundet	2	602	1	253	1	349	-	-	-	-	-	-	-	-
Den norske Teleorganisasjon	1	68	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	68
Tjenestemannslaget	23	2 113	3	300	7	660	2	518	1	22	1	67	9	546
Transportarbeiderforbundet	4	332	1	60	2	125	-	-	1	147	-	-	-	-
Treindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vernepleierforbundet	1	75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	75
Til sammen	172	23 178	27	4 406	41	10 496	9	1 194	13	1 407	11	701	71	4 974

Tabell V, 1985

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	FINNMARK															
	Fylket		Hammerfest		Vadsø		Varde		Alta		Nordkapp		Ser- varanger		Øvrige komm. tils.	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	2	34	1	19	—	—	1	15	—	—	—	—	—	—	—	—
Forb. for Arbled. og Tekn. Funk.	10	340	1	61	1	26	1	9	2	22	1	31	1	105	3	86
Arbeidsmandsforbundet	2	2 391	—	—	—	—	—	—	1	1 239	—	—	1	1 152	—	—
Barnevernpedagogforbundet	1	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	13
Befalsforbundet	7	102	—	—	—	—	1	7	1	12	1	13	1	17	3	53
Bekledningsarbeiderforbundet	2	45	—	—	—	—	—	—	1	41	1	4	—	—	—	—
Bygningsindustriarbeiderforbundet	6	587	1	191	1	23	1	20	1	147	—	—	2	206	—	—
Elektriker- og Kraftst.forbundet	7	404	1	68	1	117	—	—	1	87	1	4	1	39	2	45
Fengselstjenestemannsforbundet	1	13	—	—	1	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grafisk Forbund	2	76	1	31	1	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Handel og Kontor i Norge	12	1 026	1	268	1	96	1	41	1	207	1	33	1	215	6	166
Hotell- og Restaurantarb. forbundet	6	281	1	68	1	48	1	6	1	92	1	22	1	45	—	—
Jern- og Metallarbeiderforbundet	7	396	1	155	—	—	—	—	2	123	—	—	1	57	3	61
Jernbaneforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kjemisk Industriarbeiderforbund	5	141	1	9	1	66	—	—	1	8	—	—	—	—	2	58
Kommuneforbundet	24	4 021	3	748	2	386	1	298	2	503	1	214	2	566	13	1 306
Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Musikerforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	1	16	1	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nærings- og Nytelsesmiddelarb. forb.	26	2 379	2	466	2	109	1	148	1	183	3	251	2	44	15	1 178
Papirindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Postforbundet	1	178	1	178	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dennorske Postorganisasjon	2	311	1	208	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	103
Sjømannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skog- og Landarbeiderforbund	2	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	28	1	4
Skolens Landsforbund	8	181	1	27	1	29	1	37	1	13	—	—	1	17	3	58
Sosionomforbundet	1	63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	63
TeleTjeneste Forbundet	2	277	1	179	1	98	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Den norske Teleorganisasjon	1	97	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	97
Tjenestemannslaget	21	1 096	1	8	2	129	1	71	2	83	1	18	3	86	11	701
Transportarbeiderforbundet	6	311	2	210	1	22	1	18	—	—	—	—	1	58	1	3
Treindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vernepleierforbundet	1	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	17
Tilsammen	166	14 828	22	2 910	17	1 207	11	670	18	2 760	11	634	19	2 635	68	4 012

Tabell V, 1985

Medlemstallet geografisk fordelt

Forbund	DIVERSE									
	Svalbard og Jan Mayen		Utlandet		Landsomf. avdelinger		Direkte medlemmer		Riket	
	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.	avd.	medl.
Arbeiderpartiets Presseforbund	-	-	-	-	-	-	-	18	37	846
Forb. for Arb.lid. og Tekn. Funk.	-	-	-	-	1	17	-	127	134	14 628
Arbeidsmandsforbundet	1	605	-	-	-	-	-	8	30	38 396
Barnevernpedagogforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	18	1 229
Befalsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	449	73	3 964
Bekledningsarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	256	124	13 455
Bygningsindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	14	255	58 105
Elektriker- og Krafts.forbundet	-	-	-	-	1	404	-	82	237	26 112
Fengselstjenestemannsforbundet	-	-	-	-	1	36	-	453	25	1 684
Grafisk Forbund	-	-	-	-	-	-	-	4	70	14 479
Handel og Kontori Norge	-	-	-	-	3	1 797	-	445	199	57 922
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	-	-	-	-	-	-	1 059	79	14 328	
Jern- og Metallarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	24	202	101 630
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	2	56	-	8 900	115	21 965
Kjemisk Industriarbeiderforbund	-	-	-	-	-	-	-	658	209	37 951
Kommuneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	60	584	167 328
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	749	9	2 460
Musikerforbundet	-	-	-	-	3	291	-	9	18	1 997
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	-	-	-	-	2	2	-	21	81	4 437
Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	-	-	-	-	-	-	7 267	311	3 431	
Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	851	44	13 478
Postforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	34	12 028
Den norske Postorganisasjon	-	-	-	-	-	-	-	-	27	13 848
Sjømannsforbundet	-	-	6	38	-	-	1 600	29	16 100	
Skog- og Landarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	109	251	8 143	
Skolenes Landsforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	89	3 064
Sosionomforbundet	-	-	-	8	-	-	537	19	4 190	
TeleTjeneste Forbundet	-	-	-	-	2	238	-	-	31	12 447
Den norske Teleorganisasjon	-	-	-	-	-	-	-	-	21	4 113
Tjenestemannslaget	-	-	1	299	49	3 677	-	277	470	41 015
Transportarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	195	131	16 899
Treindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	108	103	5 736
Vernepleierforbundet	-	-	-	-	-	-	-	6	19	1 370
Til sammen	1	605	7	345	64	6 518	-	24 286	4 078	768 778

Tabell VI, 1985 Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innenfor de ulike forbund.

Forbund	1. ØSTFOLD				2. AKERSHUS				3. OSLO				4. HEDMARK			
	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt
	I alt	Herav			I alt	Herav			I alt	Herav			I alt	Herav		
		M.	Kv.			M.	Kv.			M.	Kv.			M.	Kv.	
Arbeiderpartiets Presseforbund	76	68	8	10,5	49	41	8	16,3	139	114	25	18,0	88	75	13	14,8
Forb. for Arbled. og Tekn. Funk.	1 341	1 287	54	4,0	455	447	8	1,8	2 572	2 364	208	8,1	403	393	10	2,5
Arbeidsmandsforbundet	1 654	915	739	44,6	1 795	1 183	612	34,0	2 472	1 453	1 019	41,2	1 493	1 261	232	15,5
Barnevernspedagogforbundet	56	22	34	—	—	—	—	—	416	107	309	74,3	35	11	24	68,6
Befalsforbundet	292	292	—	—	296	296	—	—	332	328	4	1,2	127	127	—	—
Bekledningsarbeiderforbundet	1 487	406	1 081	72,7	353	12	341	96,6	1 106	168	938	84,8	605	94	511	84,5
Bygningsindustriarbeiderforbundet	3 616	3 532	84	2,3	2 758	2 682	76	2,8	8 239	8 165	74	0,9	6 127	5 928	199	3,4
Elektriker- og Kraftst. forbundet	1 826	1 780	46	2,5	1 134	1 122	12	1,1	3 253	3 193	60	1,8	991	975	16	1,6
Fengselstjenestemannsforbundet	39	39	—	—	—	—	—	—	531	402	129	24,3	46	44	2	4,3
Grafisk Forbund	1 525	1 004	521	34,2	154	111	43	27,9	5 594	4 155	1 439	25,7	228	194	34	14,9
Handel og Kontor i Norge	3 153	830	2 323	73,7	1 705	342	1 363	79,9	14 122	5 247	8 875	62,8	2 611	813	1 798	68,9
Hotell- og Restaurantarb. forbundet	620	72	548	88,4	46	3	43	93,9	3 014	1 309	1 705	56,6	509	55	454	74,5
Jern- og Metallarbeiderforbundet	7 932	6 984	948	12,0	4 843	4 334	509	10,5	13 854	11 619	2 235	16,1	3 073	2 668	405	13,2
Jernbaneforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	4 973	4 973	—	—	991	991	—	—
Kjemisk Industriarbeiderforbund	3 988	2 864	1 124	28,2	1 162	828	334	28,7	940	535	405	43,1	685	406	279	40,7
Kommuneforbundet	9 462	2 769	6 693	70,7	9 975	3 297	6 678	66,9	29 778	14 466	15 312	51,4	7 847	1 982	5 865	74,7
Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	526	522	4	0,7	168	168	—	—
Musikerforbundet	41	40	1	2,4	—	—	—	—	1 009	745	264	26,2	—	—	—	—
Norsk Olje- og Petrokj. Fagfrob.	—	—	—	—	—	—	—	—	447	347	100	22,4	—	—	—	—
Nærings- og Nytelsesmiddelarb. forb.	1 955	1 153	802	41,0	375	180	195	52,0	4 111	2 772	1 339	32,6	1 507	935	572	38,0
Pairindustriarbeiderforbundet	5 128	4 564	564	11,0	—	—	—	—	—	—	—	—	444	408	36	8,1
Postforbundet	440	337	103	23,4	203	127	76	37,4	3 925	2 250	1 675	42,6	471	359	112	23,7
Den norske Postorganisasjon	497	497	—	—	459	459	—	—	4 472	4 472	—	—	791	791	—	—
Sjømannsforbundet	426	426	—	—	—	—	—	—	3 041	3 041	—	—	—	—	—	—
Skog- og Landarbeiderforbundet	269	240	29	10,8	710	689	21	3,0	81	79	2	2,5	3 053	2 966	87	2,8
Skolenes Landsforbund	101	87	14	13,8	163	119	44	26,9	501	339	162	32,3	148	106	42	28,3
Sosionomforbundet	146	41	105	71,9	306	83	223	72,9	1 026	273	753	73,4	102	28	74	72,5
Tele Tjeneste Forbundet	393	282	111	28,2	—	—	—	—	2 975	1 694	1 281	43,0	1 052	690	362	34,4
Den norske Teleorganisasjon	110	103	7	6,3	125	114	11	8,8	1 326	1 126	200	15,0	95	89	6	6,3
Tjenestemannslaget	973	459	514	52,8	1 788	862	926	51,8	12 752	5 445	7 307	57,3	1 485	593	892	60,1
Transportarbeiderforbundet	884	824	60	6,8	22	21	1	4,5	4 434	4 004	430	9,7	648	511	137	21,1
Treindustriarbeiderforbundet	298	234	64	21,5	166	125	41	24,7	352	193	159	45,2	601	463	138	23,0
Vernepieferforbundet	132	35	97	73,5	157	42	115	73,2	234	55	179	76,5	22	8	14	63,6
Tilsammen	48 860	32 186	16 674	34,1	29 199	17 519	11 680	40,0	132 547	85 955	46 592	35,2	36 446	24 132	12 314	33,8

Tabell VI, 1985 Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innenfor de ulike forbund.

Forbund	5. OPPLAND				6. BUSKERUD				7. VESTFOLD				8. TELEMARK			
	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt
	Herav				Herav				Herav				Herav			
	I alt	M.	Kv.		I alt	M.	Kv.		I alt	M.	Kv.		I alt	M.	Kv.	
Arbeiderpartiets Presseforbund	54	51	3	5,6	36	29	7	19,4	17	15	2	11,8	44	38	6	13,6
Forb. for Arb.l.ed.og Tekn. Funk.	554	543	11	2,0	1 032	985	47	4,6	559	526	33	5,9	1 570	1 492	78	5,0
Arbeidsmandsforbundet	1 794	1 508	286	15,9	1 198	707	491	40,9	-	-	-	-	1 339	797	542	40,4
Barnevernpedagogforbundet	27	12	15	55,6	33	10	23	69,7	61	27	34	55,7	21	7	14	66,7
Befalsforbundet	39	39	-	-	86	86	-	-	127	123	4	3,1	-	-	-	-
Bekledningsarbeiderforbundet	1 055	256	799	75,7	544	138	406	74,6	495	136	359	72,5	217	50	167	77,0
Bygningsindustriarbeiderforbundet	3 042	3 004	38	1,2	3 178	3 004	174	5,5	3 235	3 140	95	2,9	2 274	2 233	41	1,8
Elektriker- og Kraftst.forbundet	1 126	1 113	13	1,2	1 578	1 550	28	1,8	795	787	8	1,0	1 058	1 044	14	1,3
Fengselstjenestemannsforbundet	11	11	-	-	36	28	8	22,2	126	100	26	20,6	22	20	2	9,1
Grafisk Forbund	475	339	136	28,6	1 466	1 026	440	30,0	502	324	178	35,5	390	270	120	30,8
Handel og Kontor i Norge	2 492	847	1 645	66,0	2 253	502	1 751	77,7	1 193	243	950	79,6	2 045	606	1 439	70,4
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	452	65	387	85,6	395	61	334	84,6	427	53	374	87,6	476	31	445	93,5
Jern- og Metallarbeiderforbundet	4 701	3 805	896	19,1	7 657	6 028	1 629	21,3	8 925	8 183	742	8,3	2 991	2 814	177	5,9
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	2 410	2 410	-	-	-	-	-	-	35	35	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	412	307	105	25,5	2 770	2 085	685	24,7	1 395	1 177	218	15,6	7 097	6 374	723	10,2
Kommuneforbundet	6 704	1 669	5 035	75,1	8 506	2 375	6 131	72,1	5 934	1 643	4 291	72,3	7 484	1 823	5 661	75,6
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	309	308	1	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-
Musikerforbundet	13	10	3	23,1	-	-	-	-	22	21	1	4,5	24	23	1	4,2
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	-	-	-	-	-	-	-	-	16	12	4	25,0	782	645	137	17,5
Nærings- og Nyltelsesmiddelarb.forb.	983	687	296	30,1	545	328	217	39,8	687	380	307	44,7	602	319	283	47,0
Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	3 206	2 713	493	15,4	311	299	12	3,9	1 038	953	85	8,2
Postforbundet	368	293	75	20,3	458	319	139	30,3	355	251	104	29,2	390	291	99	25,3
Den norske Postorganisasjon	-	-	-	-	586	586	-	-	418	418	-	-	455	455	-	-
Sjømannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	463	463	-	-	230	230	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet	1 138	1 086	52	4,6	465	461	4	0,9	211	198	13	6,2	304	292	12	3,9
Skolenes Landsforbund	93	75	18	19,3	164	116	48	29,2	77	58	19	24,6	117	92	25	21,3
Sosionomforbundet	115	31	84	73,0	156	42	114	73,1	131	36	95	72,5	105	28	77	73,3
Tele Tjeneste Forbundet	530	348	182	34,3	431	333	98	22,7	392	281	111	28,3	370	266	104	28,1
Den norske Teleorganisasjon	134	127	7	5,2	142	107	35	24,6	127	99	28	22,0	109	91	18	16,5
Tjenestemannslaget	953	450	503	52,8	898	396	502	55,9	779	334	445	57,1	671	290	381	56,8
Transportarbeiderforbundet	751	728	23	3,1	364	348	16	4,4	215	208	7	3,3	608	571	37	6,1
Treindustriarbeiderforbundet	928	803	125	13,5	252	221	31	12,3	205	174	31	15,1	-	-	-	-
Vernepleierforbundet	21	5	16	76,2	30	10	20	66,7	56	24	32	57,1	24	9	15	62,5
Til sammen	28 965	18 212	10 753	37,1	41 184	27 312	13 872	33,7	28 256	19 733	8 523	30,2	32 892	22 189	10 703	32,5

Tabell VI, 1985

Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innenfor de ulike forbund.

Forbund	9. AUST-AGDER				10. VEST-AGDER				11. ROGALAND				12. HORDALAND			
	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt
	I alt	Herav			I alt	Herav			I alt	Herav			I alt	Herav		
		M.	Kv.			M.	Kv.			M.	Kv.			M.	Kv.	
Arbeiderpartiets Presseforbund	-	-	-	-	6	5	1	16,7	35	28	7	20,0	27	23	4	14,8
Forb. for Arb.led. og Tekn. Funk.	229	222	7	3,1	440	429	11	2,5	1 004	968	36	3,6	954	891	63	6,6
Arbeidsmandsforbundet	-	-	-	-	1 664	1 235	429	25,7	3 949	2 661	1 288	32,6	3 346	1 911	1 435	42,8
Barnevernspedagogforbundet	11	6	5	45,5	42	23	19	45,2	174	43	131	75,3	95	33	62	65,3
Befalsforbundet	27	27	-	-	168	168	-	-	112	111	1	0,9	376	371	5	1,3
Bekledningsarbeiderforbundet	160	85	75	46,9	586	271	315	53,8	1 128	214	914	81,0	3 063	943	2 120	69,2
Bygningsindustriarbeiderforbundet	631	627	4	0,6	1 524	1 453	71	4,7	4 529	4 439	90	2,0	5 277	5 211	66	1,3
Elektriker- og Kraftst.forbundet	538	534	4	0,7	868	858	10	1,2	1 760	1 723	37	2,1	3 202	3 133	69	2,2
Fengselstjenestemannsforbundet	26	25	1	3,8	22	18	4	18,2	125	109	16	12,8	58	48	10	17,2
GrafiskForbund	62	51	11	17,7	255	176	79	31,0	1 055	820	235	22,3	1 037	811	226	21,8
Handel og Kontor i Norge	323	64	259	80,2	974	213	761	78,1	2 944	768	2 176	73,9	4 724	1 094	3 630	76,8
Hotell- og Restaurantarb.forbundet	91	28	63	69,2	394	57	337	85,5	806	150	656	81,4	1 638	382	1 256	76,7
Jern- og Metallarbeiderforbundet	2 495	1 789	706	28,3	3 244	3 121	123	3,8	9 742	8 968	774	7,9	10 796	10 035	761	7,0
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	473	473	-	-	643	643	-	-	1 006	1 006	-	-
Kjemisk Industriarbeiderforbund	867	811	56	6,5	2 217	2 080	137	6,2	3 068	2 482	586	19,1	3 195	2 756	439	13,7
Kommuneforbundet	2 698	785	1 913	70,9	4 231	1 264	2 967	70,1	10 049	3 344	6 705	66,7	15 538	5 581	9 957	64,1
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	97	97	-	-	70	70	-	-	156	156	-	-
Musikerforbundet	-	-	-	-	46	43	3	6,5	106	92	14	13,2	195	146	49	25,1
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	-	-	-	-	-	-	-	-	2 346	1 748	598	25,5	673	443	230	34,2
Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	169	107	62	36,7	579	367	212	36,6	1 787	1 132	655	36,7	2 359	1 531	828	35,1
Papirindustriarbeiderforbundet	187	185	2	1,1	803	712	91	11,3	-	-	-	-	63	25	38	60,3
Postforbundet	151	115	36	23,8	295	214	81	27,4	761	440	321	42,1	1 293	956	337	26,0
Den norske Postorganisasjon	143	143	-	-	374	374	-	-	645	645	-	-	1 097	1 097	-	-
Sjømennsforbundet	41	41	-	-	982	982	-	-	3 293	3 293	-	-	1 994	1 994	-	-
Skog- og Landarbeiderforbundet	117	109	8	6,8	28	14	14	50,0	11	11	-	-	48	37	11	22,9
Skolenes Landsforbund	68	52	16	23,5	79	54	25	31,6	125	91	34	27,2	340	249	91	26,7
Sosionomforbundet	66	18	48	72,7	85	23	62	72,9	262	71	191	72,9	268	73	195	72,8
Tele Tjeneste Forbundet	239	180	59	24,6	284	209	75	26,4	734	546	188	25,6	1 208	877	331	27,4
Den norske Teleorganisasjon	133	113	20	15,0	112	90	22	19,6	342	275	67	19,5	316	263	53	16,7
Tjenestemannslaget	358	188	170	47,5	676	367	309	45,7	1 497	715	782	52,2	3 089	1 384	1 705	55,2
Transportarbeiderforbundet	392	372	20	5,1	325	312	13	4,0	1 026	862	164	16,0	1 853	1 819	34	1,8
Treindustriarbeiderforbundet	12	12	-	-	39	39	-	-	288	166	122	42,4	457	382	75	16,4
Vernepløierforbundet	17	7	10	58,8	40	19	21	52,5	108	22	86	79,6	175	54	121	69,1
Til sammen	10 251	6 696	3 555	34,7	21 952	15 760	6 192	28,2	54 524	37 650	16 874	30,9	69 916	45 715	24 201	34,6

Tabell VI, 1985

Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innenfor de ulike forbund.

Forbund	13. SOGN OG FJORDANE							14. MØRE OG ROMSDAL							15. SØR-TRØNDELAG							16. NORD-TRØNDELAG						
	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt								
	Herav		I alt		Herav		I alt		Herav		I alt		Herav		I alt		Herav		I alt									
	M.	Kv.			M.	Kv.			M.	Kv.			M.	Kv.			M.	Kv.										
Arbeiderpartiets Presseforbunde	15	14	1	6,7	39	34	5	12,8	39	35	4	10,3	23	20	3	13,0												
Forb. for Arb.led. og Tekn. Funk.	421	386	35	8,3	568	536	32	5,6	668	608	60	9,0	260	247	13	5,0												
Arbeidsmandsforbundet	1 271	1 111	160	12,5	2 151	1 727	424	19,7	2 885	1 945	940	32,5	2 022	1 636	386	19,0												
Barnevernpedagogforbundet	11	1	10	90,9	108	25	83	76,9	77	19	58	75,3	-	-	-	-												
Befalsforbundet	-	-	-	-	8	8	-	-	227	227	-	-	124	124	-	-												
Bekledningsarbeiderforbundet	284	74	210	73,9	1 420	310	1 110	78,2	272	42	230	84,6	57	8	49	86,0												
Bygningsindustriarbeiderforbundet	644	628	16	2,5	1 853	1 830	23	1,2	4 012	3 936	76	1,9	2 421	2 380	41	1,7												
Elektriker- og Kraftst. forbundet	444	440	4	0,9	1 615	1 579	36	2,2	1 869	1 833	36	1,9	911	891	20	2,2												
Fengselstjenestemannsforbundet	-	-	-	-	21	17	4	19,0	74	62	12	16,2	12	10	2	16,7												
Grafisk Forbund	66	46	20	30,3	260	199	61	23,5	785	580	205	26,1	137	91	46	33,6												
Handel og Kontor i Norge	994	276	718	72,2	2 321	640	1 681	72,4	5 478	1 688	3 790	69,2	1 795	467	1 328	74,0												
Hotell- og Restaurantarb. forbund	54	8	46	85,2	408	57	351	86,0	1 677	196	1 481	88,3	356	32	324	91,0												
Jern- og Metallarbeiderforbundet	1 715	1 608	107	6,2	5 470	5 399	341	5,9	4 320	3 951	369	8,5	2 150	1 926	224	10,4												
Jernbaneforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	2 139	2 139	-	-	-	-	-	-												
Kjemisk Industriarbeiderforbund	3 022	2 546	476	15,8	1 844	1 499	345	18,7	1 053	862	191	18,1	681	562	119	17,5												
Kommuneforbundet	3 572	997	2 575	72,1	7 749	2 333	5 416	69,9	11 547	3 926	7 621	66,0	4 914	1 256	3 658	74,4												
Lokomotivmannsforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	310	310	-	-	-	-	-	-												
Misikerforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	175	142	33	18,9	-	-	-	-												
Norsk Olje- og Petrok. j. Fagforb.	-	-	-	-	21	17	4	19,0	37	18	19	51,4	-	-	-	-												
Nærings- og Nytelsesmiddelarb. forb.	780	426	354	45,4	1 287	683	604	46,9	2 216	1 319	897	40,5	734	505	229	31,2												
Papirindustriarbeiderforbundet	-	-	-	-	-	-	-	-	533	437	96	18,0	914	887	27	3,0												
Postforbundet	-	-	-	-	557	399	158	28,3	1 024	803	221	21,5	-	-	-	-												
Den norske Postorganisasjon	344	344	-	-	672	672	-	-	874	874	-	-	269	269	-	-												
Sjømannsforbundet	-	-	-	-	1 378	1 378	-	-	677	677	-	-	58	58	-	-												
Skog- og Landarbeiderforbundet	87	71	16	18,4	80	70	10	12,5	423	399	24	5,7	710	683	27	4,0												
Skolens Landsforbund	19	15	4	21,0	96	89	7	7,2	281	215	66	23,4	93	72	21	22,5												
Sosionomforbundet	56	15	41	73,2	120	33	87	72,5	262	71	191	72,9	86	23	63	73,3												
TeleTjenest. Forbundet	415	280	135	32,5	505	383	122	24,1	806	542	264	32,7	341	198	143	41,9												
Den norske Teleorganisasjon	83	71	12	14,4	154	149	5	3,2	302	277	25	8,2	-	-	-	-												
Tjenestemannslaget	313	168	145	46,3	814	444	370	45,5	3 307	1 460	1 847	55,9	694	322	372	53,6												
Transportarbeiderforbundet	396	395	1	0,3	1 013	938	75	7,4	1 553	1 474	79	5,1	323	312	11	3,4												
Treindustriarbeiderforbundet	103	71	32	31,1	1 753	1 307	446	25,4	89	80	9	10,1	73	47	26	35,6												
Vernepleierforbundet	12	4	8	66,7	51	14	37	72,5	141	45	96	68,1	18	6	12	66,7												
Til sammen	15 121	9 995	5 126	33,9	34 606	22 769	11 837	34,2	50 132	31 192	18 940	37,8	20 176	13 032	7 144	35,4												

Tabell VI, 1985 Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innenfor de ulike forbund.

Forbund	17. NORDLAND				18. TROMS				19. FINNMARK			
	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt	Antall medlemmer			Kv. medl. i % av medl. i alt
	I alt	Herav:			I alt	Herav:			I alt	Herav:		
		Menn	Kv.			Menn	Kv.			Menn	Kv.	
Arbeiderpartiets Presseforbund	64	55	9	14,1	43	39	4	9,3	34	30	4	11,8
Forb. forarb. led. og Tekn. Funk.	899	878	21	2,3	215	211	4	1,9	340	331	9	2,6
Arbeidsmandsforbundet	4 917	3 949	968	19,6	1 442	1 207	235	16,2	2 391	2 010	381	15,9
Barnevernspedagogforbundet	26	8	18	69,2	23	7	16	69,6	13	2	11	84,6
Befalsforbundet	596	589	7	1,2	476	471	5	1,1	102	101	1	1,0
Bekledningsarbeiderforbundet	143	91	52	36,4	179	60	119	66,5	45	3	42	93,3
Bygningsindustriarbeiderforbundet	2 595	2 506	89	3,4	1 549	1 506	43	2,8	587	583	4	0,7
Elektriker- og Kraftst. forbundet	1 597	1 545	52	3,3	657	646	11	1,7	404	378	26	6,4
Fengselstjenestemannsforbundet	17	16	1	5,9	16	13	3	18,8	13	11	2	15,4
Grafisk Forbund	231	162	69	29,9	177	137	40	22,6	76	53	23	30,3
Handel og Kontor i Norge	3 584	961	2 623	73,2	1 943	681	1 262	65,0	1 026	247	779	75,9
Hotell- og Restaurantarb. forbundet	1 085	112	973	89,7	540	89	451	83,5	281	48	233	82,9
Jern- og Metallarbeiderforbundet	5 591	4 973	618	11,1	1 441	1 329	112	7,8	396	359	37	9,3
Jernbaneforbundet	339	339	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kjemisk Industriarbeiderforbund	2 448	2 208	240	9,8	308	257	51	16,6	141	110	31	22,0
Kommuneforbundet	10 530	3 105	7 425	70,5	6 729	2 256	4 473	66,5	4 021	1 234	2 787	69,3
Lokomotivmannsforbundet	75	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Musikerforbundet	—	—	—	—	66	44	22	33,3	—	—	—	—
Norsk Olje- og Petrok. fagforb.	1	1	—	—	75	46	29	38,7	16	9	7	43,8
Nærings- og Nytelsesmiddelarb. forb.	1 633	904	729	44,6	1 476	806	670	45,4	2 379	118	1 261	91,4
Papirindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Postforbundet	688	459	229	33,2	471	365	106	22,5	178	116	62	34,8
Den norske Postorganisasjon	883	883	—	—	558	558	—	—	311	311	—	—
Sjømannsforbundet	614	614	—	—	1 265	1 265	—	—	—	—	—	—
Skog- og Landarbeiderforbundet	240	196	44	18,3	27	22	5	18,5	32	32	—	—
Skolens Landsforbund	226	200	26	11,5	192	141	51	26,5	181	112	69	38,1
Sosionomforbundet	170	46	124	72,9	120	34	86	71,7	63	17	46	73,0
TeleTjenesteForbundet	655	464	191	29,1	602	396	206	34,2	277	190	87	31,4
Den norske Teleorganisasjon	338	300	38	11,2	68	62	6	8,8	97	87	10	10,3
Tjenestemannslaget	2 506	1 372	1 134	45,3	2 113	997	1 116	52,8	1 096	450	646	58,9
Transportarbeiderforbundet	1 254	1 215	39	3,1	332	326	6	1,8	311	310	1	0,3
Treindustriarbeiderforbundet	12	11	1	8,3	—	—	—	—	—	—	—	—
Vernepleierforbundet	34	10	24	70,6	75	13	62	82,7	17	5	12	70,6
Til sammen	43 991	28 247	15 744	35,8	23 178	13 984	9 194	39,7	14 828	7 257	6 571	47,5

Tabell VI, 1985

Fylkesvis fordeling av medlemmer i alt og herav menn og kvinner, samt kvinnelige medlemmer i prosent av medlemstall i alt innenfor de ulike forbund.

Forbund	Landsomfattende avdelinger og avdelinger på Svalbard og i utlandet				Direkte medlemmer				Riket pr. 31. desember 1985			
	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	Kv.	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	Kv.	Antall medlemmer		Kv. medl. i % av medl. i alt	Kv.
	I alt	Herav:			I alt	Herav:			I alt	Herav:		
		Menn	Kv.	Men		Kv.	Menn	Kv.				
Arbeiderpartiets Presseforbund	—	—	—	—	18	16	2	11,1	846	730	116	13,7
Forb. for Arb. led. og Tekn. Funk.	17	1	16	94,1	127	125	2	1,6	14 628	13 870	758	5,2
Arbeidsmandsforbundet	605	455	150	24,7	8	8	—	—	38 396	27 679	10 717	27,9
Barnevernpedagogforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	1 229	363	866	70,5
Befalsforbundet	—	—	—	—	449	442	7	1,6	3 964	3 930	34	0,9
Bekledningsarbeiderforbundet	—	—	—	—	256	62	194	75,8	13 455	3 423	10 032	74,6
Bygningsindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	14	14	—	—	58 105	56 801	1 304	2,2
Elektriker- og Kraftst. forbundet	404	398	6	1,5	82	81	1	1,2	26 112	25 603	509	1,9
Fengselstjenestemannsforbundet	36	36	—	—	453	381	72	15,9	1 684	1 390	294	17,5
Grafisk Forbund	—	—	—	—	4	3	1	25,0	14 479	10 552	3 927	27,1
Handel og Kontor i Norge	1 797	950	847	47,1	445	135	310	69,7	57 922	17 614	40 308	69,6
Hotell- og Restaurantarb. forbundet	—	—	—	—	1 059	109	950	89,7	14 328	2 917	11 411	79,6
Jern- og Metallarbeiderforbundet	—	—	—	—	24	24	—	—	101 630	89 917	11 713	11,5
Jernbaneforbundet	56	56	—	—	8 900	8 900	—	—	21 965	21 965	—	—
Kjemisk Industriarbeiderforbund	—	—	—	—	658	340	318	48,3	37 951	31 089	6 862	18,1
Kommuneforbundet	—	—	—	—	60	51	9	15,0	167 328	56 156	111 172	66,4
Lokomotivmannsforbundet	—	—	—	—	749	749	—	—	2 460	2 455	5	0,2
Musikerforbundet	291	90	201	69,1	9	9	—	—	1 997	1 405	592	29,6
Norsk Olje- og Petrokj. Fagforb.	2	2	—	—	21	16	5	23,8	4 437	3 304	1 133	25,5
Nærings- og Nytelsesmiddelarb. forb.	—	—	—	—	7 267	3 984	3 283	45,2	33 431	19 636	13 795	41,3
Papirindustriarbeiderforbundet	—	—	—	—	851	792	59	6,9	13 478	11 975	1 503	11,2
Postforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	12 028	8 094	3 934	32,7
Det norske Postorganisasjon	—	—	—	—	—	—	—	—	13 848	13 848	—	—
Sjømannsforbundet	38	38	—	—	1 600	1 600	—	—	16 100	16 100	—	—
Skog- og Landarbeiderforbund	—	—	—	—	109	88	21	19,3	8 143	7 743	400	4,9
Skolens Landsforbund	—	—	—	—	—	—	—	—	3 064	2 282	782	25,5
Sosionomforbundet	8	2	6	75,0	537	146	391	72,8	4 190	1 134	3 056	72,9
Tele Tjeneste Forbundet	238	237	1	0,4	—	—	—	—	12 447	8 396	4 051	32,5
Den norske Teleorganisasjon	—	—	—	—	—	—	—	—	4 113	3 543	570	13,8
Tjenestemannslaget	3 976	2 632	1 344	33,8	277	124	153	55,2	41 015	19 452	21 563	52,6
Transportarbeiderforbund	—	—	—	—	195	181	14	7,2	16 899	15 731	1 168	6,9
Treindustriarbeiderforbund	—	—	—	—	108	103	5	4,6	5 736	4 431	1 305	22,8
Vernepleierforbundet	—	—	—	—	6	2	4	66,7	1 370	389	981	71,6
Til sammen	7 468	4 897	2 571	34,4	24 286	18 485	5 801	23,9	768 778 503	917 264 861	34,5	—

Tabell VII, 1986

Fagblader – 1985
(Utkommer 1. januar – 31. desember)

Forbund	Fagbladens navn	Antall nummer i 1984	Gj.sn. opplag i 1984	Antall nummer i 1985	Gj.sn. opplag i 1985
1 Landsorganisasjonen i Norge	LO-aktuell	21	45 000	15	50 000
2 Arbeiderpartiets Presseforbund	—	—	—	—	—
3 Forb.(Arb.leidere og Tekn.Funks.	Arbeidsledelse og Teknikk	5	15 000	5	15 300
4 Arbeidsmandsforbundet	Arbeidsmanden	10(2)	40 000	10(2)	40 000
5 Barnevernpedagogforbundet	Barnevernpedagogen	12	1 500	12	1 900
6 Befalsforbundet	Befalsbladet	8	5 000	8	5 000
7 Bekleddningsarbeiderforbundet	ViiBekledning	10(3)	19 000	10(3)	19 000
8 Bygningsindustriarb.forbundet	Bygningsarbeideren	12(2)	55 000	10(2)	57 000
9 Elektriker- og Kraftstasjonsforb.	Elektrikeren	11	29 000	11	29 000
10 Fengselstjenestemannsforbundet	Fengselsforum	4	1 950	5	1 950
11 Grafisk Forbund	Norsk Grafia	22	15 500	22	15 500
12 Hadelog Kontori Norge	Handel og Kontor	8	57 850	8	58 975
13 Hotell- og Restaurantarbeiderforb.	Vii Hotell og Restaurant	10	15 000	10(2)	15 500
14 Jern- og Metallarbeiderforbundet	Jern- og Metallarbeideren	12(1)	110 500	10(2)	107 000
15 Jernbaneforbundet	Jernbanermanden	11(1)	24 500	10(2)	24 000
16 Kjemisk Industriarbeiderforbund	Fabrikkarbeideren	10(2)	38 000	10(2)	38 000
17 Kommuneforbundet	Norsk Kommuneforbunds Fagblad	21(1)	162 000	20(2)	171 100
18 Lokomotivmannsforbundet	LokomotivmandsTidende	11(1)	3 100	11(1)	3 100
19 Musikerforbundet	Norsk Musikerblad	10(2)	2 500	10(2)	2 500
20 Norske Olje- og Petrokj Fagforb.	NOPEF-NYTT	8(1)	4 500	4(1)	5 200
21 Nærings- og Nytelsesmidl arb.forb.	Næringsmiddelarbeideren	10	32 000	10	33 500
22 Papirindustriarbeiderforbundet	Papirarbeideren	9(1)	15 300	9(1)	15 300
23 Postfolkernes Fellesforbund	—	—	—	—	—
Postforbundet	Postmannen	10(1)	11 800	11(1)	12 500
Den norske Postorganisasjon	Posthornet	11(1)	13 800	11(1)	13 900
24 Sjømannsforbundet	Norsk Sjømannsforb.Medlemsblad	11(1)	16 000	11(1)	17 000
25 Skog- og Landarbeiderforbundet	Skog- og Landarbeideren	10(2)	10 000	8(3)	10 000
26 Skolenes Landsforbund	Iskolen	8	3 400	9	3 700
27 Sosionomforbundet	Sosionomen	22	5 000	22	5 100
28 Telefolkernes Fellesforbund	—	—	—	—	—
Tele Tjeneste Forbundet	Tele Tjenesten	10(2)	13 500	10(2)	13 500
Den norske Teleorganisasjon	Telebladet	10	4 500	10(1)	4 500
29 Tjenestemannslaget	Tjenestemannsbladet	9(1)	43 000	9(1)	41 000
30 Transportarbeiderforbundet	Transportarbeideren	4	21 300	7(1)	19 000
31 Treindustriarbeiderforbundet	Trearbeideren	4	6 200	4	6 200
32 Vernepleierforbundet	Vernepleieren	—	—	12	1 586
33 Statistjenestemannskartellet	Kartellnytt	10(2)	124 000	10(2)	126 000

1) Tallene i parentes angir herav antall dobbeltnummer.

Antall saker/tariffer behandlet i LO i 1986

Tabell VIII, 1986

Forbund	Godkjent søknader for å fremme krav om ny tariffavtale		
	Omfattende		
	Ant. saker	Tariffer	Org.
1 Arbeiderpartiets Presseforbund	—	—	—
2 Forbund for Arb.l. og Tekn.Funksj.	—	—	—
3 Arbeidsmandsforbundet	58	58	261
4 Barnevernpedagogforbundet	—	—	—
5 Norges Befalsforbund	—	—	—
6 Bekledningsarbeiderforbundet	3	3	13
7 Bygningsindustriarbeiderforbundet	3	3	11
8 Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet	28	28	134
9 Fengselstjenestemannsforbundet	—	—	—
10 Grafisk Forbund	58	60	369
11 Handel og Kontor i Norge	111	321	1 438
12 Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet	170	170	1 243
13 Jern- og Metallarbeiderforbundet	75	75	1 469
14 Jernbaneforbundet	—	—	—
15 Kjemisk Industriarbeiderforbund	7	7	134
16 Kommuneforbundet	7	53	705
17 Lokomotivmannsforbundet	—	—	—
18 Musikerforbundet	2	2	14
19 Nærings- og Nytelsesmid.arb.forbundet	5	5	106
20 N.Olje- og Petrokjemisk Fagforbund	—	—	—
21 Papirindustriarbeiderforbundet	—	—	—
22 Postfolkenes Fellesforbund:			
Postforbundet	—	—	—
Den norske Postorganisasjon	—	—	—
23 Sjømannsforbundet	—	—	—
24 Skog- og Landarbeiderforbundet	8	8	20
25 Skolenes Landsforbund	2	2	14
26 Sosionomforbundet	12	12	2 761
27 Telefolkenes Fellesforbund:			
Tele Tjeneste Forbundet	—	—	—
Den norske Teleorganisasjon	—	—	—
28 Tjenestemannslaget	3	75	3 058
29 Transportarbeiderforbundet	87	87	431
30 Treindustriarbeiderforbundet	2	2	14
31 Vernepleierforbundet	1	1	702
32 Statsjenesmennskartellet	—	—	—
Tilsammen	642	972	12 897
Prosent	69,1	76,4	

Godkjente søknader for å si opp tariffavtalen			Godkjente søknader for å sette i verk arbeidsstans			Atall saker	Antall tariffer
Ant. saker	Omfattende		Ant. saker	Omfattende		i alt	i alt
	Tariffer	Org.		Tariffer	Org.		
—	—	—	—	—	—	—	1
19	19	5 444	—	—	—	19	2
12	12	27 837	1	1	2	71	3
4	4	773	2	2	730	6	4
—	—	—	—	—	—	—	5
10	10	5 916	—	—	—	13	6
8	8	33 675	5	6	6 548	16	7
16	16	21 570	1	1	100	45	8
—	—	—	—	—	—	—	9
5	5	10 350	1	1	32	64	10
18	18	38 214	2	2	12 078	131	11
4	4	12 875	—	—	—	174	12
35	35	72 835	—	—	—	110	13
2	2	75	—	—	—	2	14
20	20	26 432	1	1	950	28	15
24	24	137 046	3	3	121 443	34	16
1	1	14	—	—	—	1	17
20	20	1 281	2	2	—	24	18
6	6	22 996	4	4	9 850	15	19
18	18	3 863	—	—	—	18	20
2	2	8 134	—	—	—	2	21
—	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	—	—	—	—
10	15	14 629	—	—	—	10	23
5	5	4 885	1	1	142	14	24
11	11	131	—	—	—	13	25
—	—	—	2	2	2 600	14	26
—	—	—	—	—	—	—	27
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	3	75
1	9	17 056	—	—	—	88	28
6	6	4 026	—	—	—	8	29
1	1	154	2	2	856	4	30
1	1	105 000	1	1	104 000	2	31
—	—	—	—	—	—	—	32
259	272	575 211	28	29	259 331	929	1 273
27,9	21,4	—	3,0	2,3	—	100,0	100,0

Godkjente/tariffrettslige konflikter 1986

Forbund/bedrifter	Antall arbeidere berørt konflikten		konfliktens varighet		Antall tapte arb.dager	Konfliktens l) årsak	Konfliktens karakter	Konfliktens resultat	Utbetalt stønad fra forb. kr	Refusjon utbetalt av LO ved årets utgang
	1 alt	Organiserte	Fra og med:	Til og med:						
<i>Norsk Barnevern- pedagogforbund</i> Kommuner og fylkeskommuner, NKS og Oslo kommune	46	46	23.05	05.06	477	Revisj. av hovedoverenskomsten	Streik	Tvungen voldgift	93 404,00	-
<i>Bekledningsarbeiderforbundet</i> Tekstil, trikotasje	3 949	3 304	07.04	11.04	16 620	Tariffrevisjon	Lockout	Anbefalt forslag	4 056,00	-
<i>Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund</i> Byggtagene	-	13 000	08.04	15.04	78 000	Tariffrevisjon	Lockout	Løst ved forhandl.	8.8 mill.	-
<i>Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund</i> Hovedoverenskomsten offentligsektor	-	688	23.05	05.06	5 365	Tariffrevisjon	Streik	Ny avtale	1 774 590,00	-
Bedriftselektrikere verkstedoverenskomst	-	50	07.04	14.04	235	Tariffrevisjon	Lockout	Ny avtale	-	-
<i>Handel og Kontor i Norge</i> 1/3 Vinmonopolet	1 028	967	07.07	11.08	29 977	Tariffrevisjon	Streik	Overenskomst opprettet	1 786 794,00	-
<i>Hotell- og restaurantarbeiderforbundet</i> ACB-Larvik	-	3	01.09	05.09	15	Opprettelse av avtale	Streik	Avtalen undertegnet	3 000,00	-
Rissa Hotel, Trondheim	-	1	02.11	04.11	3	Opprettelse av avtale	Streik	Avtalen Undertegnet	1 262,00	-
Elgeseter Bed/ Breakfast Trondheim	-	2	01.10	02.10	2	Opprettelse av avtale	Streik	Avtalen undertegnet	650,00	-
Bedrifter tilsluttet Norsk Hotell og Restaurantforbund og N.A.F.	7 000	7 000	01.04	07.04	49 000	Tariffrevisjon	Lockout	Anbefalt forslag	-	-
<i>Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund</i> Verkstedoverenskomsten	42 200	40 000	08.04	14.04	200 000	Tariffrevisjon	Lockout	Ny overenskomst	26.5 mill.	-
<i>Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund</i> Elektrokjemisk	7 520	7 377	08.04	15.04	22 421	Tariffrevisjon	Lockout	Fornylese av avtalen	3 811 694,00	-

Gummivareindustrien	1 100	1 050	14.07	18.07	3 000	Tariffrevisjon	Streik	Fornyelse av avtalen	499 657,50	-
<i>Norsk Kommuneforbund</i>										
Kommunefylkeskom.	-	20 000	22.05	01.06	140 000	Tariffrevisjon	Streik	Ingen	30 113 775,00	-
Kommune, fylkeskom.	-	4 40 000	02.06	05.06	160 000	Tariffrevisjon	Streik	Overenskomst opprettet	-	-
Oslo Kommune.....	-	1 443	22.05	03.06	12 987	Tariffrevisjon	Streik	Overenskomst opprettet	-	-
<i>Norsk Musikerforbund</i>										
<i>NKS-kommunale musikkskoler</i>										
Tromsø	-	15	23.05	05.06	150	Tariffrevisjon	Streik	Overenskomst opprettet	18 108,42	-
Oslo	-	19	27.05	02.06	95	Tariffrevisjon	Streik	Overenskomst opprettet	17 097,83	-
<i>Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforbund</i>										
Boring-catering operatør.....	-	4 000	06.04	25.04	76 000	Tariffrevisjon	Lockout	Lønnsnemnd	802 165,00	-
<i>Norsk Skog- og Landarbeiderforbund</i>										
Bygge og anleggsbransjen	-	11	07.03	11.03	55	Tariffrevisjon	Lockout	Overenskomst opprettet	7 697,00	-
Fylkeskom. landbruksskoler	-	23	03.06	05.06	69	Tariffrevisjon	Streik	Overenskomst opprettet	16 318,00	-
<i>Norsk Sosionomforbund</i>										
Norske kommuners sentralforbund.....	-	48	23.05	02.06	870	Tariffrevisjon	Streik	Forlik		
NKS	-	110	30.05	02.06	880	Tariffrevisjon	Streik	Forlik		
NKS	-	100	06.06	06.06	100	Tariffrevisjon	Streik	Forlik		
Oslo kommune	-	28	23.05	02.06	308	Tariffrevisjon	Streik	Løst ved forhandl.		
Oslo kommune	-	47	02.06	02.06	47	Tariffrevisjon	Streik	Løst ved forhandl.	430 966,90	-
<i>Norsk Transportarbeider Forbund</i>										
Fylkesbilene i Nord Trøndelag										
Rutebil	125	125	11.09	18.09	1 000	Tariffrevisjon	Streik	Ny overenskomst	184 120,00	-
<i>Norsk Vernepleierforbund</i>										
Norske kommuners sentralforbund										
Fase 1:	-	20	22.05	06.06	240	Tariffrevisjon	Streik	Overenskomst opprettet	69 152,78	-
Fase 2:	-	22	04.06	06.06	44	Tariffrevisjon	Streik	Overenskomst opprettet	18 793,84	-
<i>Oslo kommune</i>										
Fase 1:	-	12	22.05	02.06	120	Tariffrevisjon	Streik	Overenskomst opprettet	27 986,62	-
Fase 2:	-	5	02.06	02.06	5	Tariffrevisjon	Streik	Overenskomst opprettet	3 665,34	-
Sum		139 516			798 085				74 984 954,23	

1) Vesentlig oppgitt av forbundene på grunnlag av utbetalt stønad til organiserte.

